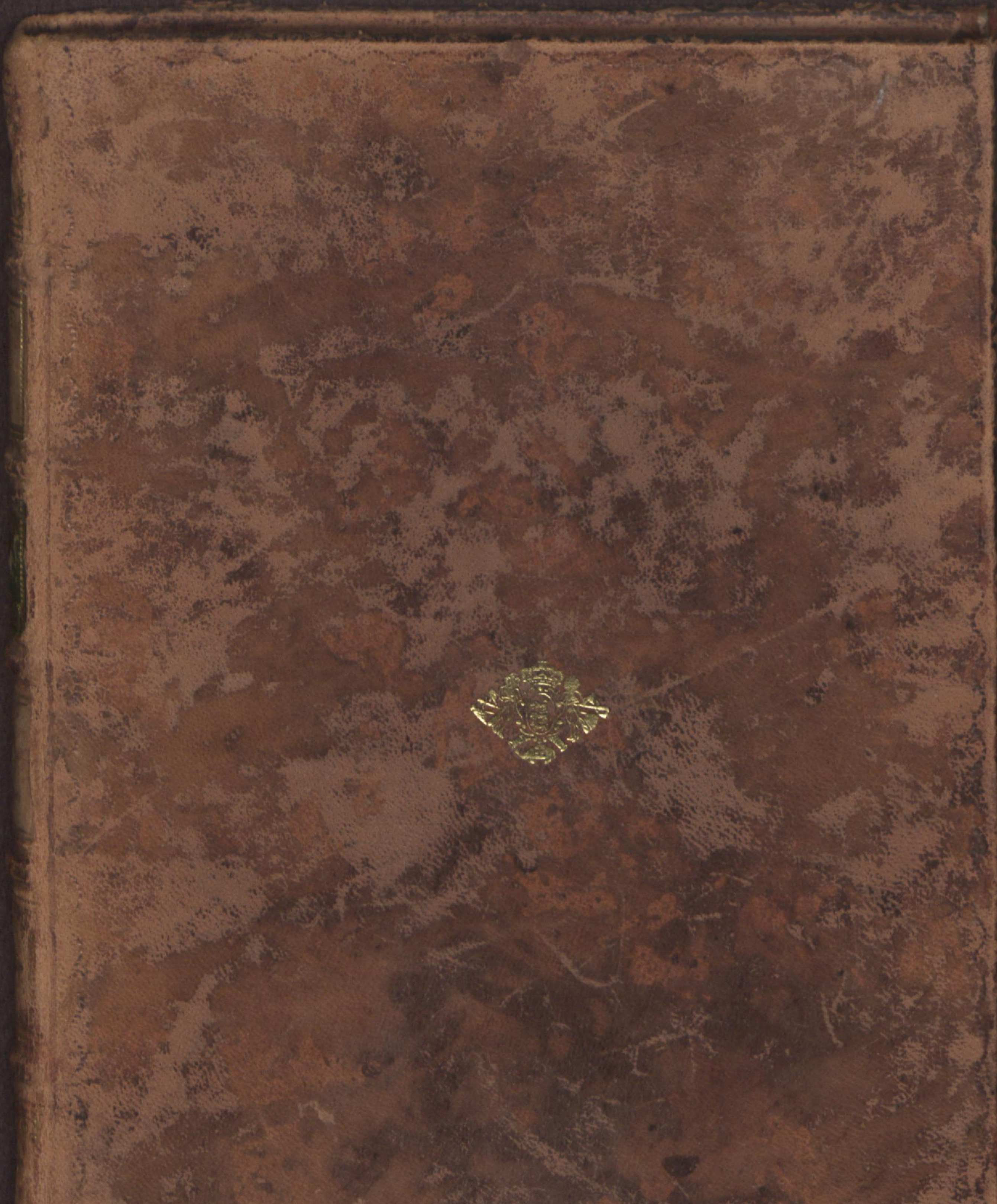

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

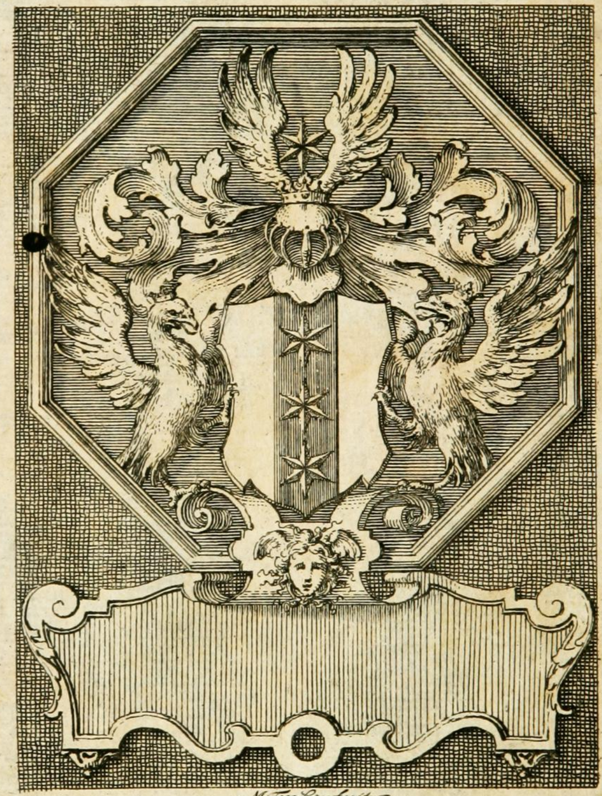

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

No 2073

M. Tuscher fecit

LN 244 ex. 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ILLVSTRISSIMI ET INVICTISSIMI PRINCIPIS, DOMINI CHRISTIERni eius nominis ſecundi Danię, Suetię, Noruegię, Gothorum, Sclauorum, Vandalorumq; Regis, Ducis Sleſvvici, Holatię, Stormarię, Dythmerſię, Comitis in Oldenborg & Delmenhorſt, ad emiſſos contra ſe Lubicenſium articulos quibus ſuſcepti aduerſus eum belli rationē preſcribunt Cornelio Sceppero Nouiportuenſi illius Vicecancellario authore &c. Reſponſio.

Non haberi ſed eſ[se]

Canutus Wfeldi[us]
Christ. f.

Περὶ πλείονος ποιοῦ δόξαν καλὴν ἢ πλοῦτον μέγαν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν. ὁ μὲν γὰρ θνητός, ἡ δὲ ἀθάνατος· καὶ δόξῃ μὲν χρήματα κτητά, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὠνητή.

Magis fac vt famam honeſtam q̄ diuitias ingentes liberis relinquas. Hę enim mortales ſunt, Illa vero immortalis, & per famam diuitię Per diuitias vero fama emi non poteſt.

Pro Rege, ...
Comite ...
entia

Lucę. VI.
Ve cum laudauerint uos omnes homines.

Arnoldi Witfelldij
Janus Chiliani Ripens.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

BEATISSIMO
PATRI DOMINO CLEMENTI SEPTIMO.

Sacratiſſimo Cæſari D. Karolo. V. &c. atq; omnibus Regibus & Principibus totius Reipublicæ Chriſtianæ, tam ſpiritualibus quã ſecularibus, Dominis, fratribus, ſororiis, conſanguineis, confœderatis & amicis noſtris, Chriſtiernus dei gratia Daniæ, Suetiæ, Noruegiæ, Gothorum, Sclauorum Vandalorumq; Rex. Dux Sleſuici, Holſatiæ, Stormariæ, Dythmerſiæ, Comes in Oldenborg & Delmenhorſt obſequium, ſalutem & ſyncerum fauorem, & uiciſſitudinis rerum humanarum memoriam.

Vetus querela Danorũ regum cum Lubicenſibus.

VETVSQVE RELA EST DANORVM Regum cum Lubicenſibus & confœderatis Sanctiſſime pater, Sacratiſſime Cæſar, Illuſtriſſimiq; Reges & Principes, quæ neq; iam primum incepta eſt, neq; hactenus, ut definiri poſſet, illorum inſolentia permiſit. Enimuero, tametſi primæ illis opes, per quas nunc regibus formidini ſunt, noſtris ex ditionibus ſuccreuerint, tantum abfuit tamen ſemper, ut parem gratiam retulerint, ut in nullam magis rem, quam in depopulationem earum, omnes uires & neruos intenderint. Atq; id ſane iam pridem effecerunt uiperarum emulatores, a quo paulatim ad maiora aſpirãtes, regũm exigendorum ius ſibi aſſumpſerunt. Teſtatur idipſum Illuſtriſſimus Rex Erycus Pomeraniæ Dux. Teſtãtur idipſum calamitates noſtræ. Teſtatur & chariſſimæ coniugis, & inſontium liberorum exilium, in quos iure bellorum, egregii ſibi bellatores agẽdum duxere. Et principio quidem ubi innotuit omnibus aduentus in Germaniam noſter, non dubitamus, quin pleriq; omnes admirati ſint rerum iſtam hanc uiciſsitudinem. Et digna erat ſane quam admiratione proſequerentur, quando neq;

Lubicenſium & confœderatorũ opes ex Dania prouenerunt.

Lubicenſes Erycũ olim Regem Danorum expulerunt.

ignota fuit potentia noſtra(ſi tamen ulla rebus in humanis eſt)neq; incognitæ uires, neq; abſconſa in rebus gerendis in nos olim fortunæ benignitas. Ceterum qua id occaſione accidiſſet, nemo erat omniũ mortalium qui non cognoſcere deſyderaret. Et ſiluimus quidem nos, quippe qui abitrabamur pro nobis rei indignitatem loqui, donec ab his hoſtibus noſtris perſcriberetur, quibus nam de cauſis nos exegiſſent. Prodiere capita illa cauſarum, primumq; ad Illuſtriſſimam Margarytham amitam noſtrã delata ſunt, Deinde & ad Sereniſſimũ Angliæ, Franciæq; Regem Henricũ, fratrem & confœderatum noſtrũ peruenere. Et accepta ſunt hincinde magna animorum ambiguitate, dum nemo non exiſtimaret citra rationem in exilium non ſeceſſiſſe nos, atq; ita interpretarétur euentũ, quaſi citra ineſtimabiles occaſiones nõ accidiſſet. Nempe & hoc fœlicítatis noſtræ fuit quod apud omnes homines multis nominibus male audiebamus, dum paſſim Tyranni, ſceleſti, ſacrilegi, paſſim impii, blaſphemi, & mille aliis uocibus ſceleratiſſimi, diceremur. Itaq; dũ uideremus de noſtri exiſtimatione agi, paratos non ſemel coram Illuſtriſſima amita noſtra nos obtulimus ad reſpondendum, ꝙ abitraremur in æquis & iuſtis cauſis non diu premeditandum eſſe, Sed interuenientibus aliis negociis non ſucceſſit. Porro non id agere uolebamus quod nunc exhibuimus, nempe Lubicenſium fraudes & iniuriam exponere, tantum ſimplicem quandam iuris noſtri exhibitionem facere in animo erat. Atq; hæc quidem ita geſta ſunt. Verum cum cernerent patientiã noſtram Lubicenſes, in ludibriũ & contumeliam, ut ſepenumero fit, eandem conuertere. Et ut breuiter dicamus, tandem effecere, ut non ſolum noſtri, uerum etiã clariſſimi patris noſtri, Domini Ioannis Regis, & inſontium liberorum noſtrorum rationem habentes, ad quos magna iniuriæ pars attinet, ſtatuerimus tandem improborum hominum ferociam contundere, & clariſſimum patrem noſtrum, aduerſus hominum maledicta tueri, & liberis noſtris maximorum

Rex Chriſtiernus hactenus ſiluit.

Capita cõtrouerſię inter regem & Lubicenſes ad Illuſtriſſimã Margarytham, deinde ad inuictiſſimũ Anglię regem peruenere.

Rex Chriſtiernus ab hominibus exiſtimatus ſceleſtiſſimus.

Rex Chriſtiernus ſemper paratus reſpõdere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Cur iam Rex Chriſtiernus tandẽ reſpondet.

morum regum & principum conſanguineis,meliorem no-
ſtri memoriam relinquere,quando horum reſpectus facit,
ut nonnunquã patientiæ aliquid remittendum ſit, ne for-
te paterna illis uicia demũ obiici poſſint. Accedit quod a ue
teribus traditum eſt,melius eſſe liberis bonam honeſtamq́
famam,quã ingentes opes dimitere,q̃ per illam diuitiæ ha
beri,per has aũt honeſta emi fama non poſſit. Deniq́ &
Chriſtianum hominem decet honeſtam ſui memoriam
relinquere,ne in reprehenſionem nimis proni ſuapte natu
ra homines, interdũ ea cauillentur,& iudicent, quæ longe
ſecus ſe habere,ueritas apertior demõſtrare poſſit. Atq́ adeo
quotus quiſq́ eſt mortalium qui non ipſum de nobis ſenſe-
rit, quod de altero ne exiſtimemus Chriſtus iubet? Quot
emiſſi aduerſum nos famoſi libelli? Quot cantiones de no
bis effictæ, quæ non malorum ſeries, quæ non crudelitas,
quæ non tyrannis nobis impacta? Et tamẽ an hæc ita ſint,
Chriſtus iudicet non homines, quos plerũq́ philautia,aut
inuidia,aut inimicitia intranſuerſum agit. De nobis certe
tatũ abeſt,ut quid ſpecioſius dicamus,ut ultro etiam fatea-
mur,occulto dei omnipotentis iudicio factũ eſſe, quod tri
bus opulẽtiſſimis regnis,& aliis principatibus,exuti ſumus,
ne quis forte nimiũ propriis uiribus confidat,exiſtimetq́ ex
opum & potentiæ magnitudine,extra omnem ſe fortunæ
aleam,extra omne dei iudicium poſitũ eſſe. Cuius rei nos
habunde magnum teſtimonium, prebere poſſumus,atq́
utinam tam magnum,ut omnibus Regibus & Principibus
profuturum,ſi conſyderent,quorſum hæc expellendorum
regũ initia,progredi poſſint. Quicquid id ipſum erat,Chri
ſti inſtitutione(qui obiecta ſibi crimina a ſe amolitus eſt cũ-
q́ in nomine Beelzebul dæmonia eiicere diceretur, plane
inficiatus eſt)edocti,ne omnia eo animo toleremus, ut nõ
aliquando noſtri curã habeamus, uoluimus & nos pari ex-
emplo agere,& tot infanda in nos commẽta,amoliri. Neq́
uero cantiones euulgabimus,neq́ famoſos libellos emitte
mus,quibus omnibus quanto quis impudentior eſt, tanto

Dei iuditio expulſus Rex Chriſtiernus ne qui nimiũ opibus tribuant.

Rex Chriſtiernus nõ agit famoſis libellis veluti Lu-

 plus

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

nicenſes ſed iuris diſceptatione.

plus poteſt adiicere, Lubicenſium is mos eſt qui paſſim omnibus in locis, Theatris, foro, balneis, atq; adeo inter uſurias menſas, aliud nil uerſant q̃ noſtri ludibrium. Eam in rem pueri conducuntur, ea illis prima eruditio eſt regium nomen ſordidiſſimis inuentionibus cõſpurcare. Quin & premia aiunt conſtituta eſſe his, qui Chriſtiernum Regem noua & ſubtiliore calumnia poſſint aſpergere. Veritatis apud nos ratio erit, ut omnibus demum conſtare poſſit, utri magis ex officio Chriſtiani hominis fecerint, an illi, qui nos preter ius faſq;, tot regnis exegerunt, qui chariſſimam coniugẽ, Sacratiſſimi Cæſaris Karoli Quinti, Illuſtriſſimiq; Principis Ferdinandi ſororẽ, donatione propter nuptias ſpoliarunt, qui liberis noſtris, auitorum regnorum poſſeſſionem preripuerunt, neq; his contenti, nomen, famam, exiſtimationem, honorem, quibus nihil charius eſſe debet, adimere uoluerunt, & quantum in illis fuit, penitus ademerunt, tot ſparſis de nobis mẽdaciſſimis rumoribus motaq; apud oẽs homines inuidia, & auerſis a noſtri reſpectu quantum fuit potuit omniũ principum animis, An nos qui ne bellum faceremus, ſponte, quod ipſimet hoſtes fatẽtur, in exilium procul ab auitis ditionibus conceſſimus, aſſumpta chariſſima coniuge, aſſumptis innocẽtibus liberis, Qui tot indignis modis laceſſiti, nunq̃ reſpondimus, tantum abeſt, ut libellis emiſſis ferociã illorum cõtuderimus, Qui in id diſcrimẽ inducti, nihil unq̃ fecimus, quo exiſtimationem noſtri tueremur. Neq; adhuc feciſſemus ſane, niſi paſſim id omnes principes, paſſim omnis ordo, ſexus, cõditio requireret. Nouimus enim quid faciendum Chriſtus iubeat, nempe ut his benefaciamus, qui nos oderunt, & benedicamus maledicentibus nobis, & oremus pro his qui calumpniantur nos, & percutienti in maxillam præbeamus & alteram. Sed euicere tandem illorũ preces, Quandoquidem pacientia eo uſq; locum habet, donec audaciam hoſtibus ſuggerit, ubi uero iam paſſim in cõtemptum uenit, tum demum inueniendum conſilium eſt, quo quis uicem in hoſtes ſuam, ulciſca

Perpendite hęc principes & Reges.

Chriſti præceptum quod Rex imitari uoluit.

Patiẽtia quouſq; locum habet.

ciſca.

ciſcatur, ne ob id habita dicatur, quod defuerint quæ illatas in calumpnias reſponderi poſſent. At nobis tale quid tantum abeſt ut non adeſſet, ut ultro ſemper in iudicium aduerſarios noſtros prouocauerimus rebus noſtris integerrimis, & ſubditorum priuſq̃ aduerſum nos fides, uacillaret, & ſubacto opulentiſſimo Suetiæ regno. Quodipſum Sacratiſſimus Cæſar Karolus Quintus, frater, ſororius, & Dominus noſter chariſſimus, & Sacrum Cæſareum regimen, teſtari poteſt, quorum ille controuerſiæ audiendæ commiſſarios dedit. Hoc uero ſub pena bis mille librarum auri puri, hoſtibus interdixit, ne nobiſcum bellum gererent, ſed iure cauſam ſinerent determinari. Sed nullus apud eos iuri locus fuit, qui acceptis his mandatis, ſubditorū noſtrorū animos abalienarunt, & aperta ui, citra indictum bellum illata, omnibus regnis ſpoliarunt. Neq; tantum facinus feciſſe contenti, paſſim omnibus in locis innocentiam noſtram lacerarunt, eoq; impudentiæ genere effecerunt, ut omnibus abominabiles prope modum redditi ſimus, Cum uera eſſe quilibet crederet quæ in nos confinxerant, ꝙ ea cernerent a nobis minime repelli. Et paſſi id ipſum ſumus hactenus, partim, quod ſciremus Chriſtiani hominis eſſe æquo omnia animo tolerare, partim quod ſatius duceremus, æqua in cauſa male audire, q̃ citra iuſticiam & æquum commendari. Nunc demum, poſtq̃ uidimus nullum illos finem facere ſed paſſim grauiora, & uirulentiora comminiſci, deſumpta ex patientia noſtra fiducia, ſimul ut noſtri rationem haberemus, neq; tam noſtri, q̃ inſontium liberorum, & clariſſimi patris, cuius mortuos illi cineres impetunt, defenſionem noſtram aduerſus traditos Lubicenſium articulos, nobili & erudito Dño Cornelio Sceppero Nouiportuenſi Vicecancellario noſtro, nobis ſyncere dilecto, commiſimus noſtro nomine agendam, ut omnibus demum conſtare poſſit, non perinde habitam ueritatis rationem eſſe apud hoſtes noſtros, ſed multa aduerſus nos cōmenta emitti. Proinde petimus a Sanctitate ueſtra, Sacra Cæſarea

Sacratiſſimus Cęſar Karol9 quintus teſtari poteſt regē ſemper ſtare iuri voluiſſe

Cur tam diu tacuit Rex Chriſtiernus.

maieſtate

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Rex vult adhuc corã omnibus Regibus & Principibus iuri ſtare.

maieſtate, Celſitudinibus Regiis, & dilectionibus ueſtris, ut utriuſq; partis rationem habeant, neu confeſtim iudicent omnino, Volumus enim quod ſemper experiuimus, iure contendere. Neq; uero protinus exiſtiment, tales nos eſſe, quales illi depinxere. Peccatores ſumus, non diffitemur, at uero alia nomina non agnoſcimus. Et uidebitis tandem ex his, quibus aduerſum Illuſtriſſimum Holſatiæ Ducem patruum noſtrum, nomen & famam purgamus, itemq; ex ea, quæ ad Danorum ſeductores eſt reſponſione noſtra, ſecus rem ſe habere, q̃ arbitrabamini, Interim neq; de nobis magnifice loqui uolumus, & celſitudinibus ueſtris totius rei iudicium committimus, tantũ meminerint, id cauendũ eſſe, ne in iudicium nimis precipites ferátur. Deus Optimus, Maximus, eaſdem cuſtodiat.

Ex Berlinio ad Spreuiam, Viceſimo die
Menſis Februarii, Anno Domini. M. D. XX
IIII. Exilii noſtri Anno ſecundo &c.

P. CORNELIVS SCEPPERVS NOVIportuenſis Candido & Chriſtiano Lectori S.

IAm tandem habes Candide Lector partem tragediæ, Nam cum triplex hoſtium genus Illuſtriſſimo Regi Domino Chriſtierno &c. Principi & Domino meo, accidiſſet, uoluit idem ut & nos diſtincto genere reſponderemus, primum Lubicenſibus, deinde Illuſtriſſimo Holſatiæ Duci, demum & Danis aliquot, per quos coniuratio preter fidem

bis

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

bis preſtitam originem cepit. Itaq; ex quo Lubicenſes la-
tine ſummam rerum aduerſum Illuſtriſſimum Regem
complexi ſunt, uolumus ne apice quidē immutato capita
illa accuſationis, pro ut ab illis Illuſtriſſimæ D. Margari-
thæ primum, deinde & Inuictiſsimo Angliæ &c. Regi, de-
mum & aliis promiſcue principibus tranſmiſsa ſunt, pre-
figere, ſubiuncta reſponſione. Quā, neq; tibi comēdare, neq;
uenditare in animo habemus. Id ſolū adiungimus, mediis
in erroribus ſcriptam eſſe, unde neq; dicendi genus conſi-
derare te decet, at ueritatis rationem ut habeas eniti. Si-
quidem quo minus accurate ſcripſerimus, noſtræ exiguitati
imputandum eſt. Cæterum omnem ſermonis inopiam ue-
ritas apertior reſarciet. Maluimus enim ueri q̄ eloquentes
eſſe. Interea, dum hæc legis, meminiſſe debes, in bonos &
Chriſtianos princi pes multa ſubinde a ſordidiſsimis nebu-
lonibus confingi. Quæ omnia facile percipies. Breui duas
alias partes uiſurus es diſsimili dicendi modo, quando
& argumentum paulo diuerſius eſt, atq; aliud eſt
cum principibus q̄ cum fœneratoribus agere.
Verum in id emiſſas, ut Illuſtriſsimi Regis
memoria tam indigne conſpurcata ad
meliorem tandem lucem queat
reſpirare. Quod non tam ex
re illius q̄ oīm aliorū Re-
gum & Principum
eſſe arbitra-
mur.

Vale ex Berlino ad Spreuiam, Menſis Februarii, die uice-
ſima, Anno. M. D, XXIIII.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

SVMMARIVM

EORVM, QVAE PER LVBECENSEM Oratorem coram Illuſtriſſima Domina Margaretha &c. Et Imperatoriæ Maieſtatis conſilio in Mechlinia poſt humilem & debitam exhibitionem &c.

LVBICENSES.

CAESAREA EST ET SACRI Romani Imperii urbs Lubicenſis in extremis imperii finibus ſita, maris, quod orientale ſeu Germanicum appellitát, porta, per quam omnium commeatuũ aliarũq; rerum ad omnem ferme uſum neceſſariarum ingens copia per totam pene Germaniam diſtribuitur, quæ in toto mercaturæ excurſu atq; nauigatione, quibus ſe in ſacri Imperii ditione teneat, & externam uim propulſet, neruum habet. Qui quidem mercaturæ & nauigationis uſus ad diuerſa mundi regna, prouincias & principatus in priuilegiorum immunitatũ & iurium, partim ob benemerita, partim ere & ſanguine impetratorum ratione, uſu & cardine fundatus eſt, uel precipue etiam in regnis & principatibus Danorum Regi ſubiectis. Quæ etiã priuilegia ibidem ſucceſſiue ac nuper per fœlicis memoriæ Ioannem Danorũ Regem Illuſtris. Domini Chriſtierni patrem atq; ipſum Dominũ Chriſtiernum poſt inſpectionem originalium roborata & confirmata ſunt.

ILLVSTRISSIMI PRINCIPIS, D. CHRIStierni Daniæ &c. Regis ad precedentem articulum Lubicenſium. Reſponſio.

QVamquam in hoc negotio non magni admodũ refert ingeminare quæ & qualis Lubeka ſit, quibusue opi-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ue opibus & neruis predita, & quibus initiis ad priuilegia, iura, immunitatesq; ſibi uiam fecerit, & an hoc ex portu toti Germaniæ rerum neceſſariarũ uſus proueniat, quando non hoc agitur, ut Lubeka iam primum commendetur, quæ alias, neq; Germaniæ ob auaritiam ignota eſt, neq; ſacræ Cæſariæ maieſtati ob rebellionẽ, illiusq; mandatorũ contemptum incognita, quia tamen plurimum intereſt, quæ & quibus, & qualiter dicantur, uiſum eſt operæpreciũ Sereniſsimo Regi, tandem efficere, ut toti Germaniæ compertum eſſe poſsit, q̃ ſpecioſæ ſint hæ oſtentationes, quibus ſe ſacri imperii Romani Cæſareamq; urbẽ, tum Germaniæ commodiſsimũ portum, & id genus aliis multis nominibus iactare præſumit. Quod quidem ita petit Sereniſsimus Rex ab omnibus interpretatum eſſe, ut in omnium Germanorum commodum non ſuæ Serenitatis referri exiſtimetur. Neq; enim multũ Sereniſsimi regis intereſt, ſi toti Germaniæ commeatuum precium ſupra fas iuſtumq; adaugeant Lubicenſes, ſi raritatem annonæ paſsim inducant, ſi nullam mercatorum, aduenarum, hoſpitum rationem habeant, ſi omnia ſibi uendicent, omnia aliis inuideant, monopolia Cæſareis uetita legibus exerceant, quando hæc utcunq; Sereniſsimus rex, & ſi non probaret, attamen, qui non poſſet reformare, pati utcunq; cogeretur, modo ſuæ Serenitati ſuum ius permitterent, modo non popularium animos auerterent, fœdera confringerent, ſibi palã, & publice necem intentarent, famam nomenq; ſuum indignis modis apud omnes homines deferrent, nihil deum æquitatis iudicem, nihil principes, qui lõge aliter rem norunt, nihil homines reuerẽtes. Suo erga Germaniam hoc amori attribui petit, ut non tam ſuæ Serenitatis q̃ optimæ de omnibus meritæ nationis rationem habuiſſe uideatur, cui oſtendere in animo eſt, quem ſerpentem ſinu foueat, qui ubi longe lateq; ſuum uirus in ſuæ Serenitatis prouincias exercuerit, impetum in totius Germaniæ ſtatus conditionesq;, in omnes principes ſit conuerſurus. Itaq; obteſta-

Lubeka obſlagitia ſua ſatis ſuperq; cognita.

Lubeka Cæſarum contemptrix.

Germaniæ p̃cium annonæ adaugent Lubicenſes.

Lubicenſes aduenas mercatores & germanos contẽnunt.

Lubicẽſes monopolia exercent ſua in urbe.

Lubicẽſes fœdifragi.

Diffamatorii libelli a Lubicenſibus contra Regem.

Lubicenſes principibus inſidioſi.

Studium ſereniſſimi Regis erga Germaniam.

tur Regia maieſtas,ut hæc ab om̃ibus regibus principibusqꝫ ab omnibus ciuitatibus & urbibus, ab om̃i ſtatu conditio-neqꝫ hominum accipiantur in eam partem, in quã referre decet,quæ pro ueritate dicũtur,quæ pro regum principũqꝫ omnium,pro ciuitatum & urbium, pro omnis ſtatus con-ditionisqꝫ hominũ ſumma utilitate & emolumento euul-gata ſunt. Nunq̃ enim ſeſe alias induci potuiſſe illius Sere-nitas aperte aſſeuerat,ut his tam ineptis articulis,tam falſis ſuggeſtionibus reſponderet, niſi citra totius Germaniæ pe-riculum,citra omnium regum & principum certiſsimũ, ni caueant,futurum exitium ſilere non potuiſſet. Vnde & factum eſt, ut tardius reſponderit, paſſusqꝫ ſit impune tot diffamatorios libellos, tot mendaciſsimos rumores de ſe ſpargi,nihil aliud interea meditatus,niſi pacientia uincere. Quam ubi deniqꝫ cõtemptam uidet, neceſſarium duxerit, quod omni ſtatui hominum fauſtum & fœlix ſit, beſtiam, quæ toti Germaniæ,omnibus principibus excidium medi-tatur,tandem in lucem producere, atqꝫ uelut in totius or-bis theatro oſtendere.

Principio, Cæſaream & ſacri Rhomani Imperii urbem ſeſe uocat. At quo tandem uultu hoc coram Illuſtriſsima principe Margaritha, coram prudentiſsimis Cæſareæ ma-ieſtatis conſiliariis audet dicere? Nempe coram ea,cuius pa trem inuictiſsimum Sereniſsimumqꝫ principem, Illuſtriſsi mum Rhomanorum Cæſarem Maximilianũ cõtempſit, nihil dico mandata ab eius Cæſarea maieſtate pro Sereniſ-ſimo domino Chriſtierno Danorum rege, quibus a Sueto-rum commertio abſtinere iubebantur ſui ciues, donec Se-reniſsimo regi parerent exiſtimãs, nihil uerita maieſtatem. Coram uero illius conſiliariis (Sacratiſsimum Cæſarem Ka rolum dicit) uius edictum pro Sereniſsimo rege legitime publicatum intimatumqꝫ contempſit, fefellit, auerſata eſt. Neqꝫ auerſata modo ſed nunc palam publiceqꝫ non man-datum ſolum, ſed ipſum Sacratiſsmum Cæſarem Karolũ (cui ſe parere ait) uilipendit, irridet, & inſectatur, aperte in-

nuens,

Quare indu-ctus Sereniſſi mꝰ rex ut Lu bicenſibus re ſponderet.

Quantũ pe-riculũ ex Lu-bekę ſucceſſu. Germanis im minet.

Cur Sereniſſi mus rex tardi us reſponde-rit diffamato-riis libellis.

Pacientia re-gis contemp-ta,

Lubeka exci-dium principi bus meditat̃.

Lubeka ſe Cę ſaream vrbẽ vocat cũ Cæ-ſares oẽs con-temnat,

Lubicenſes duo mandata ſacratiſſ. Cæ-ſaris Maximi liani contemp ſerunt, quę ꝓ ſereniſſimo re ge emiſſa fue rant.

Lubicenſes vnũ manda-tũ Karoli Cæ ſaris contem-ſerũt quod ꝓ rege faciebat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Lubicēſes cū rege Francorū cōfœderati Lubicēſes ſecreta conſilia Cæſaris regi Francorūeuulgant.

Oratores Lubicenſiū p̄terita eſtate cū rege Francorū deprehēſi. Lubicēſes Fridericū Cęſarē item Karolū Quartū contempſere.

nuens, q̄ bene ſibi cum rege Francorum conueniat, apud
quem oratores ſuos preterita eſtate aperte continuit in
magnum Sacratiſsimi Ceſaris Illuſtriſsimæq; D. Margari-
thæ, & conſiliariorum præiudicium, in ſummum uero de-
trimentum totius ditionis Cæſareæ maieſtatis, cuius con-
ſilia, intentionem, apparatum nō ſine ſummo rebellionis
indicio tacitæq; confœderationis eidem hoſti ſceleſtiſsime
communicant. Quam ſi negare uelint, at ſaltem oratores
ſuos apud eundem fuiſſe diſsimulare non poſſunt. Conii-
ciant alii quidnam effecerint, eo preſertim tempore, quo
gliſcentibus bellis de rerum ſumma certatum ſit. Huc perti-
nere poſſunt, q̄ poſterius explicabūtur, quo modo fœdericū
alium item Karolum Cæſarem contempſerint, quos digna
petentes ad Sereniſsimorum Daniæ regum utilitatem in-
dignos duxere Lubicenſes, quibus animū aduerterent, tan-
tum abeſt, ut morem geſſerint. Quæ cum talia ſint, atq; ipſi
talia eſſe negare nō poſsint, quomodo adhuc ſuam urbem
Cæſeream ſacriq; Rhomani Imperii eſſe aperte mentiri nō
uerentur? Quaſi uero Illuſtriſsima Margaritha, Clariſsimiq;
Cæſareæ maieſtatis conſiliarii urbem, quæ Maximilianum
contempſit, Karolum aſpernata eſt, atq; indies ea medita-
tur, quæ Sacræ Cæſareæ maieſtati uel in totum officiunt,
quæ fœdericum itemq; alium Karolum piæ memoriæ Cæ-
ſares contumeliis probroq; affecit, ſpretis illorum edictis &

Lubicenſes ſi Cæſari fauiſſent aliquid ſororio ſuo ius peteti detuliſſent, neq; tam indigne regnis exuiſſent. Rex Danorū iuri volebat coram omnibus Chriſtianis principib⁹ ſtare, priuſq; regnis exueretur.

iuſsionibus, adhuc putent Cæſaream eſſe ſacriq; Rhomani
Imperii Aut non potius probe cognoſcant quorſum hæc
uergant, quæ, in Sereniſsimum regem commiſere, quē cer-
te & ſi non alio nomine, at ſaltem, quia Sacratiſsimo Cæ-
ſari Karalo cōfœderatus fuit, quia illius ſororius, quia ſang-
uine animoq; coniunctus uereri debuiſſent, ſi ſacratiſsimo
Cæſari Rhomanoq; Imperio, cui ſemper Sereniſsimus rex
amicus fuit, ipſi uero expilatores, ex profeſſo fauiſſent cum
preſertim pecierit Sereniſsimus rex coram omnibus Chri-
ſtianis principibus iuri ſtare, ſuamq; cum illis cauſam com-
mittere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

At uero, ut Cæſarea ea ſit Sacriq; Romani Imperii ciuitas, doneturq; illi, quod impune Maximilianum Carolumq; contempſerit, quando hoc ad Sereniſsimi regis cauſam parum pertinet, His addatur, ſi ita lubet, ꝙ in extremis finibus Imperii ſita maris aperti porta ſit, & multa alia, quæ ſubiiciuntur, uidendum erit Germaniæ principibus, totiq; Ger-

Lubeka qualis porta maris germanici.
Imposturę lubecenſiũ quãtę.

maniæ, omnibusq; & ſingulis ſtatibus conditionibusq; hominum, q̃ uera ſunt, quæ ſubiunguntur, eam eſſe, per quã ingens copia omnium commeatuũ, aliarumq; rerum ad omnem ferme uſum neceſſariarum per totam pene Germaniam ſubuehitur. Ea uero res, quantis fraudibus & impoſturis plena ſit, utinam toti Germaniæ tam plane con-

Lubicẽſes germanorũ Danorumq; mercatorum ſanguine ſaginati.

ſtaret, atq; ueriſsimum eſt, ad omnes æque iacturam peruenire, cum ſoli Lubicenſes aduenarum Germanorum, Danorum ſanguine ſe exſatient, auctis Theoloneis, uectigalibus, nouis impoſitionibus adhibitis, inuentis nouis fraudũ generibus, quibus Germanos, Danosq; mercatores miſere premunt, non in mercatorum modo detrimentũ, ſed grauem totius Germaniæ iacturam, & inecompenſabilem ruinam. In ea enim urbe, quam portam uocant totius maris

Germanię iactura quanta proueniat ex Lubeka.
Quomodo mercatores in Lubeka opprimuntur.
Lubicenſes ꝓ animi libidine preciũ determinãt mercib⁹ extraneorum mercatorum.
Lubecenſium nequitia.
Aduenę qualiter lubekæ tractantur.

orientalis, quæ non exactiones, quæ noua commenta non excogitãtur? Neq; enim mercatoribus, qui eo applicuerũt, fas eſt & liberum merces ſuas alio euehere, ſed ubi primum peruẽtum eſt ad egregiam illam orientalis maris portam, coguntur miſeri aduenæ Germani, Dani, aliiq; merces ſuas, quas magnis ſumptibus, magno cum labore eo peruexerunt, æquo an iniquo (nihil refert) præcio ciuibus proſtituere. Neq; liberum eſt miſeris mercatoribus, aut pinguiorem fortunam inſectari, aut alio cum mercibus concedere, ſed ſtatim ad unius Lubekæ nutum uoluntatemq;, omnia miſeris relinquenda ſunt eo ſtatuto præcio, quod auari homines ſibimet determinant. Duplici ſcelere nõ parũ infames, & quod aduenas præmũt, & quod auaritiæ ſuæ pro animorum libidine conſulunt. Qua in re, quamq̃ plurima ſunt, quæ merito non debeat ferre Germania, tamen id uel pri-

mum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

mum locum obtinere debet, quod aduena aduenæ bono,
rum ſuorum copiam facere prohibetur. Ita enim excogita,
runt ſordidi homines, omnium ſtatuũ expilatores, & prin,
cipum ex profeſſo inimici, utile ſibi futurum eſſe, ſi ipſi pri,
mum merces omnes exiguo precio compararent ab adue,
nis, deinde aliis maximo uenderent, eo ſcilicet, quod inſa,
tiatæ Charybdes ſuæ auaritiæ præſcribunt. Vnde fit, ut de,
cuplato, merces in Germania, quã lata eſt, ueneant, dũ ipſi
pro cupiditatibus ſuis omnia adaugent, nulla Germaniæ,
nulla Daniæ aliarumq; prouinciarũ habita ratione, & re,
ſpectu. Quo factum eſt, ut aliquot annis piſces halecesq; in
Germania iniquiſsimo precio uenierint, dum Lubecenſes
confœderatiq; ſuis priuatis cupiditatibus inſeruientes re,
liquæ Germaniæ ex profeſſo graues & exiciabiles fuere, in
ſummũ omnium hominum detrimentum, tum pauperũ
preſertim, quibus iam fere nihil relictũ eſt ab Lubicenſium
auaritia, quo uitam ſuſtentent, liberosq; foueant. Quorum
clamor, ſi quis forte ad aures principum peruenit, memini,
ſſe debét, ſe eam urbem, unde tota hæc contagio ortum ha
buit, longe aliter obſeruare debere, niſi & ipſi tandem ſimi,
lia perpeti decreuerint, quando longius progreſſa eſt illius
iniquitas, q̃ ut tuto magis ſuſtineri poſſit. Quid enim in,
dignius, q̃ hæc uulgo recenſeri aduenam aduenæ non poſſe
mercium ſuarum copiam facere? Aut quid magis tyranni,
cum, q̃ miſeros hoſpites ad indignum precium compelle,
re? Quid deniq; exitioſius Germaniæ, q̃ Lubicenſibus libe,
rum eſſe, quo ab auaritia ſua compelluntur, precio bona
proſtituere? Et Germaniam diuitiis & opibus, principes ue,
ro auxiliis exhaurire? Tametſi ſpes eſſe poſſit melius futurũ
propediem, cum mercatores & aduenæ tam inſignis iniu,
riæ, quæ ſibi Lubekæ infertur, pertæſi, procul in inferiorem
Germaniam, ubi cum ratione debitaq; moderatione uer,
ſantur, merces omnes ſuas contrahant, longe preferentes
magni itineris iacturam facere, q̃ ſe ſuaq; predonibus illis &
ſanguiſugis faciliore compẽdio committere. Quorum ex,
emplo

Lubekæ extranei mercatores nõ poſſunt extraneis ſuas merces uendere.

Decuplato p̃cio Lubicenſes Germanis merces ſuas vendunt.

Quod piſces & haleces tã care fuerũt aliquot annis in Germania, in cauſa fuere Lubecenſes.

Lubecenſes Germaniã depopulantur.

Lubeka obſeruari debet a principibus Germanię.

Prouerbium apud Lubicẽſes.

Exhauſta germania per Lubecenſes.

Quare mercatores Germani in inferiori Germania mercãtur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

emplo & reliquos cautiores eſſe conueniat, & principes magis inuigilare his rebus, quæ in ſuam & ſuorum omnium commoditatem ſunt acceſſuræ.

De potentia Lubicenſiũ.

Porro, quod ad illius urbis potentiam ſpectat, quam ipſimet non dubitant aſſerere, non eſt, quod Sereniſſimus rex reſpondeat. Neq; enim in obſcuro eſt diuitem, opulentam, ſuperbam eſſe. Sed id quibus initiis? Quod ipſum, quando quidem maxime refert Germaniam cognoſcere, ut initiis beſtiæ depromptis, liquidum eſſe poſſit, quibus modis ad iſtam ſuam potentiam peruenerit, & neruum acquiſiuerit, quo ſe in Romani Imperii ditione teneat & externam uim propulſet, noluit id Sereniſsimus rex Germaniæ inuidere, ſed palam publiceq; oſtendere, ut rebus ſuis melius Germania conſulat, & principes diligentius obſeruent, quorſum iſtius beſtiæ conatus ſint euaſuri. Ad id uero partim priuata partim publica Germaniæ cauſa, Illuſtriſſimus rex permotus eſt, quandoquidẽ plurima ſibi adempta eſſe citra omne ius fasq; a Lubicenſibus coram omnium principum conſiliis, omnium ſtatuum conditionibus, grauiſſime conqueritur, ſubinde obteſtatus, ut ſuæ Serenitatis nulla ratio habeatur, niſi oſtenſurus ſit q̃ inique cum maioribus ſuæ Serenitatis primum, deinde ſecum egerint auari iſti, & ſordidi Germaniæ prędones & ſanguiſugæ.

Quibus initiis in tantam potentiã ſuccreuerit Lubeka.

Germaniam oportet meli⁹ rebus ſuis cõſulere cauſa Lubicenſium.

Q̃ inique Lubicenſes cum egibus Danorum agere ſoliti ſunt.

Quamq̃ enim ea eſt urbs Lubeka, quæ in id potentiæ ſuccreuerit, ut omnibus regibus & principibus ſit formidoloſa, tamen Danorum regibus ſuæ Serenitatis predeceſſoribus ea in urbe ius fuiſſe apertiſsime proteſtatur, quo ſuæ Serenitatis predeceſſores, & ſe deniq; iniquiſsime ſpoliatum eſſe conqueritur. Quæ omnia, ut melius conſtare poſſint, altius quædam repetenda ſunt, ut rei ſeries per ſeſe magis queat illuceſcere.

Regum Danorum ius in Lubekam.

VVoldemarus enim clariſſimæ memoriæ quondam Danorum rex inter alia edificia & fundos & uicos pleno iure legitimeq; poſſedit arcem Lubekæ cum his, quæ ad eam pertinebant, quam hodienum Burgum uocant. Deinde & uicum

VVoldemarus Danorum rex.

Arcẽ quę Lubekę ter burge uocatur iu-

uicum integrum intra menia, qui adhuc Regiæ Stratæ nũcupationem ſortitur. Fueruntq; in legitima poſſeſsione illorum omnium, ſucceſſores VVoldemari, hoc eſt, Danorũ reges, ad ſexaginta fere annos. Quo tempore liberum illis fuerat, & præſidia arci imponere, & ſeſe, ſi quãdo lubebat, in eandem recipere, eo iure, quo in ſua legitimi poſſeſſores potiuntur.

Vicũ qui Lubekę Coninck Strate uocatur regum Danorum eſſe.

Deinde & tributum annuum pendere Danorum regibus Lubicenſes ſoliti fuere. Idq; VVoldemaro clariſſimæ memoriæ ſucceſſoribusq; Danorũ regibus diu contribuere. Cuius, quum ſuperbos homines puderet, Fridericum Cæſarem ingenti pecuniarum ſumma ad ſe trahere nitebantur, utq; ſe tributo, quod Danorum regibus pendebant, liberare dignaretur. impellere. Adeo etiam quæ iuſtiſſime pendebant, iniquiſſimi homines uolebant irrita eſſe. Sed non ſucceſſit perinde ex animi ſententia. Quamquam enim grandia fuerãt, quæ Illuſtriſſimo Friderico cõtribuerant, ſpemq; adhuc illius maieſtati fecerant ampliorum munerum, modo iuſte an iniuſte, quid enim hoc ad Lubicenſes? ſibi tributum remitteret, uoluit tamen clementiſsimus & prudentiſsimus princeps iure negocium non pro illorum libidine tranſigere, aperte iam tum oſtendens ſuam illis ſuperbiam, & inſatiatam auaritiã. Itaq; diligentiſſime reuoluto iure, quod in Lubecenſes reges Dani habuere, rimatusq; ſolertiſſime ea omnia, quibus putabat Lubicenſibus ſubueniri poſſe (Quorſum enim non impellũt munera?) atq; omnem, quod dici ſolet, lapidem reuoluens, cum nihil inuenire poſſet, cuius prætextu auderet ſuum Lubicẽſibus tributum remittere, euictus iuris robore, quod regum Danorum erat, ſatius duxit inpræſentia aliquanta munerum parte carere, q̃ perennem infamiam corrupti muneribus iudicii ſibi aſciſcere. Hæc incunabula fuere tam potẽtis belluæ, hæc tam magnarum opum initia. Iam tum meditata eſt ius omne euertere, Cæſarem perpetua nominis infamia aſpergere, & cuius ſeſe uocat urbẽ principis, illius clariſſimas res geſtas fœ-

Lubecẽſes regibus Danorum tributũ pendere ſoliti.

Lubecenſes Fridericũ Cæſarem muneribus corrũpere ut ipſis tributum quod Danię regib9 dabant, remitteret.

Fridericus Cęſar uiſo iure regum Danorũ noluit Lubecenſibus tributum, quod Danię regib9 debebant, dimittere.

Incunabula Lubekæ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Egregie meriti ſcz de Friderico Cæſare lubecenſes ſi illũ, ut falſo iudicarent potuiſſet impellere

do auaritie criminæ penitus obducere. Bene ſcilicet de ſuo Cæſare meritura, ſi illum contra omne ius fasq;, contra omnium ordinum conſenſum falſi iudicii calculo contaminaret. Egregiam urbem Cæſaream, quæ de optimo Cæſare ita mereri ſtudebat? Et cuius maieſtatem reuereri debuiſſet, illum contra fas & æquum nitebatur impellere. Sed exigua hæc fuere, ſi cum his, quæ conſequuta ſunt, conferantur.

Inauditũ factum & grauiſſimum ſcelus Lubecenſiũ.

Quandoquidem, cum uiderent ſuperbi illi predones parũ ex animo conatus ſuos procedere, neq; ualere munerũ ſuorum apud Sacratiſsimum Cæſarem, perditam amplitudinem, ſed illum nominis ſui rationem habere maiorem, q̃ ut ab æquitate declinaret, conſilium iniere, quo non eſt auditum aliud aut ſceleſtum magis, aut magis abominandũ.

Inſidię Lubecenſium.

Quod cum exequi conarentur, oblata eſt rei peragendæ occaſio. Siquidem carnispriuii tempus (ut noſtri loquuntur, ut autem ueteres lupercaliorum) inſtabat, quod oportunũ rati facinori exequendo, numeroſam choream inſtruxere ſub palliis armatorum hominum, eamq; ad dictam arcem gaudii prætextu ducentes arcis præfectum incautum & cõpoſitæ fraudis neſcium intromiſſi, cum illius præſidio trucidarunt, ſcelus ſceleri accũmulantes.

Quomodo arcem regis q̃ Lubekæ erat occupauerint Lubecenſes.

Lubecenſes p fraudem occiderunt prefectum arcis media pace cum omibus cuſtodibus.

Primum, dum homines nunq̃ de ſe male meritos, ſed amicos & conciues miſere citra omnem rationem trucidarunt. Deinde, dum Daniæ reges de facto arce, uico, fundis, tributo, nullo intercedente bello, nulla animorum diſcordia ſpoliarunt, idq; in perpetuum, quando nunq; poſtea reſarcitum eſt commiſſum illud, quod merito omnes Chriſtianos principes in ultionem ſui deberet prouocare. Si enim ob unius mulieris necem quondã tota fere tribus BenIamin omnium Iudæorum conſenſu deleta eſt, quæſo quid dignum ſatis excogitari poſſit his prædonibus, qui nunquã de ſe male meritos nulla ratione, gaudii prætextu interemerunt? Et amicos reges ſuis rebus tam indigne exuerũt? Non auſus id fuerat iure Fridericus Cæſar, & id Lubicenſes ui perpetrarũt. Defendi non poterat, ſi iudicatum fuiſſet cirra ſanguinem, quod

Magna iniqtas Lubecenſium.

tanta

tanta cum ſtrage hominum Chriſtianorũ commiſſum, ipſi exiguum putant, quæſo quid hoc aliud eſt, q̃ deum imprimis peierare, deinde q̃ Cæſarem cõtemnere? Voluit prudentiſsimus Cæſar regibus Danorum ſuum ius eſſe, & Lubicenſes tanto Cæſare inferiores, ad quod iure admonebantur, ui auſi ſunt perfringere, unoq́ tempore impias manus innocuo ſanguine, ſinum ſpoliis, animum fœdo libidinis crimine contaminare, nihil iuri gentium, nihil fidei Chriſtianæ, quæ ſua omnibus reddi iubet, nihil Cæſareæ maieſtati, cuius ſe ſe ciuitatem uocant, nihil regio nomini deferentes. His rebus, quid mirum, ſi in eas opes coaluerint? cumq́ impune iura perfringere, aliena ſpoliare, innocuos interimere, Cæſarem & deum contemnere, Lubecenſibus permiſſum ſit, quid admirandum eſt, ſi in id potentiæ ſuccreuerint? Aliis capitale eſt iuri contrauenifſe, abominandum, Cæſarem contempſiſſe, inexpiandum, cedem committere, infame furto manus iniicere, quæ tamen omnia gloriæ ſibi ſordidiſſimi latrones aſſcribunt. Hæc iudicent Chriſtiani Principes, hæc iudicet omnis ordo, ſexus, natio, an liberum ſit ita ſceleribus intabeſcere, ut non aliquando pœna præſens ſubſequatur. Et iſta quidem priuata regis calamitas eſt, Publica totius Germaniæ quod illi9 e uiſceribus illæ opes exhauriuntur, quibus Lubeka regibus formidoloſa. Itaq́ nõ ſuo neruo exteram uim propulſant, neq́ ſe ſub Cæſaris ditione tenẽt, ſed exhauſtis penitus Germaniæ medullis in reges principesq́ deſeuiunt. Neq́ in ſacratiſſimũ Cæſarem Carolum uerentur impium linguæ uenenum diſtringere, & apertam interea uim meditari, nimirum, cũ illis opes ſuggerat Germania, quam tributis, exactionibus, impoſturis tam miſere deglubant, adeo ut illis milites ſufficiãt, pecunias ſubminiſtret, utq́ uno uerbo cõcludatur, pro Lubecenſibus aduerſus omnes reges & principes bellum gerat. Siquidem ſi cladem accepit Lubeka, ſi claſſem naufragio amiſit, ſi bello nauis in hoſtium poteſtatẽ uenit, ſi captus ciuis, ſi direpta cymbula, ſi fortuito igne ædicula coſla-

Inaudita ſcelera Lubecenſium contra reges Danię. Vnde opes lubecenſiũ initium habuerũt

Publica Germanię calamitas a Lubecẽſibus.

Linguæ uenenum in Karolum Cęſarem palam diſtringunt Lubecẽſes.

Germania ꝓ lubeka aduerſus hoſtes bellum gerit qui a Lubecenſes Germaniã diuitiis exhauriunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Omnia detrimenta quę lubecenſes accipiunt, cogitur Germania nouis uectigalibus reſarcire.

Germanię patientia quę nõ conſyderat q̃tum opprimitur a Lubicenſibus & cõfœderatis.

grauit,protinus mercibus nouum uectigal imponitur,reſarcitur hoc genere,quod perditum eſt,reficitur claſſis, conducitur miles, erigitur conflagrata ædicula, idq; Germaniæ ſumptibus, cum ædiculæ unius aut cymbulæ iacturam tota luat Germania. Ad hæc, diutinum in Danos bellum hac impoſtura conficitur. Eiiciuntur principes,idq; nullius magis q̃ Germaniæ iactura, quæ ad hæc tacita ſilet,patitur exhauriri opes ſuas,ſuſtinet decuplari merces, augeri uectigal,inueniri noua & inſolita cõmenta, eaq; omnia in ſanguiſugarum illorum compendium & utilitatem. Neq; finis huic tam fraudulentæ inuentioni unq̃ futurus eſt, ni modum tandem adhibeant Germani principes,quo inſatiatã illius belluæ cupiditatem cohibeant. Hæc,quia magnopere interſunt totius Germaniæ,omniumq; regum & principũ, noluit ignota eſſe Sereniſſimus D. Chriſtiernus Danorum rex,pro ſuo erga Germaniam amore,cui omnia bona ſemper appræcatus eſt, polliceturq;, ſi remedium adhibere uelint Germani principes,non defuturã ſuæ Serenitatis operam & conſilium,quando quo minus uires cõiungat,hoſtium malicia effectum eſt.

Sereniſſimus rex operã ſuã & conſiliũ germanię pollicetur, ſi ſe velit in libertatem aſſerere aduerſus mercatores illos.

Priuilegia cęde et ſanguine Lubicenſium acquiſita.

Hoc Germaniæ totius magno detrimento ſibi priuilegia comparauerunt,hoc ad cedem,ad ſanguinem uſi ſunt, quo non pauca ſibi nactos eſſe neq; ipſi ſilere poſſunt. Sed eadem,qua potentiam,ratione. Neq; enim militari more ſordidi mercatores unquam dignum uiris opus edidere, ſed peſſimis circumuentionibus animos popularium a regibus auerterunt,eoq; modo uiam ſibi per inſidias ad conſequenda,quæ uoluerunt,conſtruxere. Aut in regna rege deſtituta impetum fecere, tam bello mali q̃ pace peſſimi. Quandoquidem nullam pacis rationem unquam habuerunt,ſed ſurſum deorſum, quo a libidine ducebantur, omnia permiſcuere. In pace bellum gerentes & bello pacem. Illis execrandis opibus, quas ſibi ex Germaniæ ruinis peperere,ad Daniæ,Suetiæ,Noruegiæ excidium uſi ſunt, cumq; iure ſtare Sereniſſimus D.Chriſtiernus Danorum rex cuperet,inq;

Q̃ egregij bellatores ſint lubecenſes ſordidi mercatores

Fœdifragi lubecenſes.

Execrandę opes Lubecenſium ex Germanię ruinis.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ret,inq; id Cæſareum mandatum,deinde & deputatos ha-
beret,bello præuenire maluerũt Illuſtriſſimum principem
D. Fridericum Holſatiæ ducem Serenitatis ſuæ patruum
in illum conuerterunt, populum ſacramento exuerunt,
Sereniſſimi regis coniugem chariſſimam Sacratiſsimi Ca
roli Cæſaris ſororem cum paruulis liberis,ipſum deniq; re-
gem nil aliud q̃ ius requirentem,extorrem egerunt,necem
intentaturi,ſi potuiſſent, quando non contenti fuiſſent
Sereniſſmũ regem regnis opulentiſſimis exuere,ſed,ut pa-
lam publiceq; proteſtati ſunt,indigne peremiſſent, niſi de-
us aliter longe negocium uoluiſſet confici. Deinde Illuſtri-
ſſimam reginam,nobiliſſimam principem, Sacratiſſimiq;
Cæſaris ſororem,Chriſtierno Friderici Holſatiæ ducis, quẽ
in patruelem inſtigauerant, filio deſpondiſſent, gemino
ſcelere perfidas manus contaminaturi, cum regem, cuius
nomen auguſtum eſſe debet,non uererentur perimere & in
ſacratiſsimi Cæſaris domini ſui,ut aiunt,ſororem ius uſur-
paſſent,deniq; & ſceleſtis nuptiis nobiliſſimam principem
non ueriti fuiſſent alligare citra omnem Sacratiſſimi Cæ-
ſaris conſenſum mariti interfectori chariſsimam coniu-
gem deſponſuri. Eſtiment hæc prudentiſſimi principes &
uel tandem admirentur inauditam ſordidiſſimorum ho-
minum audaciam,qui eas res aggredi non uerentur,quibus
maximi reges potentiſſimiq; principes poſſent ſuccumbe-
re. Quid uero indignius,q̃ plebeiæ ſortis homines idipſum
contra nobilitatem machinari? Aut quid magis timendũ
omibus principibus, q̃ ne idipſum,quod in Sereniſsimum
regem auſi ſunt ſordidi mercatores,tandem in omnes pro-
miſcue conuertant? præſertim cum illorum magnæ uires
ſint, illæq; paſſim & in inferiore Germania,& in clariſſimo
Anglię regno & alibi? Solet em̃ ita uulgi ſeuities efferri, ut cũ
ſuæ ſortis hominibus ſemel proſpere uiderint ſucceſſiſſe,ſi-
milia audeant animorum aggredi contentione, & in ſuos
principes paribus auſpiciis debacchari, ut non immerito a
Demoſthene populus inter infeſtiſſimas belluas enumera-

Lubecẽſes patruũ Sereniſſimi regis ducẽ Holſatię in regem armarũt

Sceleratiſſimũ cõmentũ Lubecenſium.

Lubecẽſes regem Chriſtiernũ uoluerũt occidere.

Lubecẽſes domini Chriſtierni regis uxorẽ Cæſaris Karoli ſororẽ in animo habebant,occiſo rege,filio ducis Holſatiæ deſpondere.

Ingens audacia ſordidorũ hominum.

Periculũ toti nobilitati, ni caueant, imminet,idq; certiſſimum.

Potentia Lubecẽſium formidanda regibus.

Vulgi conſuetudo.

Principes germaniæ debere ſibi ꝓſpicere. Democratiãq intendunt facere Lubecẽſes. Popularis ſtatus & Democratia uitanda principibus.

ratus uideri poſſit. Sed hæc ita interprætari principes petit Sereniſsimus Danorum rex, ut uel tandem ſuo exemplo diſcant rebus ſuis conſulere, & ſtrictũ in eos omnes gladiũ prudentia & fortitudine abigere, ne tandem abominanda illa democratia, ita paſſim omnia occupet ut principibus nihil reliqui eſſe poſſit. Quæ iam pridem ex uirulentiſsimis predonibus exorta, latius breui ſerpere conabitur ni reliqui principes communibus auſpiciis ocyus ſubueniant & ſuperbientẽ belluam tandem intra ſepta contineant, quæ occupatis tribus opulentiſsimis regnis non immerito omnibus formidoloſa eſſe poſſit. Et hæc de potentia & priuilegiis.

LVBECENSIVM ARTICVLVS Secundus.

AT quoniam retroactis temporibus idem D. Ioannes Danorum rex per multiplicem iniuriam, eorundem priuilegiorum infractionẽ nauium præcioſarum rapinam Lubecenſibus, & ipſis fœderatis ad bellũ cõtra ſe ſuſcipiendũ ſupremã neceſſitatẽ impoſuit, adeo etiam ut terra mariq; aperto, & cruento marte concertatũ fuerit, attamen domini dono ea fax, hi ardores belli, pacis beneficio extincti ſunt, depoſita arma, reuocata in ſtationem claſſis, miſſi ſtipendiarii, iuncta uetus amicitia, data ſpes altioris quietis & pacis, nec eadem illa pax uulgare nomen ſortita eſt, ſed utrimq; perpetua appellata, quam ſubſequuta eſt priuilegiorum prædictorum confirmatio. Quæ etiam pax & ſigillis regum Ioannis & Chriſtierni ac procerum regnorum munita & roborata, tenuitq; eadem mediocriter ſuperſtite dicto Ioanne rege, poſtq̃ ille rebus humanis ceſſiſſet atq; rege Chriſtierno, patri in regno ſuccedente, res nonnihil mutari cœperunt atq; meſtiores eſſe.

Illuſtriſsimi

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ILLVSTRISSIMI D. CHISTIERNI DA‐niæ &c. Regis ad ſupraſcriptum Lubicenſium articulum. Reſponſio &c.

SVperiore articulo, quoniam de confirmatione priuilegiorum Lubicenſium per clariſsimæ memoriæ D. Ioannem Danorum regem &c. Illuſtriſsimi D. Chriſtierni nunc Daniæ &c. regis patrem mentio facta eſt, neq; ad id reſponſum, quando hic articulus inſignem illius rei mentionem facit, operæprecium eſt ſuo ſingula ex ordine producere, ut omnibus conſtare poſſit, quantum bellua illa ſemper paci bellum prætulerit.

De confirmatione priuilegiorũ quorũ mentio facta eſt precedente articulo.

Lubecenſes ſemper bellũ paci prętulere

Principio igitur fatetur Illuſtriſsimus D. Chriſtiernus Danorum &c. rex confirmata fuiſſe Lubecenſium priuilegia per clariſsimæ memoriæ patrem ſuum D. Ioannem Danorum regem. Sed quibus conditionibus? Ingenioſa profecto bellua eſt, quæ ſua quidem egregie reſpicit, aliorum uero ne meminit quidem. Confirmata fuere priuilegia. Non negat Illuſtriſsimus rex. Sed ita fuere confirmata, ut Lubecenſes ſigillis, fide data, literis inſignibus præſtitis, ſeſe receperint Suetis Illuſtriſsimo Ioanni rebellibus nullum ſubſidiũ penitus ſubminiſtraturos, temperaturos a Suetorũ commertio, donec Illuſtriſſimo regi ſubderentur, nihil cum Suetis negocii habituros, donec Illuſtriſsimo regi parerent. Hac conditione Lubecenſibus ſua priuilegia confirmata ſunt Illuſtriſsimi Ioannis regis benignitate. Iſta illi aliter habere, negare, inficiariq; audebunt? At res comperta eſt, pignori ſunt illorum ſigilla, teſtantur ſolennes literæ Illuſtriſsimo regi præſtitæ, & res hæc tam omnibus nota eſt, ut fruſtra nunc inculcetur. Hæc fuit priuilegiorum confirmandorum baſis, hoc fundamentum nõ tunc ſolum obſeruatum fuit, ſed in omnibus tractatibus, fœderibus, conuentionibus, quæ poſtea cum Lubecenſibus habitæ ſunt, prout luce clarius oſtenſurus eſt Sereniſsimus Rex, neq; illi ſunt negaturi.

Conditiones quibus confirmauit Ioãnes rex, Lubecenſiũ priuilegia.

Lubecenſes ſigillis ſuis obligarunt ſe nullum Suetis cõmercium habituros.

Literę ſigillaq; Lubicenſium apud Sereniſſimũ regẽ.

Quæ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Quæ, cum talia ſint, nunc uidendum eſt, q̃ uera ſunt, quæ hic abticulus continet, q̃ retroactis temporibus per multiplicem iniuriam, ſecundum priuilegiorum infractionem, nauium præcioſarum rapinam Lubecenſibus & ipſis fœderatis ad bellum contra ſe ſuſcipiendum Ioannes rex ſupremam neceſſitatem impoſuit.

Lubecenſes hoc articulo ſemet cõuincũt.

Et certe hac in re apertiſſime ſemet conuincit illa inſolens bellua, oſtenditq; q̃ fuerit in bellum ſemper q̃ in pacem pronior, nimirum, quæ longe bello q̃ pace fœlicior eſt, & iure minus q̃ iniuria beata. Quo modo uero Ioannes rex ſupremam illis neceſſitatem bellandi impoſuit? Rapinas (ait) nauium præcioſarum fecit.

Lubecenſes ꝑter ſigilla ſua & literas datas a Suetis merces extulere.

At quur non idipſum faceret? Polliciti fuerant Lubecenſes nihil ſe cõmertii cum Suetis habituros, & ſtatim obliti omnium literarum præſtitarum, obliti conditionum, quibus priuilegia illis confirmata fuerant, non clandeſtinum modo cum Suetis contra fidem Ioanni regi præſtitam, commerciũ egere, ſed palam publiceq; naues ſuas Suetorũ bonis onerauere, Suetos aperte nauibus, ſubſidiis, conſilio, ope, in regem Ioanné inſtigauere.

Lubecẽſium naues q̃ captę fuere a Danis, plenę fuere mercibus Suetorũ unde iure belli potuere diripi.

Quæ cum facerét, cur non licuit Illuſtriſsimo Ioanni dolum uiribus repellere? & hoſtium ſuorum bona & merces in Lubecenſium nauibus repertas, in ſuæ Serenitatis uſum cõuertere? Quis hic principũ non putabit Illuſtriſsimo regi Ioanni cauſam fuiſſe, cur in Lubecenſium naues impetum faceret. Aut uter fœdus uiolauit uter iniuriam intulit, uter priuilegia infregit, uter belli cauſa fuit? An is ne qui prior occaſionem præſtitit, ꝙ fœdus uiolatum ſit, ꝙ effracta priuilegia? Atqui ſi prius cum Suetis commercium habuit Lubeka, ſi prius naues ſuas Suetorum bonis onerauit, ſi contra ius iurandum præſtitum in Sue-

Iuſtiſſime rex Ioannes Lubecenſium naues Suetorum bonis onuſtas cepit.

tiam nauigationem exercuit, quur non licuit Illuſtriſſimo Ioanni in fœderum perfractores, iuramentorum transgreſſores, merita ui quod legibus iureq; non poterat agere? Túc enim uis locum habet, ubi iura ſpernuntur, ubi religio contempnitur, ubi ſacramentum uiolatur. Aut cur non potuit redactis, quæ Suetorum merces uehebant, in poteſtatem nauibus,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

nauibus,ſuam Lubecenſibus perfidiam oſtendere,palamqꝫ
euincere illos indignos eſſe confirmatis a ſe priuilegiis,qui
quo minus digni permanerent,primi effecerant? Ad id em̄
natura agimur non ſtudio,ut periuris ex animo male ue-
limus,ad id facti ſumus non edocti, nati non aſſueti , eam
rem natura nobis indidit non nutritio, generoſitas ſuadet
non Tyrannis,ut minime mirum uideri poſſit, ſi Illuſtriſsi
mus Ioannes rex Lubecenſium naues,ſed non tam Lube-
cenſium q̃ Suetorum,in poteſtatem redegerit. Itaqꝫ non in
tulit Lubecenſibus iniuriam Ioannes rex , ſed ipſi ſibi exiti-
um ſtruxere. Non infregit Lubecenſium priuilegia , ſed ipſi
per transgreſsionem ſuis indignos ſe reddidere. Nauium
Lubecenſium rapinam non exercuit, ſed ipſi ſuas Suetorū
bonis onuſtas hoſtibus obiecere . Quæ erat hic belligerendi
ſuprema & pluſq̃ Diomedea neceſſitas? Lubecenſes non in-
uaſit Illuſtriſsimus Ioannes rex,naues ſolum hoſtium ſuo-
rum bonis onuſtas meritis cauſis in poteſtatem redegit. Po
terat cōfeſtim in fœdifragos claſſem emittere,copias arma-
re,exercitū longe lateqꝫ ſpargere, omnia permiſcere. Quie
uit tamen tantiſper, donec qui iniuriam fecerant , priores
ad arma concurrerent,& quos oportuit fracti ſacramenti
remiſsionem petere, primi illi iniuriam iniuria accumula
rent,nimirum cum ita uitium ſtimulet,ut qui ſemel fron-
tem perfricuerint, a malo in malū proni ſemper ferantur.
Primi igitur Lubecenſes,quod ipſimet aperte fatentur,bel-
lum terra mariqꝫ cruento marte præpararunt . Indignum
facinus,& quieuit tamē Ioannes rex, donec illū magis qui-
eſcere hoſtium pertinacia non permiſit . Hic interea ſubii-
ciant ſinguli oculis confirmata priuilegia , conditiones im
poſitas ne cum Suetis commercium agerent Lubecenſes,
eaſqꝫ illorum conſenſu ad miſſas, aſſumptas,confirmatas
ſolennibus,ut moris eſt,emiſſis literis ? Parte altera naues
Lubekæ inſtructas , emiſſas in Suetiam , ſua proſtituentes,
Suetorum mercibus onuſtas redeuntes . Perpendant quid
interea Suetis animi adiectum eſt,ubi pro ſe Lubecenſes cō-

Paciētia regis Ioannis.

Lubecenſes ſemper primi arma indue-runt.

Periuriū Lubecenſium.

D tra

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

tra regem ſtare uiderunt, quorum prius ſolennes literas audierant aduerſus ſe emiſſas eſſe, ubi tam fidum auxilium ſibi præſens adeſſe conſpexerunt. Quis non putabit interea regia conſilia a Lubecẽſibus euulgata eſſe, factam ſpem ſubmittendi auxilii, ſi a rege Suetia urgeretur. Nam qui deum teſtem ſacramentorum fallere non dubitauerunt, quid eſt tam ſceleratum, tam iniquum, quod nõ audeant committere? Et iſta quidem tametſi atrocia ſint, tamen longe minora eſſe q̃ facta ſunt, quis non perpenſurus eſt, ubi confeſtim ob unius aut alterius nauiculæ, quæ a magna illa claſſe, quæ in Suetiam a Lubecenſibus ignaro rege mittebatur, aut uento aut tempeſtate aut fato ſeceſſerat, non rapinam, ſed iuſtiſsimam acquiſitionem tam ingens bellum ab hoſtibus conflatum audierit? Voluere igitur hoſtes bellum, non illis ſuprema impoſita neceſſitas eſt. Vim primi intulere, non illatam a ſe repulere. Nam hoc poſterius magna illis cum laude licuiſſet, cum ita natura inditum ſit, ut illatam iniuriam nemo non poſſit uindicare. Cruentiſsimi belli occaſionem primi fecere, cum naues mitterent, cum ſigilla, teſtimonia, literas, deniq; quas illi confecerant, ſignauerũt, emiſerunt, infringerẽt. Ipſi uim intulere cum imparatum regem (Quid enim non imparatus eſſet cum nullius mali conſcius eſſet, probeq; per ſe adhuc integras conditiones eſſe cognoſceret?) terra mariq; aggreſſi ſunt, & nolentem in bellum impulere. Quod tandem qua geſſerit ratione ipſi uiderint, qui illius gerendi occaſionem præſtitere. Quod ſi unq̃ prior aut Ioannes Rex aut Chriſtiernus pacis conditiones perfregerit, quur non idipſum aut Sacratiſsimo Cæſari prius, aut ſacræ Cæſareæ maieſtatis conſilio, aut aliquibus Germaniæ principibus conqueſti ſunt? Cur non ſupremam belli gerendi neceſſitatem impoſitam Lubecenſibus, prius nouit Germania, q̃ belluarum more, ferro, igni, flamma, cedibus, rapinis, deſeuientes in Sereniſsimi regis Danorum ditionem audiret? Itaq; cum ſemper prius bellum uidit Germania, Lubecenſes gerere, q̃ audiret meditari, cui du

bium

Q̃ proni ſemper in bellum Lubecenſes.

Lubecenſes uoluiſſe bellũ ſemper.

Lubecẽſes Ioannem regem inuitũ ad bellum impulerunt.

Lubecenſes ſemper prius bellum diu cõtinuauerãt anteq̃ Germani ſcirent bellum illos meditari

bium erit ſemper prædonibus illis bellum magis cordi fui-
ſſe q̃ pacem? Hi ſunt qui Sereniſsimum regem iure ſecum
decerni petentem aperta ui inuaſere. Hi ſunt quos ſuperbia
& direptæ e Germanorum uiſceribus diuitiæ ſic in tranſuer
ſum egere, ut nunq̃ in pace fidi fuerint. Hi ſunt qui Cæſa-
reum interdictum (quem Bannum uocant) legitime pro-
mulgatum pro Sereniſsimo Ioanne rege contemnentes
cede, rapinis omnem Daniam inuoluere. Et quid ad hæc
reſpondetis Cæſarei Lubecenſes? Vos qui Cæſareum inter-
dictum contemnitis, qui illius iuſſionem abominamini,
qui arbitrum ſpernitis, adhuc audebitis urbem illam ueſtrã
Latrocinii ſpeluncam Cæſaream appellare? Quod ſi Cæſar
eo in uos interdicto aperte teſtatus eſt ueſtram rebellionẽ,
cur adhuc eo uos nomine uẽditatis? Aut ſi Cæſarei eſtis, cur
non illius interdicto morem geſſiſtis? Cur non ab iniuria
abſtinuiſtis? Cur non arma depoſuiſtis? Aut cur magis tot
incendia, excitaſtis? Cur tantũ innocui ſanguinis effudiſtis?
Cur Daniam tot ruinis inuoluiſtis? Nam cum ueſtro in-
ſtinctu præter Cæſareum mandatum, Sueti rebellaſſent,
Daniamq; in ſe prouocaſſent, quis negare poſſit, eorum ſce
lerum authoritatem nulli magis, q̃ uobis competere? Aut
ſi Cæſar legitime factum iudicarit, ꝙ Ioannes rex Suetorũ
mercium grauidis ueſtris nauibus potitus ſit, ſi id Germa-
niæ conſilium approbarit, cur hos iterum uulnus hic refri-
cuiſſe oportuit? Cur eum regem dicitis uobis ſupremam
belli neceſſitatem impoſuiſſe, quem Cæſar nihil præter
æquum egiſſe ſuo in uos, qui Suetis fauebatis, promulgato
interdicto aperte teſtatus eſt. Atqui ſi nihil præter æquum
egit, quæ erat hic uobis gerendi belli neceſſitas? Deniq; ſi
Cæſar iuſſit, ut bello abſtineretis, cur neceſſitatem uobis im
poſitam mentimini? Ita de Cæſare bene mereri ſoliti eſtis,
ut hic an rite an inique in uos bannũ ſtrinxerit, in dubium
uertatis? Quid enim ſi rite perſtrinxit, non ueremini coram
Illuſtriſsima Margaritha, coram prudentiſſimis conſilia-
riis neceſſitatem uobis impoſitam dicere? Heccine eſt bene-

Lubecẽſes iu
ra repellunt.

Lubecenſes a
direptis e ger-
manorũ uiſce
ribus diuitiis
inflantur.

Lubecẽſes Cę
ſareũ bannũ
cõtempſerũt.

Lubecenſes
quales Cæſa-
rei.

Cæſar ſub pœ
na banni pro-
hibuit, immo
banno ſubie-
cit eos qui Sue
tis ſubſidium
ferrẽt, unde cũ
deprehẽſi fue-
rint in Suetiã
nauigare ban-
num incurre-
runt. Ad hoc
alluditur.

Ioãnes rex nõ
impoſuit illis
ſupremã ne-
ceſſitatem bel
landi.

Lubecẽſes Cę
ſari rebelles.

Impudentia
Lubecenſiũ.

uolentia, qua Sacratiſſimi Cæſaris cineres proſequimini:
ut coram illius, cuius memoria apud uos ſacroſancta eſſe
debet, relicta filia, prudentiſſima clariſsimaqꝫ principe non
expaueſcatis patrem, coram nepotis, conſiliariis auum tra-
ducere: & quaſi falſo in uos banni promulgati reum age-
re: Quod ſi uere iuſteqꝫ, & promeritis interdictum uobis eſt,
quamdiu Suetis auxiliabamini aqua igneqꝫ, cur Ioannem
tamquam per eum ſtetiſſet omnis belli occaſio, inſimula-
tis: Putatis defuturos, qui his ineptiis ueſtris reſpondeant:
Promite alias, ſi poteſtis, perfracti fœderis partes, quaqꝫ in re
uobis non ſatisfecerit Illuſtriſsimus Ioannes, palam oſten-

Lubecēſes de optimis quibusqꝫ principibus mentiuntur.

dite. Quid mortuo Leoni barbam euellitis: Ita ne promiſ-
cue uobis ſemper impune erit, de optimis principibus mē-
tiri: Nunc Maximilianum defertis, nunc Carolum Quintū

Lubecēſes q̄li animo in Carolū Quintū Cæſarem.

irridetis, nunc Ioannem poſt fata conficitis, Chriſtiernum
extinguitis, cum Margaritha iocamini, conſiliariis illudi-
tis & hæc in totius orbis conſpectu, quando neqꝫ uos, quo in
Carolum animo ſitis, diſſimulare præ animi impotentia
poteſtis, & Maximilianum falſo euulgati interdicti inſimu
latis, & coram Illuſtriſsima Margaritha, plenū mendacio-

Lubecēſibns nihil cum pace commertii.

rum cornu profunditis. Veſtra fuit ea ſuperbia, ut ſemper
ad arma conuerteremini. Quid enim uobis cum pace com
mertii: quibus ex rapina, dolis, fraudibꝰ, cede, inuaſionibus
omnis potentia, omnes opes ſuccreuere: Aut quando unq̄
non inuiti ad pacem animum applicuiſtis: Et poſt ea qui-

Quomodo iuncta vetus amicitia.

dem mala fatetur Sereniſſimus rex fœdus initum eſſe, ſed
iunctam ueterem amicitiam quis poterit credere: Quando
enim unquam ex animo Daniæ bene fauiſtis: At quando

Qualiter germaniam Lubecenſes exhauriunt.

unquam Germaniæ: Quod ſi nouis exactionibus & tribu-
tis, nouo depredandi genere, decuplandis mercibus, augen-
dis uectigalibus, plane oſtenditis quo erga Germaniam ani

Lubecenſes germanorum hoſtes & Danorum.

mo ſitis, quid admirandum eſt, ſi Daniam ex animo exe-
cramini: Qui enim exteros amabitis, qui fratres contemp-
nitis: Aut peregrinis fauſta apprecabimini, qui in ſocios
omnia nefanda exercetis: Sed iuncta ſit uetus amicitia,
Quo-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Quomodo amicitiam obſeruauerũt lubecenſes.

Quomodo uero illam conſtantes homines obſeruaſtis? Oſtendent ſane quæ conſequuntur, q̃ bene uobiſcum fœdera percutiuntur, quamq; diligenter citra dolum malum, morem illis geritis.

De pace quæ facta fuit inter Sereniſſimũ D. Ioannem regẽ & Lubecẽſes, anno dñi M.D. VI.

Conditiones quibus pax facta fuit, quos poſtea Lubecenſes ſtatim ruperunt.

Anno enim domini M.D.VI.cum iam tederet belli, in regiam arcem Segenbergam conuentum eſt, præſentibus Francorum regis Ludouici, Scotiæq; Legatis, quo in loco ita cum Lubecenſibus eorumq; confœderatis, coniuncta initaq; pax eſt, cuius hoc in articulo meminere, ut omni penitus cum Suetis commertio abſtinerent, nullas ad Suetiã merces adueherent, nullas ex illis rurſus efferrent. Pepegere hæc pollicitiq; ſunt ſolennibus literis, adiecere ſeſe anniſuros, ut Sueti tunc rebelles Ioanni, Chriſtiernoq; regibus parerent. Idq; ſi fieri nequiret, at ſaltem nullum penitus cum Suetis commertium habituros, nec per ſuos haberi, quouis modo palam occulte citra omnem dolum malũ permiſſuros, donec Sueti ad debitam Ioanni Chriſtiernoq; regibus obedientiam reducerentur, illoq; demum modo priuilegia illis ſua confirmata ſunt.

Pax cõfirmata in oppido Nycopynck.

Deinde anno domini M.D. VII. alia in conuentione quæ in oppido arceq; regia Nycopyncko habita eſt, & celebrata pacto ſolenni polliciti ſunt Lubecenſes eorumq; cõfœderati, propriam ſe legationem in Suetiam expedituros ſcripturosq; regni conſiliariis, ut ſeſe Danorũ regibus ſubiiciant. Addidere pacto ualido & ſolenni, ſe ſuos a regno Suetiæ penitus abſtinere, ut priore anno polliciti fuerant, habereq; idipſum firmiter decretum, nihil ſeſe Suetis ſubuecturos, neq; ex Suetis euecturos, nec quouis modo ulla ue ratione munituros, donec ad debitam regis ſubiectionem redirent. Subiunxere maius quiddam, ſuarum nauium rectores aut alios ex ſuis portubus nauigantes, nullas penitus merces ex Suetia deuectas in quouis portu aſſumpturos. Quod ſi qui ſecus facerent, pœna præſens eſſet, quæ in mandatorum ſuorum contemptores ſtringi ſolet.

Lubecẽſes polliciti ſunt literis & ſigillis ſuis multa & nihil obſeruauerunt.

Conditiones pacis cum lubecenſibus.

Quod ſi forte in ſuas urbes, portus, flumina, diſtrictus aut

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Promiſſiones Lubecenſium ſpecioſę.

Sueti, aut merces Suetiæ deuenirent, pacto promiſſoq; ſolenni polliciti ſunt, quantocyus tempeſtiua monitione, Suetos & Sueticas merces reſeruare, & in regis commodum detinere omnemq; operam præſtare, ut regi cõmode utiliterq; ſuccederet. Quæ omnia ut melius abſoluerétur, ocyus ſe Dantiſsum, Rigam, Reualiam, atq; ad alias ſecum fœderatas urbes legationem miſſuros, effecturosq; & curaturos, ut ſecundum promiſſum præſcriptumq;, idipſum reliquæ urbes obſeruent, uſq; ad debitam Suetorum ſubactionem ab omni cum illis commertio temperaturæ.

Conditiones pacis cum Lubecenſibus.

Ad quæ omnia, ubi ſolenne pactũ præſtitiſſent, Illuſtriſſimus Ioannes rex, ut melius ſtabiliusq; illos in fide contineret, duas illorum naues, quarum alteri Henricus Roper, alteri Hanſo Heithman præfuerant, ex legitimis cauſis publicatas & fiſco regio addictas cum omnibus mercibus & rebus aliis magni admodum præcii, magnæq; eſtimationis Lubecenſibus liberaliter reddidit, longe minorem exiſtimás diuitiarum q̃ pacis iacturam eſſe.

Liberalitas Ioannis regis q̃ vſus eſt erga Lubecẽſes vt melius pacem obſeruarent.

His omnibus, & hoc ſubiectum fuit, q ſi quãdo Lubecenſes, aut eorum nautæ in regias naues inciderent, medio in mari ſponte ſua uela ſubmitterent complicarentq;, & literas commeatumq; ſuum regiarum nauium ducibus oſtenderent.

Alia pmiſſio Lubecenſiũ. Alię conditiones pacis.

Deniq; cautum determinatũq; fuit, ut omnes aliæ controuerſiæ pẽdentes indeciſæq; remanere deberent ſine iuris utriuſq; partium præiudicio.

Hæc ea fuere, quæ pacem, cuius nunc Lubecenſes meminere, perfecerunt, quæ illis priuilegia confirmarunt. Et ſuſceptæ ſunt conditiones omnium urbium ſtagnalium conſenſu, aſſenſumq; eſt illis palam & ſponte, pactaq; legitime inita ſunt, & literæ deſuper confectæ, & illorum ſigillis communitæ, quas adhuc Sereniſsimus rex habet, ne ipſi forte rem luce meridiana clariorem in dubium uocare, ut ſæpenumero facere eos compertum eſt, annitãtur. Tametſi enim uiuentæ piæ memoriæ Illuſtriſsimo Ioanne rege nihil ab eo

Literas & ſigilla Lubecenſiũ, quibus ſe obſtrinxere ad eas cõditiones apud regẽ eſſe.

Ioãnes rex nihil penitus effecit q̃d labefactare cõcordiam poſſet.

hil ab eo

hil ab eo factum ſit,quod aliqua ex parte concordiam labe-
factare poſſet,tamen non uerentur interea ſubdoli homi-
nes clariſſimum principem ignominiæ nota aſpergere,cri-
menq;,cuius illi rei ſunt,cum uere non poſſint, callide ini-
queq; ingerere. Quorſum enim ſpectant hæc mediocriter
tenuiſſe pacem ſuperſtite Ioannne rege? Si enim nihil ha-
bent auari homines, quod Illuſtriſsimo Ioanni poſſunt
obiicere,cur mediocriter tenuiſſe, & non potius in totum
referre oportuit? Obiiciant ſi quid habent aduerſus clariſſi-
mum principem in quo uel uiſus ſit aliquid concordiæ de-
traxiſſe, cum interea belli obſeruatores fœderum, initæq;
concordiæ frequenter in Suetiam nauigauerint, pulueres

Lubecenſiū perfidia.

boardicos,machinas,arma intulerint,contra Illuſtriſsimū
Daniæ regem armarint, conſilium rei gerendæ docuerint,
uires ſubminiſtrauerint,animos auxerint, ad rebellionem
exequēdam animarint,ſuis portubus,fluminibus, oppidis,
Sueticas naues,merces, homines, non admiſerint modo,
ſed & inuitarint. Idq; clanculum ſubinde,ſubinde apertiſſi-
me, cum in grauem leſionem & acerbam iniuriam Sereni-
ſſimi regis, eleuatis & extenſis uelis, per regnum Illuſtriſsi-
mi regis,per mare,brachia,flumina,ſinus,portus,maieſtatis

Lubecēſes cōtra literas ſuas & ſigilla & fidem datā frequenter in Sueciam nauigarunt.

Lubecenſes omnes conditiones fregerunt.

regiæ uectigales,nullo ſoluto Theloneo ſæpenumero naui-
garint, cum nunquā ſtaturos ſeſe ſuis conditionibus aper-
ta indignaq; uoce,frequēter magna cū ſuperbia iactare pub-
lice ueriti nō ſint, quibus cū non obaudirent,quid ſignaſſe
oportuit, ſigillisq; ſuis muniiſſe? Cūq; ſuā ipſi audaciam cō-
mendarint uiſiq; ſint ſibi plane audaces & animoſi ſordidi
illi mercatores,ſi præter pacta cōditionesq; expanſis aude-
rent uelis nauigare,& Sereniſſimum regem ſuis uectigali-
bus fraudare & Suetos in rebellandi perſeuerantiam indu-
rare,& portubus ſuis ſuſcipere, neq; dubitarint, hæc etiam
facta ſua promulgare, exq; his tam fortiter tam animoſe
geſtis magnam ſibi gloriam comparare, quaſi impune au-
deant Lubecenſes Danorum regum uires contempnere, &
non potius eos rationem fœderum habuiſſe oporteat, quæ
tametſi

Lubecenſes aperte fatentur ſe fregiſſe cōditiones putantq; id ſibi gloriæ aſſcribi debere quaſi animoſi ſint qui id audeāt.

Honeſtū ſibi putant Lubecenſes ſi fide fracta audeāt Danorū vires contemnere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

tametſi interdum impune ad tempus contempſiſſe eſt, de-
um tamẽ ultorẽ inueniũt. Aut ſpecioſius ſit aſinos Leoni-
na pelle aſſumpta inter equos aliquantiſper uerſari, q̃ poſte-

Longe meliꝰ eſſe probi & fidelis nomen poſteritati reliquiſſe q̃ perfidi & temerarii.

ritati probe obſeruatorum fœderum gloriam perpetuam
relinquere, euitareq; fœdifragi, uiolatoris, prædonis, impo-
ſtoris, quadruplatoriſq; nomen, cuius & liberos, & paren-
tes, & affines, in perpetuum pudere poſſit. At num hæc con
ſyderaſſe oportuit? & conſyderauit ſane Illuſtriſsimus Io-

Ioannis regis prudentia.

annes, qui diu prætulit rerum ſuarum iacturam, bellorum
tumultibus maluitq; hoſtes cum ſui contemptu audacio-
res contemplari, q̃ ſuam illis audaciam merito bello infrin
gere. Videbat pius princeps in Suetiam nauigantes, uidebat

Lubecẽſes regem uectigalibus defraudarunt.

illorum opibus Suetiam inniti, audiebant publicanorum
querelas, qui ſe uectigalibus ſpoliatos indignis modis con-
querebantur. Audiebat ſuorum uoces, qui uirtutem Dani-
cam imbellibus mercatoribus & nulla re magis q̃ lingua &

Ioannes rex q̃ fuerit pacis ſtudioſus.

inſidiis formidandis, opprobrio eſſe indignabantur. Per-
mouiſſent hæc innumeros alios, Ioannem ad bellum non
potuere inducere. Adeo illi pax etiam iniquior ſemper ma
gis cordi fuit q̃ ex glorioſo ſpecioſoq; bello egregium pre-
mium reportare.

Quomõ res Lubecẽſium cœpere meſtiores eſſe.

Verum, quia ita a deo immortali decretum eſt, ut nun-
quam iniuſtum ita deliteſcat, ut non aliquando ſuis pro-
deat coloribus, poſt toties uiolatas pacis conditiones ope-
ræprecium fuit Sereniſſimo regi Chriſtierno prædones or-
bi oſtendere, & toties uiolatorum pactorum rationem exi-
gere. Proinde, ſi tum res meſtiores eſſe cœperunt, quid ad-
mirandum eſt? Stetiſſent conditionibus Lubecenſes, obſer-
uaſſent fœdera, a Suetis abſtinuiſſent, ab iniuria temperaſ-
ſent, & tam fuiſſent illis ſua permiſſa, ut res nunquam, ut
ipſi loquuntur, meſtiores effectæ eſſent. Sed quum hæc non
ita effecerint, nonne tandem oportuit ſuorum illos facto-
rum rationem reddere? Sed hæc in ſequentibus manifeſti-
us patebunt.

Lubecenſes

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

DOminus enim Chriſtiernus & mentem & animũ adiecit inclitum illud & amplum Suetiæ regnũ, qui & armis (cum initio & gubernatori & populo Suetico, ſimulq; regni conſiliariis & proceribus de ſe minus lætum præbuiſſet ſpecimen, irritaſſetq; & concitaſſet in ſeſe illorum animos) ſubigendi. Vt autem ſecum perpendiſſet (uti res erat) omnes conatus ſuos retro abituros, atq; fruſtratos iri, ni Lubecenſes aliquantiſper ſolitam in Suetiam nauigationem & commertia ſuſpenderent, mittit ſolennem legationem oratum Lubecenſes tali nauigatione & commertio ad certum, tunc optatum tempus abſtinerét, pollicetúrq;, ſi hoc impetret, gratiam multiplicem, fauorem perpetuum.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERni Regis ad ſupradictũ Lubecenſium Articulum Reſponſio.

CVm eo fœdere ſeſe obligarint Lubecenſes quod in arce regia Segeberga ictum fuit confirmatũq; Nykopinci nihil ſeſe commertii cum Suetis habituros, inq; eam rem literas ſigillaq; ſua attribuerint, neq; ipſi tamen ſilere poſſunt a ſe fractum eſſe, quid enim aliud uolunt hæc uerba, ni Lubecenſes aliquantiſper ſolitam in Suetiam nauigationem & commertia ſuſpenderent? Non ſuſpenderant igitur prius, quum id ſeſe facturos literis ſigilliſq; & ſolennibus pactis confirmaſſent. O egregios pacis & fœderum obſeruatores, qui ſuum ipſi uicium diſſimulare non poſſunt. Quomodo audent igitur hæc coram Illuſtriſſima Margaritha, prudentiſſimiſq; Cæſareæ maieſtatis conſiliariis differere? An exiſtimant autem fraudes ſuas omnibus tandem non apertas iri? Qua id fronte audent dicere non abſtinuiſſe a Suetorum commertio Lubecenſes? Aut

Lubecẽſes ſuperiori articulo fatentur aperte fœdus a ſe fractũ eſſe.

Bonitas regis cum tunc ad illos ſolennem legationẽ mitteret quando oportuerat iuſſiſſe potius ꝙ petiiſſe.

ubi pudor eſt ubi Sereniſſimum regem ſolennem legationem ad ſe miſiſſe teſtantur? Quid enim oportuit legationem tranſmittere ſi fœderi, ſi pactis, ſi cõditionibus, ſi ſigillis ſtetiſſent? Nonne hic Sereniſſimi regis benignitatẽ plane oſtendunt, qui magnam gratiam illis pollicitus eſt, ſi quod ex fœdere debuere facere, nunc demum efficerent? Poterat per fœdera, per ſolennes literas, per ſigilla, Lubecenſes compellere, ne Suetis hoſtibus tantiſper, donec ſibi ſubiicerentur auxilium ferrent, commertia exercerent, nauigationem aſſumerent, & maluit pius princeps ſolenni legatione agere, ut illos demum admoneret, quid illorum intereſſet efficere. Et potuiſtis ne citra ruborem pati Lubecenſes admoneri uos de obſeruandis conditionibus, quas ipſi uobis præſcripſeratis? Quis tum animus uobis adfuit, cum uideritis clementem principem ſolenniter a uobis petere, ut a commertio Suetico abſtineretis, quod facturos uos eſſe prioribus fœderibus pollicebamini, & ad id gratia & fauore inuitare, quod uos, ſi uiri eſſe uelletis, ultro facere oportuiſſet, ſi uero admonebamini, nonne minime obſeruaſſe prius ueſtro ſermone teſtificatis? Sed ſequitur.

Citra ruborẽ quomodo poſſunt admoneri de obſeruãdis conditionibus Lubecenſes.

LUBECENSES.

ET quãuis durum fuerit ſuæ regiæ dignitati in hoc morem gerere cum bona pars manutentionis urbis Lubecenſis ex Suetico commercio dependeat, nec minus formidabile, eam a Suetis abſtinentiam nõ exiguam cladem reipublicæ Lubecanæ allaturam, accedebat quod ad hoc ciues uix flecti aut induci poſſent.

Peruicit tamen Senatus authoritas, pacis & tranquillitatis amor, uicinitatis ratio, promiſſus fauor & gratia, ita ut ſuæ regiæ dignitati non tamen ſine graui iactura gratificatum, & in regnum Suetiæ uel nauigari uel negociari per exiguum tempus deſitum eſt.

Illuſtris

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſupradictum Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

DVrum fuit Lubecenſibus prius impoſitas ſibi pacis conditiones obſeruare. Cur igitur acceptarũt? Ciues uix flecti aut induci potuerunt, cur igitur literis ſuis, ſigillisq́ prius facturos ſeſe receperũt? Quæ eſt iſta ueſtra ſtabilitas, uiri Lubecenſes? At non exiguam cladem allaturum erat reipublicæ Lubecanæ, ſi idipſum præſciuerant, cur ſigillis ſuis literisq́ datis conditiones acceptauere, dum Segebergæ fœdus inierunt? Peruicit ſenatus authoritas. Quæ eſt hæc? Aut cur ea opus fuit? Nempe inter bonos proboſq́ homines, & qui pacem literis ſigillisq́ teſtati fuerant non oportebat ſenatus authoritate uti, ut quod prius acceptauerant, exequerentur. Ita ne didiciſtis fœdus contrahere Lubecenſes, ut pro arbitrio reſcindatis? Promiſſus fauor & ratio uicinitatis. Specioſa hæc, quæ uero erat uicinitatis ratio, dum ſceleſtum illum ueſtrũ conatum exequeremini? dum contra fidem & literas ad Suetos expanſis uelis nauigaretis, ſuum regi uectigal fraude mala ſubduceretis? iactaretis nunquam obſeruaturos, quæ prius fide iuramentoq́ munieratis? Regiæ dignitati non tamen ſine graui iactura gratificatum eſt. Quæ eſt hæc gratificandi ratio? citra fidei ueſtræ periculũ aliter non poteratis, & tamen gratiá feciſſe uideri uultis. Quæ eſt autem hæc grauis iactura? Latrocinii, depredationis, expilationis, fidei, quam Suetis cõtra Illuſtriſsimum regem dederant egregii ſequeſtri, quos oportebat, ſi fidem ſuam integram eſſe uellent toto conatu anniti, ut Sereniſſimo regi Suetia obſequeretur. Hæc grauis iactura erat, poterant forte non tam impune deum fidei teſtem fallere. Terrebantur regio apparatu, ne ſi inter nauigandum deprehenſi eſſent, dignas fracti fœderis pœnas luerent. Alioqui non deſtitiſſent canes illi ad priſtinũ uomitum reuerti & toties læſa ſacramenta nouo rurſus per

Iniquitas Lubecenſiũ qui non poterant eas conditiones obſeruare quas ſibimet prȩſcripſerãt.

Fœdus ad Segebergã arcẽ.

Non fuerat opus Senatus authoritate ſi boni ciues eſſent Lubecenſes.

Quę uicinitatis ratio Lubecenſibus cum contra fidem datam Danos ſpoliarunt.

Quę iactura Lubecenſium cuius meminere.

Lubecenſes ſemper ad uomitum reuertuntur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Lubecenſes poſtq̃ promiſerant ſolenniter bis ſeſe tẽpaturos a Suetorum commertio & tertio iterũ polliciti eſſent ſolẽniter fidem tamen fregerũt & deprehenſi ſunt a Danis

iurio dedecorare. Tametſi neq; penitus deſtitere. Teſtificantur hoc illorum naues commeatu, puluere, machinisq; onuſtæ, quæ cum Danos fallere putarent, deum ſacramenti promiſſioniſq; iudicem fallere non potuerunt. Cuius benignitas oſtendere uolens omnibus hominibus firma eſſe debere ſacramenta, quæ in pacis utilitatem præſtita ſunt, ita diſpenſauit, ut quæ in Suetiam plena uelificatione contendebant in Danorum claſſem impingerent, a quibus digna ſuſceptæ nauigationis præmia retulere. Quid hoc uno conatu uideri poterat, aut inofficioſius, aut deteſtabilius, aut ſordidum magis? Leges, fides, iura, prohibebant ne in Suetiam nauigationem exercerent. Prohibebant optimo regi rurſus præſtitum ſacramentum. Et tamen nunquam

Magna iniquitas.

ſibi temperare potuerunt, quo minus, fidem, ius, ſacramentum contemnerent, & iuſtiſsimam Illuſtriſſimi regis petitionem, cui ſeſe omnes iterata fide ſubmiſerant, confeſtim abominarentur.

Quales Lubecenſes.

Quid ergo periuris iſtis latronibus ſatis dignum inferri poteſt? Quos non gratia permouet, fides conſtringit, præces digniſſimæ impellunt? & tamen ita hác tragœdiam agunt, ut magna grauiaq; detrimenta ſibi paſſi uideantur, ſi non tam impune latrocinari potuere. Sed ad alia.

LVBECENSES.

FActum tamen eſſe (repetita proteſtatione) doceri poteſt, ſuam regiam dignitatem, iſtam Lubecenſiũ modeſtiam, uel habuiſſe contemptui, aut in obliuioné reieciſſe, cum medio tempore, & citra initium regni ſui, Lubecenſes, & eorum confœderatos in prædictis eorum priuilegiis, iuribus, pactis, concordatis, antiquis conſuetudinibus & uſu, ſupra modum, citra rationem, iuris ordinem, & iuſtã cauſam, grauauit, perturbauit & inquietauit, nec eo contentus, mercatores ipſorum nouis & intollerabilibus grauaminibus & exactionibus grauiter affecit.

Illuſt-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ILLVSTRISSMI D. CHRISTIERNI Daniæ Regis ad ſupradictum Articulum Reſponſio.

HAec eſt Lubecenſium modeſtia, quam a Sereniſſimo Rege contemptam eſſe tam ingenioſe inducunt. Quod ſi modeſtia eſt fidem uiolare, literis ſigillatis contrauenire, pacta reſcindere, conuentionibus aduerſari, deum hominesq; fallere, bis ſolenni proteſtatione firmata infringere, ac non potius fraus, dolus malus, periurium, atq; nunquam delenda infamia, appelletur ita ſane, dum modo intelligant Germaniæ principes, q̃ egregium & ſpecioſum modeſtiæ nomen ſibi attribuant Lubecenſes. At qua in re tam inſignem Lubecenſium modeſtiam, uel habuiſſe contemptui, aut in obliuionem reieciſſe uideri poteſt? An quia, ut ipſi aiunt, in prædictis eorum priuilegiis, iuribus, pactis, concordatis, antiquis conſuetudinibus, & uſu grauauit, & mercatores grauiter affecit? Specioſa ſane ſunt hæc. At ſi, & uos quoq; idipſum efficitis Lubecenſes, dabitur ne hoc uobis a Germaniæ principibus in excidium? ſi longe maiora indies contra Germaniam machinamini, q̃ hic falſiſſime Sereniſſimo regi attribuitis, ideo ne ſtatim igne, ferroq; debacchatur in uos Germania? Omni culpa carere decet eum, qui in alterum paratus eſt dicere. Et uos qui impudentis mẽdacii, uenenum in Sereniſſimum regem diſtringitis, nihil timetis, aut deum æqui boniq; iudicem, aut principes prudentiſſimos, aut ipſam ueritatem offendere? Itaq; non uertemus in dubium, an uectigalia auxerit Sereniſſimus Chriſtiernus, an ſupra ſolitum aliquid acceperit. Neq; rem latere deſyderamus, quemadmodum auaritiam ueſtrã uos fuco obducitis. Clara ſunt, Vectigal auctum eſt, aliquid ſolito eſt adiunctum. Quid hoc ad cauſam? Nam factum nõ diſſimulamus, at iuris hoc in iudicio queſtio eſſe debet. Quid enim, ſi iure auctum uectigal eſt? Imo quid, ſi uolentibus Lubecenſibus, qui in Dania negociabantur? Quod ſi

Qualis modeſtia Lubecenſium.

Quid per modeſtiã Lubecenſium hic intelligendũ eſt

Rex non contempſit Lubecẽſium (qualis q̃lis illa fuit) modeſtiam.

Lubecenſes eſſe qui grauant mercatores non Sereniſſimũ regẽ. Lubecẽſes debere ſemet intueri priusq̃ regẽ arguãt.

Fatetur Sereniſſimus Rex vectigalia aucta eſſe, ſed ad bienniũ ſolũ idq; cogente grauiſſima neceſſitate.

Iure auctum eſſe vectigal.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Volẽtibus lu-becẽſibus qui in Dania ne-gociabantur vectigal auc-tum fuit.

Declaratur ne ceſſitas Illuſ-triſſimi regis.

Lubecẽſes q̃-re Suetiam a regibus Dano rũ ſemper ſtu duerũt abalie nare, & abalie narunt.

Prima cauſa.

Secunda cauſa

Tertia & ma xima cauſa.

Lubecẽſes ſci ebãt, ſi rex Da norum Suetia potiretur, non poſſe mercato res ſuos ma-gis Germaniã decipere.

Om̃ia fuiſſent viliora in ger mania ſi quã-do rex Dano-rum Suetiam poſſediſſet li-bere.

Reges Dano-rũ ſemper uo luere ęquo p̃-ci ſuorũ mer ces venire.

tam magnum ius habet neceſſitas, ut illi nemo poſſit refragari, traditumq; ſit non immerito a ueteribus, deos quoq; ſepenumero neceſſitati ſuccumbere, quis putare poſſit, indignum aliquid a Sereniſſimo rege commiſſum eſſe, quẽ neceſſitas eo redegerat, ut ſuorum opera uti ad tempus cogeretur? Quid uero hoc ad Lubecenſes? Auitum illi regnum fuit Suetia, quod Lubecenſium fraudibus, dolis, & conſpiratione, rebellionem animum induxerat, Legitimũ regem cõtempſerat, omnia iura abominabatur. Porro, ut tam nefandum ſcelus aggrederentur Lubecenſes, primum effecerat uetus illa & innata cum Danorum regibus contentio, quibus tam opulenti regni acceſsionem ſordidi homines inuidebãt. Deinde futurũ uidebãt, ut ſi libere Danorũ regibus pareret Suetia, ſibi non magis liceret id regnum opibus exhaurire, & ſuas inde merces euehere illis, quibus pridem ſemper id fecerant, rationibus, hoc eſt, animorum libidine & auaritia. Deniq; hoc ipſum longe fortius ſtimulabat peruicaces animos, non tam libere magis impoſitum iri Germaniæ, a ſuis confœderatarumq; urbium mercatoribus, quando eas merces, quæ e Suetia deferuntur, ſoliti ſint, pro animi inſatiata auaritia, citra omne ius & æquum, enormi præcio, reliquæ Germaniæ comunicare, id ſupraq̃ decuplũ ſæpenumero excedẽtes. Incendebant hæc cupidos diſſenſionum, & quibus nihil minus q̃ pax cordi fuit. Et iam extremum prope periculum ſibi ſomniabant adfuturum, cum certo ſcirent, omnia longe uiliora futura in Germania, ſi ſuus Danorum regibus conatus procederet, ut qui ſemper in id ſtuduerunt, ſuorum merces æquo in Germania præcio uenire. Cum Lubecenſes confœderatiq;, nunquã non, precium precio ſuperaddant, ut quibus hac ex impoſtura omnes opes creuerunt, quibus iam ipſis regibus formidabiles eſſe non immerito uidentur. Quid facerent? urgebat hinc fœderum toties initorum ratio, literarum ſignatarum memoria, pacti ſolennis aſtipulatio, Deus fœderum iudex, honeſti æquiq; reuerentia. Sed uicit rationem iniu-

ſtitia,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ſtitia, memoriam lucri cupiditas, aſtipulationem ſolita frontis perfrictio, Deum, fortius pecuniæ numen, honeſtū auaritia, æquum ſuperbia animiqꝫ innata elatio. Inde tam frequens cum Suetis commercium, inde conſilia diſtributa, facta ſpes uirium ſi ſuos reges cōtemnerent. Itaqꝫ in cauſa fuere Lubecenſes, quod ea pertinacia Sueti reſtiterint, ꝙ Sereniſſimi regis ærarium exhauſerint, ꝙ Daniæ mercatoribusqꝫ Lubecenſibus coactus ſit nouum, quamq̄ exiguum, uectigal imponere. Ad quod quidem, tametſi certis rationibus Chriſtiernus rex impellebatur, noluit tamen citra omnium partium conſenſum tale quiddam moliri. Verum conuocatis regni ſtatibus, ſolenni proteſtatione, ſuæ Serenitatis neceſſitatem expoſuit, hac in parte ſibi ſuccurrerent, nunquam beneficii non recordaturum, ſinerent exiguum quid adiici, ut magnæ rei incrementum accederet. Exiguū quid eſſe biennio (Namqꝫ non diutius imperatum eſt) uectigalia modice augeri. Tum ſe remiſſurum omnia, neqꝫ tale quid magis attentaturum. Accepta conditio eſt. Itumqꝫ in eam animis & pedibus, non a regni conſiliariis modo & omni hominū conditione, ſed ab illis etiam mercatoribus Lubecenſium confœderatarumqꝫ urbium, qui tum in Dania degebant & mercabantur. Atqꝫ ultro ſponteqꝫ accepta eſt, cum nihil niſi æquum iuſtumqꝫ imperabatur. Nunc illius auctionis nomen quantas tragœdias excitat? Lubecenſium fœnus cum indies magno cum Germaniæ detrimento citra neceſſitatem exerceatur, commemoratū non eſt a rege, poſtq̄ neceſſitate urgente, ad exiguum temporis inducta eſt augmentatio crebro uſurpatur, fingiturqꝫ tam ingentium bellorum cauſa eſſe, & commemoratam, quam omnes norunt, Lubecenſium modeſtiam infregiſſe. Quis nunc non mirabitur tam ingenioſas propoſitiones? Aut potius, quis non execrabitur, tam impudentia mendacia Lubecenſes conſenſerunt. Cur ergo hic refricatis? Dani ultro admiſere, Quid ergo contra regem eſt? Atqui ut non conſenſiſſent Lubecenſes, futurum ne erat, ut iuſte cogendi iudicarentur?

Lubecēſes in cauſa fuere ꝙ ea pertinacia Sueti reſtiterint.

Quo ordine Chriſtiernus rex uectigal auxit.

Cōſenſus regni adfuit in augendo vectigali.

Cōſenſus mercatorū adfuit in augendo uectigali.

Fœnus Lubecenſiū ex germania.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Comunis Daniæ lex antiquiſſima et optima quod hoſpites inquilinorũ loco haberi debent in Dania tum in omnibus aliis tũ etiam in tributis.

Lubecenſium in humanitas in exteros.

rentur? An neſcitis uero comunem hanc Daniæ legem eſſe, quæ eadem & ad uos pertinet extraneos mercatores, qui Daniam inuiſunt inquilinorum loco habendos eſſe? iiſdemq; exactionibus, quibus Dani ſubduntur ſubiectos eſſe? Impia hæc eſt? An non potius digna, cuius apud omnes gentes memoria perennis supereſſe poſſit? Quid uero magis humanum hoſpitibus exhiberi poteſt, q̃ ut eadem ſit illorũ, quæ inquilinorum eſt ratio? Sed obliti ſumus aliam apud uos legem eſſe. Quare de hac re magis differendũ minime uidetur, ne frontem pudore contrahatis, ſi memineritis, quo apud uos loco Germani Daniq; mercatores aduenæ habeantur. Vnum Sereniſſimo regi dabitis, legibus uos impelli potuiſſe, ſi non ultro officio præueniſſetis. Illius ergo cur uos nunc ſubit penitentia? Cumq; poſſitis ſatis amplam gratiam ultro præſtiti, quod imperabatur uectigalis, ad quod alias iure cogi potuiſſetis, referre, cur nunc modeſtiæ ueſtræ per id uim illatam eſſe conqueri mini? Hic dicite, Plus ne uobis imperatum eſt q̃ incolis? plus ne Lubecẽſes confœderatiq; debere q̃ Dani? Quid ergo ſortem ueſtrã, quæ eadem Danorum eſt, conquerimini? Vos qui Suetiam armaſtis, qui rebellionem incitaſtis, qui regium erarium exhauſiſtis, non poteſtis tantum regiæ neceſſitati ſponte largiri, quantum legibus iureq; cogimini? Quanto id pulchrius eſt, q̃ eam quam incurritis labem uobiſcum Sereniſſimo regi comunem eſſe? Vos omnem Germaniam, citra omne ius, æquũ, fas, inſolitis uectigalibus premitis, hiſq; neq; biennio elapſo inuentis (præter q̃ quod noua indies grauioraq; comminiſcimini) neq; deſituris unquam ni principes prouideant, neq; urgenti neceſſitate, niſi forte animi ueſtri libidinem, qua regis expellitis neceſſitatem interpretamini & abominandum putatis, ſi Sereniſſimus Rex pro auita ditione ſubiicienda, quæ ueſtro inſtinctu, neq; deum, neq; homines, neq; Cæſarem, neq; pontificem reuerebatur, iure, legibusq; mediantibus, conſentiente tota prouincia, extrema in neceſſitate, exiguum quiddam uectigalibus adiecerit, idq; ad ſolum

Lubecenſib9 nihil magis imperatũ q̃ incolis regni.

Lubecenſium de rege mala merita.

Germaniã nouiter indies inuentis uectigalibus premut Lubecenſes.

Suetia rebellis pontifici Romano quãdo a rege ſubiecta fuit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ad ſolum biennium? Vos qui media pace, nauem inſtructã
militibus ſpecie quidem in Angliam, re autem uera in Da-
niam predatum emittitis, pacem non putatis labefacere.
Sereniſſimum autem regem exigua tributi biennalis ad-
iectione, ſecundum iura & leges emiſſa, modeſtiam ueſtrã
contemptui habuiſſe confeſtim arbitramini? Vos qui Hol-
ſatiam inaudita tributi penſione premitis, & continue ex-
ſugitis, nullo legum iuriſq; prætextu (Vnde enim hæc uobis
adeſſent?) neq; biennio, ſed in perpetuum, regiam prouin-
ciam, & cum qua uobis ne tantillum quidem iuris eſt, ar-
mis belloq; dignum cenſetis, ſi iure uobis uectigalia adau-
geantur? Quæ eſt iſta indignitas? liberum erit uobis media
in pace bellum gerere, Suetis auxilium apertum ferre, citra
ius faſq; tributa exigere, Et regi probroſum erit, ſumma in
neceſſitate, inuitantibus legibus, uolentibus & ciuibus & ad-
uenis, in optimum negocium gerendum, uectigalibus ali-
quantulum adieciſſe? Quomodo uero modeſtia ueſtra cõ-
tempta eſt, cum toties obtulerit Sereniſſimus rex, ſeſe om-
nia in priſtinum ſtatum reducturum, modo iudicio ſtaretis
non armis? Negatis hæc? Quomodo ergo hic citra ratio-
nem aucta eſſe uectigalia mentimini? Quid ita? Nam in
prædictis ueſtris priuilegiis, iuribus, pactis, cõcordatis, anti-
quis conſuetudinibus & uſu uos minime ſupra modum
grauauit, cum exiguum non graue quiddam imperarit,
idq; non ſupra modum, ſed ad biennium. Neq; citra iuris
ordinem perturbauit, cum Danorum leges extraneos ea-
dem qua inquilinos ratione uiuere uelint, iiſdemq; tribu-
tis ſubiici, deinde & ueſtri mercatores conſenſerint, neq; ci-
tra iuſtam cauſam inquietauit, cum Suetiam, quæ & deo &
hominibus Lubecenſium opera rebellabat, in Rhomanæ
eccleſiæ ius uendicare, tum in auitam poſſeſſionem reſtitue-
re uolebat. Neq; mercatores ueſtros, grauaminibus nouis, &
intollerabilibus, & exactionibus grauiter affecit, cum nihil,
niſi communi regni conſenſu, interuenientibusq; conſilia-
riis effectum ſit, & ueſtri id mercatores admiſerint, nunquã

Lubecẽſes Holſatiam regiã pronunciã inauditis oneribus deprimũt

Magna indignitas ſi omnia Lubecẽſibus licent & nihil regi liceat.

Illuſtriſſi. rex omia volebat in priſtinũ ſtatũ reſtituere ſi Lubecẽſes iudiciõ armis ſtare uoluiſſet

Vectigal ſolũ auctũ fuit ad biennium.

Danica lex optima.

Omnia quæ in articulo p̃cedẽti ſunt hic confringũtur.

Omia quę ad uectigalia ſpectant communi regni conſẽſu facta eſſe

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

alias paſſuri, niſi pro tempore & occaſionibus, & negociis, q̃ Sereniſſimo regi interceſſerant, æquiſſimam poſtulatio-
nem exiſtimaſſent. Quamobrem ſi neceſſitas urſerit, leges
permiſerint, Cõſiliarii regni decreuerint, mercatores ſpon-
te obtulerint, rex deniq; omnia ſe ad priſtinum ordinem re
dacturum, modo iudicio ſtarent non armis, ſepenumero re
ceperit, parte alia, Lubecenſes in rebellionẽ Suetos induxe-
rint, Germaniam inauditis preſſerint, & adhuc premant
uectigalibus, Holſatiam regiam prouinciam indigniſſimo
tributi genere onerent, nemini mirum uideri debet, ſi Illuſ-
triſſimus rex, ad exiguum temporis ſpacium, uectigalibus
aliquid adiecerit, cum neceſſitati neminem reſiſtere poſſe,
compertius eſt, q̃ ut repetatur. Quod ſi bene ex animo uo-
luiſſent Lubecenſes Danorum regi, quod fœderibus cautũ
erat, debuiſſe illos regem ultro ad auiti regni uindicandam
poſſeſſionem, ultro ad uectigalium auctionem inſtigaſſe,
manifeſtum eſt, aut Siculos, ipſumq; Syracuſanum Hiero-
nem imitari, qui Romanis, quibus ex fœdere ſocii erant, ſe-
cundo punico bello, & pecuniam, & auxilia in perpetuam
rei memoriam, cum & ipſi premerẽtur grauiter, ſubmiſere.
Illa enim tum demum uera eſt amicitia, quam non tem-
pus immutat, nõ auertit neceſſitas, non interimit occaſio.
Quam ſi perinde atq; boni fidiq; ſocii Lubecenſes obſerua-
ſſent, potuerat honeſto nomine eorum memoria poſteri-
tati cõmendata eſſe, quæ nunc alia nulla erit, quam q̃ per-
iurorum, & fœdifragorum, & ſuperbientium, & auarorum
hominum eſſe conſueuit.

Lubecenſes ſi modo fidi regis amici fuiſſent debuiſſe longe maiora admittere exemplo Hieronis et Siculorũ

Hieron Syracuſanus.

Siculorum cũ Romanis amicitia.

Quæ uera amicitia.

Qualis fama Lubecenſium apud poſteros futura eſt.

LVBECENSES.

ET quamuis ſua Celſitudo per Lubecenſem oratorẽ,
quem ob hoc, ad ſuam celſitudinem ablegarunt,
inſtantiſſime, nec minus humiliter requiſita fuerat,
ut ab his grauaminibus deſiſteret, ſineretq; Lubecenſes eorũ
priuilegiis frui & gaudere, ipſe rex quandam obligationem
a Lube-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

a Lubecenſium oratore extorquere conatus eſt,ut Lubecenſes,Suetiæ regnũ,ui & armis cooppugnarẽt, atq; ad obedientiã ſuæ Serenitatis compellerent,aut ſaltem adhuc certo tunc expreſſo tempore,ut ſupra abſtinerent. Sed non erat penes oratorem, dominos ſuos in eo articulo obligandi mandatum aut facultas,ita quod tunc infecto negocio, & ſolum hoc dominis ſuis renunciaturus,domum abierit.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

CVm Danici iuris ratione, quod æque ad Lubecenſes pertinet, iam pridem oſtenſum ſit, nihil indignum mercatoribus imperatum eſſe, mirum uideri poſſit,cur eam in rem Legato opus fuit. Neq; enim grauamina erant,quæ iuſtiſſime pendebantur, & quæ ex neceſſitate,quæ deniq; ad tempus impoſita erant,proinde neq; admoneri debebat,ut ab illis deſiſteret Illuſtriſsimus Chriſtiernus.Quod ſi tam uobis curæ fuit,ut deſiſteret,quur prius,ut inciperet,effeciſtis? niſi enim uos feciſſetis, uectigal auctum non fuiſſet,& niſi periurio in rebellionem Suetos incitaſſetis,maneret adhuc intentatũ,quod ut infringeretur,oratorem miſiſtis. Non pudet uos ad id infringendum mittere, cuius imponendi neceſſitatem,uos ipſi ueſtris ſceleribus induxiſtis? Quid opus erat,inſtantiſſime, nec minus humiliter,Sereniſſimi regis Celſitudinem requirere,ut ab his grauaminibus deſiſteret,a quibus,ut nõ deſiſtere poſſet, re ipſa efficiebatis? Precibus ſocii,cum Illuſtriſſimo rege egiſtis, ut grauamina deponeret, & interea Suetorum uires, acceſſione ueſtra locupletaſtis. Petiiſtis,ut a grauaminibus deſiſteret,& contra fœdus initum, contra ueſtras literas, Suetos maiore inuidia accendiſtis. Receperatis curaturos,ut Suetiã deuincerent Dani,& nunc, ut non poſſint non ipſi uinci, ſtudetis efficere. Quomodo em̃ ſine neruo bellum geritur?

Grauamina nõ fuiſſe quæ impoſita ſunt uectigalibus.

Lubecẽſes niſi effeciſſent Illuſtriſſi. rex tributum non auxiſſet.

Q; inquit ſocii Lubecẽſes.

At ille,a quo melius ſumi debet,q̃ ab his,qui ut bellum eſſet effecerãt? Fidi ſocii, qui cum omnia polliciti eſſent Nycopynckenſi fœdere,nunc, quod iuſte debent, non uerentur, ut infringatur anniti. Sed ueſtris priuilegiis frui uultis, & gaudere, cur ergo non efficitis,ut digni cenſeamini,qui iuſte fruamini & gaudeatis. Peierare uultis, omnes literas infringitis,nihil apud uos integrum eſt, & adhuc priuilegiis frui & gaudere deſyderatis, quæ nunquam non ipſi infringitis. Quod ſi(niſi iuraſſetis a Suetorum commertio temperaturos) priuilegia ueſtra non eſſent, nunc, cum aperte fidem frangitis,ut uobis tamen integra ſint,qua fronte audetis requirere? Neq; tamen per Sereniſſimi regis, nimis magnam in uos propenſitatem,priuilegia ueſtra diminuta ſunt.Quid enim,ſi modicum uectigal adiectum eſt,ideo ne ſtatim contra priuilegiorum ueſtrorum rationem commiſſum eſt? At ſi quid commiſſum eſt,legibus & iure patrio commiſſum eſt,uos oſtendite periurium legibus & iure patrio ueſtro cõmitti poſſe. Neceſſitate, cui nemo repugnare poſſit,commiſſum eſt, uos euincite citra neceſſitatẽ pacta ueſtra, & ſolennia fœdera a uobis primum antiquari potuiſſe. Priuſquã uectigal auctum fuit, uos frequenter fœdus fregeratis,pactum reſcideratis, & tamen uobis, neq; antea aliquid,uel minimum illatum eſt,& poſt tot commiſſa periuria,nihil citra ius & legem intentatum. Negatis? at oſtendite factum. Aliud contenditis? At iudicio ſtate nõ armis. Quid iudicem formidatis? Priuilegia ueſtra uobis antiquata ſunt? Cæſarem habetis,Principes habetis, prudentiſſimi homines præſto ſunt,qui cauſam decernant, tantum proponite. At quare non prius auſi eſtis in iudicium uenire, q̃ Sereniſſimum regem omnibus regnis exueratis? At in eo tunc etiam,quantum poſſitis, iſti ueſtri articuli, tam ueri, tam ingenioſi,ſatis poſſunt oſtendere. Agite tandem dignum opus,& ueſtro nomine, & ueſtra expectatione, neu committite,ut ad poſteros hæc labes perueniat. Quid actũ eſt ueſtra legatione? Ipſe rex quandam obligationem. A

quo:a

Marginal notes:

Nycopynckenſe fœdus.

Lubecẽſibus ea conditione fuerant confirmata priuilegia vt a Suetis abſtinerent.

Lubecẽſes primi ſemper fœdera fregerũt & tamen nũquã etiã poſtquã fregiſſent rex aliquid citra ius intentauit.

Cur non ſtant iudicio Lubecenſes.

Non auſi fuere in iudicium uenire Lubecenſes priuſq̃ ſereniſſimum regem tribus regnis exuiſſent.

Ridiculũ fuit

quo? a Lubecenſium oratore extorquere conatus eſt. Bel-
lum factum. Erat in legati manibus quam daret? Minime
erat. Hic mihi ueniam dabitis Lubecenſes. Serio loquimini
an ioco agitis? ſed ſerium eſſe arbitramur, quod coram tam
Illuſtribus principibus retuliſtis. Quomodo uero, Sereniſſi-
mus rex oratorem ueſtrum cogere uellet ad obligationem
dandam, quá citra ueſtrum conſenſum ueſtras literas, ue-
ſtra ſigilla, plane ſciebat dari non poſſe? Quaſi non ſciuerit
Illuſtriſſimus princeps, in Legati poteſtate non eſſe ſua mu
nia tranſgredi, ad quæ tamen tranſgredienda, coactum
fere fuiſſe impudenter mentimini. Ad quæ porro cogeret?
ad obligationem. Sed ea nulla erat futura, niſi uos daretis,
nó implumis ille ueſter orator. Quid em̄ illi iuris in ueſtrā
rempublicam, niſi quantum uos illi negocium facitis? Ex-
torquere nitebatur ab eo, quod in manibus illi non erat,
quid ergo hoc aliud eſt, q̄ dementis aut pueri officium?
Quæſo, quis ab aſino gemmas, aut aurum conetur extor-
quere, aut aquam a pumice? Et putatis adhuc futurum eſſe,
ut aliquis huic rei fidem adhibeat? Quis porro id uobis re-
tulit? Orator ueſter. At is mentitus eſt. Quibus porro relatū
eſt? Vobis? Atqui tam prudentes cum ſitis, mirum eſt, ꝙ fidē
relationi habueritis ea in re quā ſciebatis, non niſi incaſſum,
fruſtraq́ʒ queri poſſe. Qui porro in articulum retulerunt?
Vos ne? Vbi hic prudentia? & non ueretur adhuc, ueredicus
ille ueſter orator, prudentiſſimorum hominum iudicio,
tam ſpecioſa hæc ſubmittere? Aut non dubitatis, in perpe-
tuum improperium tale aliquid comminiſci? Hic dicite.
Si conceſſiſſet obligationem orator ueſter, ratam ne fuera-
tis habituri? Quod ſi quæ uosipſi ſolenniter efficitis, ſcele-
rate non ueremini infringere, quomodo, quæ ab aliis darē-
tur, citra omnem ueſtrum conſenſum, ſpes eſt, a uobis ob-
ſeruata iri? Quod ſi plane ſciebat Illuſtriſſimus rex, nequaq̄
id uos conceſſuros, quod ab oratore ueſtro fingitis illum
extorquere conatum eſſe, quomodo tale quid a nullius po
teſtatis homine poſtularet? At quid extorquere conatus eſt?

ſereniſſimum regem extor- quere conatū fuiſſe quod ut daret orator ī poteſtate non habebat.

Impudētia lu- becenſiū & ri diculū menda ciū, de rege.

Implumis o- rator manda- tum non pote rat excedere.

Mirum eſt q̄d Lubecēſes tā ſtultę relatio- ni fidē habue- rint.

Mirum ꝙ mē dacium aper- tum in articu lum retulerint Lubecenſes.

Falſū eſſe q̄d conatus ſit Il-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Illuſtriſſ. rex obligationē quādam extorquere.

Obligationem quandam a Lubecenſium oratore, ut Lubecenſes Suetiæ regnum, ui & armis cooppugnarent, atq; ad obedientiam ſuæ Serenitatis compellerent. Porro, quid hac obligatione opus fuit? Iam tum in Suetia fere debellatum erat. Multis minoribus preliis deuicti fuerāt. Iam ſemel collatis ſignis, aperto marte, totis uiribus pugnatum erat.

Bellum Sueticum.

Suetia fere deuicta priuſq̄ Lubecenſium oratori Daniā ad regem ueniret.

Ad ſexaginta hominum milia (ut comunis hominū fert eſtimatio) fuſa profligataq; erāt. Ipſe Steno rebellionis princeps, tanti exercitus dux, boarda ictus interierat. Magna pars hominum ceſi, multi igne ambuſti, multos aquarum uis hauſerat. Ducem Suetia deſyderabat. Ceciderat nobilitas. Et hæc Illuſtriſſimi regis fœlicitate acta erant, prius q̄ Lubecenſium orator, uel in Daniam ueniſſet.

Mendaciū Lubecenſium.

Quod ſi belli initio, Lubecenſium operam, ut ſecum Suetiam cooppugnarent, nunq̄ deſyderauit, ſi florentiſſimis adhuc Suetorum rebus, ad ſui ſubſidium non inuitauit, quis crediturus eſt, iam fere bello uictis, rebus exciſis & deploratis, ceſa nobilitate, mortuo duce, ut ſecum Suetiam cooppugnarēt Lubecenſes, obligationem ab eo, qui nō habebat, extorquere conatum?

Quid expetiit Illuſtriſſimus rex a Lubecenſiū oratore.

Non id a uobis expetiit clementiſſimus Princeps, fruſtra enim idipſum expoſceret, cum ſat uirium haberet, ut Suetico bello finem imponeret. Verum cum uideret, ea fœlicitate omnia tranſigi, non immerito fortunæ uolubilitatem conſyderauit. Suetiam ſuam eſſe uidebat, ſed leui momento fortunam mutari prudenter conſyderauit.

Illuſtriſſimi regis prudentia.

Cum uero primum ſit prudentis officium, futuris proſpicere, & is demum prudens cenſeatur, qui præſentibus bonis nō nimium attribuit, ſtatuit Sereniſsimus rex, ita præſenti fortuna uti, ut in futurum ſibi melius conſuleretur. Quapropter Lubecenſium oratori in mandatis dedit, ut dominis ſuis idipſum ſuæ Serenitatis nomine referret.

Oblatio Sereniſſimi regis quā Lubecēſibus faciebat ſi annuerent.

Orare regē ut ſi quando poſt hoc bellū Suetia rurſus cōtra ſe arma capeſſeret, pollicerentur Lubecenſes, illam nouam rebellionē ſeſe cum Sereniſsimo rege ulturos. Quod ſi id ipſum uellent polliceri, non ſolum uetera Lubecenſium priuilegia

confirma-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

confirmaret, ſed ultro maiora adiiceret. Petitio erat non intentata uis. Veſtro Lubecenſes arbitrio ſubiectum fuit, non autem uiolētia extortum. Ad uos referre debuit ueſter orator, non ex regis uoluntate obligationem, quam non habuit, concedere. Porro, quid hic indignum fuit? Suetia ſubiecta erat, Nullus rebellionis timor, ceſa nobilitate, occupatis munitionibus, mortuo duce. Neq; ueriſimile erat, iterū rebellaturam, quæ tantarum uirium iacturam fecerat, neq; uideri poterat, citra ueſtrum adminiculum, in ſpem nouarum rerum erigi poſſe, quæ ſuo malo iam didicerat, quid eſſet regibus inobedientem eſſe. Itaq; uoluit uos a Suetorū, ſi caſus requireret, amicitia diſtrahere. Cur id non faceret? Vobis liberum relinquebat annuere. Sibi liberum fuerat, uel ſaltem precibus a uobis id requirere, cum & priuilegiorum confirmationem & auctionem adhuc adiiceret ſi obtemperaretis. Quid hic indignum fuit? Aut ſaltem adhuc certo tunc expreſſo tempore, ut ſupra, abſtinerent. Quid id non facerent, cum ex fœdere obligarentur? Quod eſt tam indignum reſponſum Sereniſſimi regis, in quod uel umbra iniquitatis poſſit inueniri?

Sereniſſimus rex Lubecenſes neq; uoluit neq; potuit cogere ad illud concedendum ſolum aūt inuitabat liberū illis faciēs vel negare vel cōcedere.

LVBECENSES.

AT quoniam Lubecenſes nulla ratione, nullo iure, aut etiam citra honoris rationem, decere potuit, amicos aut ui, aut armis laceſſere, ne tamen rex ſuis optatis fruſtraretur, denuo pacis & tranquilitatis gratia ſimul ſuæ celſitudini obſequendi, in longiorem pacientiā, & commercio, & nauigatione abſtinentiam aſſenſum eſt, non tamen abſq; graui eorum iactura.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI ad præcedentem Articulū Reſponſio.

LVbecenſes nulla ratione, nullo iure, aut etiam citra honoris

Regis promiſſio Lubecenſibus facta.

honoris rationem decere potuit, amicos aut ui, aut armis laceſſere, Sed neq; hoc a uobis requiſitum fuit, neq; enim tunc inuitabamini ad ſuppetias, ſed ſolum, ſi forte iterum rebellionem meditarentur. Neq; id citra ueſtrum, aut extremum commodum, aut ſummam utilitatem requirebatur ſed priuilegiorum confirmatio offerebatur, offerebantur noua adhuc quæ adiicerentur. Tantum id uelletis polliceri quod eo tempore, neq; iniquum erat, neq; contra Suetorũ amicitiam. Quando amicitia uirtuti coniuncta eſſe debet, neq; illic amicitia eſt, ubi in uitiis alterum defenditis.

Nihil iniquũ a Lubecenſibus regem petiiſſe.

Qualis debet eſſe amicitia.

Accedit, q̄ anno domini. M.D.XII. cum Malmogiæ conuentum eſſet, inter Suetos & Lubecenſes & Illuſtriſſimum Ioannem regem, polliciti ſunt Lubecenſes, ſi Sueti conditionibus non ſtarent, adiuturos ſeſe Ioannem regem, ope, uiribus, conſilio, fauore, aduerſus eoſdem. Cõditionum autem una erat, ſi Chriſtiernum ſibi regem non aſſumant.

At quomodo non potuit citra ueſtri honoris rationem, cũ Nycopynckenſi fœdere omnẽ lapidem euoluturos, ut in Sereniſsimi regis imperium Suetia redigeretur, polliciti eſtis? At amici erant. Cur ergo aduerſus eos amicos conditiones accepiſtis? fuit ne hæc ſtabilis amicitia? Quod ſi uobis in animo erat, amicos ui, aut armis nõ laceſſere, cur ſollenni pacto iuraſtis omnes Suetos, quotquot caſu in ueſtræ ditionis portus, flumina, oppida, peruenirent, Sereniſsimo regi tradere? Quantum porro hoc a ui abfuit? & nunc quod ſolenniter pacti eſtis iterum in dubium uocatis? Ne tamen rex ſuis optatis fruſtraretur, Quibus? regni Suetici poſſeſſione? Atqui iam totum ſubactum fere erat, & potentior erat Illuſtriſsimi regis terra mariq; exercitus, q̄ ut tuto commeatus in Suetiam inferretis. Denuo pacis & tranquillitatis gratia. Quid oportuit hác Cramben repetiiſſe? Segebergæ polliciti eratis, Nycopyncki pacti, urgente regio oratore Lubekæ ſolenniter promiſeratis, cur ergo non obſeruaretis? Simul ſuæ celſitudini obſequendi. Magnum obſequium id demum quarto polliceri, quod ter diuerſis temporibus, ſolennibus

Suetis amici ſi fuere Lubecẽſes cur contra eos conditiones accepere.

Solennis pacti Lubecenſium tenor.

Potentia regis in cauſa fuit ne iterũ auderent Lubecenſes in Suetiã nauigare.

Magnum obſequiũ quarto iurare quod ter peierarũt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

lennibus literis, omnium ſigillis, promiſeratis, quamquam neq; hoc, neq; tria alia obſeruarint, ut luce clarius oſtendetur. In langiorem patientiam. Atqui donec Suetia tota Illuſtriſſimo regi pareret, temperaturos uos ab omni cõmertio Suetorum pacti eratis. Nunc cum totum nondum in illius poteſtatem ceſſiſſet, quæ erat hic longior pacientia? niſi forte pacientiam appellatis, ꝙ non tam aperte auderetis Suetis commeatum, uires, machinas, pulueres ſubminiſtrare, quod prius ſemper nulla fidei, nulla pactorum, habita ratione ſoliti eratis. Commertio & nauigatione abſtinétiam. Sed ita fieri debuit ex fœdere, tametſi longe ſecus effecerint, non tamen abſq; graui eorum iactura & damno. Neq; em̃ impune Latrocinari audebãt, uidebant regiã claſſem potentioré, q̃ cui pyraticis myoparonibus imponerét. Obſeruabãtur dilgétius Suetici portus, deniq; uix unus fuit, qui non regio preſidio teneretur. Fidem non poterant Lubecenſes frangere, pactum non poterant tam aperte reſcindere, Suetos iam debellatos non ualebant, tam ſubito in regem armare, Timor naues & arma ſubminiſtrare uetabat. O grauem & intollerabilem Lubecenſium iacturam.

Magnũ obſequium quarto iurare q̃d ter peierarunt.

Quid Lubecenſiũ ſit paciẽtia.

Fœderis contemtum.

Qualis fuit lubecenſium tã inſignis iactura.

LVBECENSES.

DVm hæc regi renunciaturus Lubecenſis orator Daniam repetit, inter itinerandum, graui & inſperato nuncio offenditur, regem ſcilicet a predictis nouis exactionibus, & grauibus impoſitionibus, non modo non deſtitiſſe, uerum mercatoribus grauiora impoſuiſſe, nec eo ſaciatus, duas onerarias naues, cum precioſiſſimis mercibus, quarum una ex Reualia, altera Riga Liflandiæ, domum repetentes, tranquilla inter utroſq; ſtante pace, citra aliquam diffidationem ui in mari capi, & Haffniam deportari iuſſiſſe.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſupradictum Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Fœdus redintegratum anno dñi. M. D. XII. Malmogię.

Lubecenſium pollicitatiões bone ſi obſeruarent.

Contraueniũt pollicitationibus ſuis Lubecenſes.

Magna inconſtatia Lubecẽſium.

Cur graui & inſperato nũcio Lubecenſiũ orator offenſus eſt.

Conſcius ſcelerum animus nũquam quieſcit.

CVm anno Domini M. D. XII. in oppido Malmogienſi conuentum eſſet, inter piæ memoriæ Ioannem regem, & Sueones tunc ſuæ Serenitati rebelles, & Lubecẽſes aliasq; ciuitates VVandalicas, eorumq; ſupradictos adherentes, pactiq; fuiſſent, preſentibus Lubecenſibus, Sueti, ſeſe intra octauum Kalendas Iulias unum ex tribus amplexuros. Aut enim priſtinum regem Ioannem in regnum aſſumpturos, aut D. Chriſtiernum ſibi eligerẽt, aut ſummam tredecim milium Markarum Holmenſium in oppidũ Colmariam tributi loco quotannis penderent. Præfati Lubecenſes, inter alia polliciti ſunt, ſponte & ultro, ſi Sueones premiſſa non obſeruarent ſe dicto Ioanni regi, conſilio, auxilio, ope, uiribus, fauore, contra Suetos pro eo regno recuperando, fideliter adfuturos, omneq; ſubſidiũ allaturos. At modo, cum non id ab his flagitat Illuſtriſsimus D. Chriſtiernus, ſolum autem petit, ut ſi caſus ingrueret, qui citra eorum conatum aduenire non poſſet, ſecum bellum ſuſciperent, egregium oratorem ſuum mittunt, qui regi tam celebre reſponſum renunciaturus Daniam repeteret, nequaq̃ ſcilicet decorum eſſe, Lubecenſes contra amicos arma ſuſcipere, itemq; qui non uerebantur cum Ioanne rege de uiribus communicandis paciſci, iam inexpiabile putant, ſi cum Illuſtriſsimo Chriſtierno priuilegiorum ſpe, in euentum dubium fœdus feriant. Ibat igitur orator, cum graui & inſperato nuncio offenditur. Ita enim perfidiæ cõſcia mens fuit, ut inter itinerandum nihil aliud meditaretur, quam qua ratione Lubecenſium naues, quas clanculũ ſciebat pro Sueticis mercibus emiſſas eſſe, e Danorũ cuſtodia dilaberentur. Graue itaq; fuit, & inſperatum, cum audiret ex illis duas interceptas eſſe. Probe nouerat em̃, quod ex mercibus, quibus onuſtæ erant, facile conſtaret, Lubecenſes preter tot fœdera, cum Suetis negociari. Proinde futurum eſſe ut omnibus Lubecenſium technæ compertæ eſſent. Quod grauiter affecit hominem ſuæ reipublicæ amãtem, & taciti conſenſus conſcium quo emiſſæ pro Sueticis

mercibus

mercibus naues erant. Timebat itaq; ne a Sereniſsimo rege fracti fœderis in ius uocaretur, ubi illi de ſua republica ratio reddenda eſſet, quam ſciebat citra mendacium defendi non poſſe. Hoc illi graue fuit, hoc inſperatum, qui dolum putabat longe fœlicius ſucceſſurũ. Alioqui cur graue nuncium, cur inſperatum fuiſſet? Quando dubium non erat, ſi nihil iuris in eas naues habuiſſet Sereniſſimus rex, nullo negocio Lubecenſibus, quorum ſubſidium aduerſus Suetos, ut ipſi aiunt, efflagitauerat, redditurum fuiſſe. Quid enim nauium rapina illos in ſe prouocaret, quos comunibus armis uolebat ſecum Suetiam oppugnare? Fuit igitur graue & inſperatum. Quia conſcius animus nequitiarum, nunq̃ non grauiſsime offenditur, ubi in uanum ceſſiſſe conatus ſuos intuetur. Rurſus qui ſemper fraudem ſibi fœliciter ſucceſsiſſe cognoſcit, non poteſt non illi inſperatum eſſe, ſiquando ſecus adueniſſe compertum habet. Parit enim conſueta fœlicitas fiduciam, quæ ubi ſemel offenditur, non poteſt non graue, non poteſt non inſperatum eſſe. Graue igitur & inſperatum nuncium fuit. Nunciabat eñ duas onerarias naues precioſiſſimis mercibus onuſtas, quarum altera ex Riga, altera Reualia Liuoniæ portubus, domum repetebant interceptas eſſe, & Hafniam deductas. Nam quod inculcãt, regem a predictis nouis exactionibus & grauibus impoſitionibus non modo non deſtitiſſe, uerũ mercatoribus grauiora impoſuiſſe, nihil graue fuit aut inſperatum. Nouiſſe enim poterant, in tam arduo ſubigendæ Suetiæ negocio, pecunia opus eſſe quæ a regno deſumi debuit. Itaq; non plus auctum fuit mercatoribus ſuum uectigal, q̃ ciuibus, cum quibus eodem iure ſe haberi ex priuilegiis ſatis cognouere. Adhuc grauiora fuerant impoſita. Quid mirũ? Iterum conſenſerant ciues, admiſerant conſiliarii, regnum annuerat, cur ergo non idem facerent Lubecenſes, quos decet cum inquilinis omionomos eſſe? Quod ſi nolebant Lubecenſes grauioribus uectigalibus ſuos premi, cur non illis om̃e cũ Dania cõmerciũ interdicebant? Abſtinuiſſent a

Si nihil iuris i eas naues habuiſſet rex facile redditurũ fuiſſe ſi uerũ eſt quod Lubecenſes dixerant uelle regem ut ſecum Suetiam coppugnarent.

Nunciũ graue

Cur nõ graue fuit audire uectigalia immi nuta non eſſe.

Cur grauiora uectigalia adhuc fuerant ĩpoſita.

Lubecenſes ei uſdem legis et omionomi cũ inquilinis in Dania.

Chriſtianos principes frequenter urgẽte neceſſitate uectigalia augere.
Lubecẽſes in Germaniã in quam illis nihil iuris eſt ſingulis diebus uectigalia augere.

Danico commercio, & uectigalia illis aucta non fuiſſent. Quoties non idem faciunt urgente neceſſitate Chriſtianiſſimi principes? Aut quoties nõ idem Lubecenſes efficiunt? Sed hi quidem eo minore iure, quod in Germaniam nihil illis competat, Regem autem quis neget ſuis cum iure imperare poſſe? Iam inceptum fuerat, immo fere abſolutum, graue bellum, in re longe iuſtiſsima, & in quam anno domini M.D.XII. conſilium, auxilium, uires promiſerant, nunc quum eadem cum inquilinis ſorte uiuunt Lubecenſes, qui in Dania mercantur, nunquid graue putandum eſt aut inſperatum? Quod ſi enĩ graue Lubecenſibus ſit, eadem cum inquilinis pendere, faceſſant ſane procul, & merces alio pertrahant, neue Sereniſſimum regem ſemper studeant uoce præire. Quid enĩ iuris habent in Daniam? Naues igitur deprehenſæ ſunt. Cur enĩ non deprehenderetur quæ Sueticis mercibus onuſtæ erant? Plenæ erant cupro, ferro conciſo, pellibus omnis generis, quæ merces non alia ex parte q̃ Suetia deferri, & ipſi ſatis norunt. Atq; ut omnibus conſtare poſſit, q̃ mala fraude ſemper cum Sereniſsimo rege fœdus inierint Labecenſes, deducendum eſt, qua ratione Sueticarum mercium poſſeſsionem acceperint. Neq; enim ex Suetia uenere naues illæ, ſed cum in Liuoniam perrexiſſent parata ibi omnia uiderunt. Aderant Sueticæ merces, parati erant animi ad commutandum, Namq; hoc dolo factum fuit, ut cum uiderent Lubecenſes Cæſaris Maximiliani mandato interdici ſibi cum Suetis commercium, deinde Danorum uires timerent, clanculum Suetis perſuaſere per literas, ut merces ſuas Rigam Reualiamq; aduehe-rent. Iſthic enim Lubecenſium naues adfuturas, merceſq; accepturas, quas e media Suetia non auderent egerere. Iſta fuit tam prudentium hominum ingenii uis, ut putarent Cæſareum edictum, quod ab omĩ Suetorum commercio abſtinere iubebat, Rigi Reualiæq; contemni poſſe, licereq; ſibi illis in portubus impune negociari, & Sueticas merces ad ſe magno numero pertrahere fœliciter interpretati, manda-

Lubecenſes ſi non uelint pari ſorte cum inquilinis uiuere faceſſant procul e Dania.
cur naues deprehenſi.
Naues plenæ erant Sueticis bonis quare capi debuere ex fœdere.
Lubecenſes Suetis perſuadere vt Rigã & Reualiam merces ſuas veherent.

Lubecenſium aſtutia.
Cæſareũ edictum fuit vt Lubecẽſes ab omĩ commertio Suetorũ tẽperarent quod ipſi contempſere.

to ſe

to ſe Cæſareo perfungi, ſi a Suetia abſtinuiſſent, cum Cæſar de mercibus, ne dum regno, loquutus eſſet. O egregios obſeruatores Cæſaris. Interceptæ ſunt igitur naues. Non negamus. Deductæ ſunt Hafniam, & hoc fatemur. Ex Liuonia tamen uenere. uerum eſt. Lubecenſium erant. Aſſentimus. Ita enim actum eſt quemadmodum exponimus. Lubecenſium dolus apertus eſt, fraus prodita, periuriũ euulgatũ, rei ſeries innotuit, immo potius claruit fortunæ obſequio perfidia. Nihil hic dicimus, quantum omnipotens deus conſequutus ſit, cum ſupplicii metu, maiore reuerẽtiæ ſceleratis impoſtoribus futurus eſt. Nihil quod Dania, quæ initorum fœderũ rationẽ uolebat haberi maiorẽ, nihil quod Germania, q̃ cognoſcere potuit, a quali hominũ genere exhauriať, Nihil id ſane proſit Sereniſſimo regi, quẽ eo fato natũ eſſe conſtat, ut indigniſſimorũ hominũ uocibus ſubiiciatur. Si naues iure nõ potuit, inter utranq; partẽ contracto, in poteſtatẽ redigere, Hafniamq; deducere, nihil habemus quod defendamus. Cedimus, Herbam Lubecenſibus porrigimus, fatemur iuſtiſſime cum Sereniſſimo rege actum eſſe quod illum regnis exegerint, ſin hoc Nycopynckenſi fœdere ſolenni pacto promiſerant Lubecenſes ſeſe ſuosq; mercatores, & nauium magiſtros, & alios quoſuis nulla penitus bona, ex dicto Suetiæ regno, delata, in quouis portu inſumpturos, non poſſunt Germaniæ principes aliiq; ad quorum cognitionem hæc obiecta Lubecenſium peruentura ſunt, hoc factum improbum iudicare, quod Suetorũ merc bus onuſtæ naues in portum pertractæ ſunt Sereniſſimi regis auſpiciis. Quod ſi adiunctum fuit, eos qui ſecus facerent cõtrauenirentq;, ſuo id periculo facturos, & animaduerſuram in eos Lubecenſem rempublicam, perinde atq; in mandatorum ſuorum transgreſſores, cur non potuere in iudiciũ a Sereniſſimi regis militibus pertrahi, ut euincerentur contra omne fœdus, omnemq; iuris obſeruationem, a Suetorum commerciis nondũ abſtinuiſſe? Deinde ſi Rigæ Reualiæq; iuſſum erat, ut nullæ Suetorum merces reciperentur, uti

Lubecenſium dolus apertus

germania cognoſcere poteſt a quali hominũ genere exhauriatur.

Sereniſſimi regis fatum.

Rex iure naues Hafniam iuſſit pertrahi

Probatur ex Nycopynckẽſi fœdere.

Pena determinata in transgreſſores quã tamẽ minime obſeruauerũt Lubecenſes, hoc em̃, ſi feciſſent nihil iam opus fuiſſet determinãda cõtrouerſia.

Alia probatio iuris confecti in fœdere Nycopynckenſi.

Tertia proba tio ex fœdere. Cōuentū fuit ꝙ Lubecēſes quouis loco re pertas Sueto rum merces in vſum regis cō uerterent.

Omnia hęc ex ſigillis & literis Lubecenſium deducta eſſe.

Cōſcientia lubecenſium nō permittit illos iuri ſtare.
Lubecēſes arma reſpiciunt ſed illorū fraus ſtatim cognita erit toti orbi.
Probātur bona que in nauib9 fuere Suetica fuiſſe.

Sereniſſ. Rex cum fidem acceperiſſet a nautis Lubecenſium ꝙ ſtarent iuri & non fugerent humaniter illos tractauit.

ſeſe facturos Lubecenſes receperant, nonne hic duplex periurium eſt, & dum Riga Reualiaꝗ Sueticas merces ſuis portubus recipit, & dum Lubecenſes receptas ſuis nauibus palam ad ſe euehunt: cur ergo non poterat Illuſtriſsimus rex hanc orbi fraudem euulgare? Deniꝗ ſi cautum fuit omnes Suetorum merces quouis loco deprehenſas, Lubecenſes in regis uſum conuerſuros, & regi tradituros, cur hic eam tragœdiam excitant, quum iure eas merces, etiam ex illorum literis, Illuſtriſsimus rex poſſet pro animi ſentētia, quoquo lubitum eſſet, pertrahere? Aut quur idipſum in illius Serenitate criminantur, quod ſe facturos ipſi etiam polliciti fuerant? Atqui omnia hæc ita acta, geſta, comprobata eſſe, eo quem dicimus tenore, literæ Lubecenſium, ſigilla, ſyngraphæ aſtipulationesꝗ, & pacta ſolennia euincunt, adſunt diplomata, preſto ſunt ſyngraphæ, & urbium ueſtrarum inſignia ſigilla, & prefectorum nomina ſubſcripta ſunt, quid diſſimulatis? Quādo lubet ſi audetis requirite, Sed uos conſcientia deterret ueſtra, quæ non permittit iudicio ſtare, non permittit tranquillitate negocium tranſigere. Arma, iniuriam, perfidiam reſpicitis. At bene habet, quandoquidē in procinctu eſt, ut toti orbi fraus ueſtra cōperta eſſe poſſit.

Sat oſtenſum eſt igitur, rectiſsimo iure diripi naues potuiſſe, quæ tamē citra omnem iniuriam, ſolum in portum Hafnienſem pertractæ ſunt, iniqueꝗ facere Lubecenſes, qui Sereniſſimo regi, ea ex re, mouere ſtudent inuidiam, quaſi aliquid contra ſuſceptum fœdus effecerit. Reliquum eſt, ut oſtendamus Sueticas merces fuiſſe, quæ in nauibus continebantur, quando hoc in dubium uocare forte quidam uolunt, quod tamen adeo manifeſtum eſſe poſſit, ut mirum ſit, a prudentibus uiris tale quid, ſi forte in dubium uocetur, excogitari. Enimuero Sueticas merces fuiſſe, luce clarius compertum eſt, cum Cuprum, ferrum comminutum, Pelles diuerſi generis, nauium onus eſſe perſpectum eſt, neꝗ enim aliundæ hæ merces efferuntur. Accedit ad hæc, ꝙ cum Sereniſſimus rex fide a nautis illarum accepta, uoluerit pa-

lam

Iam oſtendere,quam inique ſecum agant Lubecēſes, remqꝫ
publico iudicio committere, cum iam cum nautis accep-
tarum nauium,non ageret, ut cum hoſtibus mos eſt, & his
qui fidem publicam aperte infringunt, ſed ſineret libere
quocunqꝫ uellent euagari,fide accepta,ante uoluntatem re
gis non abituros, Perfidi & ſcelerati homines, & nimium
memores auitæ perfidiæ, nocte cum iam nihil mali crede-
rentur facturi,ſed iudicio ſtaturi,ut ſi iure uincerent demit-
terentur,ſublatis anchoris,preter fidem datam ſceleſtiſsime
aufugerunt,nulla fidei datæ reuerentia, nullo æqui iuriſqꝫ
reſpectu,adeo non facile quod a parentibus inbibitur uitiū,
demitti poteſt. Iam uero,quid manifeſtius eſſe poſſit, quā
plena omnia fuiſſe Sueticarum mercium? Cur enim iudi-
cium reformidarent? cur fidem iterum datam frangerent?
Cur regis modeſtia abuterentur? Cur inquiſitionem detra-
ctarent? cur eſtimationem abominarentur? Quamquam,
ut diximus, merces facile euincebant fidem toties datam
fractam eſſe, neqꝫ enim alia ex parte deuenire poterant.
Quid ergo hæc pro Lubecenſibus faciunt, tranquilla ſtante
pace,captas eſſe? Nam tranquilla pax cum fuit, cur preter
conditiones pacis egere? Cur cum Suetis commercium
traxere? Cur illorum bonis preter fidem datam naues ſuas
onerauere? Citra uero diffidationē quur nō fieret,cum Lu-
becenſes citra diffidationem fœdus ruperint, pacta omnia
reſciderint? Neqꝫ enim illic diffidatione opus fuit, ubi ipſo
opere hoſtes oſtenderunt, bellum ſe non pacem moliri.
Prioreſqꝫ omne uis,omne fas,literas,ſigilla, pacta infringe-
rent. Quod ſi diffidationem requirant, quur ante diffida-
tionem bellare ceperunt? Cur ante diffidationem nauiga-
tionem exercuerunt? Cur hoſtilia ante diffidationem per-
petrarunt? Aut quæ maior diffidatio eſſe potuit,quā reipſa
bellum ſibi curæ eſſe oſtendere? Idqꝫ iam ſine mora tacite
latenterqꝫ gerere? Deniqꝫ, ſi ex pactis liberum erat Sereniſſi-
mo regi citra bellum, Sueticas merces in poteſtatem redi-
gere, Idqꝫ etiam ſe facturos Lubecenſes receperāt, quid opus
eſt nego-

Lubecenſes p̄ter fidem datā noctu cū nauibus fugerūt non auſi iure ſtare.

Lubecenſium naturalis perfidia.

Vitium quod naturale ē nō facile dimitti poſſe.

Nihil pro Lubecenſibus facere quod ſtāte pace captæ ſint quū iubecenſes ſatis oſtenderint non eſſe pacem.

Nihil facere quod citra diffidationem.

Lubecēſes re ipſa diffidauerant regē priuſq̄ id regi cōpertum eſſet.

Probatur ꝙ citra bellū rex naues poterat in poteſtatem redigere idqꝫ ex fœdere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

eſt negocium hoc longiore mora tranſigere? Quid opus erat diffidatione, ubi citra bellum nauibus, quæ Sueticas merces ſubuehebant, potiri poterat? Vbi liberum illi fecerant in deprehenſos animaduertere? quæ cum talia ſint, manifeſtum eſt, nihil preter ius, æquum, fas, tentatum eſſe, quantum ad auctionem uectigalium ſpectat, quæ non magis mercatoribus aucta ſunt quam ciuibus, neq; graue fuiſſe, quod facundus orator ea uerborum copia ingeminat, duas naues preciosiſſimis mercibus ornatas a regiis militibus perductas Hafniam eſſe, cum illæ Sueticis mercibus onuſtæ fuerint, unde ex pactis cum Lubecenſibus anno domini M.D.VII. initis Nycopyncki, capi, diripi, pertrahi potuere, quãq; nihil illis uirium intentatum eſt, ſed uocati nautæ in iudicium ſint, ut iure cum illis, non ui ageretur. Quod illi fide prius data non ueriti perfringere expanſis uelis, & regem, & fidem & ius, fruſtrati ſint, non auſi iudicio ſeſe ſubmittere, in quo ſuccumbẽdum eſſe conſcius fracti fœderis, cõmiſſiq; periurii, & pactorum uiolatorum animus, certo certius dictitabat. Ex quo omnibus conſtare poſſit, quam nulla cauſa occaſioneq; Sereniſsimo regi mouere inuidiam conentur, ſed id innatum eſt malis hominibus, ut cum rem nequeant carpere, in umbram magna petulãtia inuehantur, quemadmodum de Momo Venereq; ueteres fabulati ſunt, cum corpus nequeant, ſandalium conentur reprehendere. Sed nunc ad alia.

Ex pactis & cõuentionib⁹ regis cauſam ſtare.

Lubecenſes ideo iuri ſe non commiſerunt quod ſcirẽt in eo ſibi ſuccumbendum eſſe.

Nulla cauſa occaſioneq; contra Sereniſſimũ regem Lubecẽſes debacchari.

Petulantia lubecenſium.

Vmbram carpunt dum corpus nequeũt.

LVBECENSES.

LVbecenſis orator declarat Lubecenſes denuo conquieturos, nec in Suetiam nauigaturos; orat deſiſtatur a grauaminibus, reſtituantur naues cum bonis & mercibus, deſiſteretur ab impoſitionibus & grauaminibus, reſtituatur quicquid a mercatoribus per huiuſmodi exactiones contra priuilegia extortum, de quo etiam ſuæ regiæ celſitudini deſignatio ſcripto ad magnam ſummam pecunia-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

pecuniarum pertingente facta. Sinatur quoquo uerſum preterquam in Suetiam nauigari. Item uti & frui priuilegiis iuxta earum formam.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſuppradictum Articulũ Lubecenſium Reſponſio.

QVomodo uero deſiſteretur, bello nondum finito? Vincere debebat Illuſtriſſimus rex aut uinci, pecunia ergo opus fuit, quam cum inquilini ſponte traderent, quid opus erat diuina humanaq; promiſcue inuoluere? Reſtituantur naues cum bonis, quo id uultu requirere audebatis? ut uobis reſtituerentur, quæ ueſtra non erant? Deſiſteretur ab impoſitionibus & grauaminibus. Quomodo & hoc requiritis, quum probe cognoſcatis in cauſa fuiſſe ueſtram perfidiam, quur impoſita ſint? Reſtituatur quicquid a mercatoribus per huiuſmodi exactiones, contra priuilegia extortum fuit. Quid contra priuilegia extortum fuit? Priuilegia regni id habent, ut eodem loco cum inquilinis habeantur extranei. Cur ergo reſtitui uobis debet quod inquilini ſibi reſtitui non queſiuerunt? Aut quur cõtra priuilegia ueſtra extortum fuit, quod priuilegia regni uos dare uoluerunt, ſi inquilini ſimul concederent? Quod ſi plus contribuiſſetis q̃ Dani incolæ, tum demum contra priuilegia actum fuiſſet quippiam, modo cum eadem ratione fueritis, quid eſt quod audetis conqueri? De quo etiam ſuæ regiæ celſitudini deſignatio facta eſt, ſcripto ad magnam pecuniarum ſummam pertingente. Aut cur hac deſignatione opus fuit? Priuilegiis ueſtris ſtare uultis, & nunc regni priuilegia trãſgredimini. Neq; em̃ priuilegia ueſtra iubent, ut minus contribuatis, q̃ inquilini, utq; ſilentibus inquilinis uos ſoli tragœdiã excitetis. Quid ergo deſignatione opus fuit? Sinatur quoquo uerſũ preter quam in Suetiam nauigari. Hoc liberum uobis fuit modo

Non poterat Illuſtriſſimus rex bello non dum finito deſiſtere.

Impudentia Lubecenſium.

Contra priuilegia nihil fuiſſe extortum.

Priuilegia regni Danię.

Si plus contribuiſſent Lubecenſes q̃ incolæ regni, tunc cauſam habuiſſent conquerendi.

Fruſtra factã fuiſſe deſignationem.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Liberum fuit ſemper Lubecenſibus nauigare quoquo uellent, modo ſtarent conditionibus.

pactis ſtaretis, hoc eſt, modo alibi Sueticas merces non imponeretis ueſtris nauibus, & clãculum Lubecam deferretis, ſiquidem ita receperatis uos non facturos Nycopynckenſi fœdere. Neq; uero hoc petiiſſe oportuit, cum non impedierint ueſtram nauigationem Dani, niſi ſiquando uos primi pacta trãſgreſſi eratis. Tunc enim æquum fuit, ut transgreſſionis rationem redderetis. Quod ſi pecuniam mercatoribus Illuſtriſsimus rex uoluiſſet remittere, ſibi liberum non fuiſſet, quum regni priuilegia iubeant cum inquilinis extraneos eadem ſorte uiuere, quibus neq; ipſe rex ſi uellet contrauenire poſſet. Neq; uero priuilegia ueſtra, id facere poſſunt ea in ditione, quod geminis patriæq; priuilegia uetant, & aperte prohibent, quanto minus tale aliquid exigere, quod contra omne ius faſq;, contra regni regiſq; utilitatem, uel in totum facere poſſet.

Etiã ſi Illuſtriſſimus rex uoluiſſet mercatoribus pecuniam remittere non potuiſſet propter priuilegia regni quę id uetabant.

LVBECENSES.

IAm humilis inſtans & demiſſa petitio nequicquam apud ſuam ſerenitatem uel authoritatis uel loci habere potuit, ſed cum non haberet quid cum ratione reſponderet conatur Lubecenſibus eas conditiones preſcribere, quas ipſe nouerat citra eorum perpetuam & irremediabilem iacturam, honorẽ, iuramenta & fidem Cæſareæ maieſtati preſtitam & ſacro imperio non acceptandas, ita ꝙ ſimilibus illuſionibus indeſinenter uexati non ab ratione ad arma & res repetundas reſpicere coacti fuere.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

Humilis petitio Lubecenſium.

Qualis fuit illa humilis petitio Lubecenſium.

CVr tam humilis petitio locum haberet nondum finito bello, cuius Lubecenſes cauſam dederant? At quare humilis fuit? Quod ſi humilis eſt, quæ iniquã

rem

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

rem poſtulat, quæ contra regni priuilegia poſtulat, quæ ea
deniq; requirit, quæ ut dentur in Sereniſſimi regis poteſtate
non ſint, uocetur & hæc humilis, dum modo conſtet q̃ im,
poſſibilé rem impetrare uoluerunt. Quid porro aliud age
batis Lubecenſes, q̃ ut Sereniſſimum regem regnis, opibus,
ditione exueretis? Quid em̃ tumultuum plebs excitaſſet, ſi
talem rationem ueſtri ſenſiſſet haberi? Et ſane indignum
fuiſſet, ſi uos qui omnes omnium opes depredamini, qui
alienis laboribus uiuitis, qui metitis, quod non ſeminaſtis
non potuiſſetis tantum contribuere, quantum qui mini,
mæ fortunæ ſunt homines. Porro quid defuit Sereniſſimo
regi quod cum ratione non poſſet reſpondere? Namq; ac,
ceptas naues conſtabat Sueticis mercibus onuſtas fuiſſe.
Vectigalia diminui non paciebatur neceſſitas. De ſignatio
né ueſtram regni priuilegia non ferebant, nauigare in Sue
tiam ex fœdere non licuit. In aliam quamuis partem ſem,
per liberum fuit. Quid ulterius reſponſum requiritis? Hæc
uobis dicta ſunt, & reſponſum uobis tamen datum eſſe ne,
gatis? Sed conatus eſt rex Lubecenſibus eas conditiones pre
ſcribere, quas ipſe nouerat citra omnem eorum perpetuam
& irremediabilem iacturam honorem, iuramenta, & fidem
Cæſareæ maieſtati preſtitam non acceptandas. Mentimi,
ni & impudenter mentimini Lubecẽſes, nihil tale conatus
eſt Illuſtriſsimus rex, ueſtrum id commentum eſt, Alioqui
cur non exprimitis? Dicite, ſcribite, proponite, iudicio ſtate,
non recuſamus a uobis audire, quæ contra Cæſaream maie,
ſtatem facta eſſe, & dicta ſtolide citraq; omnem rationem
mentimini. Cur non exprimitis? Cur tot ambages nectitis?
Cur non confeſtim memoriæ traditis, ſi quæ dicta factaue,
quæ contra Cæſaream maieſtatem efficerent? Nunquam
enim contra eandem Sereniſſimus rex aliquid attentauit,
neq; Lubecenſes ut id attentarent perſuaſit. Id ſolum tot
poſtulatis, reſpondit uelle ſeſe, ut Lubecenſes pactis, fœdere,
cõditionibus ſtarent, neu noui aliquid aduerſum ſe machi,
narentur. Idipſum ſi contra Cæſaream maieſtatem faciat,

 prudens

Impoſſibilem rem impetrare uoluerũt lubecenſes.

Lubecenſes illa humili petitione nihil aliud agebant q̃ ut regẽ in populi inuidiã deducerent.

Lubecenſes omnium opes depredantur.

Mendaciũ impudẽs fuit q̊d Lubecẽſes ſcribunt regi defuiſſe quod cũ ratione reſpõderet.

Reſponſio ad omnia.

De conditionibus preſcriptis.

Mendaciũ Lubecenſium.

Sereniſſimus rex nihil contra Cęſarẽ maieſtatem Lubecẽſibus uoluit preſcribere.

Si quid voluit preſcribant ꝑponant exprimant ſtent iudicio.

Contra Cęſaream maieſtatem nihil ſereniſſimũ regem attẽtaſſe.

Reſponſũ regis ad poſtulata Lubecẽſiũ.

Mirũ cur his illuſionib9 neceſſitatẽ bellandi ſibi impoſitã fingant Lubecenſes.

De repetitione rerum.

Reſponſio ad repetitionem.

Inſanus amor bellãdi Lubecenſibus inſitus.

Cum in iudicium uocantur Lubecẽſes tũ ad arma reſpiciunt.

Lubecẽſes cũ perfidia nihil ſe ꝓficere ſentiebãt ad uim apertam defle ctere nitebantur.

Q̃ iuſte bellũ gerant qui tam facile incitantur ad bellandum.

prudens Lector diligenter conſyderet. Magis uero mirum, quur his illuſionibus non ab ratione ad arma, & res repetẽdas inſtigati ſint. Quid em̃ erat hic bello dignũ? An quod conditionibus & fœdere ſtare cogebantur? Atqui ſi ea belli occaſio eſt, reliqui exiſtiment. Quas aut res repeterent? Naues, uectigalia, ſed illæ Sueticis erant mercibus onuſtæ, & in iudicio ſtabant, hæc niſi finito bello diminui nõ poterant. Inſanus amor belli hos homines, ita in tranſuerſum egit, ut neq; ipſe diſſimulare poſſint ſuam perfidiam. Bellũ uolebant, ubi nulla occaſio preſtabatur. Ad arma conſpexerunt cum in iudicium uocarentur. Res repetere deſyderabant, quas probe ſuas non eſſe ſciebant, imo uerius quas perfidiæ ſuæ iudicia cognoſcebãt. Itaq; uelut in belluis fieri ſolet ig, nobilioris animi, ut tum demum ſeſe ad uires conuertant, ubi inſidias uanas fuiſſe conſpiciunt, Ita Lubecenſes ubi omnia inſidiis, dolo, fraudibus tentata, irrita conſpexerunt, arma iam tum & apertum bellum ſomniabant, nullaq; id ratione, q̃ ꝙ minus ex animi ſententia reſpõdiſſet perfidia. Cuius ignominiam, ut aliquo inſigni facinore delerẽt, decorum ſibi putauere, ſi arma aſſumerent & uiribus id demũ tranſigerent, quod fraude perfidiaq; nequirent, qua in re eſtimare conueniat q̃ iuſte bellum gerant, qui tam facile ad id gerendum incitantur.

LVBECENSES.

QVod ubi percepiſſet Rex, iterum ad amicabilem tractatum, tanquam ad ueterem ſyluam, ita Lubecenſes perpetuo illuſurus deflectitur. Annuũt Lubecenſes tanquam pacis & tranquilitatis auidi, Interuenit rerum tractandarum & componendarum arbiter Illuſtris princeps & Dominus D. Fridericus Heres Noruegiæ, Dux Sleſuicenſis, Holſatiæ, Stormariæ &c. Igitur poſt multam diſceptationem cum regiis oratoribus, qui eius rei gratia in Segebergã oppidulum, haud longe a Lubeca diſſitum miſſi

a rege

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

a rege deceſſerant,tranſigitur, ibi concluditur, rediguntur concordata & placita in formam literarum ſigillantur per predictum principem,hinc inde oratores, & poſtremo per Illuſtriſsimam Dominam reginam rege extra regnum, & circa Suetiam herente. Reſtituuntur quidẽ naues,at bona pars bonorum, quæ per claſſiarios regis diſtracta erant minime. Nec ab exactionibus ceſſatum, nec quicquam quod mediantibus talibus extortum fuit, reſarcitum, nec per regem iuxta earum literarum dictamen, & formam quamuis domum rediſſet, in ulteriorem tractatum conſenſum. Sed per contriuiatas & uafras dilationes Lubecenſibus illuſum cum ita eos in ſuſpenſo tenuiſſet, nec minus interim grauaſſet, ut ſcilicet Sigiſbrettæ anus cuiuſdã ueneficæ uerba iſtud uulgariter ſonantia Konnen ghi nicht ſtontlig for ſegelen,men ſal id doch niet honden &c. uera faceret. Taceo quantis probris contumeliis & maledictis eadem ter obſeſſa anus ſæpius etiam præſente conniuente rege Lubecenſes affecerit, cum tamen Lubecenſes in eos, qui in regem etiam hoſtem maledici forent,celerius animaduerterent.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ Regis ad ſupradictum Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

ET hoc iudicium eſſe poſſit, q̃ fuerit ſemper in pacẽ Sereniſſimus rex pronus, q̃q; nihil pretermiſerit, quod ad eam conſeruandam neceſſarium duxerit, quo exemplo plane illos admonere poſſit, quid Chriſtianos homines deceat. Deflexit enim ad amicabilem tractatum,uelut ad ueterem ſyluam ita perpetuo Lubecenſes illuſurus. Sed dicite utrum preſtantius eſt ad amicabilem tractatum cõfugere, q̃ tantum innocui ſanguinis profundere? q̃ ferro,flamma,cedibus,omnia deuaſtare? q̃ liberos in conſpectu parentum trucidare? Virginibus in matrum ſinu pudicitiam eripere? Omnia diuina humanaq; profanare?

Chriſtianos homines decet ad amicam pacẽ non ad bellum ferri.

Infanda quæ in bellis committuntur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Stulte Lubecenſes amicabilem tractatum ,ueterem ſyluã vocare. Vtinam Lubecenſibus ea vetus ſylua eſſet.
Honorificum eſſe ad pacis ſyluã profugere,idq́ʒ deũ iuſſiſſe.
Nihil a Chriſtiano magis alienũ eſſe debere q̃ bellũ.
Noua ſylua Lubecenſiũ.

Et uos Chriſtiani homines amicabilem tractatum ueterem ſyluam uocatis. Atq́ʒ utinam uetus ea ſylua uobis eſſet, & non potius eorum ſcelerum perpetrandorũ neceſſitatem faceritis principibus. Tum demum enim probe ageretis, & ut Chriſtianos homines decet, quibus pacem ſemper Chriſtus indixit. Honorificum id uobis eſſet longeq́ʒ preſtaret in talem ueterem ſyluam confugere, q̃ perpetuis bellorum tumultibus pro animi libidine implicari. Quid enim debet a Chriſtiano homine magis alienum eſſe quam bellum? Sed cur uetus ſylua eſt? Niſi forte ꝙ uos nouam ſemper periurii perfidiæq́ʒ conficitis, Illuſtriſsimus autem rex fœdera ſemper rata firmaq́ʒ habeat (Alioqui cur illum non aliquando fregiſſe coram principibus teſtamini) ideo ueterem putatis appellandam eſſe. Et placet ſane ueſtra confeſſio, qua in amicabilem tractatum, ut uos loquimini, Sereniſſimum regem ſolitum eſſe confugere teſtamini. Accipimus omen uetus ſylua ſit, uobis nouam ſcelerum perfidiæq́ʒ committimus. In ea degite, donec reuelabimini filii iniquitatis, qui innocentum ſanguinem profunditis, populum ſacramẽto exuitis, auaritiæ modum nullum imponitis. Sed quomodo perpetuo Lubecenſes illuſurus erat? Putatis illuſionem eſſe facti rationem reddere? fœdera a uobis requirere? ut pacto ſtetis adhortari? ut iudicium obſeruetis admonere? Rurſus nolle pro ueſtro arbitrio, quæ populi conſenſu acceptа ſunt obſeruare, ut ea infringantur legationem non admittere. Demum quæ iuſtiſsime in iudicium pertracta, cum iudicio uelle reſtituere, facti rationem exigere, merciũ cenſuram fieri curare, & reliqua omnia quæ citra decorum omitti non poterant. At bene habet. Annuunt Lubecenſes, qui prius arma induerant. Nunc paci aures adhibent, qui ad res repetendas paulo ante animati erant, Pacis & tranquillitatis auidi ſunt, qui dicto prius, nulla occaſione permoti, nullis cauſis inſtincti, tantis animis bellum parabãt. Iſta eſt iſtorum perſeuerantia. Nunc arma efflagitant, nũc pacem totis animis apprecantur, tam facile iterum pacem

Illuſio q̃ erat quã eo nomine Lubecẽſes uocant ſupradicto articulo.

Perſeuerantiã in Lubecenſibus nullã eſſe

detrecta-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

detrectaturi, q̃ prius arma remiſerunt. Iſta eſt Lubecenſium ſtabilitas, Ex armis pacem, ex pace arma uno momento requirere. Rediguntur itaq; concordata, ſigillantur & bene ſigillari poterant. Neq; enim id uobis curæ eſt. Rediguntur in formam literarum, quoties & hoc factum fuit prius? quoties idipſum non obſeruaſtis? Per Illuſtriſsimam reginam. Tandem pudeat uos Lubecenſes tanto nobiliſsimorum principum conuentu, ipſa etiam Sacratiſsimi Cæſaris domini ueſtri, ut dicitis, ſorore ſigillante, confirmata non obſeruare. Quid poterat autem magis preſtare Sereniſsimus rex? Aut qua ratione procliuum auũ in pacem magis oſtenderet, q̃ dimiſſa pacis arbitra Illuſtriſsima regina, & chariſsimo patruo, qui controuerſias dirimerent? Reſtituũtur autem naues. Quomodo autem reſtituuntur, quæ in regis manibus non erant? Iam fide data ſe non abituros intempeſta nocte, deum nautæ fefellerant, cumq; bis iuraſſent inuito rege non abituros, regis humanitate abuſi in ſua conceſſerant. Cur hoc non dicitis? Reſtitutas dicitis, ſed fidem fregiſſe diſſimulatis, inſalutato rege abiiſſe diſsimulatis, citra ſacramenta abiiſſe diſsimulatis. Cum enim a rege ſupplices uela ſua, quæ ſibi prius adempta fuerant, ut ea ſibi liberum eſſet maiora cura conſeruare, expetiiſſent preſtito inſigni iuramento non prius abituros, q̃ conuentum in cauſa eſſet, adhibuiſſetq; fidem pollicitationibus (immemor Lubecẽſes eſſe) Illuſtriſsimus rex, Chriſtiani homines ea prima nocte, qua ſolenniter iurauerant in altum euecti ſunt, & cum mercibus ſuis abiere. Egregium ſane & perq̃ memorandum factum, & dignum quod his articulis inſeratur. Sed mirum non eſt id auſos nautas & mercatores cuius exemplum ſæpenumero in ſenatu ſuo uiderant, neq; id attentaſſe priuatis in rebus, quod in publicis toties factũ meminerant. Ignoſcendum eſt naturæ, ignoſcendum eſt conſuetudini, ignoſcendum eſt exemplo. Senatus id facit, quur ergo mercatori uni aut alteri capitale eſſet? Reſpublica id facit datis literis, cur ergo ciuis unus ſolum iuramentum

Sigillãtur fruſtra cõcordata.

Illuſtriſsima regina in abſentia regis cõfirmat pacta.

Nauiũ deceſſio citra fidem datam.

Que in cõmodum ſuũ videntur uergere dicunt Lubecenſes ſed reliqua ſilent.

Lubecẽſes fœdifragi uela ſua pecierãt ne deſtruerentur & his conceſſis eadem nocte fugerunt.

Ignoſcendũ Lubecenſibus eſſe q fugerint, quãdo hoc naturale uiciũ illis eſt.

Cũ ſenatus Lubecẽſis fidem ſemp frangat nil mirũ eſſe ſi id nautę faciãt

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

tum preſtitū non infringat reſpublica Lubecenſis ſolennia pacta fruſtratur, cur ergo nō idem faciat in re minore, ciuis unus Lubecenſis? Litere, pacta, ſigilla, concordata, apud Senatum Lubecenſem locum non habent, cur ergo fidem nō frāgeret pauperculus ciuis tanto republica minor, quanto magis ad ſe, priuatum commodum uidet acceſſurum, ſi aufugiat. Turpe eſt ſupra naturam uelle ſapere, inuidioſum inter tot malos bonum eſſe. Licet Lubecenſi ſenatui fidem frangere, licet & idem remigi aut caculæ, Quid ſi uero publico conſilio aufugerint & iuri ſtare recuſauerint nautæ? Quid tunc commeruerint? quid ſcelesti erunt? quid periuri? qui dominis ſuis obtemperarint, qui ſenatus ſui mandata exequuti ſint? qui reipublicæ ſuæ præceptis morem geſſerint? Neq; enim mihi fidem facere poſſunt priuato id conſilio attentaſſe, cuius facti labem promiſcue ſciebant ad totam rempublicam ſuam peruenturam. Satis eſt quidem in illo tam nefario actu docere magnam cauſam fuiſſe Lubecenſibus, quare nautas ad frangendā fidē hortati ſint. Magnam ea in re ſpem uictoriæ, multum iniquitati ſuæ detractum iri putaſſe. Itaq; illud ualet, ſi fides frangenda eſt, honoris aut lucri gratia frangenda eſt, aliis omnibus in rebus æquitatem, fidemq; ſerua, & quamq̄ fidi homines nulla occaſione ad id impelluntur, infidi tamen ſæpe parua. Atqui reuocatis nauibus Lubecenſes hoc aſſequebantur, ut priuatis lucris inſeruirent, & non modo id facerent, ſed ut ex more Germaniæ imponerent, quam grauiter ferebant tam diu uectigalium ſuorum expertem eſſe. Deinde male habebat illam inſignem rempublicam, quod omnibus compertum foret q̄ inique cum Danorum regibus agere ſoliti eſſent ſui ciues, quā frequenter fidem infringerēt, Nam preterq̄ quod iniquum illis uiſum fuerat iuris determinationem preſtolari? quo nunquam ſoliti fuerant uerſari, hoc etiam addebat animum, quod regis impar cauſa futura erat, cum ſibi liberum eſſet mercium precium, quæ in nauibus erant extollere, & quaſdam etiam ſermone adiicere. Qua ex re moturi erant

Publico ſenatus Lubecenſis conſilio ꝓbantur nautæ fidem datam fregiſſe.

Argumenta.

Argumenta rei.

Quare inducti fuerint Lubecenſes ut fidē frangerēt.

erant inuidiam regi apud ignaros fraudis homines, qui ex una parte totam cauſam exiſtimant, quod adeo non feſellit illos, ut in hoc etiam articulo mercium bonam partem per claſſiarios regios diſtractam inculcent. Poſtremo grauiter ferebant id ab omnibus inculcari, qui Haffniam aduenerant. Lubecenſes fidem fregere, Lubecenſes ſigilla ſua fruſtrati ſunt, Lubecenſes nullis fœderibus deuinciri poſſunt. En naues captiuas Sueticis mercibus onuſtas, cum ſolenni pacto, datis literis totius reipublicæ confœderatarumq; urbium, iurati eſſent ab omni Sueticarum mercium cõmercio temperaturos. Et quem non permouiſſent illæ aculeatæ uoces? Deniq; ita natura receptum eſt, ut qui fidem frangere ſoliti ſunt, etiam ſi cupiant, affectum non poſſint reprimere, & ſi uelint, non poſſint frangere indurati cordis corroboratam iam uetuſtate perfidiam? Alioqui cur in periuros & transfugas iure uſi non ſunt? Populus Rhomanus cum iam memorabilem illam cladẽ ad Cannas accepiſſet, ſpectatæ uirtutis militem, qui iurauerat ſe in Caſtra Hannibali rediturum, functum iuramento quia tamen per dolũ functus fuit, captiuum ad Hannibalem remiſerunt inſigni documento oſtendentes, minimam etiam leſæ fidei aut ſiniſtre exequutæ fugiendam eſſe, Et Lubecenſes duos naues mercibus plenas, in quas probe ſciebant, quanta humanitate uſus eſſet Illuſtriſsimus Chriſtiernus, cum iam cauſam iure determinari rex uellet, ad ſe contra fidem & iuramentum bis preſtitum uenientes, non modo non remiſerunt, uerum etiam non uerentur apertam ex his regi inuidiam cõmouere. Et merces per regios claſſiarios diſtractas mentiri. Atqui ſi diſtractæ ſunt, quur non ſinebant iure cauſam decidi? Si enim iniuria captas eſſe determinatum fuiſſet, ſingularum mercium ratio claſſiariis regiis reddenda erat. Immo ipſe rex & damna, & iniuriam, & moram pecunia rependiſſet. Quod ſi noctu preter fidem datam non ueriti ſunt aufugere, nonne apertam cauteritatæ conſcientiæ teſtimonium exhibent? Nonne aperte fatentur iure ſe

Fugiẽtibus nauibus liberũ fuerat Lubecenſibus multa de illarum precio comminiſci & quedã etiam abſtracta dicere, cũ non poſſet iure cauſa probari.

Argumenta alia.

Si noluiſſet Senatus Lubecẽſis vt ſui fidẽ frangerent debuiſſet in fœdifragos nautas animaduertere.

Q̃ merces ꝑ regios claſſiarios diſtractæ non ſint.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Ex Lubecẽſiũ ꝑiurio infringi illorũ cauſam.

uictos iri, qui iuris determinationem turpi fuga preuenerunt? Cumq; iure poſſent mercibus omnibus ſuis, ſi uincerent, potiri, quas nunc comminiſcuntur per claſſiarios diſtractas fuiſſe, nonne palam docent cauſæ ſuæ nunquam ſatis uituperandam iniquitatem? Neq; uero fatetur rex merces per ſuos claſſiarios diſtractas eſſe, quando quo minus queſtionem decreuerit ferendam, ueſtro Lubecenſes periurio effectum eſt. Liberum eſt uobis ea comminiſci. Reddite naues, iubete iudicio ut ſtent, permittite iudicio cauſam determinari. Si in ea ſuperiores fueritis queſtio de bonis, quæ diſtracta eſſe mentimini, tum demũ feretur. Nulla uobis iactura illata erit. Sed ſi hoc nõ poteſtis efficere, ſi merces diſtractæ ſunt per ueſtros remiges, cur hic non ueremini Illuſtriſſimi regis bonitatem calumniari? Silete tandem uirulétæ aſpides, & ſi quid cum Illuſtriſsimo rege uobis ſit, quod obiectum uelitis, iure id efficite. Quid opus mendatio eſt? uel quod eſt impudentiæ iſtius ueſtræ premium? Merces per claſsiarios diſtractas dicitis, & quo minus id probari poſſet, turpi periurio effeciſtis. Ab exactionibus ceſſatum non eſſe inculcatis, cum probe neq; tum rege adhuc in Suetia, ut uos ipſi fatemini herente, cognoſcatis citra regni amiſsionem ab illis ceſſari non poſſe. Reſarciri uultis, quod mediantibus talibus fuit extortum, & id nullus unquam inquilinorum reſarciri ſibi poſtulauit. Heteronomi cum incolis Danis eſſe uultis, quod leges uetant, ius patrium prohibet? Querite igitur aliam tum uobis Daniam in ea negociemini. Cur uobis reſarciendum erat, quod iuſtiſsime fuit impoſitum? Exemplum dicite. Quis unquam principũ, qui pro neceſſitate uobis auxit uectigal, neq; tamen uobis magis, q̃ ſuis auxit, quod ex eo extortũ fuit, uobis tũ demũ reſtituit? Auctum eſt & ab aliis. Vrget enim ſubinde neceſsitas, quæ non augeri non permittit. At quis demum unquam uobis reſarciuit? Dicite unum aliquem ſi poteſtis. Quod ſi id uobis impoſsibile eſt, cur tantis animis in hunc regé debacchamini? Cur ea ex occaſione bellũ auſpicamini? Nullus unq̃ princi-

Inuitãtur Lubecenſes ut iure cauſam trãſigant non diffamatoriis libellis.

Iniquum eſſe reddi quod ꝑ uectigalia attributum eſt. Nullus principũ id unq̃ fecit indignũ ẽ ergo Chriſtiernum cogi.

Attẽde lector quid Lubecẽſes ex hoc moliti ſunt ꝙ retribui uectigalia uolebant.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

principum,& tamen ob id bellum ceptum non eſt. Et in hunc quia pro animi ueſtri libidine confeſtim non obtemperat iuſsionibus ueſtris tam honeſtis, principes primum omnes conuertere uultis, qui egre laturi eſſent, id a Chriſtierno primum fieri, quod poſtea in ſe omnes redundaret. Tum populum incitatis, qui legibus ſuis nihil pateretur, ob ueſtram commodum derogari. Quod ſi qua in uobis ſcintilla prudentiæ eſt, nonne conſyderare poteſtis, quantorum malorum occaſionem preſtitiſſetis? Si enim uobis reſtitutum fuiſſet, quod equale cum populo contribuiſtis in neceſſitatem, dubitatis & alios promiſcue omnium regum principumq; ſubiectos, id idem a ſuis dominis pro animi inſolentia petituros fuiſſe, ſi quando dementis cerebri furiis agitarentur. Irretentibile enim populus malum eſt, ut Greci aiunt, qui ubi inceperit progredi, ſiſti non poteſt coerceri non poteſt, uinciri nō patitur inſolentia. Hoc opus agebatis Lubecenſes, ut omniū ſubditorum animos a principibus alienaretis, ut monocratiam ſubuerteretis, ut exoſam toties Democratiam introduceretis. Parabatis ergo excidium nobilitati, libertatem in qua nihil non malorum eſt, plebeculæ, Regibus, principibus indubitatam ruinam, & hæc omnia tam aperte parabatis, ut nemo non uideret, id unum uos agere, ne principes ſint, ne maneat nobilitas ne quis honor uirtuti ſit, qui cum nobilitate extinguitur, econtra, ut eſſet plebecula, ut maneret ignauia, ut honor ſordibus eſſet, qui ignauiam conſequitur, preeſſent mercatores, regerent fœnerarii, preſiderēt publicani, dominarentur quadruplatores. In ſumma quanto quid eſſet magis a uirtute alienum, tanto maiorem ad imperium uiam inueniret. Exempla preſto ſunt. Vix cētum quinquaginta anni ſunt, cum e Flandris initium malorum ortum eſt, diminui uoluere uectigalia, quod quia non impetrarunt arma induerunt, confeſtim totam Galliam & Franciam labes inuaſit. Cæſa nobilitas eſt, ſtupratæ in conſpectu parentum uirgines, Matronæ uidentibus uiris ignominiam corpore exceperunt.

que mala ſubſecuta eſſent ſi reddidiſſet ex uectigalib⁹ aſſumpta.

Lubecēſes nobilitati ex hoc facto exitium parabant.

Argumenta.

Probatio ex exemplis ex tali facto q̄d nūc parabant inducere Lubecenſes nobilitatē olim in maximo periculo fuiſſe.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ceperunt. Viri uerubus affixi ſunt, Matronæ ut ſuorum corporibus ueſcerentur inductæ, Proceſſit iniquitas e campanis, Bellonacis, Lingonibus, Leucis, Rhemis, Cathalannis, (Regiones Francorum ſunt) tota nobilitas extirpata inauditis tormentis eſt.

Francicus tumultus quem ipſi Iacquarũ bellonacenſiũ uocant ex tali initio.

Vix ſedari ceperant, cum in Anglia ducenta uirorũ milia inſurrexere, Richardum regem Lundini obſedere, Regni conſiliarios trucidauere, nobilitatem ad cedem flagitauere, & occiderunt ſane nullo ære eſtimãdos uiros idq; nulla alia occaſione q̃ ꝙ nobiles eſſent, & plebeias ſordes execrarentur.

Anglicus tumultus a plebe ſub Richardo Edcardi VValli filio exſimili initio

Actum erat uero de tota nobilitate, ni deus aliam illis mentem indidiſſet, fortunaq; magis q̃ potẽtia adfulſiſſet. Iſti ſunt progreſſus e minimis initiis. Serpit enim late uenenum, ubi ſemel diffuſum eſt. Et Chriſtiernus rex quia occaſionem dare nolebat, ut id plebecula Lubecẽſium exemplo attentaret, tribus opulentiſsimis regnis exutus eſt.

Attendite hęc diligẽter Reges & principes, res enim ueſtra nũc etiam agitur.

Auditis hæc principes? Chriſtiernus rex iuſte acceptum e uectigalibus emolumentum noluit iniuſte Lubecẽſibus remittere, & ob id nunc extorris agitur. Videtis? Exulat nunc qui pro ueſtra omnium ſalute ſuum corpus obiecit, qui niſi feciſſet id, iampridem, quod nũc, niſi caueatis, certiſſime inſtat, horrendum dictu completum eſſet. Hæc exempla tãdem diſcite. Profugus eſt Chriſtiernus, qui ne uos profugi eſſetis effecit. Extorris eſt, qui uobis documẽtum prebuit ne extorres agamini precauendi. Mors illi intentata eſt, qui ſua uita premunire uos poteſt ne in excidiũ labamini. Et hæc Lubecenſes attentarunt. Legitis? Nec quicq̃ mediantibus talibus extortum reſarcitum. Hæc uerba ſunt. Reſarciri uolebant, Reddi uolebant, Aperta ſunt omnia. Negare non poſſunt, Gladium attribuunt, quo ſeſe iugulent.

Voluntas Lubecenſiũ quãtorum malorũ cauſa fuiſſet nunc quia adimplere nõ poterant Illuſtriſſimũ regẽ expulere.

Niſi forte quod id a Sereniſſimo rege impetrare nequeunt, minus ducendum ſit puniendũ eſſe, perinde quaſi exitus rerum, & non potius intentio & animus legibus uindicentur. Minus graue fuit regibus principibuſq;, quod perfectum non ſit, nihilominus certe tamen puniendum. Ex communi utilitate fuit, quod non actum ſit, quod non per

petrarint

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

petrarint quod inceperant,nihilominus tamen in eam in-
tentionem a principibus fuit animaduertendum . Noluit
rex,& profligatus eſt.Recuſauit & in exilium actus eſt,Quid
maius potuit intentari? Quid grauius infligi? Fatentur re-
gem in id noluiſſe animum adiicere. Nec per regem inqui-
unt iuxta earum literarum dictamen & formam , quamuis
domum rediſſet conſenſum . Verum eſt,conſenſum non
eſt,ut uobis ea remitterentur, quæ citra omnium principũ
detrimentum remitti non poterant. Conſenſum non eſt,
ut ueſtro exemplo in principes promiſcue plebs inſurgeret.
Hoc ſi iniquum eſt,cur ſapientiſsimi principes non execrá-
tur? Sin uero honorificum eſt, & egregii principis munus,
ſuo periculo ne alteri iniuria fiat propugnare, uidere uos
conuenit Lubecenſes q̃ indignam rem commiſiſtis, cuius
tandem pudere uos debet & penitere . Quomodo uero per
continuas & uafras dilationes Lubecenſibus illuſum eſt?
Quæ ſunt iſte uafræ dilationes? Dicite,Arma parabatis,Ob
uiandum erat. Tractatum requirebatis, & illius copia uo-
bis facta eſt, naues deſyderabatis aut arma preſto erant. Ne-
q; enim iure uolebatis decerni cauſam ueſtram , ſed & illæ
uobis reſtitutæ ſunt. Quomodo ergo uobis illuſum eſſe
mentimini ? Aut quomodo in ſuſpenſo retenti eſtis?
Naues habuiſtis, nihil uobis ademptũ fuit. Quid flagitaba
tis? Sed tributa remittenda erant. Atqui nondum tempus
aduenerat,& ut iuri ſtaretis petebatur. Quod ſi facere uolui
ſſetis omnia cõfeſtim uobis remiſſa eſſent. Neſcitis quoties
inculcata ſunt hæc uobis? At uera fuere uerba anus ueneficæ
Quid ad regem? Quid ad uos? ſed prudentes eſtis, qui a ue-
nefica argumentum deſumitis, Vetula inquiunt dicebat.
Omnia ſignate,neq; enim curæ erit ſeruare. Euge factum.
Obſeruatæ conditiones non ſunt. Cur id non oſtenditis,
Cur ſine probatione tale aliquid aſſeritis? Niſi forte ter ob-
ſeſſæ uetulæ temere emiſſam uocé pro teſtimonio ducitis
aſſummendam, & non uidetis interea q̃ uobiſmet contra-
uenitis dum cauſam ueſtram augere uolentes,ter obſeſſam

Attendite & hoc diligenter reges & prin cipes.

Vafrę dilatio nes quales eo nomine Lube cenſes appel- lant.

Verba anus uenefice ſtul- te aſſumi in teſtimonium.

Lubecenſium imprudentia.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

& ueneficam aſſumitis in teſtem. Certe ut mulieris uetulæ
teſtimonium non acceptarit prudens, ita omnium mini-
me illius aſſumpſerit, quæ ter obſeſſa ſit & uenefica. Quid
enim ſpiritus mendacii niſi mendacium proferet? Aut quo
modo uerum proferet, qui in infinitum ab eo diſtans ueri
umbram nunquam attigit? Sed quod ad probra, ad contu
melias ſpectat, quibus a ter obſeſſa illa uenefica affectos ſeſe
indignis modis conqueruntur, nihil ad regem facit. Ete-
nim ſi illa uenefica fuit, ſi ter obſeſſa, an putandum eſt Sere-
niſſimum regem in manibus habuiſſe, quo demonibus ſi-
lentium imperaret. Neq; enim regis iuſſu contumeliis Lu-
becenſes affecti ſunt. Quid enim contumeliis opus eſt? Illi
enim tum demum contumeliis agunt, qui ſuis uiribus pa-
rum poſſunt. Itaq; in prouerbium receptum eſt latrantes
canes rarius mordere. Feminarum ſunt hæc nugamenta.
Cæterũ in eos qui in regem etiam hoſtẽ maledici ſunt, quá
egregie animaduerteritis, & præſentia docent, & præterita
luce clarius poſſunt demonſtrare. Quid uero hoc ad cau-
ſam? Audiuntur illæ peſtiferæ uoces nullo non die a uobis,
quibus Carolum Quintum florentiſsimum Cæſarem tra-
ducitis, quibus omnes reges & principes inſimulatis. Quid
ad nos? Conuicia non terrent. Prodeunt libelli ueſtri diffa-
matorii & hæc conuicia non ſunt? Suetos hortati eſtis, ut
ſceleratas illas machinationes aduerſus regem uno agmine
emitterent, & conuiciorum nomen nõ promereri putatis?
Patruum aduerſus regem incitaſtis, & hic non plus q̃ con-
uicia eſſe arbitramini, ſed conuiciari neſcitis, omnia aperto
bello agitis. Probris nõ agit conciuis ueſter Conrardus Ko-
nyng. Neq; enim didicit conuitiis certare, ſed fraudibus
Veteranus quadruplator. Et uos in hunc animaduertitis?
Tametſi liberum uobis eſſet conuiciari, modo remiudicio
non armis tranſigeretis, ſed id non didiciſtis a patribus.

Regis iuſſu nũq̃ affecti fuere contumeliis Lubecenſes.

Infanda q̃ in regem a Lubecenſibus dicũtur & indies confingũtur.

Neq; Lubecẽſes Karolo V. Cæſari parcere quo minus infinita coniiciant.

Conrardus konyng ciuis lubecenſis dictu horrenda in regem cõfingit.

LVBECENSES.

Cum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

CVm itaqꝫ Lubecenſibus multis argumentis compertum eſſet regem ipſum ob collata in eum beneficia & condonatam patientiam magis atqꝫ magis irritari. Nec ipſos concordatis & tractatis gaudere poſſe, ſed ſuam regiam celſitudinem ita in Lubecenſes, ut nullus pacis aut gratiæ locus ſui regiminis temporibus ſperandus exacerbatam, adegit eos ſuprema neceſſitas, de uiis defenſionum cum amicis agere, quamuis ſua regia celſitudo, iterũ atqꝫ iterum pollicita fuerit, dummodo ſibi in abſtinentia a regno Suetiæ & commertio mos gereretur, quod egregie a Lubecenſibus factum, futurum ſe ipſis, ita benignum & comem, ut in trecentis annis gratioſiorẽ minime habuiſſent uicinum regem &c. At quomodo acta & res uerbis commẽſurata predicta & ſubſequentia demonſtrabunt.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ Regis ad ſupradictum Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

Beneficia Lubecenſiũ erga Sereniſsimũ regem collata qualia ſemper fuere.

QVæ erant iſta argumenta? An quod fœderibus uos ſtare uolebant, an quod uectigal diminuere adhuc non poterat? Neqꝫ enim alia argumenta ſunt, quibꝰ irritatum eſſe poſſitis comminiſci. Porro quæ erãt ueſtra in regem collata beneficia? An quod fœdera non obſeruaſtis? quod Suetis citra tot ſolénia pacta opibus, uiribus, conſilio adfuiſtis? Quod illorum animos in rebellionem incitaſtis, Quod commercium apertum cum illis contraxiſtis? Nihil enim aliud a uobis nactus eſt. Abſtinere debebatis non abſtinuiſtis, ſuæ Serenitati adeſſe uos decebat, & nihil minus actum eſt. Quam uero pacientiam condonaſtis? quod ſi de ueſtra pacientia loquimini, nihil dicitis. Nunquam enim nõ ad arma reſpexiſtis. Confeſtim ubi duæ illæ oneratæ naues in Daniam deductæ erant inuitaretqꝫ uos rex, ut ſtaretis aliorum ſententiis, arma minitabamini. Et aperte bellum ſomniabatis, unde iam tum offa

Qualis eſt Lubecenſiũ condonata pacientia.

uobis

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Omnia q̃ poſtulare potuetuerunt Lubecẽſes nacti ſũt ut bello abſtinerẽt & nõ fecerunt.

uobis preparanda fuit, quæ in os coniiceretur, facta uobis
ſpes eſt omium rerum, Naues ueſtræ ꝙ fidem fregerint im-
pune uobis ceſſit. Itaq; quomodo fuit ulla ueſtra pacientia
ueſtra, ſed uobis regia in contemptum uenit, qui paſſus ſit
impune tot ſceleribus uos contaminari. Petiiſtis ut locus

Lubecẽſes pecierunt locum indici in quo de pace tractarẽt & in eũdem noluerũt aduenire cum a rege celeberrima legatio e miſſa eſſet.

indiceretur, in quo de comunibus rebus negocium agere-
tur tractarenturq; omnia, quæ ad utriuſq; partis controuer
ſiam faciebant. Indictus eſt & non comparuiſtis, cum non
compareretis iterum fidem datam fruſtrati, quater mille
paſſus ab urbe ueſtra diſtabat, & non aduenistis. Miſſi ſunt
a Sereniſsimo rege Epiſcopi duo totidem equites, totidem
doctores. Digna legatio cui ueſtri copiam faceretis, & recu-
ſatum eſt. Nota ueſtra obſtinatione Illuſtriſsimus Ioachi-
mus Marchio Brandeburgenſis Elector Imperii, & Albertus

Iterũ dedere Lubecẽſes cõditiones quæ cum acceptarẽtur a rege ipſi bellũ interea ĩtulere.

Megapolenſis Dux, & Ratzeburgẽſis preſul, primũ quidem
Flensborgum deinde Lubecam aduenere, quibus cum con-
ditiones dediſſetis a rege acceptæ ſunt. Cumq; iam utrimq;
firmiſsima pax crederetut ad futura interea uos diem e die
trahebatis & magnam claſſem comparabatis, & media in
pace cum uos ipſi conditiones preſcripſiſſetis, quas regem
acceptaſſe conſtabat in Burondiam inſulam traieciſtis om

Burondia Inſula pacis tempore a Lubecẽſibus uaſtata & Bornolinus exciſa.

nia ferro & igni deuaſtaſtis, Arcẽ Bornholmũ preſidio ce-
ſo expugnaſtis, deieciſtis, demoliti eſtis, & hæc omnia cum
pax exiſtimaretur certiſsime ſubſequutura neq; prius graſ-
ſante bello, neq; tum indicto, neq; adhuc ea perfidia con-
tenti, Hafniam inuaſuros minitabamini. Hæc pacientia
ueſtra eſt? Magnum fuit uobis cõditionum preſcribendarũ

Illuſtriſſimũ Ioachimum Marchionem Brandeburgẽſem & Aberſtũ Megapolẽſem qui de pace agebãt Lubecenſes fefellere.

ius permittere, maius omnes admittere, maximum cum
ueſtra iniquiſsima cauſa eſſet, ad pacem perennen inclinari.
E contra graue in uobis perfidiæ crimen, indictum conuen-
tioni locum aſpernari, tot proceres fruſtrari, maximorum
principum authoritatem ludibrio habere, ſed hæc uobis ob
liti ſumus innata eſſe. Parte alia qua ratione citra indictum
bellum uim ueſtram quam Burondiæ intuliſtis, creditis de-
fendi poſſe? Vos in rege iuſticiam deſyderabitis ꝙ duas na-

ues Sue-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ues Sueticis mercibus onuſtas, & in quas diripiendas pacis uobiſcum initæ conditiones conſenſerant, citra diffidationem in poteſtatem redegiſſet, cum ibi diffidatione opus non eſſet. Et modo cum conditiones a uobis præſcriptæ a Sereniſsimo rege acceptatæ ſunt, certiſsimaq; fides ſit perpetuorum fœderum confecta, putatis decorum eſſe, ꝙ inſulam non ignobilem depopulati eſtis? quod arcem expugnaſtis? quod obſidionem eſtis interminati? Qua id uobis ratione licuit? Iſta eſt ſane pacientia Lubecenſium, ꝙ dum a clariſsimis principibus, Cæſareæ maieſtatis iuſſu, de pace cōuenitur, nullo præuio bello, citra diffidationem nobilem inſulam exſcinditis & atroci uoce ad arma conclamantes regiæ urbi oppugnationem minitamini, cede, incendio, rapinis, omnia defedatis. Nihil Cæſaris, nihil principum authoritatē ueremini, & adhuc dicitis tractatis uos, aut cōcordatis gaudere non poſſe? Porro quæ ſunt tractata, quibus non gaudetis? Enumerate aut unum ſi poteſtis, neu magis citra rationem tam impudenter conqueramini. Sed cuius rationis & id eſt, quod ſubiungitur ſuam Regiam celſitudinem ita in Lubecenſes animatam eſſe, ut nullus pacis aut gratiæ locus ſui regiminis temporibus ſperandus eſſet? Quomodo enim gratiæ aut pacis locum non ſperaretis ab eo principe, quē ſciebatis ueſtras conditiones per Illuſtriſsimum Electorem Imperii Marchionem Ioachimum & Albertum Magnopolenſem allatas ultro acceptaſſe? Non pudet uos mendacii? Vos uoce preieratis, quid Sereniſsimum regem uelletis facere, & is pro innata clementia acceptauit. Iam uobis parebat cum armatam claſſem in Buroniam transmiſeratis. Negatis hæc? At teſtificabitur Illuſtriſsimus princeps Ioachimus Brandeburgenſis Marchio ſacri Imperii Elector. Teſtificabitur Albertus nobiliſsimus Magnopolenſis dux. Teſtificabitur demum Reuerendiſsimus pater Henricus Ratzeburgenſis Epiſcopus Cæſareæ maieſtatis Commiſſarius. Quod maius teſtimonium requiritis? Acceptæ conditiones erant, quæ ut non etiam acciperentur nulla

K uobis

Hęc omnia citra idictū bellum & diffidationem illata a Lubecenſibus fuere.

Lubecēſes cū preſcripſiſſent cōditiones quas Illuſtriſs. rex acceptabat adhuc aiūt nullum pacis aut gratię locū fuiſſe regis tēporibus ſperandum.

Cęſareū regimē in Nurimberga iuſſerat Lubecenſibꝰ ne bellū cū rege Chriſtierno gererēt donec iure cauſa determinaretur & parere noluerunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

uobis preter unicam libidinem fuit bellādi occaſio. Ius requirebatur & uos adeſſe dedignati eſtis. Sacræ Cæſareæ maieſtatis regimen ſub pena perditionis bis mille librarum puri auri uobis inhibuerat, ne bellum cum rege gereretis, ſed iuri ſtaretis & obedire noluiſtis tam egregii Cæſaris obſerua tores eſtis, & neceſſitatem uobis impoſitam bellandi adhuc non dubitatis aſſerere. Nullus ergo pacis aut gratiæ locus ſperādus erat ſui regiminis temporibus, quia uos ſuæ Serenitati nullum pacis locum feciſtis. Vos illum regnis opulentiſsimis exuiſtis, uos in illum patruum chariſsimū armaſtis, nequando pacem a uobis deſyderare aut exſpectare poſſet. Nam deſyderauit ſemper, ſed uos auerſati eſtis. Ex his inferant Germaniæ principes, quæ ſuprema neceſſitas eos ut de uiis defenſionum cum amicis ageret, coegerit, cum neqꝫ ipſi diſsimulare audent regem magna illis pollicitum fuiſſe, ſi a Suetorum commercio abſtinerent. Quod preter hæc omīa nō uerētur egregie a ſeſe obſeruatū dicere. ſed utinam tam uere dicerent atqꝫ impudenter. Tunc enim futurum erat, ut Suetia toties non rebellaſſet, ut uectigalia aucta non fuiſſent, ut hoſtibus nulla adfuiſſet Sereniſsimū regem criminandi occaſio. Satis ſuperqꝫ multa id declarāt. Tum precipue conſuetæ illæ nauigationes Nicolai Todi, Conrardi Koning, Gaſparis Vnimanus, quorum primus Suetico bello cum aliquot militibus & nauibus profectus in Suetiam, magno hoſtibus uſui fuit, cum ſubinde & milites & naues & pulueres ſubueheret, & ſtrennue adhortaretur, ut conceptam rebellionem eo fortius continuarent, quo de Lubecenſium ſubſidio minus eſſet ambigendum. Alter crebra nauigatione uſus ſemper id effecit, ut erga Sereniſsimū regem, nullam fœderum, nullam pactorum rationem haberēt. Tertius hoc nauigandi genere tam notus eſt, ut in fabulam etiam uenerit, quando ſæpenumero a regiis ducibus medio in mari interceptus penas luiſſet, niſi maluiſſet Illuſtriſsimus princeps ſuam Lubecenſibus perfidiam emiſſo eo propalare, & fidem facere, neqꝫ ſuæ Serenitati ignotū

Niſi Lubecēſes feciſſent neqꝫ bello neqꝫ auctione uectigaliū regi opus fuiſſet.

Conſuetę nauigationes in Suetiā exerceri preter Cęſareū bannū & toties inita fœdera a tribus ciuibꝰ cū multis nauibꝰ ꝙ hic enumerantur.

Gaſper Vnimanus ciuis Lubecēſis frequenter nauigans in Suetiā preter conditiones & fœdera captus fuīta Danis.

eſſe

eſſe quo fraudum genere erga ſeſe uteretur. Quid memoremus inſigne illud facinus, quod mediis in induciis Suetico bello peregere? Conuentum erat in pacis conditiones, ſpes erat omnia optime ceſſura, cum ſubito preter fœdera nauim unam prægrandem & admodum munitam commeatibus machinis bellicis, pulueribus, tormẽtariis & rebus aliis uſui belli neceſſariis onerarunt & in Suetiam auxilio rebellibus tranſmiſere palamq; perſuaſere, ut ſeſe fortiter aduerſus Danos tuerentur. Futurũ enim eſſe, ut quamquã fœdere prohiberentur cum Suetis Lubecenſes negociari, clanculum tamen nihil non Suetis ſubminiſtraturos. Permouerunt ea uerba Suetorum animos, quo factum eſt, ut finitis induciis bellum q̃ pacẽ amplexari maluerint. Quid & illud quod ipſius reipublicæ Lubecanæ primores frequenter familiares ſuos nonnunquam etiam filios & nepotes nauibus in eorũ portubus aperte inſtructis in mare emiſere, ut pyraticam exercerent, & regis ſubditos depredarentur, qui in eoſdem portus unde exierant, redeuntes predas & ſpolia inter ſe partiti ſint, Burgimagiſtris & ſenatu ſcientibus & aſſentientibus & impunitati dantibus, & quod longe deterius eſt, partem ſpoliorum in uſus ſuos ſeu erarium publicũ referentibus? Quæ cum talia ſint atq; ipſi talia aperte fateri cogantur cum adhuc ſuperſint, predones illi, qui ſæpius in Suetiam contra fœdus nauigaſſe deprehẽſi ſunt, & uerſentur Lubecæ impune ciuiumq; numero habeantur, nonne apertiſsimum eſſe poſſit, ſubdole, mendaciter, & citra omnem ueritatem talia eos comminiſci, ut egregie obſeruatũ fœdus & facta omnia ex animi Sereniſsimi regis ſentencia inculcent? Sed hæc in ſequẽtibus adhuc longe compertiora futura ſunt, non quemadmodum illi putant caſura.

Lubecẽſiũ factũ bello Suetico cõtra omnia fœdera data & inita.

Aliud factũ Lubecenſium

Q; inſignis ſit ſenatus Lubecenſis qui filios ſuos & familiares in pyreticã mittũt nullo indicto bello.

Predones illi qui toties fœdera fregerũt impune Lubecæ verſant & optimorũ ciuium nũero habentur.

LVBECENSES.

SVa regia dignitas in regno Angliæ multa diligentia per interpoſitas perſonas etiam ſuos, ut Lubecenſes

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

& alios mercatores in ſuis libertatibus & priuilegiis turbarentur, ut indignationem regiæ maieſtatis contra ipſos prouocaret multis uiis inſtetit. Item in regno Ruſſiæ & ampla Nogardia cum principe agere conatus eſt noſtros domibus ſuis & libertatibus ſpoliaret & deturbaret. Foccharos & alios, qui ſuis monopoliis regna & populos deuaſtant, & ut ipſi didētur depauperant, ibi collocaret. Deniq; ſumma diligentia adniſus eſt, Lubecēſes in nihilum aut ſuam poteſtatem redigere omni commertio in omnibus mundi partibus exuere, quod utiq; ſicuti grauiſſimum ita ſupra q̄ intollerabile.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

Lubecenſium in hoc articulo citra rationem apertum mendaciū ex q̄ reliqua omnia metiri cōueniat, id aūt nimis peruiū eſt q̄ vt fuco poſſit obduci.

HOc demum eſt Lubecenſium fatum, ut quum reliqui homines, qui cum aliis iniuriarum agūt, ita ſoleant temperare ſermonem, ut maxime caueant, ne quid tam inconditum proferant, quod in ipſorum caput poſſit incidere. Lubecenſes nedū eo a uitio pedē non retrahunt, ut ultro in apertiſsimam inſaniam prolapſi mēdacium longe euidentiſsimū non uereantur aſſcribere, ſed eo uoluit illos deus deuenire, ut ex hoc loco, qui longe apertiſsimus eſt, reliqui homines coniecturam faciant, q̄ uere, q̄ pie, q̄ Chriſtiane, q̄ deniq; citra omnem fallaciam cum Illuſtriſsimo Chriſtierno tranſegerint. Qua in re, tametſi plurima ſunt, quæ nunq̄ ferenda eſſent, cum preſertim deceat homines Chriſtianos ab omni iniuria temperare tamen id merito primum locum uendicare poſſit, quod ea ex re ſuam cauſam putant longe futuram iuſtiſsimam. Neq; em̄ ſi uos ex Europa exigere in animo habuit Lubecenſes iniuſtum bellum futurum eſt, quo illum tribus opulentiſsimis regnis exuiſtis, neq; immerita defenſio, qua uos ſalutē ueſtram, aduerſus oppugnatorem tutati eſtis. Deniq; & nos

Aperti mēdacii cōuictis nō deberi fidem in aliis omnibus adhiberi.

Si uerum eſſet quod Lubecēſes hoc articulo proponunt ſatis eſſe cauſæ ad ſua tutāda.

fruſtra

fruſtra cauſam omnem ueſtram contudimus, ſi uerum ſit
Illuſtriſsimum regem in id elaboraſſe, ut omnibus e regnis
uos exigeret, cum ea una cauſa ſufficere poſſet, ad reliqua
omnia, quæ regi intentaſtis, quod ueſtrum excidium pro-
curauerit. Huic ſuccumbent periuria, ex hac pyraticæ ueſ-
træ inuidia eleuabitur cum omnia hæc aduerſus eum, qui
uos extirpare nitebatur, coacti ſitis aſſumere. Ita enim na-
tura receptum eſt, ut uis intentata repelli poſſit dolo an uir
tute, nihil enim hoc ad hoſtem. Quod ſi hæc oſtendere poſ
ſunt Lubecẽſes uera eſſe, nihil magis requirimus, uincimur,
cedimus, ſin minus & nos oſtendere poſſumus, apertiſsi-
mum mendacium eſſe, quod commenti ſunt, & contrariũ
aperte euincere petimus, ut omẽs reges & principes, omnis
ſtatus, ſexus, conditio ex hoc reliquorum, & ſequẽtium ue-
ritatem æſtiment. Itaqꝫ ſi ut Lubecenſes mercatores expel-
lerentur ex Anglia, conatus eſt, per interpoſitas perſonas
eniti Sereniſsimus rex, cur non diplomata proferunt, cur
non literis ſuæ Serenitatis id euincunt, cur iudicium rei nõ
producunt? At quid contra illos uoluit, Regiæ maieſtatis
Angliæ indignationem concitare? Per quos? Per interpo-
ſitas perſonas. Illuſtriſsimus ergo Anglorum rex id nouit.
Quinimo Cõſiliarii regni id norunt, Verum. Cancellarius
nouit. Et hoc ita. Neqꝫ enim alias concitare poteſt Regiæ
maieſtatis Angliæ aduerſus Lubecenſes indignationem,
niſi primũ illi norint a quibus indignatio procedere debet.
Atqui ſi Illuſtriſsimus Angliæ rex negat unquã tale aliquid
a ſe poſtulatum. Quid? Si conſiliarii negant, quid? Si Cancel
larius inficiatur. Quid? Tacetis hic? Et bene tacetis. Diplo-
ma num poteſtis proferre, quo nos demum tale quiddam
attentaſſe poſſitis euincere? Et hoc minime, cur ergo citra
rationem mentimini? Audite uero hoc noſtrum impoſto-
res, Cretenſes omnium ſtatuum expilatores. Et tandem ue-
ſtro malo diſcite uirulentiæ ueſtræ modum imponere.

Apertiſſimũ mendacium.

Illuſtriſſimus Angliæ Franciæqꝫ rex Henricus negat a ſe tale qd unq̃ poſtulatum eſſe, quale Lubecẽſes in hoc articulo comminiſcunt, idẽ Conſiliarii regni negant.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

DIPLOMA REVERENDISSIMI IN CHRISTO PATRIS & Domini D. Thomæ Preſbiteri, Cardinalis, Archiepiſcopi Legati de Latere Angliæ primatis & Cancellarii, quo aperte teſtatur Illuſtriſsimum D. Chriſtiernum nihil unquam tale a Rege Angliæ expetiiſſe, quale illum per interpoſitas perſonas conatum eſſe in eodem Angliæ regno, Lubecenſes ſupradicto articulo ſcripſerunt ad rei noticiam.

THOMAS MISERATIONE DIVINA Sanctæ Ceciliæ ſacroſanctæ Rhomanæ Eccleſiæ preſbiter Cardinalis Eboracenſis, Apoſtolicæ ſedis Legatus Angliæ primas & Cancellarius, necnon felicis recordationis Domini Leonis illius nominis dudum Papæ decimi, ac Sanctiſsimi in Chriſto patris & Domini noſtri D. Hadriani diuina prouidentia huius nominis Papæ ſexti, moderni dictæꝗ ſedis ad Sereniſſimũ & potentiſsimum principem & D. noſtrum Henricum octauum dei gratia Angliæ & Franciæ regem fidei defenſorem, & dñm Hiberniæ uniuerſumꝗ eius Angliæ regnum, ac omnes & ſingulas ipſius regni prouincias, ciuitates, terras, atꝗ loca illi ſubiecta, & alia illi adiacentia, etiam de Latere Legatus, uniuerſis & ſingulis has literas noſtras uiſuris, lecturis, uel audituris, ſalutem in Domino & fidem indubiam præſentibus adhibere. CVM NVPER (ut accepimus) Lubecenſis orator coram Illuſtriſsima Domina Margaretha Archiduciſſa Burgundiæ Duciſſa Sabandiæ &c. & Cæſareæ maieſtatis conſilio in Mechlinia inter nonnullos alios articulos contra Sereniſſimum principem Chriſtiernum Daciæ Noruegiæ &c. regem propoſitos huncinter cæteros articulum obiecerit, uidelicet ꝙ rex ipſe Daciæ, per interpoſitas perſonas, etiam ſuos in Regno Angliæ, ut Lubecenſes & alii mercatores in ſuis libertatibus & priuilegiis turbarentur. Atqui ut indignationem prefati Illuſtriſsimi & potentiſsimi principis & D. noſtri

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

noſtri Angliæ & Franciæ regis &c. contra ipſos prouocaret multis uiis inſtetit, fuerimusq; pro parte dicti Sereniſsimi Daciæ regis inſtanter requiſiti, quatenus ſuper huiuſmodi articulo, an res ita uel ſecus ſe habuerit per literas noſtras patentes ueritatem atteſtaremur. NOS IGITVR THOMAS CARDINALIS & Legatus de Latere antedictus conſyderantes opus eſſe meritorium & deo gratum ueritati teſtimonium perhibere, quodq; uterq; reus ſit & qui ueritatem occultat, & qui mendacium dicit, quando quidem ille prodeſſe non uult, & iſte nocere deſyderat. AD uniuerſitatis ueſtræ noticiam deducimus & deduci uolumus per præſentes. Nos tam toto eo tẽpore quo prefatus Sereniſſimus rex Daciæ in regno Angliæ moram fecit, q̃ in quibuſcunq; conferentiis & aperturis per aliquos eius nomine ante hac inter ipſum regem uel alias perſonas eius nomine, & dictum Sereniſsimũ Angliæ & Franciæ regem &c. eiuſue cõſiliarios habitis ſemper præſentes ibidem extitiſſe ac omnibus tractatibus, conſiliis & conuentionibus, quæ inter prenominatos Angliæ & Franciæ & Daciæ reges, eorumq; conſiliarios habitæ fuerũt perſonaliter ſemper interfuiſſe, adeo ꝙ nulla huiuſmodi inſtantia contra Lubecenſes ipſos aut mercarores alios, eorumue priuilegia ullo pacto fieri potuit, quin ad noſtram noticiam deueniſſet.

QVAM OBREM firmiter aſſerimus & atteſtamur, nihil tale contra dictos Lubecenſes aut alios mercatores ſiue eorum priuilegia per ipſum Sereniſsimum Daciæ regem neq; per ſuos aut alias quaſcumq; interpoſitas perſonas penes prefatum Illuſtriſsimum Dominum noſtrum Angliæ & Franciæ regem ipſiuſue conſiliarios unquam actum procuratum ſiue petitum fuiſſe uel quouis modo attemptatum. IN QVORVM quidem premiſſorum fidem & teſtimonium has literas noſtras deſuper teſtimoniales fieri ſigilliq; noſtri iuſſimus & fecimus appenſione communiri. DATVM in Manerio noſtro de Hamptõ Courte primo die Menſis Septembris, Anno dñi. M.D.XXIII.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Hoc noſtrum eſt, quo uos impudenter mentitos eſſe
Sapientiſsimus uir euincit. Qua nunc fronte audetis in iu,
dicium uenire? Nempe illa quo tot impudentia mendacia
commenti eſtis, qua reges & principes perſtringitis, qua to,
ti orbi imponitis. Sed num ueremini Illuſtriſsimæ princi,
pi Margarithæ & prudentiſſimis conſiliariis tantum nuga
rum proponere? Quo autem uultu putatis Illuſtriſſimum
principem potentiſſimum Angliæ regem hoc ultimum,
cum offeretur legiſſe? Tametſi enim ſciret Illuſtriſsimus &
prudentiſsimus princeps, & reliqua quæ preceſſerant mini,
me, ita ſeſe habere quemadmodum illi emiſerant tamen ad
hanc apertam impudentiam frontem contraxit, & in mā,
datis confeſtim dedit, ut ueritas teſtificaretur. Quid uero pu
tandum eſt aliud illum meditatum fuiſſe, q̈ iam toti orbi
euulgatam iri illorum perfidiam? Sciebat Illuſtriſsimus
princeps clariſsimæ ditioni ſuæ longe grauiſsima per
Lubecenſes detrimenta infligi, dum decuplato pre,
cio impoſtores illi merces ſuas proſtituunt. Sciebat
quanta malorum lerna oboriretur eo ex conuictu, ſi il,
lum diuturnum eſſe dii immortales ſanxiſſent. Quid face,
ret tamen? Multa illi impediméta ſunt. Francico bello op
primitur. Scoti uim minantur. Niſi enim hæc aduenissent
ſatis teſtari potuit, quantum ueriſſimis Lubecenſium arti,
culis deferret. Quicquid id eſt, quis unquam uobis fidem ob
ligaturus eſt Lubecenſes, qui uobis fidem adhiberi tam aper
tis confictis mendaciis non permittitis? Quod ſi uno ex lap
ſu ingens, nedum ſuſpitio uerum & certitudo eſt in reliquis
omnibus eadem ratione peccari, quis eſt, qui unquam credi
turus eſt uera eſſe, quæ in Sereniſsimum regem impingitis?
Nonne putabatis tandem ad Illuſtriſsimum Angliæ regem
huius negocii ſeriem peruenturam? Qui ſi demum aduer,
ſus uos teſtificaretur magnam uobis fidem in reliquis eſ,
ſet ademptiurus? Sed putaſſe idipſum euincit, ꝙ prius ad il,
lius Serenitatem articulos emiſeratis, q̈ in iudicium uenire
uos unquam Danus rex exiſtimaret. Itaq; ſi data opera
mentiti

Detriméta in
gentia quę lu,
becenſes potē
tiſſimo Ang,
lię regno infe
runt.

Illuſtriſſimus
Anglię rex ni
ſi bello oppri,
meretur facile
oſtenſurus eſ,
ſet quantū fal
ſis Lubecēſiū
articulis tribu
eret.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

mentiti eſtis,certum eſt,& in aliis id uos ſæpenumero face-
re, ꝙ qui ſemel pudorem abiecit, in omne uitiorum genus
promiſcue ſoleat irruere. Sin uero ita exiſtimauiſtis, & con
iecturis addentibus opinioni, & ueſtris ſceleribus conſcien-
tiam ſtimulantibus (Probe nouiſtis enim q̃ bene meriti
eſtis ab omnibus eadem perpeti,quæ uobis Ruſſi ab aliquot
annis inflixere) certe aperte fidem facitis , quædam uos ex
coniecturis & uana opinione, interdum pro ueris aſſerere.
Quod tamen qua fronte audetis in iudicium ſerium addu
cere? An ne ſatis eſſe debuit, ꝙ Sereniſſimum Daniæ regem
tot regnis ſpoliaſtis, idq; per ludicrum, dum pacis pretextu
ſubditorum animos in illius Serenitaté ex acerbaretis, niſi
& nunc quoq; per ludicrum pro ueris articulis falſiſſimorũ
aſſumptione,famam illi & nomé omne detrahatis? Porro
quod idem attentauerit apud Ruthenos amplamq; No-
gardiam,quomodo poteſtis oſtendere? Niſi forte quemad-
modum omnia oſtenditis,& Anglicum conatum euiciſtis
uerum eſſe. Quod ſi quas literas regias intercepiſtis, quibus
uos expelli a Ruthenorum imperatore poſtulauit,exponi-
te,depromite,in iudiciũ uenite. Non reformidamus. Aut ſi
q̃ interpoſitæ perſonæ(ut uos loquimini)a regia Serenitate
mãdatum acceperint,idipſum cum eo Cæſare tranſigendi,
ueſtro fauore prodeant,& aperte teſtẽtur tale quid in man-
datis a Sereniſsimo rege ſeſe nactos eſſe. Quod ſi neq; id po
teſtis,at ſaltem literas illius Cæſaris,aut Conſiliariorũ oſté-
dite,quibus teſtificent Sereniſſimum D. Chriſtiernum tale
quid a ſe extorquere conatum. Sin neq; regias literas habe-
tis, quibus id poſtulat, neq; interpoſitæ perſonæ ad manũ
ſunt , neq; deniq; Ruthenorum literis probare poteſtis tale
quid unquã a Sereniſsimo rege attemptatum eſſe,tandem
deſiſtite peſtifero linguæ ueneno , tam impudenter debac-
chari. Hic non dicimus q̃ bene deniq; egiſſet,ſi idipſum co-
natus eſſet aliquando. Ita enim auaritia ueſtra uos apud
omnes inuiſos reddit,ut ueſtræ ſeruituti nullus non cupi-
at finem tandem imponere. Teſtes ſunt, quos modo com-

L memo-

Si data opera mentiunt̃ Lubecenſes iudicium eſt frequẽter idipſũ illos facere,ſin vero ex inconſyderatione et coniecturis,iudicium eſt nõ omnia ueritati illorũ dicta inniti.

Non poſſe illos probare ꝙ tale quid conatus ſit Illuſtriſſimus rex apud Ruthenos amplãq; Nogardiam quale ipſi cõminiſcuntur.

Inuitãtur Lubecenſes in iudicium ſed uenire formidãt

Si idipſum conatus eſſet Sereniſſim9 rex bonũ opus fuiſſe facturũ ꝙ lubecẽſes meriti ſint ab omnibus expelli.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

memoraſtis Rutheni, apud quos dum nullum auaritiæ modum imponitis, pro meritis turpiter ceſi & ſpoliati eſtis. Sed iſta nihil ad Sereniſſimum regem, cuius eam tempore cladem non accepiſtis. Cæterũ quod ad Foccharos ſpectat, illi ſuã defenſioné agant. Tantũ id Sereniſsimus rex, hoc in negocio cognouit, quæ Focharis competere putatis ea omnium optime in uos torqueri poſſe, quando & uos omnia regna depauperatis, ut ſoli ditemini. Neq; depauperatis modo, ſed etiam exſcinditis. Cæterum ſi tale quid Fochari anniſi ſunt, uos uideritis, quandoquidem nihil hoc ad Sereniſſimum regem, cuius Serenitas ad nihil magis ſemper contendit, q̃ ut uos amicos haberet, non foccharos introduceret, ſed id ueſtra perfidia fieri non permiſit. Quæ cum talia ſint, oſtenderimuſq; Reuerendiſsimi Cardinalis diplomate mendacium eſſe, quod de Lubecenſibus ex regno Angliæ abigendis commenti ſunt, neq; minus ridiculũ quod de Ruſſis amplaq; Nogardia, qui fieri poteſt, ut uerũ ſit, quod poſtremo a Lubecenſibus ſubiicitur, conatum ſcilicet regem, Lubecenſes aut in nihilum, aut ſuam poteſtatem redigere? omniq; commercio in omnibus mundi partibus exuere? Nam prius quidem ſatis conſtat impudens mendacium eſſe. Alterum autem, qui fieri poteſt, ut attentauerit, quum nunquam non primi Lubecenſes ad arma concurrerint? Pacem deſyderauit, & data non eſt, Iudicio ſtare uoluit, & in hoc minus conſenſum, Ad Cæſarem ad principes ꝓuocauit, & interea tot regna illi adempta ſunt. Deniq; in ſumma ibidem effecere in regem Lubecenſes, quod illius Serenitatem aduerſum ſe attentaſſe commenti ſunt. Sed id eo minore ratione, quo nihil aduerſus illos Sereniſsimus rex commertus eſt. Illi autem nunquã deſtiterint illius Serenitatem indigniſsimis quibuſq; modis impetere.

Lubecenſes omia regna depauperant vt ſoli ditent̃ q̊d ipſi Focharis obiiciunt cum hi non ſoli ſint ſed id ſit cum Lubecenſib⁹ comune.

Rex cum iudicio ſtare uellet tot regnis exutus eſt.

LVBECENSES.

CVm deniq; neq; ullus modus grauaminum aut exactionum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

actionum & ſimilium machinationum eſſet, recurritur ad Imperatoriam maieſtatem, hortatur Cæſar, miſertus calamitatis ſuorum ſuam regiam dignitatem deſiſtat a ſimilibus, & ab exactionibus ſinat nauigare, & negociari, quoquouerſum Lubecenſes, uti & gaudere libere ſuis priuilegiis, Reſtituat ablata &c. Sed ſurdo, ut aiunt, fabulam, cum neq; preces, neq; imperatoriæ admonitiones ullum apud ſuam Serenitatem locum meriti ſunt. Sed non ſemel repetitum ſuam dignitatẽ regiam Cæſari ſuperioritatem non fateri.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ Regis ad ſupradictum Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

AT quis modus exactionum aut grauaminum eſſe poſſet, cum Lubecenſes regem iuri ſtare uolentem noluerunt in iudicium admittere? Nempe cum ſæpenumero Sereniſsimus rex obtuliſſet omnia ſeſe remiſſurum, modo iudicio ſecum contenderent, Noluerunt illi idem parere, qui nunc non remiſſas eſſe exactiones grauiſſime conqueruntur. Iuri ſtetiſſent, a Suetico commercio abſtinuiſſent, & facile omnia illis integra premiſſa fuiſſent. Deinde quum demum Menſe Septembri, Suetiæ regnũ ſubigerentur, ſitq; is uetus in Dania mos Auguſto Menſe tributum perſoluendi ante kalendas Maias Lubecenſes ſequentis anni Suetiæ regnum in nouam rebellionem incitauere, quemadmodum facturos ſeſe publica uoce Lubecæ promiſerant, ubi ſubditi Suetiæ regni in regis poteſtatem, nuncium accepere. Tunc enim ſcelerata illa uox audita eſt, Sueticum regnum ne annum quidem integrum in regis fide permanſurum eſſe. Cum uero illi non dubitarint, quid cogitarint aperire, poterit aliquis adhuc, ſi fecerint dubitare? Cumq; tempus, quod illi prefixerant tale eſſet, quis dubitare poſſit, iam tum certiſſimæ illius rei indicia, penes illos fuiſſe? Sed neq; idipſum illi negaturi ſunt. Proinde cum

Lubecẽſes regem iuri ſtare uolentẽ in iudicium noluerunt admittere.

Quomõ factum ſit ꝙ diminutũ uectigal non ſit impoſito fere belli Suetici fine.

Lubecenſes publica voce ſe receperant Suetiæ regnũ in rebellionẽ adducturos ante annũ ꝗ expugnatum fuerat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

tam ſubito in rebellionem Suetia redierit, idq; Lubecenſiū conamine, fieri non potuit, ut non uectigalium auctio, nō dum finito tempore, cōtinuaretur, cum ut diximus, in eam rem Regni totius conſiliarii conſenſerint, admiſerintq; omnes promiſcue ſtatus & conditiones hominum.

Totius regni cōſiliarii conſenſerāt in uectigal pro parte adaugendū cogente neceſſitate quę regi interceſſerat.

Quantum autem ad Cæſarem ſpectat, a quo ita id impetraſſe ſeſe aiunt, reſpondet Illuſtriſsimus Chriſtiernus tale Cæſaris mandatum fuiſſe, ut citra priuilegiorum & concordatorum & pactorum prius initorum cum Lubecenſibus preiudicium, fieret. Alioqui neq; unquam idipſum conceſſiſſet, cum paulo prius ſolennibus literis, omne Suetorum commerciū Lubecenſibus interdixiſſet Illuſtriſſimus Cæſar Karolus, quod nequaq̃ feciſſet, niſi & Sereniſſimo regi ſuum ius inuiolatum manere uoluiſſet & Lubecenſibus, ut pactis fœderibus ſtarent, aperte iuſſiſſet. Quando neq; poteſt mitiſſimum illius ingenium aliquid, quod iuſticiæ repugnare poſſit conſtituere. Neq; firmiſſima illius conſtātia, quod paulo ante decreuiſſet, tam ſubito citra rationem diſſoluere. Alioqui ſi uoluiſſet Lubecenſes impune & libere ut ipſi loquuntur, quoquo uellent nauigare, quare ſtatim prius Sacratiſſimus Cæſar ſolennes literas Illuſtriſsimo regi tradiderat, quibus ab omni cū Suetis cōmercio abſtinere iubebantur? Sub Menſem Auguſtum poſteriores iſtæ Sereniſſimo regi, dum apud Sacratiſſimum Cæſarem uerſaretur, traditæ ſunt, & ſub Decembrem iſtæ ultimæ, quibus nunc Lubecenſes ſibi permiſſum eſſe, quoquo uellent nauigare, iactitant ab illis impetratæ ſunt, Quo tempore intermedio quod nam potuit tam ingens meritum Lubecenſium eſſe, erga Sacratiſsimum Cæſarem Karolum, ut protinus ad primam petitionem hoſtium, quas prius literas ſua manu decorauerat, ſigillo munierat, conſenſu maximo firmarat, nunc protinus irritas eſſe uellet? Sed cogitauit prudentiſsimus princeps, neq; ſui muneris eſſe, q̃ ſeſe ſuæ Cæſareæ maieſtatis ſubditos ſcripſerant permittere, ut iniuria afficerentur, neq; ſuæ iuſtitiæ, ſinere ut pactorū prius initorū infracta fides

Sacratiſſimus Cęſar karolus Quint9 poſt q̃ Illuſtriſs. regi mādatū dediſſet quo iubebantur Lubecenſes a Suetis abſtinere cōmiſſariū dedit audiendæ controuerſię. Mandatū q̃d Lubecenſes ſe aiunt a Cęſare impetraſſe nihil facere aduerſus Sereniſſimū regē cū uoluerit Lubecenſes iuri ſtare.

fides permaneret. Itaq; mediam uiam elegit, ut & Sereniſsi-
mo regi decerneret mandatum, quo Lubecenſes ex fœderi
bus prius initis, adhuc a Suetorum commercio temperare
iubebantur, & Lubecenſibus paulo poſt alterū, (ut ipſi qui-
dem omnia ſolent in ſuas partes uendicare) diuerſum, ut
uero res habet protinus idem concederet. Neq; enim aliud
eſt iubere, ut a Suetorum commercio Lubecenſes abſtine-
rent, q̃ ut pactis ſtarent, quæ pridem cum Illuſtriſsimo rege
ferierant, neq; aliud eſt permittere, ut quoquo uellent, na-
uigarent libere, q̃ ſemper obſeruatis his, in quæ pridem con
uenerant, plane mandare. Quandoquidem indecorum
eſſet citra ullum aut Lubecenſium meritum, aut Illuſtriſsi-
mi regis delictū, ut protinus & literas ſuas, & fœdera, aſtipu
lationes, iuramenta deniq; ſolennia quibus omnibus ſeſe
Lubecenſes deuinxerant, ut a Suetorum commertiis tem-
perarent, Illuſtriſsimus Inuictiſsimusq; & prudentiſsimus
Cæſar mandaret infringi. Idq; tametſi Lubecenſes non ue-
rentur aſſerere, nunquam tamen Illuſtriſsimus Chriſtier-
nus in animum inducturus eſt, qui probe cognouit Sacra-
tiſsimum Cæſarem, quod ſemel determinauit, nullo nego-
cio unquam tam facile reuocaturum. Vt inde non imme-
rito conſtare poſſit, & ablata per uectigalia eadem ratione
reſtitui iuſſiſſe, nihil interea priſcis aut patriæ conditioni-
bus uolens detrahere. Sed ſi is patriæ mos eſſet, aut nulla
conditio eſſet, quæ in fœderibus prius initis concluſa aſ-
ſumptaq; eſſet, tum demum dignaretur Illuſtriſsimus Da-
niæ rex idipſum efficere. Alioqui quis unquam perſuaſu-
rus eſt ſibi Sacratiſsimum Cæſarem uoluiſſe omnium prin
pum indignationem in Sereniſsimum regem concitare?
Neq; enim latebat illius ſacrā Cæſaream maieſtatē, quan-
torū malorū cauſa eſſet, futura ſi Sereniſsimus Daniæ rex,
primus, per iuſtiſsime impoſita uectigalia exactionē factā
Lubecenſibus extraneis remitteret, neq; remittere ſolum,
ſed ablata reſtitueret, quando nullus unquam principum,
quod belli neceſſarii tempore, neceſſitate cogente, exactum

Media uia quam Sacratiſsimus Cęſar karolus V. elegit in Lubecenſium mandato.

Illuſtriſsimū Cęſarem Karolū non credit rex citra ullū ſuū delictū uelle reſcindere quod ſemel determinarat quia eo facto omniū principū animos in regem Cęſar permouiſſet.

Argumēta q̃bus manifeſtum fieri poteſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Cęſarem Karolũ nihil unquam tale uoluiſſe quale ipſi conantur impudenter euincere.

eſſet, ſolitus ſit, extraneis rependere. Immo nec ipſe Sacratiſſimus Cæſar, qui profecto neq̃ iuſticiæ ſuæ crederet eſſe, quod in ſua neceſſitate non facit, id alii, patriæ legibus adhuc uetantibus preſcribere, neq̃ modeſtiæ ſuæ, quas leges ſemper obſeruaſſet eas alteri, ut infringeret mandare, neq̃ demum cuius illi per literas poteſtatem fecerat negocii, id citra rationem, prudentiæ ſuæ exiſtimaret infringere. In ſumma ſi ablata, hoc eſt, per uectigalia aſſumpta iuſtiſſime, deſyderaret Sacratiſſimus Cæſar Lubecenſibus reſtitui, nõne protinus leges Danicæ perirent, q̃ cum inquilinis (quod ſupra ingeminauimus) omionomos hoſpites eſſe uolunt? Nonne regni conſiliariis omnem prudentiam detraheret, qui cõmuni cõſenſu ſanxere, ut auctio per totam regni Danorum ditionem locum haberet? Nonne & ſordidiſſimis mercatoribus anſam daret & gladium, quo illi auderent a ſua Cæſarea maieſtate ſubinde aucta, neceſſitate cogente, ſubinde remiſſa uectigalia ad rationem & computum pertrahere? & ſibi reddi eam ſummam, quam exceſſiſſent petere, cum Sacram illius Cæſaream maieſtatem conuincere poſſent sereniſſimo Danorũ regi, ut p̃ uectigalia neceſſitate cogẽte aſſumpta, reſtituerẽt, aperte cõmẽdaſſet. Nõne & ſibi & omnibus regibus principibuſq̃ male conſuleret, in quos populariũ indignationem uellet prouocare? Quis uero crediturus eſt tam illius Sacram Cæ. Ma. a conſiliis auerſam fuiſſe, ut id ipſum preciperet, cuius precepti uis in ſuum tandem caput eſſet redundatura? Quo fit, ut impudens mendacium ſit, Sereniſſimum regem Cæſareæ maieſtati non obtemperaſſe, quum aperte oſtenſum ſit in precedentibus, nihil illum aliud conatum eſſe, q̃ ut per ſe confirmatis conditionibus Lubecenſes ſtarent, neq̃ aliud efficere uoluiſſe, quod in principum reliquorum preiudicium poſſet irrumpere. Quod & Cæſar etiam uoluit, & ex communi omniũ principum utilitate fuit. Quorum omniũ maxime interfuit id effici, ne malo exemplo ſubinde plebecula ad repetenda ea induceretur, q̃ iuſtiſſime & legibus & populi conſenſu,

Impudens Lubecenſiũ mendacium.

ſenſu, & conſilio exacta ſunt. Cur porro ſuperioritatis hic mentionem iniiciunt? Aut quid hoc ad cauſam ſpectat, quod Sacratiſſimũ Cæſarem Dani reges hactenus, ſuperiorem non habuere? Neq; enim minus Rhomano Imperio fidi Dani fuere, quorum ingenium tale hactenus fuit, ut liberi amici eſſent, ſi cogerentur protinus in amicitia cõtineri non poſſent. Sic Rhomani Cæſares olim Voldemarum, Kanutum, Erycum, recentiores uero Chriſtophorum, Chriſtiernumq; huius D. Chriſtierni auum, longe fidiſſimos habuere, quorum illis uirtus maximo uſui fuit & compendio. Neq; uero debet Illuſtriſſimus Chriſtiernus ab auita patriæ, & regni libertate citra rationẽ tam facile deceſſiſſe, cum neq; id Cæſar expecierit, qui optime compertũ habuit aliquando plus poſſe amicam libertatem, q̃ ſuperbam & inuitam ſeruitutem. Itaq; non parum plus amicitiæ, reges Dani Rhomano Imperio addidere, cum Sacratiſſimo Cæſari, ut iuſtiſſime iudicanti obtemperarunt, q̃ Lubecenſes qui ſeſe ea ſeruitute uenditant cum Karolum Quartum, Federicum, Maximilianum, & hunc deniq; mitiſſimum & prudentiſſimum Karolum Quintum Cæſarem toties cõtempſerint, ut oſtenſis ſupradictorum Cæſarum ſolennibus diplomatis, quæ Lubecenſes obſeruare dedignati ſunt, paratus eſt Sereniſſimus rex euincere. Eant nunc & amicitiam ſuã paſſim proſtituant. Eſt uero quandoq; longe ſpecioſius externum, amicum habere, q̃ intraneum & ſuperbum hoſtem. Isq; in amicitia longe precellit, qui cum facto opus eſt, adeſt q̃ qui uana iactatione turgidus, reipſa cum poſtulat uanus inuenitur. Quid igitur? Non faſſus eſt Cæſari ſuperioritatem Sereniſſimus rex? Faſſus ſed & amicitiam. Vos aũt Lubecenſes, quum regi Franco confœderati ſitis, tum demũ perpẽdite, q̃ ueſtra ſit amicitia, q̃ ueſtra ſit q̃ Cæſari fatemini ſuperioritatem. At regnum Daniæ Cæſari ſuperioritatẽ non tribuit. Quid hoc ad Cæſarem? Quid hoc ad uos? Et fatetur tamẽ Holſatiæ Ducatus Cæſari ſuperioritatem, unde & illam faſſus eſt Illuſtriſſimus D. Chriſtiernus, tantum

abeſt

De ſuperioritate Cæſaris ad reges Danorum.

Lubecẽſes eſſe qui neq; Cæſari ſuperioritatem fatẽtur neq; amicitiã iudicium eſſe huius rei confœderationẽ cum Francorum rege.

Longe ſpecioſius amicũ extraneũ habere q̃ internũ hoſtem & minus fauentem.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Ducatus Holſatię Cęſari ſuperioritatē fatetur ſed regnū Denię hactenus non fatetur Imperio ſuperioritatē ſed amicitiā.

abeſt,ut dignum ſit,quod hic ingeminant Lubecenſes,cuius ſemel mentio fiat Sereniſſimum regem Cæſari ſuperioritatem non fateri. Porro niſi illum amicum uoluiſſet Maximilianus,niſi & Carolus deniq;,cur ille nepotem is fratrem Chriſtiernum eſſe uoluiſſet? Indigna hæc ſunt, eoq; magis indigna ꝙ ab illis ipſis obiiciuntur, qui toties omnes Cæſares contempſere,qui nobiliſſimorum maximorumq; principum mandata, ne flocci quidem facere dignati ſunt, Quæ res ut a nullo homine unquam ferenda eſt,ita omniū minime ab his principibus, qui probe cognouerunt quantum ſemper Cæſareæ maieſtati Sereniſſimus rex attribuerit.

LVBECENSES.

IMperatoria maieſtas pro audienda hinc inde cauſa dedit commiſarium Reuerendum patrem Dominum Henricum Epiſcopum Ratzeburgenſem, coram quo & per Lubecenſes cauſa eorum dicta eſt. Rex ipſe,ut Lubecenſes longius in ſuſpenſo teneret,mittit ſacerdotem,qui nihil preter quandam doloſam & aſtutam iuris exhibitionem faceret,ita ut tempus, quod tum Lubecenſibus ad rem petendas longe erat accommodum preterflueret,nec ceſſauit interim rex, ui & iniuria cum medio tractatu coram dicto commiſſario duas Lubecenſium naues,unam ex Noruegia redeuntem aliam uerſus Amſterladamam uelificantem,ui capi & cum quinq; aliis nauibus Schutté uocatis,ſale onuſtis,iuxta uelle abduci fecit. Si hoc licuit ſuæ regiæ dignitati, aut ſi Imperatoriam commiſſionem reuerenter habuerit, ueſtro iudicio relinquitur & omnium recte ſencientium.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

HIc demum articulus oſtenſurus eſt q̄ uere, q̄q; citra omnem

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

omnem fucum Lubecenſes Sereniſſimo regi mãdatorum, Cæſareæ maieſtatis contemptum obiiciunt, quando hoc diſſimulare non poſſunt, nimia ſeſe bellandi cupidine diſtentos fuiſſe. Itaq; ut ad cauſam ueniamus, Imperatoria maieſtas pro audienda, hinc inde cauſa dedit commiſſariũ Reuerendiſsimũ preſulem Ratzeburgẽſem. Cur autem cõmiſſarium dediſſet, ut cauſam utriuſq; partis diſcuteret, ſi uoluiſſet citra omnem exceptionem, ut rex omnia Lubecẽſibus permitteret? Quid enim commiſſario opus fuit, ſi cauſa Lubecenſium iam prius iudicata erat? Si regi abſolute iuſſum, ut Lubecenſes ſineret quoquo uellent nauigare, ut ſineret uti & gaudere ſuis priuilegiis, ut ablata reſtitueret? Neq; enim ſi abſolute ita fieri uoluiſſet Cæſar, atq; illi interpretantur, opus erat commiſſarium ad cauſam utriuſq; partis cognoſcendam tranſmittere. Itaq; aperte declarauit Cæſar de cauſa inquerendum eſſe. Quid uero eſſet inquirẽdum? An grauaminum & exactionum modus eſſet? At cõſtat nondum fuiſſe. An ſineret libere negociari Lubecenſes quoquo uellent? At patet noluiſſe regem, ut in Suetiam nauigarent, & iſthic negociarentur. An ſineret uti & gaudere Lubecenſes eorum priuilegiis? At apertum eſt ea commiſſa eſſe, quæ ipſi putant contra priuilegia ſua commiſſa eſſe. Vidit ergo prudentiſsimus Cæſar in confeſſione rei commiſſæ & facti, iuris defenſionem adhuc ſuſcipi poſſe. Quod niſi uidiſſet poſſe regem iure facere, quod ipſe Sereniſsimus rex fatebatur a ſe factum eſſe, neq; queri unquam iuſſiſſet, neq; commiſſarium Reuerendum preſulem Ratzeburgenſem ordinaſſet, ut utriuſq; partis cauſam diſcuteret. Mihi uero non modo nihil grauius contra regem ſtatuiſſe uidetur Illuſtriſsimus Cæſar, ſed etiam hoc mandato omnibus principibus preſcripſiſſe, quid illos de Sereniſsimi regis cauſa iudicare conueniat. Nam qui rei diſquirẽdæ cauſæq; diſponendæ commiſſarium dedit, is ius facti inquirendum non factum antiquandum putauit. Miſſus eſt igitur Reuerendus preſul Ratzeburgenſis, ut utriuſq; partis cauſam diſ-

M cuteret,

Sacratiſſimus ceſar ex eo q̃d cõmiſſariũ dedit iuri audiendo facile declarauit ꝙ deduci iudicio rẽ non aũt ſtatim antiquari uolebat.

De cauſa īquirendũ eſſe Cęſar mandauit cum cõmiſſarium dediſſet.

In facto, iuris defenſionẽ ſuſcipi poſſe.

Reuerend⁹ Epiſcop⁹ Ratzeburgẽſis miſſus, ut cauſam cognoſceret q̃ Lubecenſib⁹ cũ rege interceſſerat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

cuteret,hoc eſt,an iure an iniuria Lubecenſibus ſuum uecti-
gal auctum eſſet,an iure an iniuria Lubecenſes tam frequen
ter Danorum regibus bellum inferrent, An merita ratione
in Suetiam poſſent nauigare Lubecenſes, hoc eſt, an ne id
facerent fortioribus uinculis,nempe conuentionibus & ſo-
lennibus pactis & ſigillis prohiberētur. An digni erant,qui-
bus liceret ſuis priuilegiis uti. Iſta erāt quæ commiſſario in
mandatis data ſunt. Dixere ergo Lubecenſes cauſam ſuam

Lubecēſiū impudentia qui iuris vtriuſqꝫ Doctorē & p̄poſitū primū Metropolitanę Eccleſię & regium conſiliarium uocāt ſacerdotem.

ſed rex ut magis eos inſuſpenſo teneret mittit ſacerdotem
quendam. Queſo hic uos Lubecenſes, Clariſsimum iuris
utriuſqꝫ doctorem indignum putatis, qui ad uos mittatur.
Regium conſiliarium inferiorem eſſe creditis, q̄ qui debeat
ad tabernas ueſtras tranſmitti? Metropolitanæ Eccleſiæ
prepoſitum uiliorem arbitramini, q̄ qui contra uos merea-
tur Illuſtriſsimi regis partes agere? Quem igitur ad uos ora
torem mitteret,ſi I.V.Doctorem eundemqꝫ regium conſi-
liarium,& Metropolitanæ eccleſiæ Lundenſis propoſitum
recuſatis? Sed obliuiſcimur impoſtorem aliquem ad uos
tranſmittendum fuiſſe,ut ſimilibus labris lactucæ obtinge
rent.Cum tali enim hominum genere longe mauultis uo-
bis negocium eſſe, q̄ cum doctis & bonis uiris, quando ita
receptum eſt,ut pares cum paribus facile congregentur.
Iſtum ergo uos ſacerdotem uocatis, & hoc addentes contu-
meliæ, ꝙ ne nomen quidem exprimitis, aut dignitatis
gradum,qui in regiis oratoribus diſquiritur, cupitiſqꝫ ea ex
re Sereniſsimo regi inuidiam conflare, ꝙ ad pacem mini-
me uideatur inclinatus, qui in eam tam abiectum, ut uos
creditis oratorem trāſmiſerit.Sed dicite per deum immor-
talem,ſi ad uos ſolennem legationem tranſmiſſet ,fueratis

Lubecēſes nō mirū eſt utriuſqꝫ iuris doctorem contēptiſſe qui duos Epiſcopos duos equites duoſqꝫ doctores ad ſe a rege miſſos contempſere.

ne pacis conditionibus a Ratzeburgenſi proponendis ſta-
turi? Quod ſi talem contemnitis,quid eſt, ꝙ opus fuit, & in
hac re maiorem tranſmittere? At contempſiſſe uos, quod
maius ſignum eſſe poteſt,q̄ quod nō diu ab ea cauſæ dictio-
ne duos Epiſcopos totidem equites auratos, totidem Do-
ctores cum mandato maxime ſufficienti premiſit, quos in
Holſatiæ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Holſatiæ cœnobio Reynfeldt, cum iam illic diem uos indixiſſetis aduenientes alloquio, ne ſemel quidem dignati eſtis. Cum tamen & ueſtro & utriuſq; partis conſenſu receptum eſſet, iſthic negocia tractata iri. Quid ergo demẽtiam ueſtram ipſimet inculcatis? Exſpectauerunt illi uos ad dies quattuordecim, neq; ueniſtis tamen. Quid ergo uobiſcum tractari poſſit? Deinde poſtq̃ in oppidum Flensborgum receperatis Illuſtriſsimis principibus D. Ioachimo brandeburgenſi Electori &c. & Alberto Megapolenſi Duci, & Henrico, Cæſareæ maieſtatis cõmiſſario eidemq; preſuli Ratzeburgenſi uenturos oratores ueſtros, qui cum ſupradictis principibus ex Cæſareo mandato, de cauſa regia conuenirent, cum non ueriti eſtis tantos principes, iſthic aduentum ueſtrum preſtolantes fruſtrari, cui mirum erit, ſi ſacerdotẽ, ut uos loquimini, contemnitis? Quod ſi tertio cum obſtinationem ueſtram uiderent Illuſtriſsimi principes, & perfidiam admirarentur, propius acceſſerint uenerintq;, quis diculæ itinere in Ryndesburgum, quod ſupra undecim paſſuum milia ab urbe ueſtra non diſtat, atq; iſthic Sereniſsimus rex adfuerit miſeritq; commeatum, & ſaluum conductum ſufficientiſsimum, ne qua uobis tumultuandi cauſa eſſet, non tamen unquam accedere dignati eſtis, cui fidem facere poteſtis, Cæſareo uos mãdato obtemperaſſe? Ipſi fatemini datum arbitrum eſſe cauſæ Reuerendum preſulem Ratzeburgenſem, & tamen ut cauſam audiret, ut negocium iudicaret, non aduenistis. Quæ eſt ergo ueſtra iſta obedĩetia? Sed rex erat, timebamus ne quid grauius in nos ſtatueret. Et bene habet. Timet enim ſemper conſcia perfidiæ conſcĩetia, & ſibi ipſa graue uulnus infligit. Sed nonne per commeatum ſecuri reddebamini? Quod ſi cõmeatum ſuum infregiſſet Sereniſsimus rex, nonne hic aperta fuiſſet uobis occaſio oblata bellãdi? An ne uero preſtabat totius ciuitatis perfidiam paucorũ iniuria redemiſſe, q̃ perfidiam perfidiæ ac cumulare, Si eñ quod uos falſo exiſtimatis oratores ueſtros comprehendiſſet Illuſtriſsimus rex, tunc omnium litera-

Alia conuentio a Lubecẽſibus indicta ad quã illi non venerũt cum tamẽ polliciti eſſet iſthic adeſſe.

Tertia conuẽtio ad quã Lubecenſes venire recuſauerũt

Fatentur datũ arbitrũ cauſæ epiſcopũ Ratzeburgẽſem & tamẽ ut cauſam ab eo iudicari uellent nunquã adfuere.

Inſignis Lubecenſium obedientia.

 rum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

rum a uobis preſtitarum ius regi antiquatum fuiſſet, Tunc
omnes conuentiones omnia fœdera,quibus obligabamini
diſſoluta. Tunc demum pulchra fuiſſet Sereniſsimum re-
gem exigendi occaſio, fuiſſetiſq; ingens cauſæ ueſtræ argu-

Que erant q̄ Lubecēſes deterrebant quo minus auderent in iudiciū venire.

mentum mutuati, tanquā iuſte ſemper cum eo rege egiſſe-
tis,qui preter ius gentium commeatum infregiſſet. Sed alia
uos deterrebant. Sciebatis enim indignum eſſe coram eo
cauſam ueſtram agere,qui oſtenſurus eſſet,citra longiorem
moram,q̄ iniuſte cum clariſsimo parente ſuo,& ſecum egi-
ſſetis, quam citra omnem fidem datam Suetis frequenter
ſubſidium intuleratis, quam frequenter pyraticam exer-
cueratis. Niſi forte adhuc aliud fuit, quod animū ſtimula-
bat. Neq; enim dubium eſſe poſſit,quin hi,qui Cæſarem cō

Magnū monſtrū aluere lubecēſes quod tādem erupit hinc factū eſt ut nō auderēt iudicio ſtare. Tūc em̄ infamem illam ꝓditionem qua plebem & patruū a rege auerterūt,meditati fuere, q̊d ſi aduenilſent nō potuiſſent perinde id abſoluere.

tempſere,qui tot principes fruſtrati ſunt,qui pacis conditio
nes,quas ipſimet preſcripſerant,abominati ſunt,magnum
aliquod monſtrum aluerint,quod tandem erupit. Et ſane
uerum eſt, quando iam infamem illam proditionem pe-
perere,qua Illuſtriſsimum principem fœdericum Holſatiæ
&c. Ducem Sereniſſimi regis,chariſſimum & optimum pa
truum,quem loco patris ſemper coluit,& adhuc tot indig-
nis modis non ab eo, cuius integritatem maiorem nouit,
ſed ex iſtorum Lubecenſium,ſceleratiſſima perfidia affectus
colit & ueneratur,aduerſus ſuam regiam dignitatem inſti-
garūt. Qua populi primores,Epiſcopos, Equites, nobileſq;
uiros,ſed proh dolor ignaros quorſum a callidiſſimis mer-
catoribus impellerentur, regio ſacramento exuerunt. Qua
ipſam plebem quæ ſemper cum rectoribus principibuſq;
mutatur ſeduxerint, ut alium ſibi regem alios gubernato-

Lubecenſes iā tum cū Francorū rege con fœderati fuere & illorum cauſa factum eſt ꝙ Francorum rex alpes non tranſcenderit.

res aſciſceret,Qua amicos & familiares priuatiſſimos in re-
gis caput emercarentur,qua Illuſtriſſimam Sereniſſimi re-
gis coniugem Elyſabet eandemq; Sacratiſſimi Cæſaris Ca-
roli Illuſtriſſimiq; principis Ferdinandi ſororem Chriſtier-
no Holſatiæ Ducis filio, conſanguinei regis capitali hoſti
deſponſarent. Qua Francorum regem trium opulentiſſi-
morum regnorum poſſeſſione donarent (Nam & hic tra-

ctata

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ſtata ſunt ueriſſimo interuentu). Qua Cæſaris Sacratiſsimi ditionem abiicerent, ſeq; Franco regi ſubderent. Quod oratores illorum anno .1523. cum Francorum rege eo tempore egerunt, quo ille expeditionem parabat in Inſubriam. Tunc enĩ cũ probe cognoſcerent optime cõuenire Illuſtriſſimo Angliæ regi cum Sereniſsimo D. Chriſtierno, dubitarentq; ne qua uis ſibi intentaretur, ſtatuere & illi quoq; auxilia mutuari, fuereq; in cauſa, ut Francorum rex (quod multi putant) alpes non tranſcenderet, ſed pararet ſuppetias, quas Lubecenſibus confœderatiſq;, ſi qua neceſſitas illis ab Illuſtriſſimo Chriſtierno rege imminuiſſet, tranſmitteret. Iſta ſunt quæ quominus ad tot conuentiones indictas conuenerint, in cauſa fuere. Quãdo etiam Sereniſsimus rex abiens conſiliarios ſuos manere iuſſit, coram quibus conuentio abſolueretur, quam ſe preſente non admittebant. Sed fruſtra & hoc fuit intentatum. Siquidem ſi adueniſſent, cum tam ſpecioſa offerentur, non dubium erat, quin citra omnem moram coacti fuiſſent pacis conditiones amplexari, preſertim cum reniti non potuiſſent, niſi prorſus nullam pacis ſibi curã eſſe teſtari uoluiſſent. Quas ſi accepiſſent, iam protinus tacita illa conſpiratio Sereniſſimũ D. Chriſtiernum abigendi, dimota fuiſſet. Cuius rei & hoc apertiſsimum indicium eſt, ꝙ cum demum per principes Lubecam aduenientes cogerentur pacis conditiones, Chriſtierno regi preſcribere. Dum hæc a predictis Brandeburgenſi Marchio, Magnopolenſiq; ducibus ad Sereniſſimum regem delatæ ab eodem acciperentur armatam claſſem in Burondiam tranſmiſere, Scaniam (quæ apud ueteres Scandinania eſt) ſex horis defendente Lundenſi preſule oppugnarint. Sialandiæ uim interminati ſint, uolentes ſcilicet hoc maleficio Sereniſſimum regem aduerſus ſe prouocare, quem ſciebant ſuis imparem uiribus futurum concluſa iam procerum, principumq;, Epiſcoporum, & populi, aduerſus eundem cõſpiratione. Hunc ergo ſacerdotem uocant, ſacro ordini illata graui contumelia, Tum illius uirtutibus & modeſtia

Rex Francorũ inde pmanere coactus ẽ (vt multi putant) ne alpes tranſcenderet quod audiret Illuſtriſſimũ regem Chriſtiernũ bellũ in Lubecẽſes meditari quibus auxilia voluiſſet ſubmittere ſi qua illis uis ingruiſſet.

Principes demũ Lubecam aduenie͂tes nihil effecere q̊d ad pacem pertineret, nã Lubecenſes cum preſcripſiſſent conditiones regi bellũ tamẽ intulere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

indigna. Sed hæc alii iudicent. Porro quæ erat illa aſtuta & doloſa iuris exhibitio? Si enim iuris exhibitio fuit, cur illam aſtutam & doloſam uocatis? Quaſi citra dolum & aſtũ nequeat ius ſuo ordine progredi, aut hic demum ſit aſtus & dolus, ubi ius eſt, & non potius iuri deſit locus, ubi dolus & aſtus preueniunt. Quæ eſt hic prudentia? Quod ſi aſtuta iuris & doloſa ſit exhibitio, ubi ornatiſſime, & ſumma cum ueritate aduerſus Lubecenſes cauſa dicitur, iſtam ſane fatemur doloſam & aſtutam iuris exhibitionem eſſe. Eſt enim talis, quæ euincere facillime poteſt, quot indignis modis Lubecenſes cum Sereniſsimo rege negocium tranſigerint, quod indignis modis ſuas ſunt frequentius conuentiones fruſtrati, & ſolennes literas fefellerint. Quæ ad omniũ principum conſilia tranſmitti digna eſt. Quam deniq; ſi uelint Lubecenſes in examinationẽ uocare, libera illis copia futura eſt. Iſta eſt doloſa & aſtuta iuris exhibitio. Iſta eſt ſacerdotis commiſſio, quam ſi uidere denuo uultis, agite in iudicium uenite, & liberum erit de omnibus rationem reddere. Sed non tam aſtuta erat & doloſa, quia iuſta fuit, q̃ q; Lubecenſibus tempus, quod aptiſſimum fuit ad res repetendas preripuerit. O malam commiſſionem, o ſceleratam iuris exhibitionem. Tu Lubecenſes ne res repeterent effeciſti. Tu ne in Burondiam traiicerent impedimẽto fuiſti. Tu ne Scaniam oppugnarent in cauſa fuiſti, Tu ne Bornholmum demolirentur impediiſti. Tu ne in Sialandiam uim intentarent obſtitiſti. Iniqua ſane & nimisq̃ iniqua. Et hic quid dicitis Lubecenſes? Negatis in Burondiam a uobis claſſem miſſam eſſe? Negatis Scaniæ uim intentatam? Negatis Bornholmum arcem funditus erutam eſſe? Et tamen commiſſionem dicitis impediiſſe quo minus res repeteretis. Quæ uero repetendæ erant? Naues? At potiti eratis. Vectigalia? ſed diminui non poterant. Priuilegia? Sed ipſi uos infregeratis. Pyraticam exercueratis & Danos aggreſſi Suetos uos eſſe mentiebamini, Multos illorum carceribus, plures aquis conſumpſiſtis, & adhuc putatis aliquid repetendum fuiſſe?

Aſtutã exhibitionẽ Lubecenſes vocant eam quę iuris eſt & iure firmatur.

qualis fuit ea iuris exhibitio quã regius orator exhibuit aduerſus Lubecenſes & q̃ in ea continebantur.

Lubecenſes ſi uelint i ius uocare illã iuris exhibitionem quã ipſi doloſam uocant facile illis aſſenſum iri.

IRONICE.

Lubecẽſiũ impudens mendaciũ cum ſe impeditos mẽciũtur quo minus bellũ gererent.

fuiſſe? Sed duas naues alteram ex Noruegia, alterã Hamb, ſterdamum nauigantes, Dani comprehẽderant. Quid hoc non facerent? Hoſtilia perpetrarant, Sueticis mercibus grauidæ erant, Cæſaream commiſſionem cõtempſeratis prius, Danos depopulati eratis, quid non liceat uim ui repellere? Demum & quinque Scuten uocatas. Quid ni? Sub Suetia interceptæ erant. Negare non poteſtis, Et prius tot fœdera ueſtra permiſerant, liberam eſſe citra pacis iacturam, ſi qui talia attentarent intercipi. Cur hoc non licuit? aut cur Cæſaream maieſtatem ea ex ratione Illuſtriſsimus rex contẽpſit? Vos cõtempſeratis, Rex iudicio ſtare uolebat, uos recuſaueratis. Id Cæſar mandauerat, & uos abominati eſtis? Principes dederat qui controuerſiam componerent, uos ad locum, quem ipſi indixeratis non adfuiſtis. Cæſareum regimen ſub pena amiſſionis bis mille librarum auri puri mãdauerat ne bellũ gereretis, & hoc preceptum auerſati eſtis. Iudicent alii uter Cæſareum mandatum contempſerit an Sereniſſimus rex, qui cauſam ſuam a Cæſarea maieſtate deputatis ſubiecit, an illi magis qui & Cæſareos commiſſarios & indictum locum, diem, tempus, tot principes fruſtrati ſunt. Qui cum pacem facere ex Cæſareo mandato iuberentur, ad arma, inſidias, perfidiam, reſpexere, cum iuri ſtare deberent tot regna a regis ſacramento abalienauere, & hi dignos ſeſe putant, qui Cæſarei uocentur, audentq; eo ſe nomine uenditare, quaſi ſoli ſint Cæſareorum mandatorum obſeruatores. ſed quoniã in precedentibus copioſe deduximus hæc omnia, nolumus denuo hanc cranbem repetere, unum hoc adiungentes, ſi Cæſareo mandato hi deniq; obediunt, qui ius & fœdera fruſtrantur, qui Cæſareæ maieſtatis hoſtibus adherent, qui tot principes fallunt, qui populum iuramentis exuunt, qui ad nunquã audita, aut uiſa reges cogunt, qui plebem aduerſus nobilitatem inducunt, qui Sacratiſſimum Cæſarem Carolum tot indignis uocibus laceſſunt, qui Germaniam exhauriunt, populum depredantur, omnia diuina & humana profanant, Lubecenſes eos

eſſe,

Lubecenſes ſe fingebant Suetos eſſe & hoc genere pyraticam in Danos exercuere ſed poſtea a Danis comprehẽſi cogniti ſunt non Sueti, ſed Lubecẽſes eſſe.

Et Cæſarẽ & Cæſareũ regimen Lubecẽſes auerſati fuere.

Si Cęſareo mãdato obediunt qui cęſaris hoſtibus adherẽt & Cęſaris p̃cepta abominantur Lubecenſes optime Cęſari obedire regem aũt minime.

eſſe, qui maxime Cæſarei ſunt, & ante omnes Cæſaribus obe diunt. Regem autem hoc genus exoſum Cæſari hoſtiliſsimum ex profeſſo eſſe, ſemperq́; futurum. Sin minus tum demum omnes exiſtiment, cui magis Cæſarea amicitia deſeruiat.

LVBECENSES.

REbus ita ſeſe habentibus, cum rex pene totũ Suetiæ regnum in ſuam ditionem recepiſſet, tamen adhuc circa urbem inexpugnabilem Stockholm quam obſidione terra & mari cinctam habebat, hereret & commeatuũ defectus & penuria in eius exercitu ſimul fames eſſe & premere cepiſſet, uidens ni commeatus adueheretur, cogi ſeſe eam obſidioné cũ ignominia ſoluere ſimulq́; pertimens ex regno depelli, mittit iterum ad Lubecenſes legatos inter quos Anthonius de Mets (ac ſi eos multis benefactis obligaſſet) oratum ueh ât commeatum in exercitum ſuum, pollicetur iterum maria & montes. At boni Lubecenſes adhuc pacis ſtudioſi & creduli obliuiſcuntur iniuriarum, mittunt commeatum ſperantes in uerba regis, tanq̃ oraculum, quum rex ipſi ſæpius repetiiſſe diceretur, ſi a deo daretur ſibi, ut rerum Sueticarum potiretur, nunquá ſeſe poſtea Chriſtianis hominibus bellum illaturum &c. Et ea commeatuum aduectione factum eſt, ut Stockholmii ſeſe regi permiſerint, alioqui, ut ſupra oſtéſum eſt, fuiſſet ſibi cum ignominia obſidio ſoluenda. At quomodo rex ipſe cum Stockholmiis poſt factam deditioné, & cum aliis eiuſdem regni habitatoribus egerit, Sueci ipſi uiderint, & rex ipſe. Nec quicq̃ Lubecenſes culpandi ſunt, ꝙ Sueci ob regis ſeueritudinem ab eo defecere.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

Enumerata

ENumerata ſunt illa ingentia dāna, quæ rex Danus Lubecenſibus intulit, quomodo naues depredatus ſit, fœdera contempſerit, modeſtiam Lubecenſium neglexerit, & totam deniq; malorum lernam in Lubecenſes infuderit. Nunc econtra ſubſequitur ingens beneficiorū a Lubecenſibus Sereniſſimo regi traditorum commemoratio, quæ certe tanta fuere, ut iure debuerit Illuſtriſsimus rex Danus Lubecenſibus aureos montes, & maria quæ promiſerat elargiri. Quid ita? Nam cum illum obſidentem inexpugnabilem urbem Stockholmum fames inuaſiſſet, &c. iterum ad Lubecenſes legatos mittit, pollicitus maria & montes ſi commeatum ſubueherent. Quid uero impetrarunt a Lubecenſibus legati regii? Boni Lubecenſes (qui ſemper tales fuere) adhuc pacis ſtudioſi (quam uidebant uiuente iam rege tuto infringi non poſſe) & creduli (tales eñ natura ſunt impoſtores) obliuiſcuntur iniuriarum (& hoc nunc ſat oſtendunt) Mittunt commeatum (nauiculam ſcz unam aut ad ſummum alterá, quæ ſi tuto potuiſſet hoſtibus coniungi, ad regem non ueniſſet) O ingens beneficium Parturiunt montes ad hæc tam reſonantia uerba, Et quis non putabit, qui hæc legerit, Elephātum aliquem proditurum? Et tamen muſculus naſcitur. Commeatum intulerūt qui niſi aduectus fuiſſet regi cum ignomina obſidio ſoluéda. Scilicet uero hoc putatis perſuaſum eſſe hominibus, ut tantus exercitus ex una aut altera ueſtra nauicula, quæ cōmeatum aduexit, non ſecus q̄ ex ſolis menſa nutritus ſit, tanto tempore? Aut tanti momenti putatis eſſe, nauiculá unam aut alteram inuitis uobis a uento ad regios depelli, ut ſtatim niſi illa aduenifſet obſidio linquenda eſſet, req; infecta, & cum ignominia diſcedendum? Hic ex neceſſitate gratiam requiritis, ex periurio honorem uenamini. Neq; enim uериſimile eſt amico animo ad regios eam nauiculá a uobis miſſam eſſe, qui eo tempore, quo in Suetia bellatum eſt, frequéter Suetorum nomine pyraticam contra Danos exercueratis, & predam, & ſpolia uendideratis, publico in

IRONIA.

Ingetía beneficia Lubecenſiū qualia ſint erga regem.

Lubecēſes aiunt ſe miſiſſe commeatū ſine q̊ regi obſidio fuiſſet ſoluenda cum tamē ſupra duas nauiculas non miſerint eaſq; inuite ſet preter animū e quibus vix ducenti homines dies octo potuiſſent alicum regi tantus exercit⁹ ad adeſſet in caſtris & tanto tempore.

Nauiculę a lubecēſibus miſſę, debebant ſi potuiſſent ſuetis cōiungi, ſed vi ventorū et quia regia claſſis maior erat q̄ ut tuto poſſent fallere ad regē peruenere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Callidū conſi-
lium Lubecē-
ſium quo ſub-
ſidiarias naui-
culas duas mi
ſerunt q̄ ad re
gios delatę
ſunt.

foro in quo & animam ueditis, & pecuniam pro parte in
id erarium ueſtrum intuleratis, in quod Germaniæ uiſcera
coniicitis. Qui Danos captiuos ne uos proderent, in mare
conieceratis, & indigna confœderatos morte trucidauera-
tis. Fuit ergo miſſa hæc a Lubecenſibus nauicula, callido &
innato ipoſtoribus cōſilio, ut ſi forte libere, citraq; periculū
ad Suetos perueniret, tametſi commeatu, qui exiguus fuit,
illos adiuuare non admodum poſſet, adhortaretur tamen,
ut forti animo aduerſus regem ſe tuerentur. Futurum enim
eſſe, ut nunq̄ Lubecenſes a ſuppetiis ferendis deſiſterent. In-
dicium huius rei eſſe, quod in mari Lubecenſes Suetorum
nomine pyraticā exerceant. Danos in quos incidunt, aqua
& ferro perdant, ne reueletur facinus, neue cognoſcantur
Lubecenſes eſſe. Sin uero aut caſus, aut tempeſtas illam ad
Regios pelleret, pro ſolita & innata impudentia dicerent a
Lubecenſibus nautæ, ſeſe ad regem miſſos eſſe, ut commea-
tum laborantibus ſubueherent. Eoq; ex facto gratiam mere

Fabula de hy
rundine q̄ ſub
inde murē ſub
inde auē ſe ſi-
mulabat Lu-
becenſibus op
time cōpetit.

rentur, qui perfidiam quam animo occulerant adimplere
non poſſent. Deniq; ut Hyrundinem in fabulis eſt aduerſus
accipitrem & felem duplicata ſe natura tutam eſſe, ſic Lu-
becenſes, ſi in regios inciderent, amicos dicerent, ſin uero in
Suetos, non difficile eſſet leonem ex unguibus dinoſci. Sed
ſucceſſit preter animum, quemadmodum & alia quedam

Pyratici aliq̄t
Lubecenſium
myoparones
ſe Suetos eſſe
dicentiū inter
cipiūtur noſ i
ſtq; alienis plu
mis ornata
cornicula.
Maria & mō
tes ſibi deberi
putant Lube-
cenſes ob tam
egregia bene-
ficia, o egregi-
os beneficos
& liberales
homines.

eo tempore. Nam tunc a Danis intercepti ſunt aliquot Py
ratici Lubecenſium Mioparones, qui ſeſe Suetorū nomi-
ne uenditauerant, unde facta fides eſt perfidiæ, & miſera illa
nauicula, in Danos quū iam terra & mari obſeſſam, Stock
holmum non poſſet ingredi, impacta eſt, & quem Suetis in
uehere commeatum non potuit, eiuſdem regiis inuitam
copiam facere coacta eſt. Hoc eſt beneficium, quod in regios
contulere Lubecenſes, unde maria & aureos montes a rege
ſibi deberi exiſtimant. Neq; enim alium intulere poſtq̄ a re-
gia legatione requiſiti fuerant. Quod ſi etiam mille naues
intuliſſent, nunquid illis gratia ulla debebatur? Oſtenſum
eſt enim ex Malmogienſi fœdere obligatos Lubecēſes fui-

ſſe, ut

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ſſe,ut regem non commeatu ſolum,ſed etiam uiribus,opera,conſilio,donec Suetia ſubigeretur,adiuuarent. Quæ igitur maria ,aut quos montes aureos Lubecenſibus pro tot beneficiis Sereniſſimus rex elargietur? Niſi forte oratori ſinus aliquis,aut collis aureus debeatur, qui ciuium ſuorum cauſam tam ſplendidis uocibus decorauit, & ex illorũ officio uoluerit tantam regi notam ingratitudinis inurere,Sed prodíit tandem furtiua cornicula,& q̃ prius ſpecioſa erat & auibus reliquis miraculo,tam nunc deformis erit,& omnibus deriſui & opprobrio. Magnum ſane erat ſi per Lubecẽſes Illuſtriſſimus rex Suetia potitus fuiſſet, nunc uero cum ſolam nauiculam unam, aut alteram ad ſummum tranſmiſerint, arbitrio omnium ſubiicitur, an tanti momenti ea fuerint,ut inde exhiberi debeant maria & aurei montes Lubecenſibus.

Lubecẽſis orator qui hæc tã ſpecioſa cõmẽtus eſt dignꝰ ſinu aliquo aut colle aureo ob ſua erga ciues benemerita.

Porro oratorem Lubecanum, qui hæc in articulos reiecit,non diffitemur,& aureas quoq; ualles, & flumina,nedum maria & montes, promeritum eſſe. Cæterũ quoniam & hoc multum putant cauſæ ſuæ adiecturum, quod Illuſtriſſimus rex promiſerat, ſi Sueticarum rerum potiretur,futurum eſſe, ut nũquam Chriſtianis hominibus bellum inferret,uidendum eſt,an id hactenus idem Illuſtriſſimus rex non obſeruauerit.

Illuſtriſſimũ regem optime obſeruaſſe ꝓmiſſum q̊ diceret ſe nũquã chriſtianis hominibus bellum illaturũ ſi Suetia potiretur.

Quod ſi ex eo tempore nulli hominum bellum intulerit, necdum autem a uobis illatũ repulerit,nonne ut Chriſtianum principem decet, iuris iurandi tenax hactenus fuit? Vos toties prouocaueratis,toties fœdus fregeratis,tot damna intuleratis, & tamen nunquam niſi uos iam regnum inuaſeratis arma aſſumpſit. Vos toties Suetis ſubſidium miſeratis, & tamen bellum nõ intulit. Vos anno domini M.D.XXI. apud Bergas Noruegiæ oppidum, furcam in regis ignominiam deieceratis, & manu ualida & inſolente, curiam regiam eiuſdem oppidi euerteratis,depredato regio theſauro, & multis ciuium turpiter interfectis, tranquilla ſtante pace, ꝙ tamen neq; per ſereniſſimum regem fracta ob tam ignominioſum facinus fuit. Vos querentibus regiis oratoribus,cur ueſtri in Danos

Lubecenſes q̃ regi ignominiam intulerũt et tamẽ ad bellũ ꝑmotus non eſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Alia ignominia quã Lubecenſes intulerunt Illuſtriſsimo regi ob ꝙ ad bellũ inductus non eſt.

pyraticam exercerent, reſpondiſtis in manibus ueſtris non eſſe filiorum & familiarium ueſtrorum audaciam cohibere, & hæc tam inſolens uox mitiſſimum regem ad bellum non protraxit. Deniq; cum iam Chariſſimum patruum, Illuſtriſſimum Holſatiæ ducem, ab eodem auertiſſetis, ne bellum gereret, nulla urgente neceſſitate, quod uosmet fatemini, in exilium procul ab auitis ditionibus conceſſit.

Alia adhuc. Reſponſio ad id quod aiunt quid cum Suetis egerit, rex illos bene dicturos &c.

Quid hoc uno facto potuit aut magis Chriſtianum eſſe, aut tali principe dignius? & non ueremini adhuc tantam illi, ſed iniuſtam inuidiam inurere? Quid uero ad uos, quomodo cum Stockholmenſibus & Suetis egerit? Nam illius Seueritudinem, quam dicitis in cauſa fuiſſe, ut Sueti denuo deficerent iuſtam iudicauit Rhomanus pontifex, miſſo legato D. Iohanne de potentia qui legitima inquiſitione facta, ut ex ipſius, qui penes nos eſt, proceſſu patet, nihil preter iuſtitiam factum eſſe iudicauit.

Leo Papa X. iudicauit Illuſtriſſimũ regẽ inmunem eſſe ab excõmunicatione & recte adminiſtraſſe iuſticiam. Scelerata uox lubecenſium.

Et uos quod Rhomanus pontifex Leo Papa decimus iuſte factum iudicauit, ſeuerius hoc eſt, iniuſtius factum arbitramini? Sed huius rei tum demum amplior mentio futura eſt in Sereniſſimi regis aduerſus Suetos excuſationem. In qua luce clarius oſtenſurus eſt, uos in culpa fuiſſe quẽadmodum ſcelerata illa ueſtra uox fuit, regem nunquam anno uno Suetiæ regnum poſſeſſurum, quod & alias diximus. Illic enim oſtendetur, q̃ impudenter dicatis culpandos uos non eſſe, quod Sueti a Sereniſſimo rege defecerint, cum primam illi rei originem miſſo in Suetiam preter fidem datam Guſtano Eryckzon huius rebellionis principe feceritis.

Lubecẽſes Guſtanũ Eryczon Suetũ regis captiuũ qui p̃ter fidem datã fugerat vrbe ſua preter fœdera receperũt & cum a rege repoſceret magnis muneribꝰ datis in Suetiam ad rebellionem concitanda miſerũt quã etiam cõcitauit.

Guſtanus enim hic nobilis Suetus, cum a rege datus eſſet in cuſtodiam, nobili uiro Eryco Eryczon, cum ab eodem Eryco, non ut captiuus, ſed ut filius teneretur, data fide ſe non abiturum, priuſq̃ regi placeret, preter fidem datam fugit Lubecam. Et quamq̃ prioribus fœderibus cautum erat, ſi qui forte Sueti Lubecam aduenirent, eos ſtatim ad regem mittendos eſſe, tamen hunc tantum abfuit, ut remitterent Lubecenſes, ut cum aduenisſet Erycus predictus cui datus fuerat Guſtanus in cuſtodiã,

& captiuũ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

& captiuum ex fœdere repoſceret, & illum fractæ fidei in ius uocaret. Lubecenſes preter omnes celebres conuentiones, Guſtanum cum naui armata, amplis muneribus donatũ, in Suetiam ut rebellioné excitaret emiſerunt, qui omnes res inturbauit ipſumq; regnum a rege totum auertit. Sed hæc alias.

LVBECENSES.

SEd poſſunt Lubecenſes iuſte conqueri, ꝙ quicquid irarum ipſe rex & odii toto pectore in Lubecanos conceperat, atq; nonnihil preſſerat, hoc totũ dedita Stockholm & regno profudit. Prohibuit enim omnibus ſuis & regnorum ſuorum ſubditis, ſub grauiſſimis penis (etiam uitæ) ne quicq̃ Lubecenſibus, & ipſis fœderatis ciuitatibus adueherent. Item nulla penitus cum ipſis haberent commercia, neq; etiam ſoluerent debita, pacis tempore quouis modo contracta, & ut omnium mercioniorum & negociationis uiam precluderet, nouam conatus eſt in Haſnia erigere Stapulam. Suſtulit ipſis ciuitatibus eorum priuilegia & in ſumma omnibus conatibus hoc egit, ut Lubecenſes penitus deſtrueret, aut in ſeruitutem redigeret, & ab imperio alienaret. Si nunc ipſe rex omnium beneficiorũ potuit obliuiſci, unus ſaltem meminiſſe debuit, ꝙ Illuſtriſſimam reginam eius matrem, quæ in Stockholmo arce capta tenebatur, cum iam & ſummus pontifex Imperatoria maieſtate omnes Electores, & principes Imperii, uel perſuaſionibus uel etiam minis pro eius liberatione fruſtra laboraſſent, miſſa ſolenni in regnum legatione liberarunt, & cum multo honore in Daniam reportarunt. Si ob hoc tanta in ſeſe cum ratione contraxerunt odia, uidet ueſtra Celſitudo.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

 & merito

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Lubecēſes factum ſubiciūt causam nunq̄ ſubiiciunt. Quare Sereniſſim9 rex ut ſui a Lubecēſiū cōmercio abſtinerēt ad tempus iuſſit.

ET merito ſane conqueri poſſunt miſeri Lubecenſes,
ꝙ tam indigne tractati fuerint. Porro quid eſt, quod
illis indignum impoſitum eſt? An ꝙ prohibitum
fuit, ne Sereniſſimi regis ſubditi Lubecēſibus quicq̄ aduehe-
rent. Sed hoc qua nam ratione factum fuit? factum ſubiici-
unt, cauſam non ſubiiciunt. Verum eſt enim Sereniſſimū
regem poſtq̄ Suetico regno potitus eſt, iuſſiſſe, ut tantiſper
ſui a Lubecenſium commercio deſiſterent, donec ſciret quo
in ſe animo Lubecenſes eſſent, planeq; compertum habe-
ret, pacem an bellum mallent. Volebat enim prudentiſsi-
mus rex egregie omnia diſponere, probeq; cognoſcere, quid
ſibi de Lubecēſibus ſperandum eſſet. Itaq; ad tempus iuſſit
ſuos a commerciis abſtinere, tantiſper, donec certior effice-
retur, an Lubecenſes, quas toties infregerant conditiones fœ
derum, renouare uellent, atq; illis iam ſtare, quod prius nū-
quā fecerant. Hæc ratio fuit, non ut ipſi mentiuntur ꝙ illis
male uellet, unde neq; conquerendi cauſam habent. Erant
enim hæc a rege iuſſa in eam rationem, ut ſi Lubecenſes pa
cem amplexarentur, & renouarent, tum omnia fierent eo
ordine quo prius, hoc eſt, iterum negociarentur inter ſe, &
merces ut prius ſubueherēt. Sin uero bellum illis cordi eſſet,
nonne æquum erat hæc omnia, ne hoſtibus uſui eſſent, in-
terdicere? Eadem ratio fuit cur & debita retenta ſint, & pro-
hibita ſolutio eorundem. Volebat enim certus eſſe Illuſtriſ
ſimus rex, utrum acceptare mallent, pacem quam ipſe ſem
per deſyderauit, an bellum magis, quod hoſtibus ſem-
per cordi fuit, Cæterum nouam Stapulam in Hafnia, cur
non liceat regi erigere? Voluit enim & regnis quoq; ſuis cō-
ſulere. Videbat quātū iacturæ incurrerent Dani, qui ſemper
cogebantur extra regnum negociari. Proinde uolebat ad
ineſtimabilem regni commoditatem, ſuis quoq; ſubditis
monumentum ſuæ Serenitatis relinquere, & regni Danici
metropolim mercatura inſignem reddere. Et cur hoc non
liceat? Audiſtis ne uos aliquando Lubecenſes, Tunicam pal
lio propiorem eſſe? Vos amici eratis, ſed Danos incolas

Quare retenta ſolutio debitorum.

quare rex ſtapulam in Hafnia erexerit ad communē regni utilitatē enim fieri id uoluit.

oportuit

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

oportuit magis amicos eſſe, eorumq́ maiorem habere rationem q̃ ueſtri. Cui porro nocuit, ſi in regni ſui & ſubditorum omnium utilitatem mercatores in ſua metropoli nouis priuilegiis datis preparauit ad regni commoditatem. Non hoc in ueſtrum damnum fuit Lubecenſes, ſed regni utilitatem, cui magis q̃ uobis conſulere debuit. Neq́ uero uos unquam id ne fieret fœderibus cauiſtis, cur ergo non potuit quod regno ſuo utile & commodum eſſet, introducere? Videbat in Anglia celebres mercatura Lundonias, in Gallia Rothomagum, Lugdinũ, Luteriam, In Belgis, Brugas, Antuerpiam, & plures alias. In Germania tot preclaras urbes, Francofordiam, Lypſiam, tum demum & ueſtra Luſtra, in quibus totam Germaniam conſumitis. Econtra in tribus ſuis opulentiſſimis regnis, Dania, Suetia, Noruegia, nullum emporium cum predictis conferendum conſyderauit. Vnde efficere uoluit, ut & ad regna ſua mercatores cõfluerẽt, quemadmodum ad reliquas orbis partes, neue tam omnium commerciorum inops eſſet Dania, ut non etiam emporium haberet, quod oſtentare poſſet. Quæ leges, quæ iura, hoc ipſum nõ permittũt? Aut cur non liceat regi regnis ſuis conſulere? Nonne ſatius eſt auxiſſe regnum q̃ depreſſiſſe? Quid ergo ad Lubecenſes, quod rex ſuis in regnis conatur introducere? Quomodo uero hoc ex modo, ciuitatibus ſua ſublata ſunt priuilegia? An illis cautum fuit ne liberũ eſſet regi, quod pro regni utilitate erat inducere? Minime. Cur ergo non poſſit? Quod ſi quæ priuilegia ſublata eſſent, nonne iure fieri id potuit? At iure potuiſſe omnia uobis priuilegia antiquari, uidete an nos non recte poſſimus oſtendere. Si enim uos ipſi priuilegia ueſtra primi fregiſſe poſſitis oſtendi, quid tum eſtis dicturi? Agite, audite. Cautum eſt priuilegiis ueſtris expreſſe, quod ſi forte contra regem inſultus hoſtiles, & bellicos motus fieri contingeret, uel a regni incolis, uel ab exteris, mercatores ueſtros, & alios artificia manualia exercentes, ut priuilegiis digni reddamini teneri & obligari ſub amiſſionis illorum pena, ad huiuſ-

modi

Reuocate hæc in animũ Dani. Ampliare uolebat Daniam Chriſtiernus, & expulſus eſt.

Illuſtriſſimus rex cũ in omnibus prouinciis uideret emporia uolebat unũ aliquod in ſuis regnis eſſe.

Men ſeruaſſe decuit, ut eſſet qui me perderent.

Ciuitatibꝰ nõ fuiſſe ablata priuilegia quãtum rex ſciat. Quinimo ſi id factũ fuiſſet iure potuiſſe fieri.

Cautũ in priuilegiis Lubecenſium.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Oſtenduntur Lubecēſes ſua priuilegia fregiſſe & ſua pacta tranſgreſſi unde iure illis oīa antiquari potuiſſēt ſi uoluiſſet Illuſtriſſimus rex Chriſtiernus, q̊d tñ factum nō eſt abeodem quod ſciat, Turpe factū Lubecenſiū.

Kanutus Allonis rebelliū in Noruegia princeps.

Aliud ſceleratum factū Lubecenſium.

modi inſultus propulſandos, & hoſtes pellendos omnes uires impendere regi, & ſuis aſſiſtere ac auxilium ferre. Negatis? At parata ſunt diplomata, Preſto ſunt ſigilla ueſtra, In manibus ſunt, quibus id poſſumus euincere. Sed & penes uos ſunt, unde negare non poteſtis. Nunc uero dicite. Obſeruata ne hæc a uobis ſunt? Certe niſi oſtenderimus longe apertiſsime nihil minus obſeruatum eſſe, pereant quecunq̃ prius digeſſimus. Tempus requiritis? Anno domini M. D. I I. Quid? Cum Canutus Allonis Eques Noruegus facta cū certis Sueonibus contra regem perfida coniuratione, & cōtracto ex propriis militibus & Sueonibus exercitu, in curiā regalem ciuitatis Bergenſis irruiſſet, ac illam omnibus iuribus fiſcalibus per quattuor proximos annos collectis & rebus aliis una cum naui regia ſpoliaſſent, illato damno multa markarum milia excedente, ac domus & edificia ditionis regiæ dictæ curiæ circumiacentia, rapinis & incēdiis deuaſtaſſent, & tandem ciues alii regis ſubditi parricidas & predones iſtos uiriliter inſecuti & aggreſſi, haud dubie de eis cōmiſſi parricidii ſupplicium ſumpſiſſent, Quid tum egere mercatores Lubecenſes? nonne confeſtim armata manu regiis ſubſidio uenere, ut ex priuilegiis tenebantur? aut hoſtes pepulere, & inſequuti ſunt? Minime. Quid ergo? Confeſtim mercatores Lubecenſes, & aliarum adherentium Lubecenſibus urbium, contracta cohorte ſeſe perfidis illis, & periuris, & predonibus, conuinxerunt, & armata manu contra Illuſtriſſimi regis ſubditos auxilium tulerunt. In ſumma, ipſi in cauſa fuere, ne a ciuibus de predonibus illis uindicta ſumeretur, ne bona regia, quæ diripuerant Sereniſſimo regi iterum reſtituerentur. Quid hoc facinore potuit eſſe ſceleratum magis. Priuilegia fregiſſent, ſi quieti manſiſſent, ſi ciuibus auxilium non tuliſſent, Nunc cum tumultum excitauerint, in ciues impetum conuerterint, bona regia diripuerint(Nā p ipſos ſtetit quod reſtituta nō ſint) quomodo liberum illis priuilegiorum ius manere poteſt? Quid quod ſæpenumero non modo non propulſatis regiis hoſtibus & iniuriis,

Iniuriis,priuilegia tranſgreſſi ſunt, & uiolarunt , ſed & regiã
maieſtatem ledentes ſepenumero ipſimet contra Ioãnem
& Chriſtiernum reges,eorumq; conſiliarios regni prefectos
& officiales,tumultuoſe inſurrexere,ui & armata manu iu-
ſticiam miniſtrari , & iniquos malorum conatus coartari,
prohibentes & impedientes. Atq; inter alia innumera Ioan

Aliud adhuc ſceleratius.

nem Epiſcopum Bergenſem ter ciuitate ſua Bergenſi uio-
lenter expulerunt . Accedit ad hæc quod prius dictum eſt,
quam eadem in urbe anno domini M. D . X X I. ſeuiciem

Lubecenſes Epiſcopũ Bergenſem ter ſede ſua expulerunt.

citra omnem occaſionem exercuere , Adiungitur & illud,
quod ante aliquot annos Epiſcopum Bergenſem regium
conſiliarium,poſt multa nefanda,pontificia infula ac ueſti
tu ornatum , & uenerabile Euchariſtiæ ſacramentum ma
nu tenentem, ſacroſancto ſaluatoris corpore in rerram cõ-
iecto & peſſundato,& ambabus reſecatis manibus,atrociſſi-
me trucidarint. Hoc ipſum tam egregium factum, ſi priui-

Lubecẽſes alium Epiſcopũ Bergẽſem põtificia infula decoratũ & ſacrũ corpus Chriſti in manu tenentem corpore dñi in terram proiecto & peſſundato reſciſſis manibus crudeliliter interfecerunt. o Chriſtianũ factum.

legiorum immunitatumq; ius nõ excedit, quæſo quomo-
do infringi poterint priuilegia? Si liberum eſt per priuilegia
regium conſiliarium trucidare,ſi pontificiæ leges citra occa
ſionem & cauſam Epiſcopum interimere permittunt , de-
niq; ſi Chriſtianæ pietatis eſt corpus , quod pro nobis obla-
tum eſt,in terram coniicere & peſſundare,ſua ſint Lubecen
ſibus permiſſa priuilegia. Sin uero proprio gladio iugulan-
tur,tum demum nihil magis inculcent priuilegia ſibi anti-
quata fuiſſe. Quid memoremus Segebergenſe fœdus , Ny-
copynckenſe,Malmogienſe , Lubecenſe , & alia innumera
quæ perfidi hoſtes ſepenumero infregiſſe,citra ullum nego
cium euinci poſſunt , Quam rem etiam oſtendimus, & ad-
huc inſequentibus copioſius digeremus . Quod ſi ergo ſub-
lata fuiſſent ſua priuilegia,quid eſt quod cum ratione con-
queri poſſent? Neq; tamen nouit Sereniſſimus rex , quod

Mendaciũ eſſe quod Lubecẽſes aiunt regem conatum eſſe Lubecenſes in ſeruitutẽ redigere.

illis adempta ſint,tantum abeſt ut tale quid exiſtimet factũ
eſſe,quod iure fieri poteſt aut Lubecenſibus unquam uoluit
ruinam illatam eſſe,aut in ſeruitutem redegi. Quando hoc
ſemp egit,ut pax firma perſiſteret, & bellorũ tumultus ſeda-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Lubecẽſes ſe-
per regem in-
uaſerunt, Rex
aũt illos nunq̃
immo ut bel-
lũ fugeret ma
luit in exiliũ
abire.

rentur. At hoc toties dictum eſt, ut ſuperuacuum ſit, iterum
repetiiſſe. Aut uos ſi poteſtis aliud euincere, agite, in iudici-
um uenire. Quomodo uero in ſeruitutem uos redigere uel
let, qui ut uos redigeret nunquam attentauit? Niſi forte dũ
ille domi hoſtem operitur, Lubeka ultro & ſponte ſedentẽ
ſit receptura. Hoc ueſtrum propoſitum fuit, quod & nunc
ad finem perduxiſtis. Exuiſtis enim optime de uobis meri-
tum regem opulentiſsimis regnis, effeciſtiſꝗ ut in miſerum
exilium ſponte ſecederet, quis hoc uel puer non intelligat
ironice a uobis dictum eſſe, itaꝗ ſumi debere ut uos cona-
ti ſitis regem in ſeruitutem redigere, & penitus deſtruere,
quod nunc feciſtis, tum demum uos ab imperio Romano
alienare? Quod fœdera quæ uobis cum Francorũ rege ſunt,
facile poſſunt euincere. Somniatis enim ueſtram illam li-
bertatem, & popularem ſtatum, ſi quid grauius nobilitati
accidat, meditamini. Mentimini enim & impudenter (ſed
pro more) mẽtimini ſordidi ſanguiſugæ, ſi regem tale quid
conatum eſſe aſſeritis. Deducite, Probate, In iudicium ue-
nite, Quod ſi idipſum euincere poteſtis, cedimus uobis tri-
um regnorum ius. Lubecenſes reges ſunto. Aliud nil requi-
ritis. Sin minus, tum demum iudicent principes, quid de
horum hominum inſania ſtatuendum ſit, qui nobiliſſi-
mos reges in mutuum odium conantur incendere, id unũ
facientes, ut diſperſos diſpalatoſꝗ, ſingulos melius q̃ om-
nes, extinguant, nobilitatiꝗ finem (quod dii caueant) certiſ-
ſimum imponant. Itaꝗ uelut in fabulis eſt, lupos cum uide
rent ſe non poſſe ouibus, quæ cum canibus amicitiam con
traxerant, uim inferre, id unum effeciſſe, ut canes ab illis ab
alienarent, & tum demum utroſꝗ facile proſtrauiſſe. Ita
nunc Lubecenſes ſacram Cæſaream maieſtatem in regem
prouocant, & hunc quidem proſtrauere. In illum uero ini-
to cum Francis fœdere iam conſpirauere. Quod ſi cui mirũ
uideatur illos tale quid audere in Cæſarem comminiſci,
tam potentem principem, is primo conſyderet ingentes
Lubecenſium & confœderatarum urbium opes eſſe, ſuper-

Lubecẽſes in
iudiciũ uocat
rex ut probẽt
id quod nunc
mentiũtur, q̃d
ſi id poſſint ce
dit illis omne
ius.

Lubecẽſes co-
nãtur animos
regum a mu-
tuo fœdere di-
rimere ut me-
lius demũ q̃-
ant diſcordes
in predã aſſu-
mere & dele-
re ut nũc in ſe
reniſſimo re-
ge effecerũt &
in Cæſare fa-
cere conantur.

bam &

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

bam & aptam ſeditionibus multitudinem, magnas uires, ſunt enim urbes confœderatæ maxime ſeptuaginta quattuor, nulla in illis quæ non poſſit magno tempore quoduis bellum illarum repellere. Tum ita cōiuratæ, ut quiſquis ſit princips qui uni bellum inferat, iure an iniuria, is confeſtim cum omnibus illis bellum certo eſſe ſibi credat. Iſta popularium conſpiratio aduerſus nobilitatem tumultum meditata eſt.

> Conſyderent principes opes Lubecēſiū & non iudicaturi ſunt mirū eſſe ſi ſibi cauere debeant.

Deinde temerariam & inſatiatam plebē eſſe, cui opes miſera Germania ſubminiſtret, cum decuplato precio merces ſuas Germanis iniiciant. Quo fit ut nullum neq; regem neq; principē uereantur, Fœdericum, Maximilianum ludibrio habuere. Contra Carolum fœdus cum Franco iniere, hinc auditæ ſunt illæ peſtilētes uoces Menſe Februario VViſmariæ (una ex confœderatis eſt) Cæſarem Carolum non uelle Chriſtierno regi ſubſidium ferre, Tum ut uellet, non poſſe. Demum ut poſſet, non audere ſecum bellum aſſumere, ne forte idipſum patiatur quod extorris Chriſtiernus. Habere enim ſeſe Macheram domi, qua facile urbinam repellerent.

> Germania Lubecenſibus opes ſugerit ſed proh dolor ignara.

> Peſtilētiſſimę uoces Lubecēſium & cōfœderatorum de Cęſare Carolo & rege Chriſtierno.

Hæc paſſim iactata ſunt, quo tempore Illuſtriſsimi Alberti Megapolēſis nuptiæ celebratæ ſunt, Adiunctum, Cæſarem Carolum puerum eſſe, Cum Chriſtierno autem ſi bene Lubecenſes & confœderati agere uelint, conceſſuros rus unum, apud Noruegos quod cum uxore & liberis coleret, ut inde uitam ſuſtētare poſſit. Id genus multa uulgo iactata ſunt, Editi & ſparſi libelli. Illuſtriſſimæ reginæ idipſum quod ex donatione per nuptias obuenerat, ui ablatum. Scz uero id Chriſtianū eſt, regem potentiſſimū ad ruſculum colendum adigere? & Illuſtriſſimam reginam Sacratiſſimi Cæſaris, Illuſtriſſimiq; Ferdinandi ſororem, mitiſſimam & optimā principem, in ruſticas ſordes conii cere? & liberos tot maximorum principum nepotes, & conſanguineos, inſontes ad extremam illam pauperiem redigere? Quibus id auribus audies Inuictiſſime Cæſar Carole? Quibus id Illuſtriſſime princeps Ferdinande? Quibus uos omnes reges & principes? Niſi forte quia non id effecere, pu

> Execrabilis intentio Lubecenſiū qui iactat ſeſe regi & reginę & liberis daturos rus in Noruegia ut uictum ſibi poſſint cōparare & liberis ſuis Cęſaris et Ferdinādi nepotibus generoſiſſimis pueris.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Chriſtierni re
gis quondam
potentia.

tatis minus deteſtandum eſſe. Quaſi uero non etiam uo-luntas iudicanda ſit. Minus malum eſt quod facere non potuerint, & puniendum certe nihil minus. Denique ſi cui regum potentia maior uideatur, quam ut eam poſſint labefactare Lubecenſes, is conſyderet Illuſtriſſimum regem Chriſtiernum trium opulētiſſimorum regnorum legitimum regem fuiſſe, & in tribus pro more coronatum, ſed & Ducatus extra regnum habuiſſe non impotentes, quibus tamē omibus ex iſtorum Lubecenſium animo ſpoliatus eſt. Effecere id exiguo tempore, ut minime mirum uideri poſſit, maiora adhuc auſuros qui tam proſpere ſucceſſiſſe omia ſibi contemplantur. Et grandiora aggreſſuros, fauentibus nunc fatis, qui prius tam magnis citra certitudinem ſe immiſcuere. Sed hæc alii conſyderent.

De Illuſtriſſimi regis mre quā Lubecenſes a ſe liberatam eſſe dum ſtockholmi captiua teneret aſſerunt.

Cæterum, quod Illuſtriſſimam matrem Lubecenſes in Daniam reportarint, non poteſt non maximam gratiam habere Illuſtriſſimus rex. Verum promeritus eſt idipſum copioſe erga eos Illuſtriſſimus Ioannes piæ memoriæ, & ipſe denique Chriſtiernus auctis Lubecenſium priuilegiis, Quod ipſi negare non poſſunt. Cum tamen in cauſa fuiſſent Lubecenſes, quod eadem in hoſtium poteſtatem perueniſſet. Ioannes ſiquidem e Suetia abiens reginam uxorem Stockholmi dimiſerat, Interea Lubecenſes ſuis ſolitis ſuggeſtionibus Suetos iu rebellionem pepulere. Capta eſt Stockholmi regina a Suetis, fruſtra ſummus pontifex, fruſtra Cæſar, fruſtra omnes principes laborauere. Solis Lubecenſibus licuit reginam e captiuitate eximere, nimirum qui originē captiuitatis fecerant, in manibus habuere illam iterum reſcindere. Quid nunc de Lubecenſium potentia dicendum eſt? Quod ſummus pontifex non potuit id Lubecenſes effecere. Cæſarem Sueti contempſere, Lubecanos non cōtempſere. Principum authoritatem abominati ſunt, Lubecenſiū legationem ueneratī ſunt. Conſyderate principes ſordidis mercatoribus plus authoritatis quam uobis eſſe, & conſyderate tandem quorſum hæc ſunt euaſura. Non contraxiſtis autē

Lubecēſes in cauſa fuerecur regina in captiuitatē deduceretur adhortati enim erāt vt Sueti rebellarent.

odium

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

odium ea ex re Lubecenſes, ſed priuilegiorum auctionem & ab Ioanne & a Chriſtierno. Nimis iactatis, unum quod contuliſtis beneficium. Neq; inficiatur Illuſtriſsimus rex gratiam ea ex re uobis debitam fuiſſe, ſed non ſubiicitis quid ea ex liberatione ſitis conſequuti. Veſtrum officium iactatis repenſionem non aſſcribitis. Ita enim ſemper ſoliti eſtis cauſam ſcribere, ut dimiſſa ea parte qua uobis poſſit reſponderi, alteram euulgetis, in id unum laborantes, ut Sereniſsimo regi immeritam apud ignaros rerum animos inuidiā confletis. Sed & his finem tandem deus conceſſurus eſt.

Lubecēſes oſtendere plus ſeſe poſſe quā pontificē Cæſarem reges & lectores.

LVBECENSES.

EX iſtis & aliis infinitis preſſuris & intollerabilibus grauaminibus, ad necem & perpetuam miſeriam reſpicientibus, nec ex alia cauſæ preſumptione uel libidine, ad defenſionem & arma, quod dolenter refero, uentum eſt, nec potuit modus quiſpiam inueniri, quo tam crudelibus & immaniſſimis conatibus iretur obuiam, coegit Lubecenſes ſacramentorum imperatoriæ celſitudini, & ſacro Imperio preſtitorum memoria. Erant Lubecēſes omni ope & auxilio imperii deſtituti, Inuictiſſimus Cæſar fuit in Hiſpaniis, Sacri Imperii regimini ſatis fuit, & eſt in hodiernum diem quomodo Turcha a finibus Chriſtianorum arceri poſſet, & inteſtina Germanorum principum bella & odia componi negocii. Itaq; non pro ſe ſolo, ſed pro toto Imperio arma ſumpſerunt, uitam fortunamq; omnem in non paruum diſcrimen ponentes ne a Sacro Imperio tam inſignes urbes alienarentur, & dominium regum ſubire cogerentur, pro quo & Inuictiſſimus Cæſar, & om̄es Germani principes ipſis merito gracias habere debuit, & debeāt. Tātū em̄ Cæſareæ maieſtati & toti Imperio de Lubeca in imperii iuribus manu tenenda intereſt, q̄tū de quauis alia ciuitate, q̄tūcunq; maiore & ditiore, quando quod abſit hæc Danico imperio parere cogeretur, omnes uicini principes non

Cæſari non imperio, ſed Danis obſequi & parere compelle-
rentur, quod ſicuti hoc rex Daniæ auidiſſime ſitit, ita eſt Lubecenſibus optima ſpes Inuictiſſimum Cæſarem hoc maxime nolle, nec ſpes eadem Lubecenſes deſeret, ueſtram Celſitudinem ut imperatoris filiam, & imperatoriæ maieſtatis, & imperii ſubditorum gratioſiſſimam dominam, ueſtras illuſtres celſitudines iſta attente & ex animo expenſuras, ſeſe in Lubecanos, aut ab affinibus, aut a ſanguine nequicꝙ moueri paſſuros.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſuppradictum Articulū Lubecenſium Reſponſio.

Nullā exigendi Sereniſſimi regis occaſionem fuiſſe ꝙ innatam libidinem.

PReſſurarum ratio pridem reddita eſt, intollerabilia grauamina non fuiſſe oſtendimus, quod ad necem & perpetuam miſeriam non reſpexerint, ſed id intulerint Sereniſſimo regi Lubecenſes, clarum eſt. Nec alia ex cauſa, preſumptione, uel libidine. Nulla ergo uobis fuit exigendi Sereniſſimum regem cauſa Lubecenſes, cum nulla preſſura fuerit, grauamina ex populi Danici conſenſu, ex legum Danicarum conſtitutione inducta fuerint, cui neꝗ Lubecenſes repugnabant, neꝗ repugnare iure poſſunt. Nulla miſeria uel mors intentata fuit, cum nunꝙ rex Danus bellum inceperit, ſed ipſi ſemper in Daniam impetum conuerterint, regemꝗ non ad aliena inuadenda, ſed ſua ſi poſſet tutanda inpulerint. Nullam ergo aliam illis cauſam fuiſſe, ꝙ libidinem uel hoc euincit, ꝙ fœderis conditiones cum diſſent, arma aſſumpſere. Ad defenſionem annisi nō ſunt. Teſtis eſt Burondia, teſtis Scania, teſtis Sialandia. Deniꝗ iudicant hæc tēpora ꝙ nō ad defenſionē, ſed ad depredationē & oppugnationē. Tū defendiſſent, ſi cū infeſto rex exercitū Lubecam obſediſſet, aut in illorum agros impetum conuertiſſet. Nunc cum totum regnum expugnauere, quæ eſt iſta defenſio? Ad arma non ut ipſi aiunt (quod dolenter refert orator)

Lubecēſes nō defenſionē ſed oppugnationē ſemper intulere.

Ad oīa quę proponūt Lubecenſes reſponſio.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

orator)ex neceſſitate uenere, ſed libidine ut prius euicimus
modum nullum inuenire poterant, quo potentiam ſuam
declararent, niſi regem expellerent. Nulli conatus preterq̃
Lubecenſium fuere crudeles & immaniſſimi. Nam media
in pace bellum toties geſſere, Pyraticam exercuere tot fœ-
dera, tot pacta, tot conuentiones fregere, pre impotenti ira
omnia demoliti ſunt, Bornholmum arcem euertere, Buron
diam uaſtauere, Bergenſem Epiſcopum exegere, Alteram
trucidauere, & hæc omnia cum pacem eſſe ſibi cum Danis
ipſimet fatentur. Talia ſi poſſint in Sereniſſimum regem
retorqueant. Neq; coacti ſunt memoria ſacramentorum
imperio preſtitorum, Quæ enim eſt illa memoria? Imperiū
iuſſit a bello abſtineri indicta pæna, Cæſar aperte comiſſa-
rium rei & cauſæ audiendæ dederat, non bellum mandaue
rat inferri. Porro quæ ſunt ſacramenta imperio preſtita?
Contempſiſtis enim tot Cæſares tot eorum mandata abo-
minati eſtis, quid uero ſacri Rhomani auxilium a uobis ab
fuiſſe conquerimini? Cauſam audiendam mādauerat im-
perium non rem bello exequendam. Inuictiſſimus Cæſar
erat in Hiſpaniis. Quid ad uos? Niſi forte quod malitis illū
in manibus confœderati uobis regis Franci eſſe. Sacri Impe
rii ſatis fuit negocii conſulere, quid de Turcha agendum
eſſet. Mentimini, quem enim dimiſit idem regimen citra
adminiſtratā iuſtitiam? Neq; enim tam id curæ fuit, quod
uos dicitis, q̃ Germaniæ recte adminiſtrata iuſtitia conſule
re. Miſerat Illuſtriſſimus rex Nurimbergam oratores ſuos,
qui iure agerent, Lubecenſes autē ad toties deſyderata arma
conuerſi, dum res in iudicio pendet, cum Cæſareū id illis
regimen interdixiſſet, Illuſtriſſimum regem omnibus reg-
nis ſpoliauere. Itaq; non pro ſe ſoli, ſed pro toto Imperio
bellum aſſumpſiſtis. Sed quid commiſit in imperium Sere
niſſimus rex? Iudicio ſtabat & hoc imperii. Principes iudi-
ces uoluit, & hos imperii. Deniq; ſe totum imperio ſubmi-
ſit. Vnde ergo audetis pro imperio a uobis bellum geſtum
eſſe dicere? Porro quis ut pro imperio bellaretis iuſſit? Bel-
laſtis

Si poſſint Lu-
becenſes in Se
reniſſimū re-
gē talia retor-
quere retor-
queant.

Lubecēſes Cę
ſarē quē ſem-
per contemp-
ſere conquerū
tur in Hiſpa-
niis fuiſſe quia
illi mallent in
manibus Frā
corū illū eſſe.

Sereniſſimus
rex nihil in im
periū unq̃ cō-
miſit, ie i Lu-
becēſes ſemp
repugnarunt.

laſtis autem uere quidem pro imperio,ſed pro exuendo eo,

Quomodo Lubecenſes p̄ imperio dimicarunt non augẽdo ſed deſtruẽdo.

non autem augendo. Alioqui cur imperii arbitrio ſubiugata a uobis regna non credidiſtis? Cur ignoto principi,& qui ſemper Franco regi confœderatus fuit, citra Cæſaris aut imperii aſſenſum,Daniæ regnum tradidiſtis? Scilicet nonueremini pro libidine ueſtra geſtum bellum, pro imperio geſtum dicere? Non bellat enim pro libidine imperium , ſed æquum cuiq; ius diſpenſat, neq; tam perfidorum hominũ propugnatione eget,ſed cuncta iuſticia moderatur, Vitam

Imperiũ non bellat pro libidine vt Lubecenſes ſed iuſte nõ citra rationem.

fortunamq; omnem non paruo in diſcrimine ponentes. Cur ergo citra negocium arma induiſtis? Ne ab imperio tam inſignes urbes alienarentur. Atqui hoc agitis icto cum Francis fœdere,quod nũquam auſus eſſet Sereniſſimus rex ueſtris uiribus ſemper impar,ſed iuſticia ſuperior. Sed & illo genere prauiſſimi quiq; & ſceleratiſſimi ſuperiores ſunt.

Lubecẽſes icto cum Francis fœdere ab imperio uolũt abalienari.

Vos ab imperio diſceditis cum commiſſarios ab imperio delegatos contemnitis,Principes fruſtramini, clariſſimorũ hominum preſtolationem fallitis,cum fœdera,pacta,conuétiones,literas,ſigilla,ſyngraphas,deum deniq; pactorum teſtem execramini. Pro his ſi imperium & Cæſar uobis graciam debeant,principum arbitrium eſto. Nam quod de Lubeka manu tenéda imperii & Cæſaris maxime interſit edocent ea quæ in imperium machinantur, quæ in Cæſarem decreuere cum Francis, quæ in omnium principum apertam perniciem ſtatuere. Neq; uero ut Danis pareret unquã laboratum eſt, neq; uicinos principes inimicos habere deſyderat Illuſtriſſimus rex , ſed omni illos officio deuincit,

Illuſtriſſimus rex principes nõ deſyderat habere inimicos ſed amicos non quemadmodũ Lubecenſes.

Cum Lubecẽſes ſua illa tyrannide apud omnes promiſcue ſibi inuidiam conflant. Teſtantur hoc principes Germani, cum quibus ſæpenumero, citra omnem rationem inique geſſiſtis. Neq; uero ut Germani principes Danis ſubiugarentur unquam elaboratum eſt,tantum abeſt,ut id Daniæ rex uehementer ſiciat. Contentus fuit ſuis, & uos ne ſua ſibi integra eſſent,effeciſtis. Quinimo potentiores ſunt Germani q̃ ut tale quid ſibi timere debeant, quãq̃ non paulo ſpecioſius eſſet

Impudens mẽdaciũ Lubecẽſium quod de principib9 cõminiſcuntur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ſius eſſet regibus q̃ mercatoribus parere. Imperatoris autem filiam Illuſtriſſimã principem Margarytham quo animo audetis in partes trahere? Neſcitis enim quantum illa patri, quantum nepoti debet? aut non putatis illius adhuc ludibrium ueſtrum menti inherere? Aut creditis neſcire illã ꝙ uos Maximilianum patrem, Carolumq; nepotem palã & aperte aſpernamini? Eſtimatis uero cum Illuſtriſſimi regis calamitatem intuetur non ingemiſcere, optimam principem? & dolere, tantum uicium mercatoribus ſupereſſe, ut regibus exitium palam intentent? Et ingemiſcit ſane ut crebris literis ſignificat, Neq; acceſſura eſt ueſtris fraudibꝰ quas & illa plane nouit in totius Germaniæ exitium uergere. Quid uero adhuc faceret? Non dum ueſtris fraudibus finis aduenit, qui ubi demum adfuerit, tum in mentem reducite durum eſſe cum lapide magnete contendere. Neq; autem tantum gratiæ falſo huic ueſtro epilogo ineſſe poteſt, ut homines in partes traducatis. Nouiſtis enim ueritatem ubi emerſerit, ſemper uictricem eſſe. Malum autem quod primũ ſeſe prodidit, tum demum aperte cognoſci. Illuſtriſſimum regem primum tribus maximis regnis ſpoliaueratis, deinde & libris diffamatoriis laceraſtis, priuſquam ille tot indigna a uobis paſſus unq̃ uoluerit reſpondere. Maluit enim male apud omnes homines audire æqua in cauſa, q̃ in iniqua ab om̃ibus extolli. Proinde quorſum hæc uergant, uos tandem conſyderare decet Lubecenſes. Non ſemper agit ultionem ſcelerum cõfeſtim deus, ſed tarditatem, ſupplicii grauitate compenſat. Inducite in animum quoties deſtructæ ſint hoc pertinaciæ generæ nobiliſſimæ urbes, Quarum uos ut gloriã uideri uultis æquare, ita calamitatem uereri debetis ne communem incurratis.

Quomõ audeant Lubecenſes Margarythã in partes trahere cũ probe ſciant illam prudenciorem eſſe q̃ ꝙ citra rationem impelli poſſit

Lubecẽſes tãdem cauere decet ne in ſe redundet ſcelerum ſentina.

Magnę urbes deſtructę quarũ gloriã ut lubecenſes uideri uolũt ęquaſſe, ita timendũ ne calamitatũ participes demum ſint.

LVBECENSES.

ET quamuis poſt inceptum bellum Illuſtriſſimi D. Marchio Brandeburgenſis Princeps Elector, & D.

P Albertus

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Albertus dux Magnopolenſis ſe rebus componendis ingeſſerint atq; utrimq; conuentũ ſit, non potuit tamen, ut tum res erat, inceptum bellum dimitti, cum in fide faciunda tota difficultas rei hereret, attamen potuiſſet D. Elector, & ipſi regi & Lubecenſibus in hoc negocio aliter opitulatus fuiſſe, & ne utrimq; in has tetras conditiones incidiſſent, precauiſſe. Sed ualeant iſta &c.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

Reſponſio ad omnia a Lubecenſibus ꝓpoſita.

TAles pacis amatores ſunt Lubecenſes, ut cum ab Illuſtriſſimis principibus ad pacem requirerentur inceptũ citra diffidationem bellum, non potuerint dimittere. Fatentur idipſum, & tamen ab imperio gratiam ſibi deberi putant ꝙ amiciſſimum imperio regem, omni ditione ſpoliarint. Venere hi principes Lubecam, præſcriptæ ſunt conditiones, Intermedio tempore dum eas Illuſtriſſimus rex acceptaret, in Burondiam inſulam traiecere, Bornholmum demoliti ſunt, Scaniã uexauere, Hafniæ interminati ſunt. Conuentum eſt igitur utrimq;, rex pacem uolebat, uos bellum inceptum non poteratis dimittere. Non ergo ueſtras urbes in ſeruitutem redigere in animo habuit Illuſtriſſimus princeps, qui in pacem componendam hos principes euocarat. Cur ergo precedenti articulo tale quid anniſum illũ fuiſſe efficere mentimini. Et merito ſane nõ potuit, ut tum res erat bellum dimitti, quando ita res erat ꝙ omniũ animos a Sereniſſimo rege auerterant, & populum ut ſacramẽtum exueret induxerant, fatentur ergo ut tum res erat bellum non potuiſſe dimitti. At quare non potuit? rex uolebat dimitti, Cur ergo uos ſi pacis auidi eſtis non dimiſiſtis? Sed non permiſit innata pertinacia, Hortabatur rex Francus ut fortiter inceptum adimpleret, ne forte Illuſtriſsimo Cæſari ſubſidio claſſem rex Danus tranſmitteret, quod fu-

Lubecẽſes apꝑte fatentur a ſe bellũ non potuiſſe dimitti cum tamẽ nõ ueriti ſint Sereniſſimo regi aſſcribere tãq̃ eis defẽſionis cauſam attribuiſſent.

turum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

turum ſciebat ſi in Suetia res trãquillæ fuiſſent, & uos non bellum intuliſſetis Lubecenſes. Sed & uolebatis oſtendere neruum & uires uobis eſſe, quibus non ſolum tutari uos, ſed & aggredi opulentiſsimos reges auderetis. Deniq; uolebatis eo in rege, ut in Caribus audaciam & fortunam ueſtram experiri, ut demum hoc proſtrato in alios promiſcue impetũ conuerteretis, & nobilitatem omnem exterminaretis, & illi execrabili democratiæ originem faceretis.

Cur regiã pacem noluere amplecti.

Itaq; res ut tum erant non permiſere pacẽ fieri, in quã Illuſtriſsimi principes tantis conatibus anniſi fuerant. Sed erat uobis expellendus rex, oportebat fœderum obliuiſci, quod ſemper feciſtis, Decuit hoc Franco regi beneficium preſtare, ut Cæſarem maioribus negociis inuolueretis & a bello ad fratris reſtitutionem compelleretis.

Lubecẽſes ut regi Francorũ beneficiũ preſtarent regem Chriſtiernũ expulere.

Obtemperandum erat libidini, cui nunquam non obtemperatis. Dandum hoc auaritiæ, ut opulentiſſima regna ſordidi mercatores occuparetis. Tentatum eſt ab optimis principibus, ſi emolliri poſſitis. Omnem lapidem hanc in rem euoluerunt & fruſtra,

Sordidi mercatores reges eſſe volunt.

Quando adhuc Illuſtriſſimum Ioachimum electorem imperii inſimulare non ueremini, tanq̃ non proſpexerit, quid in utriusq; partis cauſam pertineret. Et non perſpexit ſane ut uos putatis, quia cognito Sereniſſimi regis iure prudentiſſimus princeps, ut bello abſtineretis conſuluit. Quod innata uobis libido fieri permiſit. Cõſuluit egregius princeps, ut ſcriptis ſtaretis, Id autem quia nunquã facitis, indignum uiſum eſt nunc primum efficere, Ne timore ſuperbi homines a bello deſtitiſſe uideremini.

Illuſtriſsimi principis Ioachimi Marchionis Brandeburgenſis Electoris imperii prudentia.

Mauultis enim citra ius & æquum uictores eſſe, q̃ quietam & placidam uitam ſine iniuria trãſigere, Conſuluit ne bellum eo genere continuaretis, q; timendum eſſet ne tandem ſua ueritati lux affulgeret. Sed fruſtra hæc omnia. Quando neq; ius, neq; fœdera, neq; tantorum principum conſpectus, uos deterrere potuerũt, quominus Sereniſsimum regem extorrem ageretis, tetra ſane conditione ſed uobis glorioſa q; de nobilitate euicta primi merito poſſitis triumphare, Sed ualeant iſta, quando

Lubecẽſes merito triũphare poſſunt de nobilitate exciſa iam ẽ primã aciem proſtrauere expulſo rege.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Lubecenſes a ſulphuratis ad diademata ꝑuenere.

Lubecenſes a Sulfuratis ad diademata peruenere.

LVBECENSES.

NOn debet tum Lubecenſibus imputari, ꝙ ſeſe cum domino Fœderico Duce Holſatiæ D. & uicino & ſacri imperii principe colligarint, Ipſe ſaltem Dux ſeu electus rex cauſas ſuas & neceſſitudinem celſitudinibus ueſtris tam notas fecit, uel facturus eſt. Nec minus tacitum manebit quid cauſæ Iutas ad defectionem ſollicitauerit. Neqꝫ Lubecenſibus impingi debet, ꝙ ipſi eos ad defectionem ſollicitarunt cum ſuo tempore literis doceri poſſit. Iutas cauſas defectionum & noui regis electionis Lubecenſibus ſcripſiſſe.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſuppradictum Articulū Lubecenſium Reſponſio.

Conſcius animus perfidiæ nunqꝫ quiet⁹ eſt.

ET non ab re ſane receptum eſt, conſcios animos perfidiæ nunq̃ tutos eſſe, nunquam quietos ſubſiſtere, Vrgentur em̄ a ſemper rodente uermiculo, qui omnia illis dubia, omnia intranquillia facit. Timuere Lubecenſes & uere timuere, ne occaſionem dicerentur preſtitiſſe, ꝙ ſacramentum Iutæ exuiſſent, quod Illuſtriſſimus Holſatiæ dux aduerſus nepotem arma corripuiſſet. Proinde culpam uolunt anticipare. Quaſi non ſit longe compertiſſimum, aut ducem ipſum, aut Iutas nihil unquam auſuros fuiſſe aduerſus Sereniſſimum regem, niſi Lubecenſium & confœderatarum urbium auxiliū accederet. Quid uero eſt quod Iutæ literis ad Lubecenſes cauſam defectionis & noui regis electionis ſcripſerint, aut quid hoc ad negocium? Nam ſcribere quidem potuere. Cur enim odium concipiatur faciles inuentu rationes ſunt. Neqꝫ tamen hoc excuſat quominus a Lubecenſibus ad defectionem compulſi ſint. Satis eſt in

Iutę nunqꝫ auſi fuiſſent rebellare niſi Lubecenſiū fœdera acceſſiſſent.

Cur odium inueniat cauſas ſui ſemper.

hoc

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

hoc nefando actu oſtendiſſe, magnum Lubecenſibus emolumētum fuiſſe, in ſollicitando Illuſtriſſimo Holſatiæ duce, & Iutis ut deficerent compellendis. Deinde neq; ducem neq; Iutas tale quiddam unquam attentaturos, niſi ualidiſſimo obligandi genere ſeſe illis Lubecēſes deuinxiſſent. Nam cum uiderent animorum inter Sereniſſimum regem Chriſtiernum & Holſatiæ Ducem manente concordia, impoſſibile ſibi eſſe conceptū, aduerſus regem uenenum euomere, callidi homines a lupis (ut fabula eſt) calliditatem mutuati, imprimis alterum ab altero dirimere ſtatuerunt, facilius ſingulos q̄ utrūq; deuoraturi. Et facile fuit aliquid iniicere quo animorum diuortium fieret. Neq; enim unq̄ conquerendi deeſt occaſio. Itaq; hoc ſibi agendum rati, Illuſtriſſimi ducis conſiliarios corrupere, per quos egregius ſenex miſere inductus eſt, decrepita iam etate res inauditas moliri. Accedebat ꝙ unione regni perſeuerante nihil agere poterant aduerſus regem, quo illius poteſtatem labefactarent, unde non ſolum utile id illis fuit, ſed & neceſſum. Demum quid aliud indicant coniunctæ uires coadinita conſilia paribus auſpiciis geſtum bellum? Porro Illuſtriſſimo duci neceſſa fuit ea Lubecenſium amicitia, ꝙ ſuis opibus longe impar futurus eſſet etiam ſi attentaret, quod nobiliſſimum uirum nunquam facturum fuiſſe citra illorum hominum pertinacem impulſionem Illuſtriſſimus rex probe cognoſcit. Sed hæc longe copioſius Illuſtriſſimus rex in ſua aduerſus Iutas & Holſatiæ ducem excuſatione oſtenſurus eſt.

Neq; Illuſtriſſimus dux neq; Iutę unq̄ auſi fuiſſent rebellare citra Lubecēſiū fœdera.

Semp aliquā occaſionē defendi eſſe quē uelis.

Vnione Danici regni perſeuerante impoſſibile fuiſſe lubecenſib⁹ regē exigere, eq̄re annitendū fuiſſe vt plebis animos diuerterent & principes regni abalienarent a Sereniſſimo rege.

LVBECENSES.

NEc debet Lubecenſibus imputari ꝙ ipſe rex regna ſua ſine neceſſitate & preſſura deſeruerit, immo potius ſuæ regiæ dignitati, quæ ita omnium ſubditorum iras in caput ſuum concitauit, ut formido eſſet diutius apud illos conuerſari.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI
Daniæ Regis ad ſupradictum Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

Lubecẽſes ſubditos in regẽ animarunt.

LVbecenſibus imputandum non eſt ꝙ rex regna de-
ſeruerit, ſed ſubditis. At quis ſubditos in regem ani-
mauit niſi Lubecenſes? Communi utilitati regni

Illuſtriſsimi Daniæ Regis Chriſtierni facta.

ſemper Sereniſſimus rex conſuluerat, Stapulam in Hafnia
uolebat erigere ut & Dania opulentior redderetur, Suetiam
Danico imperio coniunxerat. Tot ſplendidis uictoriis cla-
rius gentis nomen reddidit. Quæ erat ergo formido a ſuis
niſi ꝙ eos Lubecenſes ad omnia mala occulto dei iudicio
pepulerant? Nõne iam priuſꝗ excederet magnã regni partẽ
illi ademeratis? Nonne obſidionẽ Hafniæ minabamini? Et
noluit tamen Sereniſſimꝰ rex bellũ gerere, Iure contendere

Non eſſe mali principis ſignũ ꝙ aduerſũ ſe Chriſtiernꝰ rex plebẽ excitauit.

uoluit, legibus ſtare, principum authoritati ſuam cauſam
committere, unde factum eſt ut regna deſeruerit. Putatis
uero mali principis iudicium eſſe, ꝙ plebem aduerſus ſe ex-
citauit? At dicite, bonis quod cum malis commercium eſſe
poteſt? Nõne & optimi quiqꝫ ſemper a populo expulſi fue-

Camillus.

re? Exempla requiritis? Camillo quid poterat commodius
eſſe Rhomanæ reipublicæ? Cariolano quid preſtantius?

Scipio Africanus.

Quid Scipione Aphricano, quid & altero melius? & tamen
a plebe expulſi fugatiqꝫ ſunt, & in exilium indignum remi-

Themiſtocles

ſſi. Rurſus Themiſtocle, Socrate, Alcibiade, quid fortius? Et

Demoſthenes

tamẽ quam a plebe gratiam retulerint, in comperto eſt. De-
moſthene quid admirabilius? Et tamẽ plebis furiis ſuccu-

Optimus quiſqꝫ ſemper plebi ſuccubuit.

buit. Deniqꝫ ita uſuuenit ut nunquam optimus quiſqꝫ ple-
bi acceptus eſſe poſſit, cum qua nunquã niſi quanto quiſqꝫ
ſceleratior eſt, tanto magis conuenire poteſt. An neſcitis bel

Populus qũo a Demoſthene, qũo a Pherecyde et Phocyllide vocetur.

luam multorum capitum appellari? Tum a Demoſthene
monſtrum peſſimum, a Phocyllide irretentibile, ab eoqꝫ
cum igne & aqua quæ omnia promiſcue deſtruunt, confer-
ri? Itaqꝫ uirtutis ſignum eſt non maliciæ. Nullus enim illi
hominum generi gratior eſt, ꝗ qui optime poſſunt impo-
nere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

nere. Vnde uobis facile fuit efficere, ut illius capiti inſidias ſtrueretis, Sed bonitatem & maliciã non ueſtrum eſt iudicare Lubecenſes, Deus arbiter eſt. Is demum oſtenſurus eſt tandem quãto minus illi ſuperbia diſplicet, q̃ falſo iactatæ uoces & ſparſa in uulgus diffamatoriorum libellorum tam ingens copia. Noſſe uos conuenit quid in eum ſancitum eſt, qui fratré ſuum Racha nominauerit, Noſſe uos oportet & malis quoq; regibus obediendum eſſe, quod Paulus ait, ut ſi forte reſipiſcant gratum deo officium ex pacientia preſtitum ſit, Sed hæc Christus iudicet.

Plebi optime acceptos eſſe q optime poſſunt imponere et decipere.

Videte hęc lubecenſes.

LVBECENSES.

ORat & petit Senatus Lubecenſis maiore, quam poteſt inſtantia, & q̃ humillime ueſtras celſitudines & gratiæ dignentur ſolita in omnes humanitate & prudentia iſta attentius conſyderare, quam per me craſſiore, ut aiunt, Minerua, dicta propoſita & ſcripta ſunt. Si forte Illuſtriſsimus rex querelis ſuis Lubecenſes preueniſſet, atq; animos ueſtros in Lubecenſes concitaſſet. Sed ea eſt ueſtra integritas & ſyncera conſcientia ne temere quicq̃ de quoq̃ ſtatuatis. Obſecrant igitur maiorem in modum quæ dicta ſunt attente conſyderare dignemini, ſimul quod ſuprema neceſſitas Lubecenſes iam multis cladibus & erumnis deſeſſos in hanc truculentam conditionem & miſerandam rerum faciem deduxerit, & quod nulla alia uia q̃ defenſionis quam omnia iura admittunt, quo ſeruitutem & exitiũ euaderét ipſis reliqua fuit. Et ea propter mercatores eorũ in iis patriis negociantes commendatos habere manutenere & defendere, eorũ priuilegiis uti & libere gaudere, permittere. Lubecenſes omni gratia proſequi contra ipſos, & predictos eorũ mercatores nihil ſtatuere, ſed opem, auxiliũ & fauorem preſtare, quo ſeſe in imperii finibus tute tueantur benefacturæ, & Cæſari & imperio cuius res agitur, ſi hæ preces apud ueſtras celſitudines locum mereantur, & hoc ip-

ſum

ſum Lubecenſes,quorum humilem exhibitionem hic repeto totis uiribus erga illuſtres gratias & ſublimitates ueſtras conabantur promereri.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſupradictũ Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

Supremã neceſſitatẽ bellã di iterdixerãt Lubecenſibꝰ Cęſarei regiminis principes ſub ingẽte pęna.

SVprema neceſſitas nulla fuit,idipſum faſſi eſtis cum Illuſtriſsimi Marchionis Electoris meminiſtis, ubi non potuiſſe tamẽ ut res erãt pacem fieri aperte aſſeruiſtis. Itaq; & iſtam ſupremam neceſsitatem uobis interdixerant Germaniæ principes, ipſumq; Cæſareum regimen, quod ſub pœna bis mille librarum auri puri iuſſit,ut a bello abſtineretis, & iudicio ſtaretis,cum idem faceret rex, & facere noluiſtis. Non ueremini ergo ſupremam neceſsitatem ex animi ueſtri libidine facere? Porro quibus cladibus eratis defeſſi? Nullum uobis illatum bellum erat, quæ ergo clades ueſtra fuit? Vos preueniſtis,rex ceſſit, & clades illatas uobis audetis mentiri? Quis non mirabitur hic impudentiam ueſtram? Clades uobis dicitis illatas cum bellum non fecerit rex, neq; illatum adhuc propulſauerit. Mirum eſt ſane q; non pudet uos tam aperti mendacii. Sed quæ uia erat defenſionis? uos oppugnaſtis,rex ceſſit,ſi iſta defenſio eſt, quæ erit oppugnatio? Defenſionem iura admittũt, non autem ut citra cauſam oppugnatio fiat. At dicite,Si cum cauſa Sereniſsimum regem oppugnaſtis,cur ſacrum Cæſareum regimen ne bellum cum rege gereretis ſub bis mille librarum auri puri penſione interdixit? Omne bellum hic interdicitur,quanto magis oppugnatio? Num uidiſtis mandatum, Num uobis legitime intimatum eſt? Cur ergo iure geſtum eſſe hic audetis dicere? Sed ita eſt ut uos dicebatis, iudicium uobis nullam curam eſſe, Arma facile oſtenſura quis uiribus polleat. Iſta uobis uia fuit, non illa neceſſaria. Alioqui cur pacem uoluiſſet rex? Cur adueniſſet Marchio? & uos

Clades Lubecenſes fingũt ſibi illatas eſſe cũ nullum illis bellum indictum fuerit ſed ipſi citra defenſionẽ oppugnarũt.

Omne bellũ interdictũ fuit Lubecenſibus a ſacro Cęſareo regimine in Nurimberga.

Rege pacẽ q̃rente Lubecẽſes ad arma uenerunt.

ipſi

ipſi faſſi eſtis ut res tum erāt pacem fieri non potuiſſe, non regis, ſed ueſtra culpa. Nam ille pacem toto animo expetiit uos neq; Cæſareo regimini, quod uobis arma interdixerat, neq; paci ſtare uolebatis. Quomodo ergo ſeruitutē ut euaderetis defenſionem ſuſcepiſtis? Non pudet toties mendaciũ inculcare? Et in eam rem queritis opem, auxilium, & fauorem? & ut in imperii finibus tute uos tueamini imploratis? Scilicet id a quibus poſtulatis? Nonne ab his quos toties cō temſiſtis? Aduerſus quos Francis auxilium fertis? Quorum conſilio hoſtibus indicatis? Sed uobis opus non eſt, ut opē, auxilium, & fauorem poſtuletis. Nam potentiores eſtis, q̄ ut eo auxilio indigeatis. Oſtendiſtis hoc egregia cōmutatione dum cum tabernis regna commutaſtis. Dum ex mercatoribus principes, ex uſurariis & publicanis reges deuenitis. Et iſta ſane uobis ſint, dummodo tandem in ius, in leges animum conuertatis, & aliquantum finem perfidiæ imponatis, ut tum non diuites magis & opulenti, q̄ boni & iuſti uideamini.

A quibus Lubecenſes auxiliũ poſtulāt.

Lubecēſes cũ tabernis regna cōmutarũt

LVBECENSES.

QVæ omnia poſt humilem & paratiſſimam omniũ obſequiorum exhibitionem petuntur ab inuictiſſimo potentiſsimo & Sereniſsimo rege, non pari ſed maiori inſtantia & q̄ humillime.

ILLVSTISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſupradictum Lubecenſium Articulũ Reſponſio.

QVid uero poſtulant a Sereniſſimo rege? Iuri ſtare? paratus eſt & ſemper fuit. Reſtitutionem? At omnia habēt regnum, opes, uires, conſilia, populum. Rex extorris eſt, ipſi in locum eius ſucceſſere. Iſta eſt humilis, iſta eſt paratiſsima omnium obſequiorum exhibitio. Et putant hanc Illuſtriſſimæ Margarithæ gratam eſſe? Et non potius cogi,

Que humilis eſt Lubecenſiũ obſequiorũ exhibitio.

Illuſtriſſimæ Margarythæ prudentia.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

tare Illuſtriſſimam principem, iſtorum maliciæ finem ali, quem tandem adfuturum.

LVBECENSES.

Ma. V. erit factæ excuſationis non immemor.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Reſponſio.

Quæ eſt iſta excuſatio? Ita enim putatis excuſatum iri, ꝙ regem Chriſtianum expuliſtis? ꝙ Cæſarem Sacratiſſimum

Qua impudẽtia Lubecẽſes excuſatum iri putant quod tot ſcelera adverſus imperium commiſerint.

Carolum contempſiſtis? ꝙ Sacrum Cæſareum regimen abominati eſtis? ꝙ nobilitati excidium, uirtuti exitium, medi, tamini? ꝙ populum a ſacramento, ſubditos a regibus, auertitis? ꝙ Suetiã miſſo preter fœdera Guſtano, in rebellionẽ incitaſtis? Daniam abalienaſtis? Sereniſſimo regi mortem intentaſtis? In illius uxorem Illuſtriſsimam principem Sacratiſsimi Cæſaris Caroli Illuſtriſsimiq; Ferdinandi ſororem, ius uendicaſtis? Nulla fœdera, nullas conuentiones,

Epilogus ſcelerũ Lubecenſium.

nulla pacta, nullas ſyngraphas, obſeruaueritis? Semper iuri ſtare recuſaueritis? Tot diffamatorios libellos, iniuſte & preter omnem ueritatem emiſeritis? Illuſtriſſimum regem

Illuſtriſſ. rex omnium arbitrio hęc legenda ſubiicit vt omnes de cauſa ſuę Serenitatis iudicent.

apud omnes homines traduxeritis? & hæc omnia nulla ratione, nulla cauſa. Oſtendunt id iſti a uobis emiſſi articuli, in quibus multum impudentiæ, nihil autem ueritatis habetis. Indicent hæc omnes reges & principes, omnis ſtatus, conditio, ſexus. Nam omnium arbitrio Sereniſſimus rex palam & aperte ſe ſubiicit, Precatur ut nulla ſuæ dignitatis ratio habeatur, niſi iure omnia trãſegerit, ob quæ expulſum eſſe a ſordidiſſimis mercatoribus grauiſſime conqueritur. Deniq; impune ſit Lubecenſibus tot Cæſares contempſiſſe,

Lubecẽſes emiſere milites ſuos ad Ducẽ Gheldriæ q̊s quidẽ milites Comes Idzardus in Cęſaris partes traxit anno M. D. XXIIII.

tot nefanda perpetraſſe, nullis unq̃ pactionibus ſtare, toti Germaniæ uim inferre, omnium populorum opes exhaurire, omnia regna ſubuertere, in Cæſarem conſpirare, nobilitati excidium parare, Francos opibus, pecunia, uiribus, cõſilio, adiuuare, Ad Gheldriæ ducem, auxilia, milites & opem

aduerſus

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

aduerſus Cæſarem tranſmittere. Nam & hoc anno M.D.
XXIIII. deuicta Dania egere, ſed a Phryſio comite Idzardo
in Cæſaris partes pertracta fuere auxilia, quas Lubecẽſes ad
Gheldros emiſerant & aduerſus Carolū Cæſarem aſſump-
ſerant. Omnes mortales iniuria laceſſere, aperte & impu-
denter mentiri. In ſumma, omnia nefanda perpetrare, La-
trociniis, aperta ui, media in pace graſſari, modo ſuum ius
Sereniſſimo regi permittatur, & illius cauſa citra omnem
aſſentationem tractetur, pleno iure, ut moris eſt. Precatur
& poſtulat per iuſticiam ut temere nemo iudicet, niſi qui
utramq; partem audierit, neu fidem adhibeant his, quæ pro
miſcue in uulgus ſparguntur. Quibus tantum ingeritur mẽ
daciorum, quantum ſordidiſſimus quiſq; poteſt commi-
niſci. Id ſuæ innocentiæ ſat magnum ſignum eſſe, ꝙ nemi
nem prouocatus laceſſierit, ſed paſſus ſit ſemper hæc in uul
gus citra omnem rationem ſpargi, probe cognoſcẽs nemi-
nem perfidorum hominum linguam euitare poſſe, quæ
in omnes promiſcue debacchatur. Cum neq; Chriſtus Ihe-
ſus dū uiueret humano in corpore, huius mali expers fuit,
ſed in nomine dæmoniorum &c. Belzebub operari dicere-
tur. Quanto id minus mirum eſt, quod Sereniſſimus rex
ab iſtorum uirulentia immunis eſſe non potuerit. Qui nō
contenti opulentiſſimis illum regnis ſpoliaſſe, famam &
nomen citra omne meritum labefactare conantur, indig-
na obiicientes Chriſtianis hominibus, & a nemine unquā
ſat ferenda, cui Chriſtiana pietas curæ fuerit. Interea om-
nibus regibus & principibus meliorem q̃ ſibi acceſſerit for-
tunam, Precatur Illuſtriſſimus rex, neue cum talibus hoſti-
bus illis negocium ſit, tota mente exoptat.

Illuſtriſſ. Rex cauſam ſuā citra omnē aſſẽtationem tractari vult & poſtulat ꝑ iuſticiam.

Petit rex ne diffamatoriis libellis aduerſus ſe ſparſis fides adhibeat, ſed cauſa ſuæ Serenitatis in iudicio maneat.

Non mirum eſſe ꝙ multa mala de rege fabulẽtur hoſtes, cū de chriſto Iheſu phariſei multa dixerint, deinde mali ſemper mala loquantur.

Illuſtriſſ. Rex precatur meliorem fortunā omnibus regibus & principibus q̃ ſibi acciderit a tā infeſtis hoſtibus.

Cornelius Scepperus
Nouiportuenſis.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

CORNELIVS DVPLICIVS SCEPPERVS Nouiportuenſis Senatui Oppidoq; Lubecenſi ſaniorem mentem.

DVm ex Sacratiſſimi Cæſaris Caroli Quinti, Inuictiſſimiq; Henrici Angliæ & Franciæ regis fidei defenſoris &c. & Clariſsimi Ferdinandi Archiducis, aliorũ item principum, ſententia, Hamburgi ad Albim de reſtitutione Illuſtriſsimi principis D. Chriſtierni, Daniæ &c. regis ageretur, accepimus ex his quos eo principum authoritas tranſmiſerat, pleraq; uos infanda & enormia, in non uſq; adeo contemnendum regem, effutiiſſe. Tametſi uero ex his, quæ Illuſtriſsimæ Margarythæ in Brabantis obtuleratis, quibus pridem ex Sereniſsimi regis mei mandato reſponderam, ſatis perſpectum haberem ingenium ueſtrum, cognoſceremq; ex profeſſo, nobilitatis hoſtes eſſe uos, nunquam tamen in id dementiæ progreſſuros exiſtimabam, ut Sacratiſsimi Cæſaris, maximorum regum & principum authoritatem ludibrio haberetis. Ab his quæſitum eſt, ut Illuſtriſsimum regem Chriſtiernum reſtitueretis, & reſpondiſtis malle uos Turcam, Ruſſum, Tartarum, & inimiciſsimos imperio & eccleſiæ Catholicæ, hoſtes inducere, Eam autem uocem num putatis aliquando, ad Chriſtianos principes delatam iri? Et deferetur ſane magno ueſtro malo, ſi tamen ſat magnum, iſti ueſtræ rebellioni infligi aut aduenire poſſit, effecturaq; eſt ut qui pridem cauſæ ueſtræ non aduerſabantur, nunquã magis plane ſint patrocinaturi. Quid em̃ per deum immortalem dicere, aut facere magis impium potuiſtis? Cæſarem paſſim ingeminatis, Vrbem ueſtram Cæſaream undiq; proclamatis, & tamem qua in re Cæſarei ſitis, non uideo, Niſi quod ubiq; Cæſarem & reges abominamini. Oblata uobis conditio eſt, honeſta ſane, & quam niſi ceci eſſetis, admittere uos decebat. Noluiſtis autem. Cum ſuam fidem Secratiſsimus Cæſar, Inuictiſsimus Angliæ rex Illuſtriſsimus Ferdinandus Archidux atq; alii principes interponerent, nihil priuilegiorum ademptum uobis iri, mo

do Il,

Karolus V. et Henricus octauus addietã Hamburgenſe legatos miſerũt anno dñi M.D. XXIIII. ut rex reſtitueretur & lubecẽſes noluerunt.

Infanda vox Lubecenſium & confœderatorum.

Cęſar fidẽ interpoſuit regẽ Chriſtiernũ non vlturũ iniuriã ſibi illatam modo reſtitueretur & noluerunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

do Illuſtriſsimum regem Chriſtiernum in priſtinas ditio-
nes,& regna reſtitueretis aperte idipm inficiati eſtis. Enim-
uero quid requiritis? Regna principatus domini? At tandē
meminiſſe uos conuenit,quo hæc iure uindicatis. Neq; em̄
ſemper imposturæ ueſtræ, fucus pretexetur. Reuelabimini
aliquando Germaniæ expilatores, qui reges & principes
aſpernamini,Cum ut cauſas preſcriberetis exacti regis,urge
remini,reſpondiſtis explicitas eſſe uulgo,neq; oportere to-
ties hanc Crāben repetere.Simul uiſi ſunt libelli ueſtri pro-
ſtituti,quos lingua Germanica emiſiſtis,& illi tales,ut eorū
pudere uos poſſet, niſi Lubecenſes eſſetis. Itaq; neſciebam
ego prius,aliquid ex officina ueſtra prodiiſſe, quo factū eſt,
ut cum ad me libellus ille ueſter Germanicus deferretur,nō
parum admiratus ſim.Siquidem memineram latine prius
egiſſe uos apud Illuſtriſsimam Margarytham, & inuictiſsi-
mum Angliæ regem ,inſpexi tamen & perſcrutatus ſum,
num aliud aliquid q̄ Lubecenſe in ſe contineret.Et quoniā
latinis illis ueſtris obiectionibus,pro modeſtia mea, mitius
reſpōderam,id unum agebam tum,ut examinarem, ſi quæ
Germanicus ille fœtus ueſter, alia obiiceret q̄ latinus in ſe
continuiſſet.Inueni tamen breuiter obiectionum ueſtrarū
Triarios,in latinas copias coniectos eſſe.Niſi quod immo-
deſtiores eſtis Germani,q̄ latini,tametſi utraq; in parte ſitis
immodeſtiſsimi. Namq; iſthic ueterem ſyluam, & neſcio
quæ alia,Tum & Sueticā calamitatem, ingeminatis. Alibi
uero,regiam impietatem,& multa alia interſeritis. Iſta mo
deſtia ueſtra eſt,hoc ex negocio gloriam uobis immortalē
preſcribitis.Et preſcribatis ſane, neq; enim multum refert,
quid agatis.Nos interea ocioſi non erimus. Et quoniam
aduerſum nobilitatē uno animo inſurrexiſtis, pati uos de-
cet,ſuam cauſam nobilitas aduerſum uos,ut tueatur. Ad-
hærent exempla memoriæ,& doctius hoc ſeculum eſt, q̄ ut
tyrānnidem ueſtram latius ſerpere permittat. Reſponde-
mus itaq; in preſentiarū,breuiter ad Germanicas obiectio-
nes,ſubinde indicantes loca ea, in quibus ſingula refutaui-

Libelli Lubecenſiū aduerſ9 regem lingua Germanica.

Quęcūq; dicta ſunt Germanice ꝓ maxima parte habentur latina dēptis admodū paucis ad q̄ Cornelius reſponſurus eſt.

Syn kunnigliche vngnade.

Reſpōdet Cornelius breuiter ad obiecta Lubecenſiū.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

mus. Nempe quæ in reſponſionem ad articulos Illuſtriſſimæ Margarythæ exhibitos, reiecimus. Exigua ſunt, ueſtra etiam confeſſione, quæ in latinis articulis deſyderari poſſunt. Quandoquidem Germanicus libellus, tametſi a me non uiſus, prodiit tamen non paulo ante Illuſtriſſimi regis fugam, Latini autem eandem ſubſequuti ſunt ad menſes plus minus duos. Ex quo dubium eſſe non poſſit, ſi quæ in latinis articulis deſyderantur, illa ueſtra etiam confeſſione, non poſſe niſi infirma & fragilia eſſe, tametſi non admodum remoror qualia ſint, facilem enim uictoriam mihi pollicentur, Neq; admodum operæprecium exiſtimo longam in his prefationem contexere, ſolum uos conſyderare decet illatam iniuriam, atq; in bonam partem interpretari breuitatem meam. Per capita enim rerum diuagamur. Si poſthac copioſius uultis, ut imposturæ ueſtræ prodeant, eia tandem in harenam hanc deſcendite, & quæ in uos coniecimus, ſi poteſtis diluite, Sat iam crabrones irritaſtis, quieti manſere hactenus principes, & uos illorum modeſtia abuſi eſtis, ſupereſt ut quid iure poſſint experiamini. Vos inſontem regem Chriſtiernum tam indigne traduxiſtis, & reliquum eſt, ut is apud om̃es homines cauſam ſuam tueatur. Non deſunt qui in hanc rem operam omnem ſuam pollicentur, debellanda nobis hæc hydra eſt, quæ non comm̃enticias fabulas exhalat, ſed ius proprium recollectis uiribus defendit, Vos primi claſſicum concinuiſtis, quid reſtat igitur, niſi ut eo animo in certamen feramini, quo bellum acceptaſtis? Hoc facite tandem & ualete.

Germãnicꝰ libellus Lubecenſiũ prodiit anteq̃; latinꝰ emiſſus fuit.

Facilia ſunt ad refutandũ q̃ iſthic continentur.

Lubecẽſes abuſi modeſtia principum.

Lubecẽſes primi claſſicũ cõcinuerunt.

SVMMARIVM EORVM QVAE IN Germanico Lubecenſium libello aduerſus regem Chriſtiernum continentur.

LVBECENSES.

Lvbeka Imperialis ciuitas eſt &c. Hæc omnia habentur in primo Lubecenſium articulo libro precedenti.

Reſponſio

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

RESPONSIO.

SVperiore libro oſtendimus q̄ egregie Cæſarei ſitis Lubecenſes,neq; admodum neceſſarium eſt hic ea repetere. Cæſar Carolus Quintus miſſa legatione a uobis petiit Menſe hoc Maio,ut regem Chriſtiernum introduceretis, & cum nil niſi æquiſſimum offerret, parere tamen noluiſtis, Pollicebatur priuilegiorum immunitatem, atq; ea omnia, quæ deſyderare poſſitis,fruſtra tamen hæc omnia. Inuictiſſimus Angliæ Franciæq; rex Henricus,miſſo Aſſanenſi preſule Henrico uiro docto,& graui alteroq; Equite in idipſum elaborauit. Id Illuſtriſſimus Ferdinandus, Id Brandeburgēſis Elector Ioachimus clariſſimus princeps expetiit, ſed incaſſum omnia. Fidem hi omnes ſuam offerebant non recordaturum iniuriæ Chriſtiernum regem, paſſurum autē ut ex ueteri more & conſuetudine nauigaretis conſuetis uectigalibus & impoſitionibus perſolutis. Preclara hæc om̄ia, & honorifica uobis erant, non tamen admiſiſtis hanc requiſitionem. Dyploma a Sacratiſſimo Cæſare emiſſum eſt, ut Illuſtriſsimum regem Chriſtiernum reſtitueretis, Atq; hic ſi Cæſarei eratis morem geſſiſſe num conueniebat? Reliqua ſi deſyderatis adhunc articulū libro primo inquirite, Hic ordinem ſolum obſeruare uoluimus.

Carolus V. legationem miſit Hamburgū pro reſtitutione regis & non paruerūt. Ide Inuictiſſ. Angliæ rex.

LVBECENSES.

REx Chriſtiernus Lubecenſes non ſolum uiolenta depredatione nauium & bonorum, ſed & diminutione priuilegiorum & detrimento, & exemptione iurium libertatem deſtruere eademq; omnia adimere, & Lubecēſem portum obſtruere, liberam eorum nauigationem, & negociationem per mare dimouere per ſuos capitaneos & deputatos in mari, re autem uera predones conatus eſt, & hæc omnia contra deum, ius, confecta fœdera, compacta, receſſus, ſcripta, literas & ſigilla. Tametſi uero illius regia digni-

tas Lube-

tas Lubecam deſtruere uoluit, nolumus tamen illius regiam dignitatem aut alium aliquem his ſcriptis noſtris traducere, aut illius famam diminuere, quod omni in loco atq; etiam hic aperte proteſtamur.

RESPONSIO.

Violenta depredatio nauium, & bonorum ueſtrorum nulla fuit, niſi quantum ex fœderibus cautis licuit, ut pote quando naues ueſtræ Sueticis mercibus onuſtæ fuere. Priuilegia ueſtra diminuta non eſſe oſtendimus, Sed iure diminui potuiſſe ex eo, quod in Noruegia & alibi perpetraſtis facinore ex ueſtra etiam confeſſione.

Hęc omnia in prioribus ſũt.

Cautum fuit enim ut rebelles, ſi qui eſſent in Noruegia coerceretis. Id autem tantum abeſt, ut feceritis ut ultro illis ſtimulum addideritis maiorum rerum perpetrandarum.

Reſpõſio breuis.

Deinde in Suetiam nauigaſtis citra fœdera omnia, & promiſſiones. Lubecenſem portum, quod obſtruere uoluerit uos probare non poteſtis, niſi forte ad id alluditis, quod latine exprimitis, nempe ſtapulæ erectionem. Sed ad hoc reſpondimus, aliquãdo potuiſſe ſcz regem Stapulam ſuis in ditionibus inducere, & quo minus faceret cautum fœderibus aut literis non erat. Liberam nauigationem ueſtram prohibere non potuit neq; uoluit etiam, in Suetiam tamen ut nauigaretis ſtante bello non permiſit, Fœderibus enim ne faceretis eandem, cautũ erat, & Sacratiſſimus Cæſar aliquando conſenſit, & fœdera anno domini. M.D.VI. Deinde & ſeptimo inita prohibebant, quæ ſi deſyderatis præſto ſunt.

Rex in mari ſuos prefectos cur non haberet.

Habuit itaq; in mari deputatos ſuos, Quid non haberet enim bello Suetico adhuc durante, deinde quid illi trium regnorũ regi maris poſſeſſionem interdiceret? Ab his nunquam niſi iuſtiſſime uobiſcum actum eſt. Non inficiamur, naues aliquot ueſtræ interceptæ ſunt, ſed nõ tam ueſtræ q̃ Suetorum, Si negatis, quod alias diximus eia in iudicium procedite. Vos, predones eos appellatis, qui regi ſuo ſtrennuam operam nauauerũt,

& liberũ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

& liberum eſt ſane ita uocare non cõtemnendos homines uobis,uti & mihi liberum eſt,uos ſanctos & religioſos uſurarios nuncupare. Hæc omnia contra deum fœdera &c. non fecit. Deum enim iudicem uocat,fœdera aperte habent,naues ueſtras Sueticis mercibus onuſtas,capi citra fractionem fœderum poſſe compacta , receſſus , ſcripta , literæ pro uobis ſunt. Si negatis , oſtenſurus ſum periculo meo, ne quid dubitare poſſitis. Tantum in iudicium deſcendite. Sed nos aliquando hanc rem copioſe digeſſimus. Vos regem traducere non uultis pii homines, qui eum regnis exuiſtis non uultis traducere. Scz enim exiguum id eſt Lubecenſibus. Hic dicite , num hæc aduerſus regem ſcripſiſtis? Num illi inuidiam apud omnes homines conflaſtis? Conflaſtis autem. Et hoc num traducere eſt? Hoc iſthic ꝓteſtamini, & ſane q̃ prudenter. Nos longiores non erimus.

LVBECENSES.

SCiendum ꝙ anno domini M.D.XII. deinde anno M.D.XIII. perpetua pax facta fuit inter regnum Daniæ & Lubecenſes,in qua cautum erat antiquo & ſolito naulo,& ſolitis priuilegiis & libertatibus nauigaturos, & eidem uectigali ſecundũ contentum literarum ſigillatarum quantitas impoſita ſigillataq; fuit,hæc pax ſigillis Archiepiſcoporũ, prelatorũ,Equitũ &c.& regni Danici cõſiliariorum. Quam quidem pacem nos & confœderati noſtri egregie obſeruauimus & impleuimus.

RESPONSIO.

PAx inita fuit non diffitemur. Cautum fuit,ut Lubecenſes ſolitis priuilegiis nauigarent,non negamus. Quãtitas impoſita fuit,non diffitemur, & reliqua omnia ita ſe habent quemadmodum a uobis propoſita ſunt,Enimuero hæc uos concernunt. Nunc audite, quæ ad illuſtriſsimum regem pertinẽt. Pax inita eſt Malmogiæ anno duodecimo

Pax Malmogienſis.

Lubecenſes hanc pacẽ miris modis fregiſſe oſtendũtur.

Prima conditio. &c. his conditionibus, ut uos Illuſtriſſimo regi Ioanni, D. Chriſtierni regis patri auxilio eſſetis ad ſubigẽdum Suetiæ regnum, ſi Sueti regem Ioannem non reciperẽt aut filium illius aut. xiii. milia markarum Holmenſium penderent.

Secunda conditio. Deinde interdictum ne ullos hoſtes Illuſtriſſimi regis aut heredum illius ſuſciperetis aut foueretis.

Tertia conditio. Tertio, ꝙ arreſtata ut uocant, utrimqꝫ penderentur, ut quæcunqꝫ debita eſſent ab utraqꝫ parte exſoluerentur.

Quarta conditio. Quarto, ut in omni bello, quod geri contingeret portus Noruegici regni immunes eſſent.

Quinta conditio. Quinto, ut occidentalibus liceret medio in bello, quod Hamburgenſibus & uobis cum illis interceſſerat, in Noruegicis portubus citra ueſtram deturbationẽ negociari.

Sexta cõditio. Sexto, ut ſi inter Illuſtriſſimum Daniæ regem & uos controuerſiæ eſſent, iudicio quattuor deputatorum determinarentur. Sub his conditionibus permiſſum uobis fuit, priſtino & conſueto ſub Theloneo nauigare, atqꝫ eo genere, quod in hoc articulo preſcribitis, Nunc ad rem ueniamus. Pax facta fuit, uerum eſt, eam pacem uos & confœderati ueſtri diligenter obſeruatis & impleuiſtis. Mentimini, Quid enim uobiſcum ſpecioſius loquar, qui non ueremini tam aperta mendacia in uulgus ſpargere.

Oſtenduñt Lubecenſes fregiſſe primã conditionem. Primæ conditioni aperte contraueniſtis, Nam cum Sueti nihil tale, quale polliciti erant effeciſſent, uoſqꝫ ex fœdere, ſi priuilegiis ueſtris frui uelletis, obligati eſſetis ſocia arma coniungere, & rebelles in poteſtatem Illuſtriſſimi Ioannis aut Chriſtierni redigere, noluiſtis tamen, imo Suetis auxilium aduerſus regem tuliſtis, Et hæc aperta ſunt.

Oſtenduntur fregiſſe ſecundam. Secundam conditionem fregiſtis multipliciter. Tum omnium maxime anno domini M.D.XX. quo tempore ad uos peruenit Guſtauus Eryczon fruſtratus fidem datam Eryco Eryczon Iutæ ſubſequutus eſt Erycus. Poſtulauit iudicium & iuſticiam, ut liceret captiuum abducere in priſtinam cuſtodiam. Recuſaſtis autem, Tametſi apertis in id fœderibus teneremini. Hic enim cum Suetus eſſet, hoſtis eſſet, captiuus eſſet, fruſtratus fidem eſſet. Requiſitus ad iuſticiam eſſet, reddere tamen eundem petenti

tenti

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

tenti cuſtodi noluiſtis, Sed ornatum magnis promiſſioni-
bus, in Suetiam omnia conturbaturum emiſiſtis, & contur
bauit hæc omnia, ut noſtis, & regnum id a uero legitimoq;
rege abalienauit, Cuius adhuc poſſeſſionem ueſtro periu-
rio obtinet. Feciſtis & alia quædam ſat aperta aduerſus hanc
promiſſionem. Tertiam contempſiſſe uos ciuium VVar

Oſtenduntur fregiſſe tertiã.

debergenſium querelæ edocere poſſunt. Aduerſus quartam
ante tres annos feciſtis, ſpoliatis nauibus in Noruegicis por-
tubus, quarum merces duodecim milia aureorũ excedunt.

Oſtenduntur fregiſſe quartam.

Quintã contẽpſiſſe uos, occidentaliũ, Hollãdorũ, & Dano-
rum, & Noruegorũ mille teſtimoniis oſtendere poſſumus.
Intercepiſtis enim in Noruegico portu, Hollandicas naues,

Oſtenduntur fregiſſe quintam.

neq; interea a Danicis temperaſtis. Id quod & uobis obie-
ctũ alias eſt, neq; hactenus negare potuiſtis. Sextam condi-

Oſtenduntur fregiſſe ſextã.

tionem præſentia hæc tempora declarant a uobis minime
obſeruatam eſſe, quando enim controuerſias in iudicium
retuliſtis? Cum pax inter Illuſtriſſimum regem, & uos iam
firma eſſe crederetur, armata claſſe citra indictum bellum
in Burondiam traieciſtis, Bornolmum arcem demoliti
eſtis priuſq̃ fœciales literas unq̃ premiſiſtis. Exuſta enim &
demolita arce, tum demum literas, quibus bellum indiceba
tis, emiſiſtis. Hic quid reſpõdetis? Num proteſtari hic decuit
in omnibus uerum dicere uos? Et proteſtandum eſt ſane
Alias quis uobis fidem adhibebit? Si hic ingenio aliquid in-
dulſiſſemus, an dubitare poſſitis longe maximam tragœ-
diam excitare potuiſſe nos? Verum non id in preſentiarũ
agimus. Sex conditiones allegati fœderis, an negare po-
teſtis a uobis fractas & irritas habitas eſſe? Reſpondete. Oſtẽ
dimus. Quid hic diutius immorabimur, ego ſane fateri ue-
rum ingenue in animum duxi. Cum hunc articulum lege-
rem parum abfuiſſe, quin ſicco pede pertranſirem, ut pote
qui ſcirem conuentum eſſe eo anno Malmogiæ, & tractata
ea quæ inculcatis. Enimuero dum ſub finem articuli, fœde-
ris illius omnia egregie obſeruata diceretis, tum primũ du-
bitare cœpi, inuitantibus me uerbis ueſtris, ut idem fœdus

Lubecẽſes ex eo ꝙ dixerũt ſe uerum dicere ſuſpitiones incuſſerũt Cornelio mendacii, quod & ita eſſe oſtendit.

R ii diligentius

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

diligentius perſcrutaret, neq; enim dubium mihi fuit, Ex quo hanc a uobis culpam amoliebamini preſcii falſitatis, ſ ubdé adhuc aliquid quod in eo in uobis deſyderari poſſet.

LVBECENSES.

POſt hoc tempus mercatores primi cœperunt &c. omnia quæ habentur libro priore articulo quinto.

RESPONSIO.

Libro priore adhanc partem reſpondimus copioſe & ſufficienter, hic tantum adiungimus, ex quo uos eas cõſtitutiones & conditiones fregeratis iuſta uobiſcum ratione actum eſſe. Nam qui prior fidem frangit, cur non eidem frangi poſſet, Non autem prius auctum ex neceſſitate tributum eſt, & uectigal q̃ primam conditionem & ſecundã fregiſſetis, & omnes ſequenti ordine, Quod uero alibi reſpõdimus uos inquirite. Niſi enim Sueticum bellum urſiſſet, tributum auctum non fuiſſet. Suetici uero belli periculum nullum erat, niſi ueſtra inſolentia eam gentem in rebellionem induxiſſet. Quod aũt ſubiungitis regẽ promiſiſſe, hæc omnia ſe remiſſurum, & huius reſponſionem priore libro inuenietis.

Reſpõſio hæc breuis, copioſe libro priore inuenitur.

LVBECENSES.

ANno domini M.D.XVI. in uigilia Martini tempore nocturno rex media in pace nauim onuſtam, iacentem in libero portu Lubecæ & Sacri Imperii cepit, & in Hafniam perduci fecit.

RESPONSIO.

SEpenumero ad ſimilia reſponſum eſt libro ſuperiore, Triplex enim fœdus erat inter Illuſtriſſimum regem & uos,

uos, Vnum Segebergæ anno. VI. alterum Nycopyncki anno. VII. tertium Malmogiæ anno. XII. cuius prius meminiſtis. Omnibus autem his tractatibus, ut noſtis cautū erat, ne Suetos cōmeatibus & auxilio adiuuaretis, & naues omnes Sueticas Illuſtriſsimo Danorum regi tranſmitteretis. Hæc aperta ſunt, & priore nos libro hæc omnia prodidimus. Nauis auté quæ non procul a portu ueſtro, anno. M.D.XVI. diſtracta in Daniam eſt ueſtra etiam confeſſione Suetica fuit. Namq; ad Stenonem Sturam Illuſtriſſimi regis hoſtem, & eum qui Suetiam gubernabat attinebat. Peruenerat ea primum in portum ueſtrum Sueticis mercibus onuſta, Cumq; ex triplici fœdere deuinceremini eandem ad Illuſtriſſimum regem tranſmittere, ut qui iuraueratis, quicquid Sueticarum mercium ad uos perueniret, quicquid nauium in portus ueſtros, & ſinus aut flumina dilaberetur, id omne ad Illuſtriſſimum regem confeſtim tranſmiſſuros, non modo tamen non feciſtis idipſum, uerum eandem nauim omnibus rebus ad bellum ferendum inſtructiſſimam in mare emiſeratis, pleno curſu in Suetiam uelificaturam. Nunciata ſunt hæc Illuſtriſſimo regi. Itaq; Giſlerus, nauium Danicarum prefectus, quod ſponte non feceratis id a uobis inuitis ui extorſit. Nauim em̄ non procul a portu ueſtro interceptam, Hafniam deduxit, in qua nonnulli ciues ueſtri deprehenſi ſunt, preterq̄ ꝙ aliis rebus inſtructiſſimam effeceratis. Sed neq; uos Sueticam fuiſſe nauim eam unq̄ inficiati eſtis, neq; inficiamini uero adhuc Quandoquidem res clara eſt, Tantum id uobis indignum uidetur e ueſtro portu eoq; libero diſtractam fuiſſe. Quaſi uero non iſthoc ex facto magis oſtenditis inſaniam ueſtrā, Quo em̄ tempore iuramentorū, obſeruatores uos eſſe conueniebat, eodē illius tranſgreſſores effecti eſtis. Et hæc in ludibrium ueſtrum proditis, ut tandem ſcilicet hominibus compertum ſit Lubecenſes nullis unq̄ fœderibus, & conuentionibus ſtetiſſe. Et gaudeo ego ſane in id cecitatis redactos eſſe uos, ut quæ in rem noſtram faciant paſſim inculcetis.

Nauis q̄ capta eſt in vigilia Martini iuſte capta eſt.

Ex fœdere Lubecenſium nauis ea capi debuit.

Manifeſtū eſt nauim Stenonis ſturę Sueti fuiſſe quod & ipſe fatentur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Quid enim ad rem ſi nauis direpta eſt? cum iure, ueſtra etiã confeſſione diripi & ſpoliari potuerit? ut in quam rem prius Segebergæ, Nycopyncki, Malmogiæ aſſenſeratis? Proinde hic alterum uobis ſubeundem dedecus eſt, Aut enim mẽtiri debetis Sueticam non fuiſſe, aut ſi Suetica fuit, nihil reſtat, niſi ut ueſtram a uobis fidem uiolatam eſſe teſtemini. At Sueticam fuiſſe, & Stenonis Sturæ fuiſſe ciuium, etiam ueſtrorum confeſſione & ueſtra quoq; notiſſimũ eſt. Quid reliquum ergo eſſe poſſit uoſmet colligite. Ego enim uobiſcum Laconice agam. Vnum ſuperaddam ex quo Illuſtriſſimus rex cum Stenone ſtura Suetiæ gubernatore conuenerat, effectũq; eſſet compromiſſum, quo neuter alteri nociturus erat, cõfeſtim immemor promiſſi Steno Reuerendiſſimum patrem Guſtauum Archiepiſcopum Vpſalenſem, q partibus regis adhæreret uinctum detinuit coegitq; ui ad Archiepiſcopatus reſignationem. Deinde nobilem matronam Mettam relictam nobilis & ſtrennui Equitis Suanti, qui aliquãdo Suetiæ prefuerat e paternis bonis exegit, atq; in exilium miſit, quæ cum citra fidem regi Chriſtierno datam, exactam ſe intueretur, Tilonem Giſlerum nauium regiarum prefectum, magnæ fortitudinis & animi hominem adiit, conqueſtaq; de illata iniuria, ſimulq; oſtendens, Stenonis nauim eſſe, quæ e Lubeca in Suetiam profectionẽ pararet, hominem impulit, ut nauem duobus milibus paſſuũ a Lubecenſi portu in poteſtatem redigeret. Id quod triplici fœdere, demum & hoc ultimo periurio Stenonis plane facere tenebatur. Et hæ inſignes querelæ ueſtræ ſunt.

Rex cum Stenone Stura cõuenerat & Steno fœdus ruperat quare et altera ratione capi nauis poterat.

LVBECENSES.

SVa regia dignitas a Germanis mercatoribus inſolita uectigalia. Item ſummam pecuniæ ſatis magnam nouis impoſitionibus accepit.

RESPONSIO.

Cum

CVm per uos Suetia rebellaſſet, Illuſtriſſimus rex, qui iam ad id bellum ſe accinxerat conuocatis mercatoribus Germanis, atq; ipſo regni conſilio præſens ipſe & citra ſubſtitutum & interpretem, neceſſitatem ſuam expoſuit, ſubinde inculcans eam rem non magis ſua, q̃ mercatorum intereſſe. Orauit ut ſolitis uectigalibus aliquid adiici ad ſolum biennium paterentur, Tunc ſe omnia remiſſurũ multaq; in eam rem ipſe coram omnibus diſſeruit. Conſultum eſt, Regni conſilium annuit, extranei mercatores ueſtri conſenſere, ut qui probe ſcirent, nihil niſi iuſtum petitum eſſe. Reliqua omnia libro priore inueuietis. Id adiungimus, nõ ſolum ſimile, quid ab Illuſtriſſimo rege Chriſtierno factum eſſe, ſed ab aliis fere omnibus noſtræ tempeſtatis principibus, Quis enim Sacratiſſimo Cæſari Carolo Quinto uicio uertere poteſt, q̧ Francico hoc bello nonnihil tributis, nonnihil uectigalibus adiecit? Aut quis ideo optimum principem calumpniandum duxerit, q̧ his in neceſſitatibus ad ea compellitur, quæ mallet omiſiſſe?

Per Lubecenſes Suetia rebellauerat.

LVBECENSES.

VEtus & ſolitum Theoloneum ab Helſckenor ad Hafniam quinq; miliaribus tranſtulit, coactis nautis eo proficiſci dimiſſis nauibus. Vbi quedam inutilis mulier Sybrechta nomine cum aliis ſimilibus mandatum habuit uectigal extorquendi. Item nautæ tantiſper illic manere cogebantur, donec Sybrechta illos abire uellet, quo factum eſt, ut multi nautæ propicium ſibi uentum negligere debuerint, Nonnulli etiam ea ratione, & uitam & naues in mari perdiderint.

RESPONSIO.

TAmetſi ubiq; ingrati, hic tamen eſtis ingratiſſimi. Sed ad primam partem articuli, Rex Theloneum ex Helſckenor Hafniá tranſtulit, Quid non faceret autem? Num

rex eſt,

rex eſt, Num liberum illi fuit patriæ & regni ſui utilitate
conſulere? Quid hoc ad uos? An fœderibus ueſtris & tracta-
tibus cautum erat, ne Theloneum transferret? Minime.
Quem ergo læſit, qui ſuis ditionibus cõſuluit? Profecto ne-
minem. Neq; em̃ ullis fœderibus uetitum fuit, quo minus
id faceret, cur ergo tanq̃ malum id factum ingeminatis?
Sed nautæ dimiſſis nauibus eo cogebantur uenire. Venie-

Maxima utilitas mercatorũ fuit ꝙ Theoloneum tra latũ fuit cur ergo calumpniant.

bant autem maximo ſuo commodo. An neſcitis idipſum?
Sed nouiſtis, Cur ergo ingeminatis? Portus enim qui eſt
Helſcenori cum inquietiſsimus ſit minimeq; tute ibi naues
quieſcere poſſint, preſertim flantibus Zephyris, & lebecchio
ſtatuit utile uobis mercatoribus omĩbus eſſe, Illuſtriſſimus
rex ſi rebus quoq; ueſtris conſuleret. Proinde tametſi lon-
giorem portum iuſſit adire uos, ille tamen longe tutior &
melior altero fuit, An ignoratis quoties Zephyrus aut Le-

Portus Helſckenori inquietus.

becchius ſæuiunt nullam nauim Helſcenorico in ſinu po-
ſſe ſubſiſtere? Videre eſt iſthic ſæpenumero naufragium aut
perditis anchoris diffugientes naues. Alias lacera puppi nõ-

Portus Hafnienſis bonꝰ.

nullas fracta malo ubi ab occidente uentorum uis ingruit.
Parte alia Hafnienſis ſinus placidiſſimus eſt, naueſq; non
minore cuſtodia circumuallat ingruentibus uentis, q̃ ſi nul
lum omnino turbinem adeſſe contingeret. Ita rebus ueſtris
& ſuis quoq; proſpiciendum duxit Sereniſsimus rex, & uos
huic ſollicitudine talem gratiam refertis? Non cogeban-
tur itaq; nautæ a nauibus diſcedere, niſi ſi qui forte mallẽt
temerarie q̃ prudenter agere, quibus compendium maxi-
mo cum periculo plus placuit, q̃ certa fidaq;, neq; admodũ
diſtans placidiſsima ſtatio. Quid hoc ad regem? Quid ad
nos? Aliorum nos dementiam expiabimus? Aliorum com
miſſa luemus? Veniamus ad alteram, Mulierem quendam
Sybrechtam mandatum habuiſſe dicitis uectigalia extor-

De muliere Sybrechta.

quendi. Ego tamen a quo mandatum habuerit plane igna
rus ſum. Id tantum noui ſæpenumero ab Illuſtriſsimo re-
ge mihi dictum eſſe, Anum illam, qualis qualis illa fuit, ple-
raq; citra ipſius mandatum feminea inſolentia obiuiſſe,

quominus

quominus autem Helſckenori Theoloneum permanſerit, iam pridem reddita ratio eſt. Quod uero tamdiu naues Hafniæ manere cogebátur, donec Veneficæ illi uiſum fuit, ſi factum eſt, non excuſamus. Sereniſſimus tamen rex huius rei plane ignarus eſt. Multa enim ſubinde in regnis fiunt preter principum authoritatem & cognitionem, neq; protinus fieri debet, ut quæ ab uno aut altero, qui ſibi pluſq̃ iuſtum eſt, arrogant, perpetrantur, in regum & principum caput redundent. Ea enim optimorum regum & principum infœlicitas eſt, ut horum pretextu ſæpenumero uiliſſimi & ſceleratiſſimi homines nullum non facinus exequantur. Itaq; ſi idipſum effecit ſcelerata illa, quod hic ſubiungitis, in illam agite non in Sereniſſimum regem. Id enim ut corã uobis proteſter ab eodem mihi in mandatis datum eſt. Innocentiam ſcz ſuam ſatis notam eſſe, Si quid iniquum ab aliis, inconſulto eo actum eſt, idipſum agentibus non regi imputate. Non tuetur enim Illuſtriſsimus rex aniculã illam, neq; cauſam illius defendere uult. Si quid iniquum commiſit, illa ſuam audaciam luat. Quid hoc ad Sereniſſimum regem? Quis porro omnium ſcelerum, quæ in regnis fiunt, rationem a regibus & principibus exigat? Aut quo iure in regis caput redundare decet, id quod citra regis mandatum committitur? Oſtendite Illuſtriſſimum regem iuſſiſſe aliquando (citra urgentem rationem) ut nautæ & naues ultraq̃ par fuit iſthic ſubſiſterent. Oſtendite regis uoluntatem fuiſſe, ut in mari perirent. Tum primum euiceritis, tum uobis liberum eſt triumphum occinere. Nunc quid ad rem ꝙ naues permanſerint? Neq; uero ita id interpretatum a uobis eſſe uelimus, quaſi non aliquando etiam iuſſu regio naues aliquantiſper ſubſtiterint, Sed id ut diximus preter urgentes rationes nõ fuit. Cum eñ creberrime compertum haberet in Suetiam preter fœdera a uobis nauigationem exerceri, frequenterq; naues illæ ueſtræ in Danicos prefectos inciderent, id unum agendum ſibi ſtatuit, ut cautionem preberetis qua obligaremini in Suetiam nulla ra

Rex aperte ꝓteſtatur ſe nõ velle defendere anum illam ſi quis dicit ab illa malũ ſibi illatum eſſe ad iudiciũ illã ꝓuocet.

Cauſa ſubſcribitur cur rex voluit aliquãdo naues iſthic manere.

S tione

tione nauigare. Id quod fœdera ueſtra continebant. Proinde naues illic ueſtræ detentæ ſunt, donec cautionem dediſtis. Hic quid mali actũ fuit? fœderibus obligabamini a Suetia omnem nauigationem prohibere, exercebatis tamen inuitis & reluctantibus compromiſſis, Cur ergo cautionem extorquere non licuit? Quod cum ita ſit, quare in Sereniſſimum regem nautarum moram aut tarditatem reiicitis? Aut quare (quod longe magis ridiculum eſt) quorundam ſubmerſionem in Illuſtriſſimum regem retorquetis? Num imperare is tempeſtatibus poteſt? Neq; enim aut illius iuſſu, aut precepto tale quid uſuuenit, ſed ſuperuenientibus maioribus uentis, aut nautarum incuria, aliquando naues ueſtræ periclitatæ ſunt, quod & uos fatemini, ſed illius cauſam Sereniſſimum regem fuiſſe, uideri uultis. Accedit quod & nonnunq̃ nauibus illis Sereniſſimo regi opus fuit, eas ergo ſuis in ditionibus, quominus paulatim retardet ſoluto tardationis precio, quis impedire aut ꝓhibere iure poteſt?

Duę rationes obquas naues aliquando detentę ſunt aliquamdiu.

LVBECENSES.

SI quando Germanicæ naues naufragium in littore Danico fecerunt, tunc non modo non permiſſum fuit nautis ſua bona ſaluandi, uerum bona ui in mare a littore proiecta fuere uaſa in aquas immiſſa & periclitantibus hominibus ingens humanitas illata, Et precipue Danus quidam ruſticus correptus fuit, ob id ſolum ꝙ Germanũ quendam mariſluum a rupe ſaxea in terram intulerat.

Teutonice Seedrifftigen man.

RESPONSIO.

SI tale quid factum eſt, priuato conſilio, non autem Sereniſſimi regis affectum. Neq; uero nouit Sereniſsimus rex factum eſſe, quod ſi uero factum eſt, ueſtrum eſt eos iudicare, a quibus perpetratum id facinus eſt, tum demum ſi illi ſe regis mãdato feciſſe id dixerint, apta erit Illuſtriſſimum

regem

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

regem criminandi occaſio,ſin minus, quid eſt,quod tandē deſyderare in eo poteſtis? Nam quod ad Illuſtriſſimum regem pertinet, quomodo uerum eſſe arbitrari poſſitis, id quod dicitis nautis permiſſum non fuiſſe, ſuas ut merces in portum reducerent. An ignari eſtis plus huic rei a Chriſtierno rege conſultum eſſe, q̃ ab omnibus Danis regibus, qui eum preceſſere? Et ſane niſi tam bonam ueſtrarum rerū curam habuiſſet, e regnis pulſus non fuiſſet adhuc, Quandoquidem cum legem promulgaſſet eamq; typis excuſam Hafniæ Anno domini M. D. XXI. Menſe Maio ad omnes regni angulos trāſmiſiſſet, & uos quoq; certiores reddidiſſet, ut eandem comparare poſſetis, Neq; uos modo, ſed & Hollandos mercatores, & eos omnes, qui negociandi cauſa eam maris partem inuiſunt, multorum in ſe Danorum odia contraxit, ut qui e ruinis ueſtris ditari ſoliti fuerant.

Plus naufragiis a rege chriſtierno conſultum eſt q̃ ab aliis omnibus regibus.

Tum omnium maxime Burglonenſis predonis, qui ægerrime tulit, aliquem tandem rapinæ ſuæ modum inuentum eſſe. Et tamen cum his expilatoribus uos aduerſus benefactorem ueſtrum fœdus contraxiſtis, Eum expuliſtis, ut predonibus illis liberiorem peccandi licentiam faceretis. Burglonēſis nunc amicus eſt, cuius ex precepto priuſq̃ promulgata optimi regis de naufragiis lex fuit, trecenti homines in littus exire, & periclitantibus uobis mortem intentare ſoliti fuerant, ut ſpoliis ueſtris fruerentur. Res nota eſt, cum ſæpenumero ſeptuaginta milium iacturam, hac una ratione feceritis. Et tamen qui huic uel rei originem fecere, mirum q̃ a uobis commēdentur, his ſolis applauditis, horum commercio delectamini.

Epiſcop9 burglonēſis regis hoſtis ob id quod rex legē de naufragiis tulit.

Vnus eſt Henricus Cromdycius Danus Eques, qui ſupra octuaginta milia aureorum e naufragiis ueſtris nactus eſt, Alter Nicolaus Holgerus eſt, qui principio pauperrimus, mox e ruinis ueſtris quinquaginta aureorum cenſum comparauit? Eam iniuriam cum Sereniſſimus rex diutius tollerādam eſſe non diceret, ſed leges euulgaret perq; omnes regni angulos ſcriptis, & uoce publicandas curaret, in Epiſcoporum inuidiam incidit. Conque

Nicolaus Holgerus quiquaginta miliū cēſum e naufragiis aſſequutus eſt.

rebantur hinc Lundenſis illinc Burglonenſis, & VViburgẽſis innouari ab eo leges. Egre habebat lupos illos, auaritiæ ſuæ tantũ emolumenti decedere. Nam prius quicquid bonarum in littus conceſſerat idipſum pii illi Epiſcopi rapiebant, trucidatis nautis, qui ruinis nauium adfixi in littus euadere nitebantur, hæc nullo non die fiebant. Ditebantur interea predones illi, & Illuſtriſſimo regi multum etiam diuitiarũ acceſſerat, adeo ut Hermannus Goye nobilis Danus poſt latam legem regi diceret, ſola e Iutia deperiiſſe regi e naufragiis non pauca aureorum milia, ut interea alii ſinus & inſulæ omittantur, Non permotus eſt tamen his uerbis Illuſtriſsimus rex, ſed Hermanno reſpondens, Malo, inquit, diuitiarum iacturam facere, q̃ ut naufragi tam fœde tractentur permittere. Hæc uox illi tribus regnis conſtitit, Miſerandum ſane, niſi dei iudicium eſſet. Ex ea enim occaſionem nacti ſunt Epiſcopi contra regem coniurandi, ꝙ cernerent futurum eſſe, ut nihil illis emolumenti ex naufragiis proueniret. Itaq; uobiſcum conſpirarunt, ſed diſſimili conditione. Namq; illi propterea quod multum illis diuitiarum ademptum eſt, uos autem propterea quod rebus ueſtris integerrime fuit conſultum. Gratiam debebatis, & iniuriam rependitis. Quid fieri magis iniquum poteſt? ſed occultum iudicium dei eſt. Proinde in uos nolo acerbior eſſe. Indignam tamen rem commiſiſtis benefactorem ueſtrum exuiſtis, & cum his, qui e ruinis ueſtris ditati ſunt aduerſus innocentem ſanguinem conſpiraſtis. Equidem dum hæc ſcribo uix a lachrimis oculos cohibeo, quem enim non permouebunt hæ calamitates tã humani principis? Quẽ non male habebit, ꝙ hactenus ueſtra inſolẽtia tam male apud omnes homines audiuit citra ullum ſuum demeritum? Sed oblitus ſum eius, quod dictum eſt, Ve cum laudauerint uos omnes homines. Nos populus ſumus, atq; in ea quæ carnis ſint efferimur. Rumoribus accedimur, atq; his quæ promiſcue euulgantur fidem ſtatim, atq; animum adiicimus. Vos iſthic egregium principem calumpniamini Lubecenſes, ea in

ſes, ea in

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ſes,ea in re quam & uos ſecus habere nouiſtis. Qua id ratione fiat,equidē certior fieri cuperem. Sed ita excecati eſtis,ut quæ aduerſum uos faciunt digna tamen fateamini, quæ inſeratis,nimirum ut dæmentiæ ueſtræ finis tandem aliquis inueniri poſſit. Nam quod ad naufragorum legem pertinet,niſi omnes homines fateantur dignam eſſe, quæ ab optimo rege promulgetur, ego uobis omnem uictoriam ceſſero. Volui aūt eandem quæ in inſtrumētum publicum redacta eſt,ſubiicere ut omnibus demum notum eſſe poſſit,q̄ indigne optimum uos regem criminamini.

DIPLOMA ILLVSTRISSIMI PRINCIPIS Chriſtierni.II.Regis,quo manifeſtum eſt,q̄ egregie naufragiis preuiderit,lege lata quæ in hoc includitur ob quam a nonnullis auaris Epiſcopis,ſed uerius lupis tribus regnis exutus eſt conſpiratione aduerſus illum facta. Lege hæc lector & horum Epiſcoporum & Lubecenſium perfidiam admirere,qui ob tam Chriſtianas leges regem Chriſtiernum expulere.

Leges atq; edicta D. Illuſ regis Chriſtierni de naufragiis et Pyratis

NOS CHRISTIERNVS DEI GRACIA Daniæ,Suetiæ,Noruegiæ &c. Rex,Dux Sleſuici, Holſatiæ,Stormariæ,Dythmerſiæ,Comes in Oldenborg & Delmenhorſt, omniū & ſingulis præſentes noſtras literas uiſuris ſalutem & noſtrum ſyncerum amorem,& preſentibus obedire. Quoniam indies multorum relatione diſcimus, quanta mala ex naufragiis prouenire ſolent, q̄q; iniquos ſeſe multi hac in re exhibeant,ideo uolentes huic rei pro uiribus noſtris conſulere,diſtricte mādamus & precipimus hæc quæ ſequuntur ab omnibus,qui nobis obediunt aut quouis modo obedire uolunt obſeruari. Primo ſi aliquis nauta naufragiū & pericula maris perpeſſus fuerit,uel nauis ſcopulo illi alliſa fuerit,uolumus ut illi & ſociis eius pars ,quanta quāta illa fuerit protinus cedat,nemine reclamante. Qđ ſi

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

propriis uiribus,ſubuenire periclitantibus mercibus nõ po tuerit,uolumus ut prefecti noſtri, minime illi auxilia dene‑ gent,ſed auxiliatores ſubornent, quandocunqꝫ pro iuſta pe cunia requiſiuerit. Quiſquis autem fuerit prefectorum, qui reclamauerit uel contra hoc noſtrum mandatum egerit, protinus hoc ipſum illi capitale ſit. Item quicũqꝫ ſuppetias tulerit his bonis liberãdis ſingulis diebus fideliter a dilucu‑ lo uſqꝫ ad ueſperum inſudans,habiturus eſt ſex Danicæ mo netæ ſolidos. Ita tamen ut quilibet ſibi ipſi alimenta ſuppe ditabit, ꝙ ſi profundius ex mari bona iſta extracta fuerint in duplo cuilibet premiũ reſpondeat, ꝙ ſi per miliare in mari uſqꝫ ad flumina opem tulerint cuilibet illorum, quot quot fuerint. XXIIII. ſolidi cedant pro diligentia ſua,& ex‑ penſis,ut dictũ eſt. Qđ ſi ipſi ad hoc inſtrumenta ſuborna‑ rint ad ea bona,ſi quæ grauiora fuerint e profundo eleuan‑ da cuilibet pro perpetui diei labore duæ markæ perſoluan‑ tur. Si autem his premiis bona leuata non reſponderint,il‑ lis laboratoribus ceſſura ſunt. Qui autem currus diſpoſue‑ rint, atqꝫ ad locum ſubordinatum his bonis proximũ ſcz templum uexerint cuilibet currui marka reſpondeat ſic ta‑ men ut equis aurigæ de expenſis prouidere ſuis ſumptibus cogantur. Item,ſi naufragi non fuerint ſoluendo, hæc labo rantium premia decernimus & mandamus, ut ipſe merca‑ tori,cuius bona ſunt,uel eius ſcribæ preſenti,im mo cuilibet nautarum poteſtas ſit ex bonis tantum uendendi, quantũ illis ſatisfaciat. Neqꝫ uir neqꝫ mulier audeat opem ferre peri clitantibus bonis,uiſi a naufragis ſubordinatus, & requiſi‑ tus ſub pœna predicta. Qđ ſi bona quæ periclitantur talia fuerint,ut ſeruari citra mutationem & deſtructionem non poſſint, qualia ſunt oleum uinum &c. damus & concedi‑ mus prefecto noſtro adiunctis duobus aut tribus ſpectatæ fidei ciuibus,poteſtatem ea uendendi iuſta pecunia,atqꝫ pe‑ cuniam in commodum & uſum iuſti poſſeſſoris quando‑ cunqꝫ uenerit reſeruandi, accepta ab illo pecuniæ redditæ quitancia, ſic ut & prefectus literas det reſtitutionis, & alter

acceptio‑

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

acceptionis & reacquiſitionis, ꝙ ſi aliquis prefectorum noſtrorum, qualis qualis fuerit officii contra hoc egerit, naufrago in his bonis negocium faciens, punietur ut ſupra. Item ſi naufragio nullus nauita uel comes fuerit noſtri cōmiſſarii hoc in templum proxime uicinum diſponent, ut ſupra ſeruaturi hoc poſſeſſori integrum annū, cui tum demum uenienti bona reddantur. Ita tamen ut laboratoribus & uectoribus &c. quemadmodum preſcriptum eſt, per ſoluatur, ſi intra annum iuſtus non aduenerit poſſeſſor, facturus eſt prefectus noſter horum bonorum nobis rationē, Ita preſertim quo nobis duæ partes, tertia proximi templi ſacerdotibus pro naufragis oraturis proueniant. Q, ſi tertia pars maior ſit q̄ ut admodum neceſſariū ſit in eos uſus arrogare, Tum ſacerdotibus quod decet pro officio celebrando contribuetur, quod ſnperfuerit autem Hafniam deferetur, deponeturq; apud ciues ad hoc electos in uſum pauperū erogandum, Quod bonorum latores quitanciam a ciuibus recipient. Et pro his bonis ſacra ſua ſemel in die in hoſpitalibus iſtis facta ſint. Alia autem pecunia pauperibus orphaniſq; & uirginibus pro dote ſubueniatur. Item ne aliqua infamiæ nobis macula irrogetur, uolumus ut prefecti noſtri apertam non clancularium aut uiolentam rationem horum naufragiorum reddant, Ita ꝙ nobis ipſe naufragus ſub determinata pœna ſignificabit, atq; ſuper hos literas huius negocii promotrices impreſſas accipiet ad hoc cuilibet expoſitas & ſubordinatas, & per magiſtrum Gaſparum ſecretarium noſtrum Hafniæ impreſſas, Item hanc noſtram ordinationem uolumus & precipimus, & uigore preſentiū uolumus & precipimus ab omnibus tum eccleſiaſticis tum ſecularibus, cuiuſcunq; generis ſtemmatis & officii inuiolatum, cum omnibus & ſingulis punctis & articulis ſeruari, quoaduſq; noſtri dilecti totius Daniæ regni conſiliarii collecti aliud conſilium prebuerint inuenerintq; articulum, aliquem in his non ſatis iuſtæ ordinationi reſpondentem quem tum demum iuxta illorum pium conſilium in me-

liorem

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

liorem & ſaniorem modum emendabimus. Datum in
Caſtro noſtro oppidi Hafnēſis dominica trinitatis. Anno
domini M. D. X X I. Regnorum noſtrorum Daniæ &
Noruegiæ Anno ſeptimo Suetiæ primo.

Hæ leges ſunt Illuſtriſſimi regis Chriſtierni de naufra-
giis excuſæ, atq; euulgatæ, quanto magis mirum eſt nō id-
ipſum conſyderaſſe uos aut ex aliquot milibus chartarum,
quæ Hafniæ typis excuſæ fuerant ne unam quidem a uobis
comparatam eſſe. Quum uero olim coacti eſſetis magnis
ſumptibus literas regias pro naufragii acquiſitione impe-
trare tum plane cōtenti fuiſti. Neq; ullū unq̄ ſignū maleuo-

Equitas regis Chriſtierni.

li animi edidiſtis. Nunc uero cum Illuſtriſſimus rex ſe de-
pauperet, ut laborantibus uobis ſubueniat hanc tandem
gratiam retuliſſe uos decebat, Comperta loquor, Ipſeq; Se-
reniſſimus rex non raro mihi dicere ſolitus eſt, ea ex lege
deperiiſſe ſibi ſupra centum milia aureorum annui naufra
fragii, nonnunq̄ ſeptuaginta, aliquando etiam octuagin-
ta, quæ tam ingens pecunia ex naufragiis ueſtris, predeceſſo
ribus ſuæ Serenitatis prouenire ſolita fuerat. Hanc tamen
leuem iacturam arbitratur, longe malens feſſis & cadenti-
bus rebus ueſtris & laborantibus rebus ſuccurrere. Ea enim
pridē inueterata conſuetudo fuit, ut quoties tempeſtas in-
grueret, aliquot ruſticorum milia in littora concederent
nauigantes ueſtros & periclitantes occiſuri, bonaq; omnia
ueſtra direpturi, quod & fecere Epiſcoporum iuſſu, quibus
predæ pars una ceſſerat, Adeo ut ſemineces ſubinde in ma-
re reiicerent, ſanos autem indigne interimerent. Inſtigaban
tur adhæc ab Epiſcopis, quid non facerent enim hoc Car-
nifices illi, qui regem ſuum prodidere? Adiūgerem hic unū
ſi tempus & breuitas mea pateretur. Poſt hui9 legis promul
gationem cum egre haberent Epiſcopi aliquot, tantum ſibi

De improbo quodam Epiſcopo.

rapinæ detractum eſſe, unus ex ea fece ad regē uenit, petiitq;
ut antiquas conſuetudines regni, quantum ad naufragia
attinet ſibi obſeruare liberum eſſet. Audiens hominem rex
confeſtim reſpondit, ſe nulla in parte Danicis conſuetudi-

nibus

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

nibus detrahere uelle niſi quando diuinæ legi repugnarent Audiens hoc lupus ille perſcrutatus eſt, qua in parte cauſari rex uellet diuinis legibus priſtinam de naufragiis conſuetudinem obeſſe. Reſpondit rex, Scriptum eſſe non occides, non furaberis. Vtrumqꝫ autem ſcelus ab eo perpetrari, qui priſtinam naufragiorum cõſuetudinem obſeruat. Abiit ille multa animo uolutans, & ad hanc tam infamem proditionem animum adiecit. Dignus ſane, qui toti orbi innoteſcat, & tamen ex peſſimis ullam ſibi facinoribus gloriam querit. Verum ego illũ & alios in Danica reſponſione perſtringam. Neqꝫ enim cum proditoribus mihi intercedere conſuetudo aut amicitia poteſt, quanto minus etiam uobiſcum Lubecenſes, qui hac ingratitudine ueſtra tam ingentibus malis occaſionem preſtitiſtis. Et hæc quidem talia ſunt. Cæterum ad ruſticũ Danum quem correptum dicitis ꝙ mariſluum Germanum littori intulerit, quid reſpondendum ſit, iam ſatis conſtat, nimirum hoc factum minime regem concernere, qui contrariam legem tulit. Neqꝫ uero an factum ſit compertum Sereniſſimus rex habet. Vnum ſcio impudenter mentiri uos facti relatione, quandoquidem a rupe pertractum Germanũ dicitis, per Danum ruſticum, cum Dania tamen rupes non habeat. Hic inſenſati eſtis profecto qui iſta hæc minime cõſyderatis, Si fidem adhibere uultis relationibus ueſtris, nolite quæſo tam impudenter mentiri. Danus a quo correptus ſit neſcimus. Prodite locum, hominem prefectum a quo correptus ſit, & reſpondebimus, Hic quid dicamus plane neſcimus, quandoquidem tale quid ſuis temporibus actum eſſe Sereniſſimus rex plane ignorat. Deniqꝫ manifeſtum eſt a rege correptum non eſſe, Quid ergo ad regem huius rei labes? Is ſatis preuidit, qui legem ſanciit, qui pœnam indixit, qui ſemetipſum depauperauit, ut quæ ex Chriſtianis legibus eſſent inducerentur, quid amplius requiretis?

LVBECENSES.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

GErmanos mercatores In priſtino ſolitoq; naulo non continuit,ſed Thelonea noua indixit,Centeſimumq; ab illis nummum bonorum accepit.

RESPONSIO.

QVa de cauſa id factum ſit pridem reſpondimus. Itaq; hanc camarinam iterum mouere non admodum neceſſarium eſt, libro priore hæc omnia huberius inuenientur. Qđ centeſimum nummum bonorum quæſiuit, id graue admodum non fuit, quandoquidem ad ſolum biennium impoſitum idipſum fuit. Poſt quod tempus priuilegiorum augmentum uobis promittebatur. Quid hoc non liceat media in neceſſitate? Aut cum uos huic rei initium periurio ueſtro dediſſetis, quur liberum Illuſtriſſimo regi non fuit,& ſuæ & ueſtræ utilitati conſulere? Namq; ex ſubacta Suetia non minus emolumentum prouenire mercatoribus,q̃ Illuſtriſſimo regi poterat, ꝙ & tuta ſperabatur nauigatio,& commerciorũ mutuis prouentibus tam mercatores q̃ regna ditarentur. Accedit ꝙ Malmogiæ polliciti eratis ſubſidio futuros uos ad Suetiam ſubigendam, Cum uero neq; miles neq; claſſis a uobis impetrata ſit,quid poterat minus a uobis concedi? Deniq; & ciues & aduenæ cõſenſere. Atq; illi ipſi mercatores ueſtri, qui in Dania negociabantur. Cur ergo hic iterum uulnus hoc refricatis?

LVBECENSES.

IN Stockholmo mercatores ſiſti iuſſit, quoſdam etiam cepit naues & bona ubicunq; inuenire poterant, arreſtauit. Quaſdam etiam coegit in bella & alia ſibi ſeruire.

RESPONSIO.

VEre quidem dicitis iuſſiſſe Illuſtriſſimum regem, ut mercatores ueſtri ſiſterentur ad tempus, ſed cauſam

non

non dicitis. Arreſtati ſunt mercatores, arreſtatæ ſunt naues (ut a uoce uobis nota) uerum citra urgentem cauſam id factum non fuit. Cum enim Stockholmi & in Suetia non pauca Germanorum militum milia eſſent, qui id regnum Illuſtriſſimi regis Chriſtierni auſpiciis ſubegerant, atq; ad res componendas iſthic ſubſiſterent, futurum erat propediem, ut fames exercitum inuaderet, niſi arreſtatæ naues fuiſſent, quæ commeatum extra id regnum euehebãt. Itaq; ut huic periculo obuiam iretur, Illuſtriſſimus rex mandatum emiſit, quo iubebatur prefectis ne ullum extra regnum (q̃diu exercitus illic eſſet) commeatum paterentur elabi. Proinde naues ueſtræ, quæ commeatu onuſtæ erant arreſtatæ ſunt, & retenti mercatores. Quid hic tantum piaculi cõmiſſum eſt? Num id frequentius citra ullum inimicitiæ iudicium inter amicam & uicinam gentem uſuuenit? Teſtari idipſum ego poſſum uidiſſe me intra annos duos similẽ inter Flandros Brabantoſq; controuerſiã, immo inter ipſa Brabantiæ oppida dum ſui tenacior plebecula, excitato tumultu commeatum ad uicinas urbes euehi prohibebat, Et tamen eam ob rem nulla commotio ab aliis facta eſt, q̃ natura ita ſancitũ ſit, ut Tunica pallio propior uideatur. Vos tum amici eratis Lubecenſes, uerum proprii corporis rationem habuiſſe maiorem oportuit. Exempla oculis obuerſabantur, quo enim tempore priorem obſidionem Stockholmus pertulit tanta egeſtate & penuria in regiis caſtris laboratum eſt, ut milites herbis & gramine ueſci cogerẽtur. Alii equos mactarent, quorum carnibus uiuerent, adeoq; proceſſit ea annonæ caritas, ut pro equino iecinore milites ſe mutuo interimerent. Hanc penuriam num exiſtimatis Illuſtriſſimum regem permouiſſe, ut ſibi copiiſq; ſuis conſuleret? Edixit itaq; ut ſubſiſteretis, quid hic mali cõmiſſum eſt? q; autem mercatores quoſdam ceperit, quid ad rem? Nã ſi quid mali cõmiſſere, cur in eos non potuit animaduerti? Neq; tamen captos eſſe mercatores Illuſtriſſimo regi conſtare poſſit, Neſcit enim capti illi an fuerint. Veſtrũ eſt igi

Quod naues arreſtatę ſunt iuſta de cauſa factum

Tunica pallio propior.

Merito ac iure in mercatores animaduertit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

tur tempus indicare & mercatorum nomina, & a quibus prefectis capti ſint, tum non deerit, quod reſpondeamus. Naues auté q̄ in bella ſecum duxit cui mecum eſſe poſſit? Vrgebatur enim ad id, & debitum precium naucleris perſoluit, q̄ ſi ſuis ſtipendiis nautæ ueſtri militaſſent, tum demū ratio uobis fuiſſet cur conquereremini. At uero cum nihil tale ſit ſed egregie ſatisfactum remigibus, & nautis ſit, quid eſt, quod regem incuſare poteſtis? Scz uero num tantū gratiæ pro libera in illius ditiones nauigatione reddere poſſitis? Indignam rem. Quid ergo referetis tandem? Num id apud Hollandos & Flandros ſæpenumero uſu uenit? Vt cū Sacratiſſimo Cæſari opus ſit nauibus eas perſoluto precio a mercatoribus accipiat? quid ergo in Illuſtriſſimo rege criminamini, quod aliis regibus & principibus ſemper liberū fuit? Non pudet huius commenti, aut defuturos uindices protinus arbitramini?

ALTERI LVBECENSIVM ARTICVLO de interdicta nauigatione ad Lubecam libro priore ſatisfactum eſt.

LVBECENSES.

CVm uero propter egregia ſeruitia noſtra uſum priuilegiorum noſtrorum conſequi debuiſſemus, reſponſum nobis eſt ab Illuſtriſſima principe Domina Elyzabeth Daniæ, Noruegiæ, Vandalorum & Gothorum regina Archiduciſſa Auſtriæ, Burgundiæ &c. Duciſſa Sleſuici Illuſtriſſimi regis conthorali uti priuilegiis illis nos non poſſe.

RESPONSIO.

NOn ſatis erat aduerſus Illuſtriſſimum regem agere Lubecenſes, niſi & aduerſus illius conthoralem principem optimam & modeſtiſſimam mēdacia comminiſceremini

remini

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

remini. Itaqꝫ ex quo non deſinitis tales eſſe, decet & me principis meæ partes agere. Referam igitur ut geſta eſt, utqꝫ ego ab eadē Illuſtriſſima Iſabella regina accepi, Rhomana fide. Cū Illuſt. princeps Chriſtiernus rex Suetico bello implicitus eſſet inqꝫ obſidionē Stockholmi cū copiis cōceſſiſſet, Lubecenſes confeſtim occaſionem nacti in deſtitutam rege ditionem ſæuiendi ad Illuſtriſſimam reginam (quam abiens rex toti regno prefecerat, iuſſis illi parere totius regni conſiliariis) Legationem miſerunt, poſtulatum ut ſibi priuilegiis ſuis frui liceret, quod ſi non impetrarent legati confeſtim bellum indicerent. Attulere autem ſimul & diploma, quod ſigillo regio (id enim penes reginam abiens rex reliquerat) munitum eſſe uolebant ſub his uerbis, ut niſi intra breuiſſimum tempus (regina octo dies eſſe putat) ſigillaretur, illis ipſis fecialibus bellum indiceretur. Regina hæc audiens (ut eſt animo intrepido & uirili) principio recuſabat, dicens id ſibi abeuntem regem nō iuſſiſſe, qui tametſi uxori omnem poteſtatem feciſſet, ſibi tamen cauendum eſſe, ne eadem abuteretur. Itaqꝫ fortiter reclamabat offerens tamē ſeſe proprio ſigillo dyploma id oblatum ſignaturam, Recuſatum eſt, bellum indicebant, extrema omnia minabantur. Conſyderans hæc prudentiſſima princeps conſilium regni conuocauit, Conuenere Epiſcopi aliquot, & monachi, & Equites inter quos Lago Hurnus Roſkyldenſis lupus infamis proditor & Georgius quidam Scotburgus, electus in Metropolitanum Lundenſem. Vocata in controuerſiam hæc res fuit, Cōſuluere cōſiliarii, ne ulla ratione dyploma id regio ſigillo muniretur, Regina ecōtra cum mirabili uirtute, ſola aduerſum omnes contenderet, primum ab his quæſiuit an ne uires illis eſſent ad uim propulſandam, ſi a Lubecenſibus inferretur. Reſpondere oēs unanimi uoce, nihil ſibi neqꝫ uirium eſſe, neqꝫ pecuniæ, neqꝫ nauium ut patriam tuerentur, Subiunxit ad hæc regina, Quid ergo inquit moramur dyploma ſigillare, quandoquidem ſi uires deſunt, quibus hoſtem propellamus, Cur conſilium tribuitis, ne Lube-

Cōfutatio falſo obiecti mēdacii & calumniç Lubecenſium.

Reginç Elyſabeth prudētia.

Infandum cōſilium proditorum.

Egregiū dictum reginç Elyſabethç.

cenſibus hac in re obtemperemus? Et ad Equites conſiliari-
os conuerſa, Vos inquit, hæ noſtræ calamitates parum per
mouent, quibus uxores domi ſunt. Conſilium enim facile
inuentum habebitis, quo rebus ueſtris conſulatis, uerũ ego
& mariti mei regis Chriſtierni, & regni huius, & filii mei, &
meam deniq; neceſſum eſt curã ut agam. Irrumpent hoſtes
omnia demoliuntur, rex procul eſt, uires ad iniuriam pro-
pulſandam nobis deſunt, quid moramur igitur? Maritus
in Suetia hæret circumquaq; ab hoſtibus circundatus. Si Lu
becenſes acceſſerint, quid tandem ſpei nobis reliquum eſſe
poſſit? Itaq; ego uos per eam fidem, quam Illuſtriſſimo re-
gi marito meo preſtitiſtis, per ea uerba, quibus abeunti illi
uos mihi obtemperaturos pollicebamini, uos compello iu-
beoq; ut ſinguli ueſtrum dyploma id Lubecenſium, pro-

Audax & inſigne factũ reginę.

priis ſigillis muniatis. Ego regium adiiciam. Quod niſi
feceritis ego uos ut proditores Illuſtriſſimi regis, & regni hu
ius, & filii mei, & meos deniq; & habebo, & exiſtimabo. Per-
mouit hæc tam libera uox proditorum animos, & Lubecen
ſium dyploma confeſtim regio ſigillo ſignatũ eſt, Proteſtã-

Regina Elyſabeth proteſtata eſt ſe cogi ad ſignandas literas Lubecenſium.

te Illuſtriſſima regina, ſe ad id cogi, idem fecere proditores
illi conſiliarii. Verum impetratis prius literis Sereniſſimæ
reginæ, quibus eadem teſtabatur ſeſe conſiliarios ad muni-
endas eas literas adegiſſe. Adeo iam tum aduerſus Illuſtriſſi
mum regem proditores illi conſpirauerant. Cæterum re-
ginæ iuſſu publicatum fuit, ut Lubecenſibus liberum eſſet,
priſtino ex more nauigare tantiſper, donec menſibus duo-
bus rex Chriſtiernus domita Suetia redditurus, in Dania
ſubſtitiſſet. Hæc ita acta ſunt Lubecenſes, quæ ne exiſtimetis
aliter dicta eſſe q̃ Sereniſſima mihi regina retulit, paratus
ſum iſthic literas in mediũ producere ſigillatas, quibus ita
acta eſſe nullo adiecto aut dempto, fidem confeſtim facere
poſſum. Nunc ad obiectionem ueſtram reſponſum eſt tri-
bus uerbis, nempe mendacium eſſe, quod ſcribitis noluiſſe
Illuſtriſſimã reginam permittere ut priuilegiis ueſtris frue-
mini. Permiſit enim ut manifeſtum eſt, quia ut permitteret

ui adegiſ-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ui adegiſtis. Hic uirtutem ueſtram perpēdite, Abſente rege, abſente nobilitate bellum reginæ indicebatis, minitabamini extrema, mulieri, liberis, & inſonti ætati. Egregium ſane factum & ueſtro ſenatu & conſilio perq̃ dignum. Neq; ſatis eſt, nunc mendacium impingitis, nunc falſa inculcatis, fidem ergo uobis quis adhibiturus eſt?

LVBECENSES.

Regia etiam dignitas illius ad Sereniſſimū Angliæ regem ſcripſit, quomodo Stagnales urbes Anglicas aliquot naues cepiſſent in orientali mari, Vnde effectum eſt ut mercatores illorum indignitatem regis Angliæ incurrerint, & in aperta dampna inciderint. Quod tamē falſum fuit, ex quo Lubecenſes & confœderati nullas uires habuerunt. Verum clarius eſt ꝙ ipſius regis ſubditi id fecerunt.

RESPONSIO.

Superiore libro reſponſum eſt ſubiuncto diplomate Reuerendiſſimi in Chriſto patris domini Thomæ Cardinalis Eboracēſis Angliæ primatis, & Cancellarii &c, falſum eſſe aliquid tale a rege intentatum fuiſſe, quale ſcribitis. Proinde hic repetendum non eſt. Vnum adiungemus, impudenter mentiri, uos cum nullas uires in mare adfuiſſe uobis perſcribitis. Nūq̃ enim defuere predones ueſtri, Conradus Konyng, Nicolaus Tode, Gaſpar Vnimanus, & alii ſatis multi, quod ad naues attinet ſpoliatas. Neq; uobis cōſtat quid reſpondeatis, ſolum coniecturas dicitis, ut ſatis conſtare poſſit impudenter, ſed pro more mentiri, quādo quidem res ſat clara teſtimoniis eſt, ideoq; non admodum hic curioſe uerſabimur. Parati enim ſumus, ita hanc rem tranſigere, ut conqueri nō poſſitis defuiſſe rationes, quibus latrocinia ueſtra explicare potuerimus. Quod uero ea ex re ingentia detrimenta mercatoribus ueſtris accidere dicitis

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Traducūt iteꝫ Lubecēſes Illuſt. regē Angliȩ Henricum octauū in uulgus.

ab Inuictiſſimo Angliæ Franciæq́ʒ rege Henrico octauo, uos uideritis, q̄ hæc iuſte nō uereamini in uulgus emittere, Equidem Illuſtriſſimum Inuictiſſimumq́ʒ regem Henricū, ſat puto nouiſſe me, neq́ʒ tamen in illū unq̄ comperi tale quid dictum eſſe, quale uos obiicitis. Nempe ex eo mercatoribus ueſtris aliquid damni illatum citra iuſtitiam eſſe, Et tamen citra æquum & iuſtum manifeſte aſſeritis ab illo uobis dampnum ingens illatum eſſe. Quid enim aliud ſibi hæc uerba uolunt, Rex Chriſtiernus ad Inuictiſſimum Angliæ regem ſcripſit a Lubecenſibus, & aliis Stagnalibus urbibus, quaſdam naues ſpoliatas & captas Anglorū eſſe, propter quod ingentia mercatoribus dampna prouenere, ab eodem Inuictiſſimo Angliæ rege, cum falſum ſit a nauibus Lubecenſium aut confœderatorum tale Anglis damnum illatum cum illi nullos in mari predones habuerunt. Veriſimilius eſt autem a Danis id dampnum illatum eſſe. Si em̄ non intuliſtis dampnum Anglis, & ab Inuictiſſimo Angliæ Franciæq́ʒ rege grauia perpeſſi eſtis, protinus fit, ut iniuſte prudentiſſimus rex in uos animaduerterit. Et liberum eſt ſane uobis tale quid aſſerere, qui de optimis quibuſq́ʒ regibus male loquimini, neq́ʒ a Cæſare temperatis. Enimuero ego id dictum in iugulum ueſtrum recogerem. Neq́ʒ patiar uero, quantum in me erit, ut uos optimo regi id ludibrium inferatis, tanq̄ is iniuſte aut inconſyderate & minore cum prudentia in uos animaduerterit. Id meminiſſe uos uelim duplex mendacium iſthic inſertum eſſe. Principio dum ad Inuictiſſimum Angliæ regem a Chriſtierno ſcriptum eſſe dicitis, ut loquimini in latinis articulis pro adimendis uobis priuilegiis, ut autem Germanice pro uindicta ſumenda, Quādoquidē libro priore quod negare nō poteſtis copioſe ad id reſpondimus. Deinde dum graues exactas pænas a uobis per Inuictiſſimum Angliæ regem mentimini. Quæ enim ſunt hæ tam graues penæ, quas hactenus pendiſtis Lubecenſes? Aut quæ uobis dampna per Inuictiſſimū Angliæ regem citra ius illata ſunt? Cur non exprimitis? Quid

Bis mentiuntur Lubecenſes & ꝙ Chriſtier. inſimulant ſcripſiſſe regi Angliȩ et ꝙ Illuſtri. rex Angliȩ ipſos grauarit pena impoſita.

toties

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

toties ambagibus nos circumuoluitis? Illuſtriſſimus Inuictiſſimusq; Henricus octauus damna uobis intulit, neceſſum eſt itaq; iuſte in uos, ut animaduerterit, aut citra iuſtitiam, Si iuſte pœnas dediſtis, quid hac ex re Illuſtriſſimo regi Chriſtierno inuidiam concitatis? Imo uerius, cur citra rationem factum id eſſe cauſamini? Si iniuſte aũt, quur taliter illatam eſſe non oſtenditis? Nonne ſatis eſſe debuit Illuſtriſſimum regem Chriſtiernum nomine, & fama & ditionibus uniuerſis exuiſſe, niſi inſuper alios promiſcue Chriſtianiſſimos & optimos principes traduceretis? Prodite tãdem uirulentæ uiperæ, & qua in re ab Inuictiſſimo Henrico octauo grauia detrimenta illata ſint, oſtendite. Neq; uero permoueri uelim integritatem ueſtram, neq; egro animo ferre uos decet, ꝙ his partibus ſubinde me ingeram. Ex quo enim aduerſus omnem nobilitatem uno animo conſpiraſtis, ferre & illam aliquis, ut uindicet neceſſum eſt. Proinde ſi quid in hanc partem dicere poteſtis, agite, producite, Exſpectamus hunc impetum, parati ſumus, quid remoramini?

LVBECENSES.

ANno domini M. D. XXI. octo naues cum bonis ſpectantes ad Gedanos retinuit, ita ꝙ nautæ bona in Dania exponere debuere, & cum rege contra literas & ſigillationem coacti fuere in Suetiam ad obſidionem Stockholmi ad illius ſeruitium proficiſci. †

RESPONSIO.

CVm bello Suetico Illuſtriſſimus rex premeretur, octo naues ad Gedanos pertinentes, ſoluto precio in Suetiam duxit in uſus ſuæ Serenitatis. Quoties id a Cæſare nõ fit? Quoties non a principibus? Precium nautis pro impenſa diligentia num perſoluit? Perſoluit autem. Cur ergo cõqueriminî? Num regi liberum eſt eas naues, quæ Daniam

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ueniunt in ſuæ Serenitatis obſequium impendere, perſoluto nautis digno nauigationis premio? Cur uero mentimini contra ſigillationem factum eſſe aliquid? Quæ eſt hæc ſigillatio Lubecenſes? An fœderibus cautum fuit ne ueſtris nauibus perſoluto precio Sereniſſimus rex uteretur? Minime. Quid conquerimini igitur? At uidete num uos contra ſigillationem feceritis fœderis Malmogienſis. Namq; illic auxilium pollicebamini, hic uero ubi legibus omnibus admittentibus ueſtra opera Sereniſſimus rex uti poteſt, rem ſeriam & arduam in illius caput conuertitis. Quæ enim per deum immortalem leges non permittunt, ut princeps his nauibus, uectabulis, curribus, quæ in eius ditiones perueniūt perſoluto laborantibus digno precio uti non poſſit, ubi tale quid legiſtis Lubecenſes? ſed immemores ſumus id ſemper a uobis actum eſſe, quare ad alia tranſibimus.

LVBECENSES.

ITem aliquot alias naues ſpectantes ad Gedanos atq; inter eas tres precipue in Ortſunde ceperunt, in quas omnia Anglica bona, quæ in aliis fuere coniecta ſunt, Atq; alia plura dampna intulit.

RESPONSIO.

COntrouerſia inter Anglum quendam mercatorem, & alterum quendam Illuſtriſſimi regis familiarem intercesſerat. Hic ab Anglo iniuriam ſibi grauem illatam eſſe teſtabatur, inq; eam rem literas oppidi Dordracenſis attulit, Itaq; cum idem Anglus naues quaſdam ad Gedanos tranſmitteret, eiuſdem precibus, quandoquidem iuſtitiam requirebant, arreſtatæ ſunt, donec iure cauſa determinaretur. Itū in iudicium eſt, audite partes fuere, quid multa. Senatus Hafnenſis ſentētia, adiudicatæ ſunt Angli illius merces Batauo illi Illuſtriſſimi regis familiari. Hæc ita ſe habēt,

De mercatore Anglo & familiare quodam regis, qd utrimq; actū.

Quid

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Quid uero ad Sereniſſimum regem hoc iudicium? Sane non deſunt, quæ reſponderi poſſunt, quantum ad illius partem attinet. Omnium ſententia in id uergebat, ut iuſte ea bona ad Batauum pertinerent, Adiudicata ſunt, quid igitur tam ingens malum commiſſum eſt. At alia plura dampna rex intulit, hoc uero aliis perſuadebitis Lubecenſes quod ſi uero hæc uobis ſententia eſt, producite, non remoramur. Reſpondebimus enim. Quandoquidem non tam defecati ſumus, ut uobis aliquid cõceſſum uelimus, Erratis profecto. Hi feciales ſunt. Referite ſi poteſtis, Tum neq; nobis arma deerunt. Plura dampna ſi uobis illata ſunt, in ſcripta redigite. Veniant in lucem tandem, non deprecatur quid moramini?

ALTER ARTICVLVS DE DEPVTATIS A Sacratiſſimo Cæſare commiſſariis reſpõſionem ſuam libro priore habet.

LVBECENSES.

VEriſimilibus item demonſtrationibus uſus eſt, ut dicat ſe ius habere in ciuitatem Lubecenſem, quod longe ſecus eſt, neq; fieri poteſt aut potuit, neq; ullo modo a Rhomano imperio, ut fiat tollerandum eſt. Nihilominus tamen illius regia dignitas eam rem coram aliquot principibus expoſuit, quod tamen aperte negamus, ex quo Lubeka urbs imperii eſt, & regia ipſius dignitas Cæſarem aut Romanum imperium pro ſuperiori non agnoſcit, quantum ad Daniam aut alia regna pertinet. Ex iſtis unuſquiſq; intelligere poteſt, quomodo animus regis ad diminuendum Rhomanum imperium inclinatus eſt, & ꝙ nos iure aut iuris proſequutione ab illius regia dignitate nihil conſequi potuiſſemus, ex quo etiam apertum eſt, ꝙ nobis & noſtris omnia preſcripta in uel extra Daniam acciderunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

RESPONSIO.

Argumentũ abſurdum.

ITa demum agendum eſt uobis Lubecenſes,ut mendaciũ
mendacio accumuletis.Ius in urbem Lubecam regi eſſe
negatis,ꝙ Cæſarem ſuperiorem non agnoſcat, Quale uero
eſt hoc argumentum,Cæſarem non agnoſcit,ergo ius in
Lubecam non habet? An ne enim fieri poteſt,ut ex donatio-
ne Cæſareana,citra ſuperioritatem ius alicui adeſſe poſſit?
Quaſi uero in his quæ feudalia non ſunt,protinus fieri de-
beat,ut ſuperiorem quis Cæſarem agnoſcat.Quæ eſt hæc ra-
tio Lubecenſes? Ita argumentari didiciſtis? Nam alia quæ-
dam bona ſunt,pro quibus neceſſum eſt ſuperioritatē Cæ-
ſari fateri,ueluti,ſi quis ducatum,aut urbem in Germania
habeat.Alia uero in quibus non modo non neceſſe eſt,uerũ
etiam ridiculum,ueluti ſi mihi Flandro homini,qui Rho-
manum imperium non agnoſco,ob hæc mea de uobis be-
nemerita,annuam penſionem ueſtra ex urbe ſtatuatis,aut
aſinum,aut bouem,aut piſces. Tunc enim quis tam male
ſenſatus eſt,qui eam ob rem meCæſari ſuperioritatem fate-
ri uelit? Quæ cum talia uidetis confeſtim non ob omnia
bona Cæſari ſuperioritatem deberi. Deinde quæ eſt argu-
menti confirmatio. Rex ex parte Danici regni & aliorum

Eque inepta ac infirma argumenti Confirmatio.

regnorum Cæſarem non agnoſcit,ergo ius in Lubecam nõ
habet? fieri poteſt enim,ut tametſi ſuperioritatem Cæſaris
ex regnorum parte non agnoſcat,ob Lubecenſe tamen ius
fateatur.O prudentes & graues ſcriptores.Quorſum uero
hæc pertinent dicitis? In promptu eſt,quod reſpondeamus
Quandoquidem duplex ius regibus Danis in urbem ueſtrã
eſſe niſi oſtenderimus,omnem uobis cedimus poteſtatem
in nos pro animi libidine animaduertendi,Et de altero qui-
dem iure ſat dictum libro ſuperiore eſt,nempe arcem quæ
Lubecæ erat,quamq; etiam num Burgum uocatis regiam
fuiſſe,deinde & uicum magnum,quam regiam Siratam
nuncupant.Cæterum de altero nihil adhuc dictũ fuit,itaq;
nihil aliud ſupereſt,q̃ ut de eo dicamus. Ludouicus enim
Rhomano-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Rhomanorum Imperator Illuſtriſſimo olim Ludouico Marchioni Brandeburgenſi annuam ſex milium markarū argenti puri penſionem, quam Lubecenſes pendere ſoliti fuere collocauit, quam quidem ſummam idem Ludouicus Marchio Illuſtriſſimo VVoldemaro Quarto Danorū regi eiuſq; heredibus collocauit, literis reſignatoriis deſuper legitime confectis. Negatis hæc? At oſtendemus, & principio quidem id inculcabimus, deinde ad aliud progrediemur.

DIPLOMA ILLVSTRISSIMI PRINCIPIS Ludouici Brandeburgenſis & Luſatiæ Marchionis &c. quo aperte reſign[illegible]t penſionem ſex milium markarum argenti puri, quam Lubecenſes Cæſari pendere ſoliti fuerant, Cæſar autem Ludouico huic, ut ex literis eiuſdem conſtat conceſſerat, Illuſtriſſimo regi VVoldemaro Danorum Quarto illiuſq; Heredibus in perpetuum, unde manifeſtum etiam eſt Lubecenſes mentiri, qui nullum ius Danorum regibus in ciuitatem ſuam eſſe dicunt.

NOVERINT VNIVERSI tenorem preſentium inſpecturi, q nos Ludouicus dei gratia Brandeborg & Luſatiæ Marchio, Comes Palatinus Rheni, Dux Bauariæ & Carynthiæ Sacriq; Rhomani Imperii Archicamerarius Tyrolis & Boricenſes, nec non eccleſiarum Aquilegienſis, Tridentinenſis & Brixinenſis aduocatus, excellenti & magnifico Principi D. VVoldemaro regi Danorum Suagero noſtro ſyncere Chariſſimo, & ſuis heredibus ob ſingularis amicitiæ & dilectionis, quas apud ipſos ex debito gerimus cōſyderatione ac ſyncero amore reſignauimus penſioné ciuitatis Lubecenſis ad annu[illegible]m, quam ab Inuictiſſimo Principe D. Ludouico Romanorum Imperatore dn̄o & progenitore noſtro chariſſimo fœlicis recordationis hactenus ſecundū literarū ſuarū nobis ſuper eadem penſione datarū continentiam pacifice tenuimus, & poſſedimus & preſentibus uoluntarie duximus reſignádam, renunciantes

etiam

etiã beneuole pro nobis & heredibus noſtris omnibus iuribus,nobis in eadem penſione competentibus cum literis & priuilegiis noſtris deſuper ut premittitur confectis,Sic ꝙ in antea predicta penſio ſingulis annis prenotati noſtri Suageri & ſuorum heredum uſibus ſiue noſtri & heredũ noſtrorum impediméto,quolibet debeat pertinere. In cuius teſtimonium preſentibus ſigillum noſtrum duximus appendendum,Datum in Budeſſin Anno domini M.CCC.L. feria tertia ante Dominicam,qua cantatur Reminiſcere.

Quid hic reſpondetis Lubecenſes? Sex milia markarũ annuæ penſionis ad reges Danos pertinét, & adhuc ius illis in ciuitatem ueſtram eſſe,aut potuiſſe, negabitis? Cæſar ius ſuum reſignauit Ludouico filio,is VVoldemaro,quid ergo cauſari poteſtis? Vbi hoc in dyplomate mentio eſt, Cæſarem ſuperiorem, ut agnoſcat VVoldemarus? Libere filio Cæſar penſionem reſignauit, Libere filius VVoldemaro, Quid aduerſus hæc reſpondebitis? Literas deſyderatis Cæſaris? Præſto ſunt, Voluimus enim ſubiungere ne conqueri poſſetis.

DIPLOMA SACRATISSIMI CAESARIS Ludouici,quo penſionem annuam ſex milium markarum argenti puri, quam Lubecenſes ipſi & Rhomano Imperio pendebant,plenarie filio ſuo Ludouico Marchioni reſignauit,& ab eodem Marchione poſtq̃ decem annis leuata fuerat regi Danorum VVoldemaro & heredibus conceſſa prout ex precedenti dyplomate ſatis conſtitit.

NOS LVDOVICVS dei gratia Rhomanorum Imperator ſemper Auguſtus tenore preſentium profitemur,& conſtare uolumus uniuerſis,ꝙ nos Illuſtri Ludouico Marchioni Brandeburgenſi primogenito & principi noſtro Chariſſimo obſequiorum ſuorum fidelium nobis & Imperio beneuolentius factorum gratia, quorum refuſionis occaſione ſibi ſuiſq; heredibus in ſex milibus markarũ

argent

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

argenti puri tenemur & obligamur,penſionem ciuitatis Lu,
becenſis annuis temporibus nobis & Imperio debendam,
locauimus.tam diu ſine inquietatione,qualibet percipien,
dam,quouſq; ipſi Ludouico prefato ſuiſq; heredibus pre,
dictæ pecuniæ,quãtitas per nos aut noſtros ſucceſſores no,
bis in regno uel Imperio Rhomano ſucceſſuros integrali,
ter perſoluatur,preſentibuſq; de plenitudine noſtræ impe,
rialis maieſtatis decreuimus obligare. In cuius rei teſtimo,
nium preſentes conſcribi,& noſtræ maieſtatis ſigillo iuſſi,
mus conſignari. Datum Monati undecimo die Menſis
Martii,Anno domini M. CCC. XLI.regni noſtri anno
Viceſimo ſeptimo,Imperii uero quartodecimo.

Iam aperta igitur ſunt omnia, nimirum & Cæſarem re,
ſignaſſe,& Marchionem reſignaſſe & uos debere. Enimue,
ro quando perſoluiſtis? Nunq̃ ſane. Debetis itaq; adhuc,
quandoquidem neq; a Cæſaribus redempta eſt, neq; a uo,
bis perſoluta. Conſyderatis hæc? Anno trecenteſimo quin,
quageſimo ius factum eſt. Interea nunq̃ perſoluiſtis,ſemper
autem ad arma conuerſi eſtis, Regem Erycum ꝙ hæc poſtu
laret Dania ſpoliaſtis, in alios reges populum conuertiſtis,
Ita hactenus iuri ſtare didiciſtis. VVoldemarum ius peten,
tem armis inſectati eſtis,Quid poterat iniquum magis a uo
bis inferri? Itaq; hodierna ſupputatione legitime facta
Illuſtriſſimo regi Chriſtierno decies centena quadraginta
quattuor markarum argenti puri milia debetis.Quid iſthic
iuris eſt. Procedamus ad alia,ex quo enim nullum ius Da,
norum regibus in urbem Lubekam eſſe dicitis,neceſſarium
eſt,ut non deeſſe tale aliquid oſtendamus, Et oſtendimus
pridem ſane,niſi quod aliud aliquid adhuc eſt, quo cauſam
aduerſum uos ſuam Sereniſſimus rex tueri poteſt.

Carolus enim Quartus Rhomanorum rex Illuſtriſſimo
principi VVoldemaro Quarto Danorum regi cũ conſilio
principum electorum, & aliorum ſacri Rhomani Imperii,
propter obſequia ſibi preſtita ſedecim milia makarum ar,
genti puri dono dedit, ut uero idem VVoldemarus rex in

eandem

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

eandem pecuniam ſecurus eſſet, Locata eſt illi Lubecenſium penſio annua & heredibus illius, quá uos uulgo Steuir aut Steroce uocatis. His aūt conditionibus locata eſt, ut VVoldemarus illiuſqꝫ heredes eādem tamdiu penſionem in uſus ſuos conuerterent, donec ab eodem Carolo Quarto, aut eius in Imperio ſucceſſoribus tota ea ſumma ſedecim milium markarum argenti puri VVoldemaro aut illius heredibus perſolueretur, cuius totius rei dyplomata adſunt, nequid deſyderare poſſitis. Enimuero eam uos penſionem adhuc ſoluere tenemini, Ex quo neqꝫ ſedecim illa markarum argenti puri milia a Cæſaribus perſoluta ſunt, Neqꝫ ullus uobiſcum contractus unq̃ factus eſt, per quem ab hac penſione immunes redderemini. Sed literas ſubiungam, ut melius de uobis mereri poſſim, quandoquidem in animo eſt, pro uiribus negociis ueſtris in meliorem ſtatum reuocandis, inſiſtere.

DIPLOMA SACRATISSIMI CAESARIS Karoli Quarti quo regi Danorum VVoldemaro pro ſolutione ſedecim milium markarum argenti puri oppignerat penſionem annuam in ciuitate Lubecenſi, quam Steuir uel Steroce appellant pro illo illiuſqꝫ heredibus, Ex quo manifeſtum eſt regi Chriſtierno in urbem Lubecam ius eſſe huius penſionis ratione, unde colligitur impudenter mentiri Lubecenſes in eo, ꝙ negant regi ius in Lubecam eſſe.

NOS CAROLVS dei gratia Rhomanorum rex ſemper Auguſtus Bohemie &c. rex, notum facimus uigore preſentium, ꝙ nos deliberato animo & conſilio Illuſtriſſimi principis Ludouici Marchionis Brandeburgēſis & Luſatiæ & Ruperti Palatini Rheni ducū Bauariæ, & electorum & aliorū principū noſtrorum, & ſacri Rhomani Imperii fidorum Illuſtriſſimo principi Domino VVoldemaro regi Daniæ noſtro ſingulari & dilecto amico propter ſeruitia, quæ nobis & Imperio impendit, & adhuc impendere

uult

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

nult,&poteſt futuris temporibus ſedecim milia markarum argenti puri monetæ Colonienſis conceſſimus,& concedimus de ſpeciali gratia noſtra,&de eadem ſumma uolumus eum ſecurum reddere, quemadmodũ conueniens & iuſtũ eſt, et propterea oppignoramus ſupradicto Daniæ regi,& ipſius heredibus pro iuſto pignore annuam Steuir &Gulte quam nos & Rhomanum Imperium habemus ex urbe Lubecenſi,ut ipſe & ipſius heredes ſupradictam Steuir & Gulte habere debent & debebunt,ſine diminutione & damno,cũ omĩ iure uſq; ad tẽpus,quo nos aut ſucceſſores noſtri in Imperio, eidem aut illius ſucceſſoribus regibus Danorum ſupradicta ſedecim milia markarũ argenti ad plenum ,& integre ſatis faciant in ea urbe, in qua eadem pecunia illi addicta fuit,hac conditione,ut omnes literæ quæ prius per piæ memoriæ prędeceſſores noſtros ex regno uel ex parte regni,& noſtri quoq; ſpecialiterLudouici Marchionis Brandeburgenſis,qui eaſdem literas ex parte noſtræ regiæ dignitatis ſignauit,cum Bona uoluntate & propoſito aliorum, qui prenominati ſunt,datæ uel conceſſæ ſunt annullentur, & nullam penitus uim habeant.Sic ꝙ hæ literæ quas prenominatus rex Daniæ ad eadem habet uim & poteſtatem nunc penitus teneant cum teſtimonio harum literarum ſigillatarum noſtro regio ſigillo, Quæ datæ ſunt in Budeſſin poſt Chriſti natiuitatem M.CCC.L.anno proximo die ueneris poſt feſtum Valentini Anno regni noſtri quarto.

Nota Steuir et Gulte eſſe nomen penſionis annuę apud Lubecẽſes quã Cęſari pẽdere ſolebat.

Hæc aperta ſunt.Penſionem tamen illam annuam adhuc debetis,nõdum enim perſoluta ſunt ſedecim illa milia markarum argenti puri.Tametſi Sacratiſſimus Cæſar, qui pridem dictus eſt Carolus Quartus uobis diſtricte preceperit ut eãdem annuam penſionem regi VVoldemaro atq; illius ſucceſſoribus Donorum regibus perſolueretis.Sed cum nunq̃ Cæſaribus obtemperaueritis, quid mirum eſt, ſi & hunc contempſeritis? Dyploma ipſum ſubiiciam ut beneuolentiæ erga uos meæ teſtimonium prebere poſſim.

X Diploma

DIPLOMA CAESARIS CAROLI QVARTI ad Lubecenſes, quo iubebantur penſionem annuam, quam prius Imperio dederát Danorum regibus pendere. Ex quo conſtare duo poſſunt, prius, quod Cæſarem nihil curant, deinde ꝙ impudenter mentiti ſunt Danorum regibus ius in Lubekam non eſſe. Sed mirum non eſt, ex quo nunq̃ deſinunt mentiri.

NOS CAROLVS dei gratia Romanorũ Cæſar ſemper Auguſtus Bohemiæ rex mandamus Burgimagiſtris & conſilio & ciuibus comuniter ciuitatis Lubecenſis noſtris & ſacri Rhomani Imperii fidelibus, gratiam noſtrã & fauorem. Ex quo nos Illuſtriſſimo V Voldemaro regi Daniæ noſtro ſpeciali & dilecto amico annuã Sterore, quam uos nobis & Imperio ex parte ciuitatis Lubecenſis ſingulis annis dare debetis, cum omni iure, utilitate & uoluntate loco ueri pignoris oppigneraúimus ꝑ ſedecim milibus markarum argenti puri, quemadmodũ in altera noſtra litera, quam ſuper illis habet, plenarie cõtinetur. Ideo precipimus fidelitatibꝰ ueſtris ſerio & firmiter ex noſtra & ſubditorũ Imperii parte, ut uos ſupradicto regi Danorũ & ipſius heredibus in eadem Sterore perſoluẽda obedientes, & ſubiecti ſitis, & eandẽ Sterore eidẽ heredibus ſuis, uel illis quos pro eadẽ recipienda mittẽt cũ eorũ literis, citra obloquutionẽ, & repũgnãtiã & citra omẽ damnũ ſingulis annis totaliter ꝑſoluatis & tribuatis. Quare nos uobis & ſucceſſoribꝰ ueſtris ciuibus Lubecẽſibus, ipſiq; ciuitati modo uos eandẽ Sterore ipſi regi heredibus ipſius & nunciis illorũ tribuatis, & perſoluatis, remittimus, uoſq; quitamus & totaliter liberos dicimus in regia noſtra poteſtate & uigore & robore harum literarũ ſigillatarũ noſtro regio ſigillo, quæ datæ ſunt Pragæ poſt Chriſti natiuitatem M. CCC. L. feria tertia poſt feſtũ Mathiæ ſancti Apoſtoli Anno quarto regni noſtri.

Quid ſupereſt itaq;, niſi ut ueſtrum uos mendaciũ fateamini: Cæſar iuſſit ut perſolueretis, & non feciſtis, immo falſum eſſe dicitis Illuſtriſſimũ regem ius in ciuitatem ueſtrã

uſurpare

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

uſurpare debere. Nō pudet mendaciorū? Semper ne ita ex-
iſtimatis fieri poſſe, ut traditionibus ueſtris tam mēdacibus
homines accedere poſſint? & iſtæ animus Sereniſſimi regis
eſt ad diminuendū Romanum Imperiū. Quis hæc puer di-
ceret, quæ uos graues & ſæueri iudices in medium produ-
citis? An uero is Romanum Imperium minuere uelit, qui
quod Cæſarum liberalitate nactus eſt, id ad ſe pertrahere &
uendicare conatur? Cæſar conceſſit, literæ preſto ſunt, quid
diffugitis igitur? Sed nolumus longiores eſſe, Vos iſthæc
perpendite, quandoquidem futuri ſunt, qui diligentius hæc
oṁia ſunt proſequuturi. Neq; uero obiicere uos uelim tem-
poris longinquitatē in cauſa eſſe poſſe, ne in eam ſolutio-
nem teneremini, tum quia non protinus fit, ut abſolui hac
a re debeatis, ꝙ tanto tempore nihil conſonū literis preſtite-
ritis. Siquidem tametſi impune ſubinde ſceleratiſſimi quiq;
graſſantur, inueniunt tamen tandem ſuis dignū ſceleribus
ſupplicium. Deinde nihil adimit temporis longinquitas,
Vos enim ſemper uiribus ſuperiores fuiſtis, ut minime ad-
mirādum ſit, ꝙ prius hæc exequuta non fuerint, tum etiā
quia in omnibus fœderibus, quæ uobiſcum tranſacta ſunt,
cautū expreſſe fuit ſemper, ut aliæ omnes cauſæ (inter quas
hæc una erat) pendentes indeciſæq; permanerēt proſequēte
ſuum ius utraq; parte, enimuero Illuſtriſſimus rex Chriſtier
nus, primus huius regis Chriſtierni auus, princeps ad arma
magis q̃ forum natus, ꝙ extraneus eſſet, non perinde curā-
dam ſibi hanc rem duxit, Atq; adeo opinor, neſciuiſſe illū
iuris ſui qualitatē, huius filius Ioannes Chriſtierni ſecundi
pater, tametſi magnæ prudentiæ princeps, non admodum
tamen referre ſibi exiſtimauit eam rem inchoare, in quam
longo tempore determinandam opus eſſet, Sciebat enim
q̃ uos ubi ius obiicitur arma tractare malitis, ut minime ſit
admirandum, quod Hamburgi a uobis dictum accepimus,
ſi Cæſar unum aliquem ad uos miſiſſet altero ſinu pacem
altero bellum adferentem, pacem, ſi Chriſtiernum regem,
quem tam iniuſte expuliſtis in ditiones priſtinas reſtitueri-

 tis, bel-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

tis bellum, ſi ſecus in animo facere eſſet, bellum citius accepturos q̃ pacem, Hæc audita ſunt magna hominum frequẽtia ſub Menſem Maium anni huius, ut plane uos non egreferre conueniat, ſi quo uos alios loco habetis, eodem a me habendi ſitis. Contempnitis enim omnes promiſcue, & tot maximorum principum nulla uobis cura eſt. Proinde & me conuenit impoſturam hanc ueſtram toti orbi pandere, ut inuentum principes cõſilium habeant, quo ſuam uicem in uos ulciſci poſſint. Ite nunc & aliis perſuadete nullum Danis regibus in urbem ueſtram ius eſſe, Et ſi huberius hãc tractatam eſſe rem uolueritis, liber aduerſum uos prior adeundus eſt. Ego enim quod principio proteſtatus ſum, aduerſum uos prolixior eſſe non uelim.

LVBECENSES.

CVm nihil impetraremus priuilegiorum priorum &c. coacti ſumus in bellum cum eodem Chriſtierno rege deſcendere, eumq́ utpote noſtrum uaſtatorem & Romani Imperii oppugnatorẽ & fractorem fœderis perſequi, quod & de iure naturali & ſcripto eſt, Neq́ publico fœderi, quod VVormaciæ a Sacra Cæſarea maieſtate & Germanici Imperii conſilio factum fuit, ulla in parte repugnat, ſed totaliter conſonum eſt. Quod ſi idipſum non effeciſſemus aut faceremus, non ſciremus ex parte noſtra ſacro Rhomano Imperio aut Cæſari nos excuſare. RELIQVA omnia quia longus hic articulus eſt omiſſa ſunt, Siquidem libro priore ad ea reſponſum eſt.

RESPONSIO.

CVm pleniſſime oſtenderimus omnia quæ obieciſtis Sereniſſimo regi nihil aduerſus illius Serenitatem facere, nonne ſatis oſtendimus nullam uobis occaſionem bellandi fuiſſe, niſi unicam libididem? Si quid reſpondere poſ

ſitis

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

ſitis ad hæc, in medium procedite, Vos quidem hæc paſſim
ingeminatis, Ex iſtis & aliis cauſis ad bella coactos eſſe, &
nos parte alia oſtendimus, ex iſtis, atq; aliis ad bella iure co-
gi uos minime potuiſſe, Hæc ſane lõge alia & diuerſa ſunt.
Quæcunq; enim a uobis capta ſunt, iure capta ſunt, ex eo ꝙ
ut capi poſſent fœderibus initis continebatur. At in Impe-
rii oppugnatorem egiſtis, bellum ſane dictum. Quis uero
Imperium oppugnauit? Num uos? Qui tres illi ducatus ad-
emiſtis, quorum duo Cæſarem ſuperiorem agnoſcant? qua
uero in re Imperium Romanum per regem Chriſtiernum
oppugnatum eſt? Sed ſtulti ſumus, qui hæc tam puerilia
proſequimur, Veſtrum enim oſtendere eſt Romanum op-
pugnatum Imperium fuiſſe, quin ego parte alia oſtendere
poſſum, ſceleratiſſime uos cum Imperio egiſſe, quod uobis
pena addita bis mille librarum auri puri bellum omne cum
rege Chriſtierno interdixerat. Non paruiſtis autem, uti &
nunq̃ honeſtis admonitionibus acceſſiſtis, Vbi uero eſt is
fœderis fractor Lubecenſes? Ego ſane multis modis perfi-
diſſime a uobis fractum fœdus eſſe conuici. Vos uel ſemel
quidem fregiſſe fœdus regem Chriſtiernum ſi poteſtis oſtẽ-
dite, quorſum hæ ambages pertinent? fidem facite fœdus
illum fregiſſe aliquando, tum ſenſuri eſtis neq; nobis de-
eſſe, quod cum ueritate reſpondeamus. Quomodo uero
publicæ Germaniæ paci non repugnaret ueſtra hæc uiolen-
tia, quum tam nequiter clariſſimum principem expuleritis,
At oppugnator erat, dicitis, prior bellum intulit, prior la-
ceſſiuit, id uero oſtendendum fuit, Conuincendus erat tale
quid prius effeciſſe, neq; euiciſtis autem adhuc, quandoqui-
dem ad omnia reſpondimus. Neceſſum eſt itaq; alia ut pro
ducatis. Verum cum uobis impoſſibile id ſit, quid facietis
tandem? Publico VVormacienſi fœdere cautum fuit, ut
qui primus Germaniæ pacem perturbaret, is Imperialis pro
ſcriptionis reus eſſet. Vos autem cum primi bellum intu-
liſſetis, quomodo adhuc nihil obeſſe eam uobis pacem au-
guramini? Hic dicite, bellum ne intuliſtis? Intuliſtis uero.

Meminerint principes legũ quę iu VVormacienſi fœdere ꝓmulgatæ ſunt, de eorũ penis, qui publicam pacẽ ꝑturbant.

Ob quas autẽ rationes? Preſcriptas? Atqui aduerſus regem nullæ ſunt. Bellum ergo pro re nulla intuliſtis, Alioqui fidem facere uos conuenit egregie obſeruata eſſe, quæ VVormacienſi fœdere contenta ſunt, uoſq; non niſi neceſſario coactus id bellum ſuſcipere. Siquidem dixiſſe non ſatis eſt, niſi & reipſa idipſum euincere poſſitis. Multa uobis & preclara ſane oblata ſunt, Reſtitute ſubinde naues aliquot, prius iuſtiſſime ademptæ. Promiſſa plura, ſi a Suetico commercio, ut iurati eratis, abſtinuiſſetis, neq; uoluiſtis tamen citra indictum bellum Bornholmum exſcidiſtis, Scaniam inuaſiſtis, Sialandiæ uim interminati eſtis, & hæc omnia eo tempore, quo res pacatiſſime ſperabantur, Iam uero quid attinet reliqua omnia recenſere? ego hanc camarinã nunq̃ non inuitus moueo, Et tamen ut permoueam ueſtræ me ſemper nequitiæ impellunt. Quid diſſimulatione opus eſt?

LVBECENSES.

AD utilitatem Cæſareæ maieſtatis & Rhomani Imperii aliquot nobiſcum domini & principes, uicini & amici, & nos cum illis coniuncti Chriſtiano & honeſto fœdere ſumus.

RESPONSIO.

SAne Chriſtianum & honeſtum fœdus eſt, patruum in patruelem inſtigare, & ad extirpandam nobilitatem Clariſſimos principes armare. Et adhuc tam ſpecioſam confœderationem uenditatis, quaſi uero non id tandem in iugulum ueſtrum redundaturum ſit. Enimuero hanc uobis ſollicitudinem remitto.

PERORATIO.

HAEC ſunt, quæ aduerſum uos dicta eſſe uolui, Ex quo enim innocentiam regis Chriſtierni traduxiſtis, muneris

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

muneris me mei eſſe duxi, perfidiam ueſtram & conceptum aduerſus nobilitatem odium, patefacere, quod ſi nondum a nequitia ueſtra deſtiteritis, ego ubicunq; locorum futurus ſum bonorum principum patrocinium non omittã, Neq; patiar uero ut ueritas diu deliteat. Sat Germaniæ impoſuiſtis. Porro ſi adhuc tam imprudentes futuri eſtis, ut finem uirulentiæ iſti, qua in principes debacchamini nullum faciatis, hulcus hoc tacturum me, qua parte deceat, uobis perſuadete. Noui enĩ, quo uobis loco bilis moueri poſſit. Hoc dictum uobis accipite, & mihi graciam adhortationis habete. Non fuit hoc Illuſtriſſimi regis Chriſtierni negocium ſolum, enimuero & Sacratiſſimum Cæſarem Carolum Quintum, & Inuictiſſimum Angliæ Franciæq; regem Henricum pertingebat, quos principes q̃ inique traduxeritis, orbis tandem aperte cognoſcet. Valete & me amate.

Illuſtriſſimi Daniæ Regis Chriſtierni in aduerſarios defenſio, fœliciter finitur per Typographum
Melchiorem Lotherum, Anno
domini incarnationis
M. D.
X X I I I I.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 2073 4° (LN 244 4° copy 2)